

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-84-22

Druk nr 2384
Warszawa, 27 czerwca 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1115) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w ust. 2 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) edukacja prawna młodzieży związana z prewencją przestępstw.”,

b) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Służba Więzienna, w zakresie określonym w drodze zarządzenia przez Ministra Sprawiedliwości z inicjatywy własnej lub na wniosek Prokuratora Krajowego, zapewnia porządek i bezpieczeństwo w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze Krajowej, zwanych dalej „MSiPK”.”,

c) po ust. 2b dodaje się ust. 2c i 2d w brzmieniu:

„2c. Służba Więzienna, w zakresie określonym przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, może współuczestniczyć w edukacji młodzieży związanej z kształtowaniem postaw obywatelskich, proobronnych i patriotycznych.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ustawę z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji płatników i podatników, ustawę z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym, ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawę z dnia 6 lipca 2001 r. o przetwarzaniu informacji kryminalnych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, ustawę z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich, agencjami Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi, ustawę z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, ustawę z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

2d. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 2c, Dyrektor Generalny określi, w drodze zarządzenia, sposób realizacji szkolenia strzeleckiego młodzieży w jednostkach organizacyjnych. Realizacja szkolenia strzeleckiego w zakresie potrzeb edukacyjnych młodzieży odbywa się z zachowaniem jego bezpiecznego przebiegu.”,

d) uchyla się ust. 3–6;

2) w art. 7 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) Szef Inspektoratu Wewnętrznej Służby Więziennej, zwany dalej „Szefem IWSW”;;

3) w art. 8:

a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, zwany dalej „IWSW”;;

b) w ust. 1a po wyrazach „posiadającą osobowość prawną” dodaje się wyrazy „oraz realizującą zadania na rzecz wymiaru sprawiedliwości i administracji publicznej”,

c) po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. IWSW jest jednostką organizacyjną nadzorowaną przez Ministra Sprawiedliwości.

1c. W ramach jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą być tworzone Grupy Interwencyjne Służby Więziennej, zwane dalej „GISW”, odpowiedzialne za prowadzenie działań:

1) w zakresie zapobiegania zagrożeniom mogącym wystąpić w Służbie Więziennej lub likwidacji tych zagrożeń;

2) wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania.”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W jednostkach organizacyjnych mogą być tworzone służby, działy, oddziały, grupy, zespoły i stanowiska prowadzące działalność, w szczególności w zakresie oddziaływania penitencjarnego, specjalistycznego oddziaływania terapeutycznego, nauczania i szkolenia, działalności duszpasterskiej, kwatermistrzowskiej, zatrudnienia, czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania, ochrony, spraw obronnych, zwalczania czynów mogących zagrozić porządkowi i

bezpieczeństwu, zapewnienia stosownych warunków bytowych i pomocy socjalnej, opieki zdrowotnej i sanitarnej, a także składnice mundurowe i magazynowe.”;

4) w art. 10 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Centralnym Zarządem Służby Więziennej oraz jednostkami organizacyjnymi, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4, kieruje Dyrektor Generalny podległy Ministrowi Sprawiedliwości.

2. Dyrektor Generalny jest przełożonym funkcjonariuszy pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4.”;

5) w art. 11:

a) w ust. 1:

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) ustalanie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych, w tym sposobu i trybu informowania o zdarzeniach, które wystąpiły w Służbie Więziennej, oraz ustalenie sposobu i trybu przeprowadzania czynności sprawdzających dotyczących zdarzeń, które wystąpiły w Służbie Więziennej, oraz sposobu ich dokumentowania;”;

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ustalanie zasad technicznego zabezpieczenia ochronnego i bezpieczeństwa w jednostkach organizacyjnych;”;

– po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu:

„3b) ustalanie zasad gospodarowania uzbrojeniem i środkami ochrony przez funkcjonariuszy w jednostkach organizacyjnych;”;

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) ustalanie wzorów druków ochronnych i znaków umownych;”;

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) nadzorowanie działalności okręgowych inspektoratów Służby Więziennej, Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, ośrodków szkolenia Służby Więziennej i ośrodków doskonalenia kadr Służby Więziennej bezpośrednio mu podległych oraz sprawowanie nadzoru nad organizacją i realizowaniem zadań przez jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4;”;

– po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) ustalanie zasad organizacji i szczegółowego zakresu działania GISW;”;

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) ustalanie liczby etatów i stanowisk w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej, liczby etatów w okręgowych inspektoratach Służby Więziennej oraz łącznej liczby etatów w podległych jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4;”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dyrektor Generalny może przez odpowiednie służby w jednostkach organizacyjnych, z wyłączeniem Uczelni oraz IWSW, podejmować działania mające na celu koordynowanie czynności związanych z zapobieganiem zjawiskom przestępczym i kryminogennym w środowisku funkcjonariuszy i pracowników oraz przygotowywanie pod względem merytorycznym przedsięwzięć szkoleniowych i materiałów edukacyjnych.”;

6) po art. 11 dodaje się art. 11a–11c w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. IWSW jest jednostką organizacyjną realizującą na obszarze całego kraju zadania, o których mowa w art. 23aa.

2. IWSW kieruje Szef IWSW, podległy Ministrowi Sprawiedliwości.

3. Szefowi IWSW przysługuje etat zastępcy Dyrektora Generalnego.

4. Szef IWSW ustala liczbę etatów i stanowisk w IWSW, w tym w wydziałach zamiejscowych.

5. Obsługę czynności wspomagających IWSW w zakresie organizacyjnym, kadrowym, logistycznym i technicznym oraz finansowym zapewnia Centralny Zarząd Służby Więziennej, a w wydziałach zamiejscowych IWSW – okręgowy inspektorat Służby Więziennej.

6. Siedzibą Szefa IWSW jest miasto stołeczne Warszawa.

7. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 23aa, Szef IWSW współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi oraz właściwymi organami i instytucjami.

8. Szef IWSW jest obowiązany niezwłocznie przedstawiać Ministrowi Sprawiedliwości informacje i materiały mogące mieć istotne znaczenie dla sprawowania nadzoru nad Służbą Więzienną.

9. Minister Sprawiedliwości może w każdym czasie żądać informacji i materiałów dotyczących zadań realizowanych przez Szefa IWSW.

10. Minister Sprawiedliwości może polecić Szefowi IWSW objęcie rozpoznaniem, o którym mowa w art. 23aa ust. 1, określonych obszarów działań funkcjonariuszy Służby Więziennej.

11. Szef IWSW przedstawia corocznie do dnia 31 stycznia Ministrowi Sprawiedliwości informację o działalności IWSW.

12. Szef IWSW określa, w drodze zarządzenia, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, formy i metody podejmowanych czynności przez IWSW w zakresie nieobjętym innymi przepisami prawa.

Art. 11b. Minister Sprawiedliwości określa, w drodze zarządzenia, regulamin organizacyjny IWSW.

Art. 11c. 1. IWSW podlegają wydziały zamiejscowe IWSW.

2. Wydziałem zamiejscowym IWSW kieruje naczelnik wydziału zamiejscowego IWSW podległy Szefowi IWSW.”;

- 7) w art. 12 w ust. 2 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) organizacja i nadzór nad funkcjonowaniem podległej GISW;”;
- 8) w art. 13a w ust. 2 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) koordynowanie i decydowanie o kierunku prowadzonych badań naukowych oraz gromadzenie dorobku badawczego uzyskanego w toku badań realizowanych w jednostkach organizacyjnych i na ich rzecz.”;
- 9) art. 15 otrzymuje brzmienie:
„Art. 15. Ustanawia się dzień:
 - 1) 8 lutego Dniem Tradycji Służby Więziennej;
 - 2) 29 czerwca świętem Służby Więziennej.”;
- 10) w art. 16:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Sztandar jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4, nadaje Minister Sprawiedliwości na zaopiniowany przez Dyrektora Generalnego wniosek kierownika jednostki organizacyjnej.”;
 - b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
„2a. Sztandar IWSW nadaje Minister Sprawiedliwości na wniosek Szefa IWSW.
2b. Sztandar Uczelni nadaje Minister Sprawiedliwości na wniosek Rektora.”;

11) w art. 18:

a) w ust. 1:

- po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) legitymowania osób w związku z realizacją czynności, o których mowa w pkt 4–5 oraz 7–7a;”,
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) żądania od osób wymienionych w pkt 1 i 2 przekazania do depozytu przedmiotów niedozwolonych, o których mowa w art. 242 § 16 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, zwanych dalej „przedmiotami niedozwolonymi”, dokonywania kontroli pobieżnej, sprawdzania pojazdów wjeżdżających oraz wyjeżdżających, a także ładunków tych pojazdów, również za pomocą środków technicznych przeznaczonych do wykrywania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, o których mowa w art. 242 § 12a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, zwanych dalej „substancjami psychoaktywnymi”, lub z wykorzystaniem psa służbowego wytresowanego do wyszukiwania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, jak również w uzasadnionych przypadkach – dokonywania kontroli osobistej tych osób;”,
- pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) zatrzymania, na terenie jednostki organizacyjnej lub na terenie przyległym do tej jednostki, przez który rozumie się teren pozostający w polu widzenia funkcjonariusza i jego bezpośrednie sąsiedztwo, w celu niezwłocznego przekazania Policji, osób, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;”,
- w pkt 7 lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i nie powróciły do niego w wyznaczonym terminie, korzystając z zezwolenia na czasowe opuszczenie aresztu śledczego lub zakładu karnego bez konwoju funkcjonariusza lub korzystając z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności;”,

- po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:
„7a) podjęcia pościgu, jeżeli zbieg znajduje się w polu widzenia lub znany jest kierunek jego ucieczki lub po ustaleniu czasu i kierunku ucieczki zorganizować pościg;”,
- pkt 8 otrzymuje brzmienie:
„8) zwracania się w nagłych przypadkach do organów ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa państwa lub do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy w ramach obowiązujących przepisów prawa.”,
- b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Z obowiązków wynikających z realizacji praw funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w zakresie poddania się kontroli pobieżnej i kontroli osobistej, są wyłączeni:”,
- c) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) zwolnić osobę ubiegającą się o wstęp na teren jednostki organizacyjnej z obowiązku przekazywania do depozytu przedmiotów niedozwolonych.”,
- d) ust. 3a i 3b otrzymują brzmienie:
„3a. Kontrola osobista, o której mowa w ust. 1 pkt 3, polega na sprawdzeniu:
 - 1) osoby kontrolowanej, jej odzieży, obuwia oraz przedmiotów, które znajdują się na jej ciele, bez odsłaniania przykrytej odzieżą powierzchni ciała oraz
 - 2) osoby kontrolowanej, jej odzieży, obuwia oraz przedmiotów, które znajdują się na jej ciele, z odsłonięciem przykrytych odzieżą powierzchni ciała w zakresie niezbędnym do odebrania przedmiotu niedozwolonego lub substancji psychoaktywnej, oraz
 - 3) jamy ustnej, nosa, uszu, włosów, oraz
 - 4) miejsc trudno dostępnych osoby kontrolowanej lub miejsc intymnych osoby kontrolowanej – w szczególnie uzasadnionych przypadkach.
3b. Kontroli osobistej, o której mowa w ust. 1 pkt 3, dokonuje co najmniej dwóch funkcjonariuszy tej samej płci co osoba kontrolowana, podczas nieobecności osób postronnych i osób odmiennej płci oraz w miejscu niemonitorowanym, niedostępnym w czasie dokonywania kontroli dla osób postronnych. W kontroli osobistej może uczestniczyć osoba wykonująca zawód medyczny.”,

- e) po ust. 3b dodaje się ust. 3ba i 3bb w brzmieniu:

„3ba. Podczas kontroli, o której mowa w ust. 3a pkt 2 i 4, osoba kontrolowana powinna być częściowo ubrana. Funkcjonariusz w pierwszej kolejności sprawdza część odzieży, a przed sprawdzeniem pozostałej części umożliwia osobie kontrolowanej włożenie odzieży już sprawdzonej.

3bb. Kontroli, o której mowa w ust. 3a pkt 1–3, oraz kontroli miejsc trudno dostępnych dokonuje się wzrokowo i manualnie lub za pomocą środków technicznych przeznaczonych do wykrywania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, sprawdzenia biochemicznego lub z wykorzystaniem psa służbowego wytresowanego do wyszukiwania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, a kontroli miejsc intymnych dokonuje się przez oględziny ciała.”,

- f) uchyla się ust. 3c,

- g) po ust. 3c dodaje się ust. 3d–3g w brzmieniu:

„3d. Kontrola pobieżna, o której mowa w ust. 1 pkt 3, polega na powierzchownym sprawdzeniu odzieży, obuwia, przedmiotów znajdujących się na ciele osoby kontrolowanej lub przez nią posiadanych. Kontroli pobieżnej dokonuje się wzrokowo i manualnie lub za pomocą środków technicznych przeznaczonych do wykrywania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, sprawdzenia biochemicznego lub z wykorzystaniem psa służbowego wytresowanego do wyszukiwania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych. Wzrokowego i manualnego sprawdzenia dokonuje funkcjonariusz Służby Więziennej tej samej płci co osoba kontrolowana.

3e. Przed przystąpieniem do kontroli, o której mowa w ust. 3a lub 3d, przeprowadzający kontrolę informuje osobę kontrolowaną o rozpoczęciu kontroli i jej rodzaju.

3f. Z kontroli osobistej protokół sporządza się w przypadku, gdy osoba kontrolowana zgłosiła takie żądanie bezpośrednio po jej dokonaniu oraz w razie ujawnienia przedmiotu niedozwolonego lub substancji psychoaktywnej. Z kontroli pobieżnej oraz ze sprawdzenia pojazdu lub jego ładunku protokół sporządza się w razie ujawnienia przedmiotu niedozwolonego lub substancji psychoaktywnej.

3g. Protokół kontroli lub sprawdzenia, o którym mowa w ust. 3f, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej przeprowadzenia kontroli lub sprawdzenia;

- 2) datę i godzinę rozpoczęcia oraz zakończenia przeprowadzenia kontroli lub sprawdzenia;
- 3) dane osoby kontrolowanej: imię, nazwisko, serię i numer dokumentu tożsamości;
- 4) numer służbowy funkcjonariusza Służby Więziennej przeprowadzającego kontrolę lub sprawdzenie;
- 5) miejsce ujawnienia przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnej;
- 6) wyniki kontroli lub sprawdzenia;
- 7) podjęte czynności;
- 8) pouczenie osoby kontrolowanej o jej prawach;
- 9) podpis osoby kontrolowanej;
- 10) podpis funkcjonariusza Służby Więziennej przeprowadzającego kontrolę lub sprawdzenie.”,

h) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb działań, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 5–8, ust. 3a–3bb oraz ust. 3d i 3e, sposób postępowania funkcjonariuszy podczas ich realizacji oraz wzór protokołu, o którym mowa w ust. 3f, mając na względzie zapewnienie skuteczności działań podejmowanych przez funkcjonariuszy oraz prawidłowego ich dokumentowania.”;

12) po art. 18a dodaje się art. 18b–18d w brzmieniu:

„Art. 18b. 1. Osobie, wobec której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że jest chora na chorobę zakaźną lub jest pod wpływem substancji psychoaktywnej, nie zezwala się na wstęp na teren jednostki organizacyjnej. Okoliczności stanowiące podstawę odmowy podaje się tej osobie do wiadomości.

2. Na żądanie osoby, o której mowa w ust. 1, przeprowadza się przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego badanie w celu ustalenia, czy w organizmie tej osoby jest obecna substancja psychoaktywna.

3. Z przeprowadzenia badania, o którym mowa w ust. 2, sporządza się protokół zawierający w szczególności dane osoby badanej, w tym imię i nazwisko oraz serię i numer dokumentu tożsamości tej osoby oraz dane funkcjonariusza przeprowadzającego badanie.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje badań na obecność substancji psychoaktywnej w organizmie osoby ubiegającej się o wstęp na teren jednostki organizacyjnej, sposób przeprowadzania tych badań, oraz sposób ich dokumentowania, mając na uwadze zapewnienie niezbędnego okresu na przechowywanie zgromadzonej dokumentacji, konieczność zapewnienia sprawnego przeprowadzania badań i zagwarantowania wiarygodności ich wyników oraz zapewnienie prawidłowego sposobu dokumentowania przeprowadzonych badań.

Art. 18c. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 2b, funkcjonariusze, wykonując czynności służbowe w MSiPK, mają prawo:

- 1) legitymowania osób ubiegających się o wstęp do MSiPK oraz opuszczających MSiPK;
- 2) legitymowania pracowników MSiPK wchodzących i wychodzących z MSiPK;
- 3) legitymowania osób w związku z realizacją czynności, o których mowa w pkt 8–10;
- 4) dokonywania, na polecenie, sprawdzenia osób, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 5) przeglądania, na polecenie, zawartości bagażu oraz innych przedmiotów, które posiadają przy sobie osoby, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 6) sprawdzania, na polecenie, pojazdów wjeżdżających oraz wyjeżdżających z terenu MSiPK, a także ich ładunków;
- 7) żądania od osób, o których mowa w pkt 1 i 2 przekazania do depozytu przedmiotów, których nie można posiadać w MSiPK;
- 8) wzywania osób zakłócających spokój i porządek w MSiPK lub w bezpośrednim sąsiedztwie MSiPK do zaniechania takich zachowań;
- 9) zatrzymania, w MSiPK, w celu niezwłocznego przekazania Policji, osób, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 10) usunięcia z MSiPK osoby, która nie stosuje się do polecenia wydanego na podstawie obowiązujących przepisów;
- 11) zwracania się w nagłych przypadkach do organów ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa państwa lub do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy w ramach obowiązujących przepisów prawa.

2. Sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, dokonuje się w celu wykrycia przedmiotów, których nie można posiadać w MSiPK, za pomocą służących do tego środków technicznych będących na wyposażeniu MSiPK.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, dokonuje się w celu wykrycia przedmiotów, których nie można posiadać w MSiPK poprzez:

- 1) wzrokową i manualną kontrolę:
 - a) zawartości bagażu oraz innych przedmiotów,
 - b) pojazdów i ich ładunków;
- 2) sprawdzenie bagażu oraz innych przedmiotów lub pojazdów i ich ładunków za pomocą środków technicznych będących na wyposażeniu MSiPK.

4. Czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, wykonuje się w obecności posiadacza bagażu oraz innych przedmiotów lub kierowcy kontrolowanego pojazdu.

5. Funkcjonariusz w związku z realizacją czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, ma prawo żądania udostępnienia bagażu oraz innych przedmiotów lub pojazdów i ich ładunków do przejrzania, wyjęcia przewożonego bagażu oraz innych przedmiotów lub ładunków oraz otwarcia i pokazania ich zawartości.

6. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, są obowiązane udostępnić funkcjonariuszowi bagaż, inne przedmioty, pojazdy i ich ładunki do przejrzania lub sprawdzenia, w tym wykonać czynności, o których mowa w ust. 5.

7. Czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, wykonuje się w miarę możliwości w sposób niepowodujący uszkodzenia przeglądanego bagażu oraz innych przedmiotów, pojazdów i ich ładunków.

8. Kierownik komórki organizacyjnej w MSiPK odpowiedzialny za bezpieczeństwo fizyczne może:

- 1) zwolnić osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, z obowiązku legitymowania oraz przekazywania do depozytu przedmiotów, których nie można posiadać na terenie MSiPK;
- 2) polecić funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 1:
 - a) dokonywanie sprawdzenia osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, za pomocą środków technicznych będących na wyposażeniu MSiPK,
 - b) przeglądanie zawartości bagażu oraz innych przedmiotów, które posiadają przy sobie osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2,

- c) sprawdzanie pojazdów wjeżdżających oraz wyjeżdżających z terenu MSiPK, a także ich ładunków.

9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb działań, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 7–11, oraz sposób postępowania funkcjonariuszy podczas ich realizacji, a także sposoby ich dokumentowania, mając na względzie zapewnienie poszanowania praw osób, wobec których te działania są podejmowane, oraz zapewnienie skuteczności działań podejmowanych przez funkcjonariuszy.

Art. 18d. 1. W przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji zadania, o którym mowa w art. 2 ust. 2b, innego niż określone w art. 18c ust. 1 pkt 8, polegającego na tym, iż siły Służby Więziennej są niewystarczające lub mogą okazać się niewystarczające do wykonania tego zadania, do udzielenia pomocy Służbie Więziennej minister właściwy do spraw wewnętrznych może na wniosek Ministra Sprawiedliwości zarządzić użycie funkcjonariuszy Policji.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona przez funkcjonariuszy Policji również w formie samodzielnych działań.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, funkcjonariuszom Policji przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonania ich zadań, wobec wszystkich osób uprawnienia funkcjonariuszy określone w art. 18c.

4. Korzystanie z uprawnień, o których mowa w ust. 3, następuje na zasadach i w trybie określonym dla funkcjonariuszy.”;

13) w art. 19 dodaje się ust. 6–9 w brzmieniu:

„6. W zakładach karnych typu zamkniętego oraz aresztach śledczych funkcjonariusze:

- 1) wobec osób pozbawionych wolności, które przebywają poza celą mieszkalną, używają prewencyjnie środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 2) wobec osób pozbawionych wolności, które przejawiają zachowania mogące stwarzać albo stwarzające zagrożenie dla życia lub zdrowia innych osób lub bezpieczeństwa w zakładzie karnym lub areszcie śledczym, mogą używać prewencyjnie także środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

7. Dyrektor zakładu karnego albo dyrektor aresztu śledczego może zwolnić osobę pozbawioną wolności, o której mowa w ust. 6 pkt 1, z zastosowania wobec niej środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Zwolnienie odnotowuje się w Centralnej Bazie.

8. W zakładach karnych typu zamkniętego oraz aresztach śledczych, na wniosek osoby pozostającej w bezpośrednim kontakcie z osobami pozbawionymi wolności lub z własnej inicjatywy w każdym czasie, funkcjonariusz może zrezygnować z zastosowania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 6, jeśli ocena bezpieczeństwa oraz okoliczności uzasadniają podjęcie takiej decyzji.

9. W zakładach karnych typu półotwartego i otwartego oraz w przypadkach zwolnienia, o którym mowa w ust. 7, środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 6, funkcjonariusze mogą użyć prewencyjnie wobec osób pozbawionych wolności:

- 1) na wniosek osoby pozostającej w bezpośrednim kontakcie z tymi osobami pozbawionymi wolności;
- 2) w przypadku gdy funkcjonariusz uzna to za celowe.

Każdorazowe zastosowanie środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 6 pkt 2, odnotowuje się w Centralnej Bazie.”;

14) uchyla się art. 23a;

15) po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej

Art. 23aa. 1. Do zadań IWSW należy rozpoznawanie, zapobieganie, wykrywanie oraz uzyskanie i utrwalanie dowodów przestępstw popełnionych przez:

- 1) osadzonych w zakładach karnych albo aresztach śledczych;
- 2) funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w związku z wykonywaniem czynności służbowych;
- 3) inne osoby przebywające na terenie zakładów karnych albo aresztów śledczych;
- 4) inne osoby przebywające poza terenem zakładów karnych lub aresztów śledczych, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem osób, o których mowa w pkt 1 lub 2.

2. Do zadań IWSW należy także ujawnianie mienia zagrożonego przepadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w art. 23ao ust. 1.

Art. 23ab. 1. Zadania, o których mowa w art. 23aa, mogą być realizowane przez IWSW w formie czynności administracyjno-porządkowych i operacyjno-rozpoznawczych.

2. Funkcjonariusze pełniący służbę w IWSW, zwani dalej „funkcjonariuszami IWSW”, w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka.

Art. 23ac. 1. Funkcjonariusze IWSW, wykonując czynności służące realizacji zadań, o których mowa w art. 23aa, mają prawo:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) dokonywania sprawdzenia prewencyjnego w celu:
 - a) ochrony przed bezprawnymi zamachami na życie lub zdrowie osób lub mienie lub w celu ich ochrony przed nieuprawnionym działaniem skutkującym zagrożeniem życia lub zdrowia,
 - b) znalezienia i odebrania przedmiotów, których użycie ze względu na ich właściwość może spowodować zagrożenie dla życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa prowadzonych czynności;
- 3) ujmowania osób w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 23aa, w celu niezwłocznego przekazania tych osób Policji lub innym właściwym organom;
- 4) obserwowania i rejestrowania, przy użyciu środków technicznych, obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom w trakcie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych na podstawie ustawy;
- 5) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego;
- 6) zwracania się o niezbędną pomoc do podmiotów innych niż wymienione w pkt 5, jak również zwracania się do każdej osoby o udzielenie pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa;
- 7) wydawania osobom poleceń określonego zachowania się w granicach niezbędnych do wykonania czynności określonych w pkt 1–3 lub wykonywania innych czynności służbowych podejmowanych w zakresie i w celu realizacji ustawowych zadań

IWSW lub w celu uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób lub mienia, gdy jest to niezbędne do sprawnego i zgodnego z prawem wykonywania tych czynności albo uniknięcia zatarcia śladów przestępstwa.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, są wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostały podjęte.

Art. 23ad. 1. Funkcjonariusz IWSW, przystępując do czynności służbowych, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 1–3 i 5–7, jest obowiązany:

- 1) podać stopień oraz imię i nazwisko; funkcjonariusz nieumundurowany okazuje ponadto legitymację służbową w sposób umożliwiający odczytanie i zanotowanie nazwiska funkcjonariusza i nazwy organu, który wydał legitymację;
- 2) podać podstawę prawną oraz przyczynę podjęcia czynności służbowej.

2. Tożsamość osoby legitymowanej funkcjonariusz IWSW ustala na podstawie:

- 1) dokumentu tożsamości;
- 2) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dokumentu tożsamości;
- 3) oświadczenia osoby, która funkcjonariuszowi IWSW jest znana.

3. Funkcjonariusz IWSW ustala tożsamość osób, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 1, w sposób umożliwiający odnotowanie:

- 1) imienia lub imion oraz nazwiska oraz adresów zamieszkania lub pobytu;
- 2) numeru PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL – daty i miejsca urodzenia oraz imion rodziców i nazwiska rodowego;
- 3) rodzaju i cech identyfikacyjnych dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby legitymowanej.

4. W razie legitymowania osób znajdujących się w pojeździe, gdy uzasadniają to względy bezpieczeństwa, funkcjonariusz IWSW ma prawo żądać opuszczenia pojazdu przez te osoby.

5. Funkcjonariusz IWSW może odstąpić od legitymowania osoby, która jest mu znana.

6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje dokumentów tożsamości, o których mowa w ust. 2,

- 2) sposób i postać dokumentowania czynności ustalania tożsamości osób, o których mowa w ust. 2

– mając na względzie zapewnienie prawidłowego ustalenia tożsamości osoby oraz dokumentowania procesu legitymowania.

Art. 23ae. 1. Sprawdzenie prewencyjne, o którym mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 2, polega na manualnym sprawdzeniu osoby, zawartości jej odzieży oraz przedmiotów znajdujących się na jej ciele lub przez nią posiadanych, w zakresie niezbędnym do realizacji celu podejmowanych czynności w danych okolicznościach oraz w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której czynności są wykonywane.

2. Sprawdzenie prewencyjne może polegać również na:

- 1) żądaniu zdjęcia przez osobę odzieży i obuwia;
- 2) zdjęciu osobie odzieży i obuwia w przypadku niewykonania żądania, o którym mowa w pkt 1;
- 3) dokonaniu oględzin ciała oraz sprawdzeniu zdjętej odzieży i obuwia, w tym z wykorzystaniem środków, o których mowa w ust. 1;
- 4) żądaniu wydania w celu zabezpieczenia przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa osoby poddanej sprawdzeniu prewencyjnemu lub innych osób albo zagrożenie bezpieczeństwa przeprowadzanych czynności, w tym broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia lub przedmiotów mogących stanowić dowód w postępowaniu prowadzonym w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 23aa, lub podlegających przepadkowi;
- 5) odebraniu przedmiotów, o których mowa w pkt 4.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, wykonuje się w sposób umożliwiający osobie pozostawienie części odzieży na ciele, a po sprawdzeniu zdjętej odzieży – jej włożenie przed zdjęciem pozostałej, niesprawdzonej części odzieży oraz w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności.

4. Sprawdzenia prewencyjnego dokonuje funkcjonariusz IWSW tej samej płci, co osoba sprawdzana, w miejscu niedostępnym w czasie wykonywania sprawdzenia dla osób postronnych.

5. W przypadku gdy sprawdzenie prewencyjne musi być dokonane niezwłocznie, w szczególności ze względu na okoliczności mogące stanowić zagrożenie życia lub zdrowia

osób lub mienia, może go dokonać funkcjonariusz IWSW płci odmiennie niż osoba sprawdzana, także w miejscu niespełniającym warunku, o którym mowa w ust. 4, w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby sprawdzanej.

Art. 23af. 1. Ujęcie osoby, o której mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 3, może nastąpić tylko wówczas, gdy czynności, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 1, 2 i 7, okazały się bezcelowe lub nieskuteczne.

2. Osobie ujętej na podstawie art. 23ac ust. 1 pkt 3 przysługują uprawnienia przewidziane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego dla osoby zatrzymanej.

3. Funkcjonariusz IWSW o każdym przypadku ujęcia osoby jest obowiązany pisemnie powiadomić swojego przełożonego.

4. Przy wykonywaniu czynności, o której mowa w ust. 1, funkcjonariusz IWSW jest obowiązany:

- 1) wydawać osobie ujętej polecenia;
- 2) sprawdzić, czy osoba ujęta posiada broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo stanowić dowody rzeczowe lub podlegać przepadkowi;
- 3) odebrać broń i przedmioty, o których mowa w pkt 2;
- 4) poinformować osobę o ujęciu i jego przyczynach oraz uprzedzić o obowiązku zastosowania się do wydanych poleceń.

5. Osobę ujętą funkcjonariusz IWSW niezwłocznie doprowadza do jednostki Policji lub przekazuje Policji. Funkcjonariusz IWSW niezwłocznie przekazuje Policji protokół ujęcia, a także odebrane osobie ujętej broń i przedmioty, o których mowa w ust. 4 pkt 2.

Art. 23ag. 1. Osobę ujętą niezwłocznie poddaje się, w przypadku uzasadnionej potrzeby lub na jej prośbę, badaniu lekarskiemu lub udziela się jej pierwszej pomocy medycznej.

2. Badanie lekarskie osoby ujętej przeprowadza się po wyrażeniu na nie zgody przez tę osobę. Zgoda taka nie jest wymagana, jeżeli stan zdrowia osoby ujętej uniemożliwia złożenie przez nią oświadczenia o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie badania lekarskiego lub jeżeli wynika to z odrębnych przepisów.

3. Funkcjonariusz IWSW ma obowiązek udzielenia pierwszej pomocy medycznej, w granicach dostępnych środków, osobie ujętej, która ma widoczne obrażenia ciała lub utraciła przytomność.

4. Osobie, o której mowa w ust. 1, zapewnia się pomoc lekarską zawsze, gdy będzie potrzebna, w szczególności w przypadkach:

- 1) wymienionych w ust. 3;
- 2) żądania przez osobę ujętą niezwłocznego zbadania przez lekarza;
- 3) oświadczenia osoby ujętej, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie zagrażałoby jej życiu lub zdrowiu;
- 4) gdy z posiadanych przez funkcjonariusza informacji lub z okoliczności ujęcia wynika, że osoba ujęta jest chora na chorobę zakaźną.

5. Funkcjonariusz IWSW odstępuje od wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, w przypadku gdy udzielenie pomocy:

- 1) zagroziłoby w sposób bezpośredni bezpieczeństwu funkcjonariusza IWSW;
- 2) zostanie niezwłocznie zapewnione przez inne właściwe podmioty, które są obowiązane do udzielenia pomocy na podstawie odrębnych przepisów.

6. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb przeprowadzania badań lekarskich w sposób zapewniający ochronę zdrowia osoby ujętej,
- 2) osoby właściwe do przeprowadzenia badań,
- 3) przypadki użycia specjalnego środka transportu,
- 4) sposób dokumentowania przypadków uniemożliwienia przeprowadzenia badania – mając na względzie zapewnienie właściwej pomocy medycznej.

Art. 23ah. 1. W przypadku gdy w toku przeprowadzania czynności, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 2, znaleziono przedmioty mogące stworzyć niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia osób lub mienia lub przedmioty, które służą do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub których posiadanie jest zabronione, lub na żądanie osoby, wobec której dokonano czynności, złożone bezpośrednio po dokonaniu czynności, sporządza się protokół.

2. Czynności, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 3, dokumentuje się w protokole ujęcia.

3. Protokoły, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają w szczególności:

- 1) oznaczenie czynności, podstawy prawnej i przyczyny jej podjęcia, jej miejsca oraz danych osoby, wobec której dokonano czynności i osób w nich uczestniczących,

- obejmujących imię, nazwisko, numer PESEL lub datę urodzenia oraz rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby;
- 2) datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia czynności;
 - 3) dane funkcjonariusza dokonującego czynności obejmujące stopień, imię, nazwisko oraz nazwę jednostki organizacyjnej, w której pełni służbę;
 - 4) przebieg czynności, oświadczenia i wnioski jej uczestników;
 - 5) spis znalezionych i odebranych przedmiotów oraz w miarę potrzeby ich opis;
 - 6) pouczenie osoby kontrolowanej o jej prawach;
 - 7) w miarę potrzeby stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności.

Art. 23ai. 1. Jeżeli w toku przeprowadzania czynności, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 2, znaleziono przedmioty mogące stworzyć niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia osób lub mienia lub przedmioty, które służą do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub których posiadanie jest zabronione, protokół, o którym mowa w art. 23ah ust. 1, przekazuje się do jednostki organizacyjnej Policji właściwej dla miejsca przeprowadzenia czynności.

2. W przypadku gdy przedmioty ujawnione w wyniku czynności służbowych stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia osób lub mienia, funkcjonariusz IWSW jest obowiązany podjąć działania zmierzające do usunięcia niebezpieczeństwa.

3. W przypadku gdy w toku przeprowadzania czynności, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 2, nie znaleziono przedmiotów mogących stworzyć niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia osób lub mienia lub przedmiotów, które służą do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub których posiadanie jest zabronione, lub osoba poddana tym czynnościom nie zgłosiła żądania sporządzenia protokołu z dokonanych czynności, dokonanie czynności dokumentuje się w dokumentacji służbowej, odnotowując rodzaj, czas, miejsce i wynik czynności oraz imiona, nazwiska i funkcje osób w nich uczestniczących.

Art. 23aj. 1. Funkcjonariusz IWSW może zwracać się z żądaniem lub prośbą o udzielenie pomocy, o której mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 5 i 6, jeżeli wykonanie czynności służbowej byłoby bez tej pomocy niemożliwe lub znacznie utrudnione.

2. Z żądaniem lub prośbą, o których mowa w ust. 1, funkcjonariusz IWSW występuje na piśmie za pośrednictwem kierownika właściwej komórki organizacyjnej IWSW lub upoważnionego przez niego funkcjonariusza IWSW.

3. Wystąpienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera określenie podstawy prawnej, rodzaju i zakresu pomocy, uzasadnienie faktyczne oraz upoważnienie dla funkcjonariusza.

4. Z wystąpieniem, o którym mowa w ust. 1, funkcjonariusz IWSW zwraca się do osób fizycznych, w przypadku podmiotów, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 5 i 6, do ich kierowników, a w przypadku ich nieobecności – do osób aktualnie dysponujących możliwościami udzielenia pomocy.

5. O wystąpieniu o pomoc lub skorzystaniu z pomocy, jej zakresie i rodzaju oraz o osobie udzielającej pomocy funkcjonariusz IWSW jest obowiązany pisemnie powiadomić przełożonego.

6. Warunkiem skorzystania przez funkcjonariusza IWSW z pomocy podmiotów i osób, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 6, jest wyrażenie przez nie zgody na piśmie.

7. Funkcjonariusz IWSW może odstąpić od uzyskania zgody, o której mowa w ust. 6, w przypadku zwracania się o udzielenie doraźnej pomocy w nagłych przypadkach.

8. W przypadkach uzasadnionych koniecznością niezwłocznego działania, wystąpienie, o którym mowa w ust. 2, nie jest wymagane.

9. W przypadkach, o których mowa w ust. 8, do żądania udzielenia pomocy lub zwracania się z prośbą o jej udzielenie jest upoważniony każdy funkcjonariusz IWSW.

10. Funkcjonariusz IWSW, występując z żądaniem udzielenia pomocy lub prośbą o jej udzielenie, jest obowiązany ustnie poinformować osobę, do której się zwraca, o istnieniu sytuacji, o której mowa w ust. 8, oraz o podstawie prawnej, rodzaju i zakresie pomocy.

Art. 23ak. 1. Żądanie udzielenia pomocy lub prośba o jej udzielenie mogą obejmować również użyczenie rzeczy lub dokumentu.

2. Zwrot rzeczy lub dokumentu odbywa się protokolarnie w terminie i miejscu uzgodnionych z posiadaczem lub właścicielem rzeczy lub dokumentu. Posiadacz lub właściciel otrzymuje pokwitowanie na użyczone w ramach pomocy rzeczy lub dokumenty.

3. W przypadku uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub zużycia rzeczy lub dokumentu IWSW dokonuje ustalenia wysokości szkody powstałej z tego tytułu.

4. W razie wykonania czynności służbowych przed uzgodnionym terminem albo ustania potrzeby korzystania z rzeczy lub dokumentu należy je niezwłocznie zwrócić posiadaczowi lub właścicielowi.

5. W przypadkach uzasadnionych koniecznością niezwłocznego działania funkcjonariusz IWSW może odstąpić od wydania pokwitowania.

6. Rzeczy lub dokumenty nieodebrane przez posiadacza lub właściciela w uzgodnionym terminie przechowuje się w depozycie IWSW.

7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres informacji, jakie zawiera protokół oraz pokwitowanie, o których mowa w ust. 2,
- 2) zakres informacji przekazywanych posiadaczowi lub właścicielowi w przypadkach, o których mowa w ust. 5,
- 3) sposób ustalania wysokości szkody, o której mowa w ust. 3
– mając na względzie zapewnienie prawidłowej organizacji oraz udokumentowania uzyskania rzeczy lub dokumentów, postępowania z nimi oraz zwrotu tych rzeczy lub dokumentów.

Art. 23a¹. 1. Funkcjonariusz IWSW podczas czynności służbowych wykonuje uprawnienie do obserwowania i rejestrowania obrazu lub dźwięku zdarzeń, o którym mowa w art. 23a^c ust. 1 pkt 4, w sposób:

- 1) bezpośredni – w przypadku obecności w miejscu prowadzenia obserwacji i rejestracji obrazu lub dźwięku zdarzeń;
- 2) zdalny – przy użyciu urządzeń teleinformatycznych przekazujących obraz lub dźwięk zdarzeń na odległość;
- 3) jawny lub przy użyciu metod uniemożliwiających osobom nieupoważnionym ustalenie faktu prowadzenia obserwacji i rejestracji.

2. Zapis obrazu i dźwięku przechowuje się na informatycznym nośniku danych i kopiuje się na taki nośnik w sposób zapewniający jego poufność i integralność oraz ochronę przed jego utratą i zniszczeniem.

3. W IWSW prowadzi się ewidencję zapisów obrazu i dźwięku oraz ich kopii.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób przechowywania, odtwarzania oraz kopiowania zapisów obrazu i dźwięku, o którym mowa w art. 23a^c ust. 1 pkt 4, mając na względzie konieczność właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu lub dźwięku przed utratą, zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem, a także zapewnienie ochrony praw osób, których wizerunek został utrwalony.

Art. 23am. Materiały z czynności, o których mowa w art. 23ac ust. 1 pkt 4, które nie stanowią informacji potwierdzających popełnienie przestępstwa albo nie są istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa ochranianym osobom lub obiektom lub nie są istotne dla bezpieczeństwa państwa, podlegają protokolarnemu, komisijnemu zniszczeniu. Weryfikacji tych materiałów dokonuje się nie rzadziej niż co 3 lata od dnia ich uzyskania.

Art. 23an. 1. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w art. 23ac ust. 1:

- 1) pkt 1, 3 i 7 – w terminie 7 dni od dnia dokonania czynności,
- 2) pkt 4 – w terminie 7 dni od dnia, gdy podmiot dowiedział się o dokonanych wobec niego czynnościach

– przysługuje zażalenie do prokuratora właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia czynności. Do zażalenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w zakresie dotyczącym postępowania odwoławczego.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób dokumentowania czynności, o których mowa w art. 23ac ust. 1, uwzględniając dostosowany do sytuacji sposób przeprowadzania przez funkcjonariuszy IWSW czynności podejmowanych w ramach ustawowych uprawnień oraz obowiązki funkcjonariuszy podczas realizacji tych czynności;

2) treść pouczeń o prawach przysługujących osobie sprawdzanej lub ujętej oraz wzory protokołów, o których mowa w art. 23ah, mając na względzie prawidłowe pouczenie osoby sprawdzanej albo ujętej o przysługujących jej prawach oraz z uwzględnieniem niezbędnych danych osobowych osób objętych tymi czynnościami, uczestniczących w tych czynnościach oraz dokonujących tych czynności, a także informacji niezbędnych do ustalenia przebiegu i wyniku tych czynności.

Art. 23ao. 1. W zakresie wskazanym w art. 23aa przy czynnościach operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez IWSW w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego przestępstw:

- 1) określonych w art. 148, art. 156 § 1 i 3, art. 157 § 1, art. 158, art. 159, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1, 3 i 4, art. 189, art. 190a, art. 197, art. 198, art. 199, art. 223, art. 228 § 1 i § 3–5, art. 229 § 1 i § 3–5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 2, art. 234–236, art. 238, art. 239, art. 242, art. 243, art. 245–247, art. 258, art. 269, art.

280–282, art. 288 § 1, art. 299 § 1, 2, 5 i 6 oraz art. 305 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,

- 2) nielegalnego wytwarzania, posiadania, udostępniania lub obrotu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, ich prekursorami, środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi,
- 3) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207)

– gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, Sąd Okręgowy w Warszawie może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną na pisemny wniosek Szefa IWSW złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się wraz z materiałami uzasadniającymi potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej.

3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Szef IWSW może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do Sądu Okręgowego w Warszawie z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej Szef IWSW wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

4. W przypadku potrzeby zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego we wniosku Szefa IWSW o zarządzenie kontroli operacyjnej zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

5. Kontrola operacyjna jest prowadzona niejawnie i polega na:

- 1) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych;
- 2) uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne;

- 3) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 4) uzyskiwaniu i utrwalaniu danych zawartych w informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych;
- 5) uzyskiwaniu dostępu i kontroli zawartości przesyłek.

6. Wniosek Szefa IWSW o zarządzenie przez Sąd Okręgowy w Warszawie kontroli operacyjnej zawiera w szczególności:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;
- 4) dane osoby lub inne dane pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;
- 5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej, o której mowa w ust. 5.

7. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd Okręgowy w Warszawie może, na pisemny wniosek Szefa IWSW złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli.

8. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Sąd Okręgowy w Warszawie, na pisemny wniosek Szefa IWSW złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 7, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może przekraczać 12 miesięcy.

9. Szef IWSW może upoważnić swojego zastępcę do składania wniosków, o których mowa w ust. 1, 3, 7 i 8, lub do zarządzania kontroli operacyjnej w trybie ust. 3.

10. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, 7 i 8, stosuje się odpowiednio ust. 2 i 6. Sąd Okręgowy w Warszawie przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1,

3, 7 i 8, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzanej w tej sprawie.

11. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 3, 4, 7 i 8, sąd rozpoznaje jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków są realizowane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. W posiedzeniu sądu mogą wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel Szefa IWSW wnioskującego o zarządzanie kontroli operacyjnej.

12. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie kontroli operacyjnej przez IWSW.

13. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną, będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24 i 974), zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie kontroli operacyjnej przez IWSW stosownie do posiadanej infrastruktury.

14. Prowadzenie kontroli operacyjnej kończy się niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzania, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

15. Szef IWSW informuje Prokuratora Generalnego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli.

16. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Szef IWSW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej razem z odpisem postanowienia sądu w przedmiocie zastosowania lub przedłużenia kontroli operacyjnej lub wyrażenia zgody na kontynuowanie kontroli zarządzanej w przypadku niecierpiącym zwłoki. W przypadku gdy prokurator stwierdzi, że przekazane materiały zawierają informacje, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, albo mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, albo

informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, zwraca je Szefowi IWSW w celu podjęcia czynności, o których mowa w ust. 17 pkt 1 lub 2. W postępowaniu przed sądem w odniesieniu do tych materiałów stosuje się odpowiednio przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

17. W przypadku gdy materiały, o których mowa w ust. 16:

- 1) zawierają informacje, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, Szef IWSW zarządza ich niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie;
- 2) mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, albo informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, Szef IWSW przekazuje te materiały Prokuratorowi Generalnemu.

18. W przypadku, o którym mowa w ust. 17 pkt 2, Prokurator Generalny niezwłocznie po otrzymaniu materiałów kieruje je do Sądu Okręgowego w Warszawie wraz z wnioskiem o:

- 1) stwierdzenie, które z przekazanych materiałów zawierają informacje, o których mowa w ust. 17 pkt 2;
- 2) dopuszczenie do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów zawierających informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, nieobjęte zakazami określonymi w art. 178a i art. 180 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

19. Sąd Okręgowy w Warszawie, niezwłocznie po złożeniu wniosku przez Prokuratora Generalnego, wydaje postanowienie o dopuszczeniu do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 18 pkt 2, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na

podstawie innego dowodu, a także zarządza niezwłoczne zniszczenie materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne.

20. Na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie w przedmiocie dopuszczenia do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 18 pkt 2, Prokuratorowi Generalnemu przysługuje zażalenie. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

21. Szef IWSW jest obowiązany do wykonania zarządzenia Sądu Okręgowego w Warszawie o zniszczeniu materiałów, o którym mowa w ust. 19, oraz niezwłocznego, komisijnego i protokolarnego zniszczenia materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne. Szef IWSW niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego o zniszczeniu tych materiałów.

22. Osobie, wobec której była stosowana kontrola operacyjna, nie udostępnia się materiałów zgromadzonych podczas trwania tej kontroli. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

23. Sąd Okręgowy w Warszawie, Prokurator Generalny i Szef IWSW prowadzą rejestry postanowień, pisemnych zgód, wniosków i zarządzeń dotyczących kontroli operacyjnej.

24. Rejestry, o których mowa w ust. 23, prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

25. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu i komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Szef IWSW.

26. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 25, Szef IWSW jest obowiązany niezwłocznie poinformować Prokuratora Generalnego.

27. Na postanowienia sądu, o których mowa w:

- 1) ust. 1, 3, 7 i 8 – przysługuje zażalenie Szefowi IWSW;
- 2) ust. 3 – przysługuje zażalenie Prokuratorowi Generalnemu.

Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

28. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania dokumentacji w związku z zarządzeniem kontroli operacyjnej, dokumentowania kontroli operacyjnej, przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania, kopiowania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, zakres danych gromadzonych w rejestrach, o których mowa w ust. 23, oraz wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

Art. 23ap. 1. W sprawach o przestępstwa określone w art. 23ao ust. 1 czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawny nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi albo przedmiotów, których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie jest zabronione lub którymi obrót jest zabroniony, a także na przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1, mogą polegać także na złożeniu propozycji nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi albo przedmiotów, których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie jest zabronione lub którymi obrót jest zabroniony, a także na przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

3. Podczas wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, podejmuje się przedsięwzięcia i stosuje środki konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa osobistego funkcjonariuszy IWSW i osób udzielających im pomocy.

4. Szef IWSW lub upoważniony przez niego zastępca może zarządzić, na czas określony, czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1 i 2, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, którego na bieżąco informuje o wynikach przeprowadzonych czynności. Prokurator Generalny może zarządzić zaniechanie czynności w każdym czasie.

5. Przed wydaniem pisemnej zgody Prokurator Generalny zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi przeprowadzenie czynności, o których mowa w ust. 1 i 2.

6. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, zarządza się na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. Szef IWSW lub jego zastępca może, po uzyskaniu pisemnej zgody

Prokuratora Generalnego, jednorazowo przedłużyć stosowanie czynności na czas nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny ich zarządzenia. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

7. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania czynności operacyjno-rozpoznawczych, o których mowa w ust. 1 i 2, pojawią się nowe okoliczności istotne dla sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Szef IWSW lub jego zastępca może, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, zarządzić kontynuowanie czynności przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

8. Czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być niejawnie rejestrowane za pomocą urządzeń służących do rejestracji obrazu lub dźwięku.

9. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Szef IWSW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności operacyjno-rozpoznawczych, o których mowa w ust. 1 i 2. W postępowaniu przed sądem w odniesieniu do tych materiałów stosuje się odpowiednio przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

10. Prokurator Generalny i Szef IWSW prowadzą rejestry czynności, o których mowa w ust. 1 i 2.

11. Zgromadzone podczas stosowania czynności operacyjno-rozpoznawczych, o których mowa w ust. 1 i 2, materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu i komisijnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Szef IWSW.

12. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 11, Szef IWSW jest obowiązany niezwłocznie poinformować Prokuratora Generalnego.

13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania dokumentacji w związku z zarządzeniem czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, dokumentowania tych czynności, przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów

uzyskanych podczas stosowania tych czynności, zakres danych gromadzonych w rejestrach, o których mowa w ust. 10, oraz wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz konieczność prawidłowego i skutecznego udokumentowania prowadzonych czynności.

Art. 23aq. 1. W celu udokumentowania przestępstw, o których mowa w art. 23ao ust. 1, albo ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub w celu przejęcia przedmiotów przestępstwa Szef IWSW lub jego zastępca może zarządzić niejawne nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania, przechowywania przedmiotów przestępstwa i obrotu nimi, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia osób.

2. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia się niezwłocznie Prokuratora Generalnego. Prokurator Generalny może nakazać zaniechanie czynności w każdym czasie.

3. Szef IWSW lub jego zastępca na bieżąco informuje Prokuratora Generalnego o wynikach przeprowadzonych czynności.

4. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, organy i instytucje publiczne oraz przedsiębiorcy są obowiązani dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po usunięciu tych przedmiotów albo zastąpieniu ich w całości lub w części.

5. Prokurator Generalny i Szef IWSW prowadzą rejestry czynności, o których mowa w ust. 1.

6. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Szef IWSW lub jego zastępca przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1. W postępowaniu przed sądem w odniesieniu do tych materiałów stosuje się odpowiednio przepis art. 393 § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania dokumentacji w związku z zarządzeniem czynności, o których mowa w ust. 1, dokumentowania tych czynności, przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania materiałów uzyskanych podczas stosowania tych czynności, zakres danych gromadzonych w rejestrach, o których mowa w ust. 5, oraz wzory stosowanych druków i rejestrów,

uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów oraz konieczność prawidłowego i skutecznego udokumentowania prowadzonych czynności.

Art. 23ar. 1. Jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 23ao lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, IWSW może korzystać z informacji:

- 1) stanowiących tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego;
- 2) stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 924);
- 3) stanowiących tajemnicę bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 2439 i 2447 oraz z 2022 r. poz. 830 i 872);
- 4) stanowiących dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, 1079, 1115 i 1265);
- 5) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 170);
- 6) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 605, 1595 i 2140 oraz z 2022 r. poz. 872);
- 7) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 861 i 872);
- 8) stanowiących tajemnicę w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1130, 2140 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 655);
- 9) stanowiących tajemnicę w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 105 oraz z 2022 r. poz. 1115);

- 10) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 837);
- 11) stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1907, 1814 i 2140).

2. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, oraz informacje związane z przekazywaniem tych informacji i danych podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie informacji niejawnych i mogą być udostępniane jedynie funkcjonariuszom IWSW prowadzącym czynności w danej sprawie i ich przełożonym, uprawnionym do sprawowania nadzoru nad prowadzonymi przez nich w tej sprawie czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Akta zawierające te informacje i dane udostępnia się ponadto wyłącznie sądom i prokuratorom, jeżeli następuje to w celu ścigania karnego.

3. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się nieodpłatnie na podstawie postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie na pisemny wniosek Szefa IWSW lub upoważnionego przez niego zastępcy.

4. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1:

- 1) dotyczące dokumentacji związanej z nadaniem NIP oraz aktualizowaniem danych zawartych w zgłoszeniach identyfikacyjnych, określonej w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 166),
- 2) zawarte w aktach niezawierających informacji, o których mowa w art. 182 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.²⁾),
- 3) dotyczące zawarcia z osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, lub czynności, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, umożliwiające weryfikację zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania,
- 4) dotyczące objęcia osoby fizycznej ubezpieczeniem społecznym i zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne osoby fizycznej, a także dane

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2076, 2105, 2262 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 835, 974 i 1265.

- płatnika składek, o których mowa w art. 40, art. 45 i art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 5) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna, osoba prawna lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej dokonywali transakcji dotyczących towarów giełdowych, o których mowa w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,
 - 6) niezbędne do ustalenia, czy osoba fizyczna, osoba prawna lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej są uczestnikami funduszu inwestycyjnego, alternatywnej spółki inwestycyjnej, funduszy zagranicznych, unijnego AFI, zbiorczego portfela papierów wartościowych, o których mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,
 - 7) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna, osoba prawna lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej są stronami umowy dotyczącej obrotu instrumentami finansowymi, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
 - 8) dotyczące ustalenia, czy osoba fizyczna, osoba prawna lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej są ubezpieczającymi, ubezpieczonymi lub uprawnionymi z umowy ubezpieczenia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
 - 9) dotyczące zawarcia z osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o świadczenie usług płatniczych, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, umożliwiające weryfikację zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania, a także dane teleadresowe umożliwiające nawiązanie kontaktu z tą osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej
- udostępnia się nieodpłatnie, w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na wniosek Szefa IWSW lub upoważnionego przez niego zastępcy.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został ustalony;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę udostępnienia informacji i danych;
- 4) wskazanie podmiotu, którego informacje i dane dotyczą;

- 5) podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych;
- 6) rodzaj i zakres informacji i danych.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera informacje określone w ust. 5 pkt 1, 2 i 4–6.

7. Po rozpatrzeniu wniosku, o którym mowa w ust. 3, Sąd Okręgowy w Warszawie, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj i zakres, podmiot zobowiązany do ich udostępnienia oraz Szefa IWSW uprawnionego do zwrócenia się o przekazanie informacji i danych albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych. Przepis art. 23ao ust. 11 stosuje się odpowiednio.

8. Na postanowienie sądu, o którym mowa w ust. 7, przysługuje zażalenie Szefowi IWSW.

9. Uprawniony przez sąd Szef IWSW pisemnie informuje podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji i danych o rodzaju i zakresie informacji i danych, które mają być udostępnione, podmiocie, którego informacje i dane dotyczą, oraz o osobie funkcjonariusza IWSW upoważnionego do ich odbioru.

10. W terminie nie dłuższym niż 90 dni od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 1, IWSW informuje podmiot, o którym mowa w ust. 5 pkt 4, o postanowieniu sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych.

11. Sąd Okręgowy w Warszawie, na wniosek Szefa IWSW złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może zawiesić, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, z możliwością dalszego przedłużania, obowiązek, o którym mowa w ust. 10, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu, o którym mowa w ust. 5 pkt 4, może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Przepis art. 23ao ust. 11 stosuje się odpowiednio.

12. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 10 lub 11, zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze, podmiot wskazany w ust. 5 pkt 4 jest powiadamiany o postanowieniu sądu o udostępnieniu informacji i danych przez prokuratora lub, na jego polecenie, przez IWSW przed zamknięciem postępowania przygotowawczego albo niezwłocznie po jego umorzeniu.

13. Jeżeli informacje i dane, o których mowa w ust. 1, nie dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego, Szef IWSW zawiadamia o tym podmiot, który informacje i dane przekazał.

14. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone naruszeniem przepisów ust. 2 na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509 i 2459).

Art. 23as. Jeżeli informacje i dane, o których mowa w art. 23ar ust. 1, i materiały uzyskane przez IWSW dostatecznie uzasadniają podejrzenie popełnienia przestępstwa albo przestępstwa skarbowego, wykroczenia albo wykroczenia skarbowego albo potwierdzają jego popełnienie, Szef IWSW zawiadamia organ właściwy dla ścigania sprawcy.

Art. 23at. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1–4, 8, 10 i 12–14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz IWSW może użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, 2, 13 i 19 tej ustawy, z wyłączeniem materiałów wybuchowych, lub wykorzystać te środki.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a–c, pkt 2, 3 i 4 lit. a, b i lit. c tiret drugie oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3–6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusz IWSW może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

Art. 23au. 1. W celu realizacji zadań określonych w art. 23aa oraz w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań Szef IWSW może:

- 1) korzystać, w tym również w formie zapisu elektronicznego, z danych o osobie, w tym danych osobowych, uzyskanych przez inne organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, oraz przetwarzać te dane,
 - 2) uzyskiwać, gromadzić i przetwarzać informacje, w tym dane osobowe, ze zbiorów i rejestrów prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów przez organy władzy publicznej, w tym również ze zbiorów i rejestrów, w których przetwarza się informacje obejmujące dane osobowe, uzyskane w wyniku wykonywania przez te organy czynności operacyjno-rozpoznawczych
- bez wiedzy i zgody osób, których dotyczą.

2. Przekazując dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przekazuje się także informację o dacie, miejscu i rodzaju zdarzenia, w związku z którym nastąpiła rejestracja tych danych.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, udostępnia się funkcjonariuszowi IWSW wskazanemu w imiennym upoważnieniu Szefa IWSW nieodpłatnie po okazaniu tego upoważnienia oraz legitymacji służbowej. Informacja o udostępnieniu tych danych podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742 oraz z 2022 r. poz. 655).

4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko funkcjonariusza IWSW;
- 2) numer legitymacji służbowej;
- 3) wskazanie podmiotu zobowiązanego do przekazania informacji;
- 4) termin ważności upoważnienia.

5. Organy władzy publicznej prowadzące zbiory i rejestry, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na udostępnianie funkcjonariuszom IWSW za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych informacji zgromadzonych w zbiorach i rejestrach bez konieczności składania pisemnych wniosków, jeżeli:

- 1) IWSW posiada urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
- 2) IWSW posiada zabezpieczenia techniczne i organizacyjne zapewniające poufność, integralność, dostępność i autentyczność zgromadzonych danych;
- 3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywania zadań.

6. Organ, o którym mowa w ust. 5, nie przekazuje informacji lub ogranicza zakres przekazywanych informacji, jeżeli mogłoby to spowodować ujawnienie danych osoby niebędącej jego funkcjonariuszem, udzielającej pomocy temu organowi, lub uniemożliwić realizację zadań ustawowych tego organu.

7. Administratorem danych osobowych przetwarzanych przez IWSW jest Szef IWSW.

8. Dane osobowe są przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji ustawowych zadań Szefa IWSW.

9. Szef IWSW dokonuje nie rzadziej niż co 5 lat weryfikacji potrzeby dalszego przetwarzania danych osobowych oraz usuwa zbędne dane osobowe.

10. Dane osobowe uznane za zbędne można przekształcić w sposób uniemożliwiający przyporządkowanie poszczególnych informacji osobistych lub rzeczowych do określonej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej albo w taki

sposób, że przyporządkowanie takie wymagałoby niewspółmiernych kosztów, czasu lub działań.

11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb przekazywania IWSW informacji uzyskanych przez podmioty, o których mowa w ust. 1, wzór imiennego upoważnienia, o którym mowa w ust. 4, z uwzględnieniem danych niezbędnych do zidentyfikowania upoważnionego funkcjonariusza IWSW oraz terminu ważności tego upoważnienia, mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa przekazywanych danych.

Art. 23av. 1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych funkcjonariusze IWSW mogą posługiwać się dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie identyfikujących ich danych, środkami identyfikacji elektronicznej zawierającymi dane inne niż dane identyfikujące funkcjonariusza oraz środkami, którymi posługują się przy wykonywaniu zadań służbowych.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, osoby, o których mowa w art. 23azb ust. 1, mogą posługiwać się dokumentami oraz środkami identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1.

3. Nie popełnia przestępstwa:

- 1) kto poleca sporządzenie lub kieruje sporządzeniem dokumentów lub wydawaniem środków identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1;
- 2) kto sporządza dokumenty lub wydaje środki identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1;
- 3) kto udziela pomocy w sporządzeniu dokumentów lub wydawaniu środków identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1;
- 4) funkcjonariusz, jeżeli dokumentami lub środkami identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1, posługuje się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych;
- 5) kto wydaje środki identyfikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1, funkcjonariuszowi lub dopuszcza do uwierzytelnienia z wykorzystaniem takiego środka identyfikacji elektronicznej w swoim systemie identyfikacji elektronicznej.

4. Uprawnione organy, służby i instytucje państwowe, jak również organy jednostek samorządu terytorialnego, na pisemny wniosek Szefa IWSW, stosownie do zakresu tego wniosku, wydają dokumenty i znaki identyfikujące funkcjonariuszom mającym posługiwać się nimi jako funkcjonariusze lub pracownicy tych organów, służb lub

instytucji, bądź też, w granicach swojej właściwości, udzielają niezbędnej pomocy w zakresie wydawania tych dokumentów i znaków.

5. W przypadku szczególnie uzasadnionym wagą sprawy, dokument potwierdzający określone uprawnienia lub kwalifikacje można wydać funkcjonariuszowi IWSW lub osobie, o której mowa w ust. 2, nieposiadającym uprawnień lub kwalifikacji wymaganych przez odrębne przepisy. W takim przypadku zabronione jest podejmowanie przez funkcjonariusza IWSW lub osobę, o której mowa w ust. 2, czynności, do których wykonywania uprawnia dokument.

6. W przypadku gdy nie zwrócono się o to do organów, służb lub instytucji określonych w ust. 4, organem uprawnionym do wydawania dokumentów, o których mowa w ust. 1, jest Szef IWSW.

7. Dokumenty, które utraciły ważność lub są nieprzydatne, podlegają niezwłocznemu zwrotowi do Szefa IWSW.

8. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, w tym dokumenty zwrócone, mogą być aktualizowane lub przechowywane w odrębnym zbiorze w celu ponownego użycia albo niszczone.

9. Szef IWSW prowadzi ewidencję dokumentów i środków, o których mowa w ust. 1.

10. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb wydawania dokumentów, o których mowa w ust. 1,
 - 2) sposób posługiwania się dokumentami przez osoby, o których mowa w ust. 1 i 2, a także sposób ich przechowywania i ewidencji,
 - 3) czas, na jaki są wydawane dokumenty, o których mowa w ust. 1,
 - 4) czynności zapewniające ochronę dokumentów, o których mowa w ust. 1,
 - 5) sposób postępowania z dokumentami zwróconymi
- mając na względzie rodzaje dokumentów i cel, w jakim są wydawane, oraz zapewnienie właściwego zabezpieczenia dokumentów oraz dokumentowania sposobu ich wydawania i używania.

Art. 23aw. 1. Udzielenie informacji o prowadzonych czynnościach operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych środkach i metodach ich realizacji może nastąpić:

- 1) w przypadku gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem tych czynności;

- 2) w związku z prowadzoną współpracą z innymi organami, służbami lub instytucjami państwowymi uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym także w związku z prowadzoną współpracą z organami i służbami innych państw w trybie i zakresie określonym w umowach i porozumieniach międzynarodowych.

2. Udzielenie informacji o osobie, które zostały uzyskane w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, może nastąpić:

- 1) na żądanie sądu lub prokuratora, a wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu ścigania karnego;
- 2) w przypadku gdy ustawa nakłada obowiązek lub umożliwia udzielenie takich informacji określonemu organowi albo obowiązek taki wynika z umów lub porozumień międzynarodowych, a także w przypadkach, gdy zatajenie takiej informacji prowadziłoby do zagrożenia życia lub zdrowia innych osób.

3. Udzielenie informacji o szczegółowych formach, zasadach i organizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych może nastąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

4. W przypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 udzielenie informacji następuje w trybie określonym w art. 23ax.

Art. 23ax. 1. Szef IWSW może zezwalać:

- 1) byłym i obecnym funkcjonariuszom i pracownikom Służby Więziennej,
 - 2) osobom oddelegowanym do Służby Więziennej – w zakresie zadań realizowanych w okresie oddelegowania,
 - 3) osobom udzielającym funkcjonariuszom Służby Więziennej pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych
- na udzielenie uprawnionemu podmiotowi informacji stanowiącej informację niejawną.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy sytuacji, o których mowa w art. 23ao, art. 23ap, art. 23aq, art. 23aw ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 23ay, z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy albo prokurator Biura Lustracyjnego albo oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633) oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o

Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2021 r. poz. 177 oraz z 2022 r. poz. 375).

3. W razie odmowy zezwolenia na udzielenie informacji stanowiącej informację niejawną o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” pomimo żądania prokuratora albo sądu, o którym mowa w ust. 2, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości i o przestępstwa wojenne lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu i zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka – Szef IWSW na wniosek prokuratora albo sądu, o którym mowa w ust. 2, przedstawia żądane dokumenty i materiały oraz wyjaśnienia Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora albo sądu jest uzasadnione, Szef IWSW jest obowiązany zezwolić na udostępnienie wnioskowanych informacji.

Art. 23ay. 1. W celu rozpoznawania, zapobiegania lub wykrywania przestępstw IWSW może uzyskiwać dane niestanowiące treści odpowiednio: przekazu telekomunikacyjnego, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:

- 1) art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576 oraz z 2022 r. poz. 501), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,
 - 2) art. 82 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896), zwane dalej „danymi pocztowymi”,
 - 3) art. 18 ust. 1–5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), zwane dalej „danymi internetowymi”
- oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy lub usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną przekazuje nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1, Szefowi IWSW albo upoważnionemu funkcjonariuszowi IWSW, w tym za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, operatora pocztowego lub usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną lub przy ich niezbędnym udziale,

jeżeli możliwość taka jest przewidziana w porozumieniu zawartym między Szefem IWSW a tym podmiotem.

4. Udostępnienie IWSW danych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli:

- 1) wykorzystywane sieci telekomunikacyjne zapewniają:
 - a) możliwość ustalenia osoby uzyskującej dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane,
 - b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych;
- 2) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem zadań wykonywanych przez IWSW albo prowadzonych przez nie czynności.

5. Szef IWSW prowadzi rejestry wystąpień o uzyskanie danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych zawierające informacje identyfikujące funkcjonariuszy IWSW uzyskujących te dane, ich rodzaj, cel uzyskania oraz czas, w którym zostały uzyskane. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

6. Dane, o których mowa w ust. 1, które mają znaczenie dla postępowania karnego, Szef IWSW przekazuje prokuratorowi właściwemu miejscowo albo rzeczowo. Prokurator podejmuje decyzję o zakresie i sposobie wykorzystania przekazanych danych.

7. Dane, o których mowa w ust. 1, które nie mają znaczenia dla postępowania karnego, podlegają niezwłocznemu, komisijnemu i protokolarnemu zniszczeniu.

Art. 23az. 1. Kontrolę nad uzyskiwaniem przez IWSW danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych sprawuje Sąd Okręgowy w Warszawie.

2. Szef IWSW przekazuje, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, Sądowi Okręgowemu w Warszawie w okresach półrocznych sprawozdanie obejmujące:

- 1) liczbę przypadków pozyskania w okresie sprawozdawczym danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych oraz rodzaj tych danych;
 - 2) kwalifikacje prawne czynów, w związku z zaistnieniem których wystąpiono o dane telekomunikacyjne, pocztowe lub internetowe.
3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2, przekazuje się:
- 1) za pierwsze półrocze – najpóźniej do dnia 31 lipca danego roku;

2) za drugie półrocze – najpóźniej do dnia 31 stycznia następnego roku.

4. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, Sąd Okręgowy w Warszawie może zapoznać się z materiałami uzasadniającymi udostępnienie IWSW danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych.

5. Sąd Okręgowy w Warszawie informuje Szefa IWSW o wyniku kontroli w terminie 30 dni od dnia jej zakończenia.

6. Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie podlega uzyskiwanie danych na podstawie art. 23aza ust. 1.

Art. 23aza. 1. W celu rozpoznawania, zapobiegania lub wykrywania przestępstw Szef IWSW może uzyskiwać dane:

- 1) z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 2) o których mowa w art. 161 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 3) w przypadku użytkownika, który nie jest osobą fizyczną – numer zakończenia sieci oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego użytkownika,
- 4) w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione użytkownikowi

– oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Do udostępniania i przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, przepis art. 23ay ust. 2–7 stosuje się.

Art. 23azb. 1. IWSW przy wykonywaniu swych zadań może korzystać z pomocy osób niebędących funkcjonariuszami. Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy IWSW w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych.

2. Udostępnienie danych o osobie, o której mowa w ust. 1, może nastąpić jedynie w przypadkach i trybie określonych w art. 23ax.

3. Dane o osobie, o której mowa w ust. 1, mogą być udostępnione na żądanie prokuratora lub sądu, także w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz w przypadku ujawnienia przez tę osobę faktu

udzielania pomocy IWSW w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych; udostępnienie tych danych następuje w trybie określonym w art. 23ax.

4. Za udzielenie pomocy, o której mowa w ust. 1, osobom niebędącym funkcjonariuszami IWSW może być przyznane wynagrodzenie.

Art. 23azc. 1. Koszty podejmowanych przez IWSW czynności operacyjno-rozpoznawczych, w zakresie których ze względu na ochronę, o której mowa w ustawie, nie mogą być stosowane przepisy o finansach publicznych, rachunkowości i zamówień publicznych, a także wynagrodzenia osób wymienionych w art. 23azb ust. 1 są pokrywane z tworzonego na ten cel funduszu operacyjnego.

2. Minister Sprawiedliwości, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, określi, w drodze zarządzenia, sposób tworzenia funduszu operacyjnego i gospodarowania nim, mając na uwadze zapewnienie efektywnego i celowego wydatkowania środków z tego funduszu.

3. Jeżeli w czasie korzystania i w związku z korzystaniem przez IWSW z pomocy osób, o których mowa w art. 23azb ust. 1, osoby te utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, osobom tym lub ich spadkobiercom przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.”;

16) w art. 24 w ust. 1:

- a) we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „art. 2 ust 1, 2 i 2b” dodaje się wyrazy „oraz art. 23aa”;
- b) w pkt 2 po wyrazach „art. 2 ust. 1 i 2” dodaje się wyrazy „oraz art. 23aa”;

17) art. 24a otrzymuje brzmienie:

„Art. 24a. 1. Służba Więzienna na wniosek udziela informacji lub udostępnia dane osobowe o osobach obecnie lub uprzednio pozbawionych wolności następującym podmiotom, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań:

- 1) organom administracji publicznej, sądom i organom prokuratury;
- 2) Policji, Straży Granicznej, Biuru Nadzoru Wewnętrzznego, Żandarmerii Wojskowej, Służbie Ochrony Państwa, Straży Marszałkowskiej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych i straży gminnej (miejskiej);
- 3) organom Krajowej Administracji Skarbowej;

- 4) państwowym i samorządowym jednostkom organizacyjnym – w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań publicznych;
- 5) komornikom sądowym;
- 6) organom egzekucyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479) – w zakresie prowadzonej egzekucji;
- 7) pełnomocnikom do spraw ochrony informacji niejawnych – w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia zwykłych postępowań sprawdzających oraz kontrolnych postępowań sprawdzających;
- 8) innym podmiotom, jeżeli uzyskanie informacji lub udostępnienie danych osobowych jest im niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania powierzonej władzy publicznej.

2. Służba Więzienna, na wniosek innych podmiotów niż wymienione w ust. 1, udostępnia dane osobowe osób obecnie lub uprzednio pozbawionych wolności, za ich pisemną zgodą.

3. Służba Więzienna na wniosek udziela informacji o osobie uprzednio pozbawionej wolności, która zmarła:

- 1) podmiotom, o których mowa w ust. 1;
- 2) innym podmiotom, jeżeli wykażą interes prawny w uzyskaniu informacji.

4. Przepisy, o których mowa w ust. 1–3, nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji lub udostępniania danych osobowych.

5. Uzasadnienie odmowy udzielenia informacji lub udostępnienia danych osobowych sporządza się na pisemny wniosek złożony w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma informującego o tej odmowie. Pismo informujące o odmowie udzielenia informacji lub udostępnienia danych osobowych stanowi inny akt z zakresu administracji publicznej, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329 i 655).

6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób składania i załatwiania oraz wzór wniosku o udzielenie informacji lub udostępnienie danych osobowych o osobie obecnie lub uprzednio pozbawionej wolności, a także

prowadzenie ewidencji i dokumentowanie czynności w sprawie, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawności postępowania.”;

18) w art. 25c:

a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) zawodowi kuratorzy sądowi;”,

b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Minister Sprawiedliwości – w imieniu podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 1a;”;

19) w art. 29 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) daje rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych;”;

20) w art. 30 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli przeciwko pracownikowi zostało wszczęte postępowanie karne o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych, pracownikowi, na jego wniosek, przysługują z budżetu państwa środki na koszty obrony, w wysokości faktycznie poniesionych kosztów, nie wyższej niż stawka maksymalna wynagrodzenia jednego obrońcy, określona w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1184). Otrzymane środki na koszty obrony podlegają zwrotowi przez pracownika, chyba że postępowanie karne zostanie prawomocnie zakończone orzeczeniem o umorzeniu postępowania wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopelnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym.”;

21) w art. 32 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kierownicy jednostek organizacyjnych: Dyrektor Generalny, Szef IWSW, dyrektorzy okręgowi, Rektor, Komendant Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, dyrektorzy zakładów karnych i aresztów śledczych, komendanci ośrodków szkolenia Służby Więziennej i ośrodków doskonalenia kadr Służby Więziennej są przełożonymi funkcjonariuszy i pracowników tych jednostek.”;

22) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. 1. Ustanawia się odznakę „Za zasługi dla więziennictwa”.

2. Odznaka, o której mowa w ust. 1, może być nadawana funkcjonariuszom lub pracownikom wyróżniającym się szczególnymi osiągnięciami w służbie lub pracy. Odznaka może być nadawana także innym osobom.

3. Odznakę „Za zasługi dla więziennictwa” nadaje Minister Sprawiedliwości z własnej inicjatywy lub na wniosek odpowiednio Dyrektora Generalnego, Szefa IWSW albo Rektora. Odznakę wręcza się wraz z legitymacją stwierdzającą jej nadanie.

4. Wniosek o nadanie odznaki zawiera:

- 1) imię i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia osoby przedstawianej do odznaczenia;
- 2) stanowisko i stopień osoby przedstawianej do odznaczenia, jeżeli posiada;
- 3) uzasadnienie zawierające w szczególności informacje o osiągnięciach, o których mowa w ust. 2.

5. Minister Sprawiedliwości może z własnej inicjatywy lub na wniosek Dyrektora Generalnego, Szefa IWSW albo Rektora pozbawić osobę odznaczoną odznaki „Za zasługi dla więziennictwa”, w razie stwierdzenia, że:

- 1) nadanie odznaki nastąpiło w wyniku wprowadzenia w błąd;
- 2) odznaczony dopuścił się czynu, wskutek którego stał się niegodny odznaki.

Do wniosku o pozbawienie odznaki stosuje się odpowiednio ust. 4.

6. W razie zgubienia albo zniszczenia odznaki lub legitymacji stwierdzającej nadanie odznaki, na wniosek osoby odznaczonej, wydaje się odznakę tego samego stopnia za zwrotem kosztów jej wytworzenia, z tym że ponowne wydanie legitymacji następuje nieodpłatnie.

7. Ewidencję osób odznaczonych odznaką „Za zasługi dla więziennictwa” prowadzi Centralny Zarząd Służby Więziennej.

8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób i tryb nadawania odznaki „Za zasługi dla więziennictwa”,
 - 2) wzór odznaki, podział na stopnie, terminy i kolejność jej nadawania
- uwzględniając szczególny i uroczysty charakter aktu wręczenia odznaki, a także wzornictwo stosowane w polskiej falerystyce.

9. Dyrektor Generalny, w drodze zarządzenia, może ustanowić inne odznaki.”;

23) w art. 38:

- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) posiadająca zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia służby w formacji uzbrojonej, podległej szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotowa jest się podporządkować.”,

c) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Warunku posiadania uregulowanego stosunku do służby wojskowej nie stosuje się do osób ubiegających się o przyjęcie do służby kandydackiej podlegających obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji wojskowej w danym roku, które z powodu skrócenia lub wydłużenia czasu trwania tej kwalifikacji nie stawily się do niej przed upływem terminu zakończenia rekrutacji do służby kandydackiej.”;

24) po art. 38 dodaje się art. 38a i art. 38b w brzmieniu:

„Art. 38a. 1. Funkcjonariusz Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego może być na własną prośbę przeniesiony do służby w Służbie Więziennej, jeżeli wykazuje on szczególne predyspozycje do jej pełnienia. Żołnierz zawodowy może być, na własną prośbę, przeniesiony do służby w Służbie Więziennej, jeżeli wykazuje on szczególne predyspozycje do jej pełnienia i uzyska on zgodę Ministra Obrony Narodowej na przeniesienie.

2. Funkcjonariusza albo żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 1, do służby w Służbie Więziennej przenosi odpowiednio: Dyrektor Generalny do służby w Służbie Więziennej, z tym że Szef IWSW – do służby w IWSW, a Rektor – do służby na Uczelni, w porozumieniu odpowiednio z Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej, Szefem Kancelarii Sejmu, Komendantem Służby Ochrony Państwa, Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefem Agencji Wywiadu, Szefem Służby Wywiadu Wojskowego, Szefem Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Ministrem Obrony Narodowej, za zgodą Ministra Sprawiedliwości.

3. Funkcjonariuszowi albo żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1, nadaje się na odpowiedni stopień w Służbie Więziennej.

4. Funkcjonariusza Centralnego Biura Antykorupcyjnego, który w dotychczasowych jednostkach lub komórkach organizacyjnych uzyskał kwalifikacje zawodowe, na podstawie których został mianowany na stopień Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony

Państwa, Służby Celno-Skarbowej albo żołnierza zawodowego uznaje się za posiadającego kwalifikacje zawodowe uprawniające do nadania stopnia służbowego w Służbie Więziennej nie niższego niż posiadany stopień w dotychczasowej jednostce lub komórce organizacyjnej – odpowiednio do uzyskanych kwalifikacji i okresu pełnienia służby.

5. Funkcjonariusza Centralnego Biura Antykorupcyjnego nieposiadającego jednocześnie stopnia, o którym mowa w ust. 4, uznaje się za posiadającego kwalifikacje zawodowe uprawniające do nadania stopnia służbowego w Służbie Więziennej odpowiednio do uzyskanych kwalifikacji i okresu pełnienia służby.

6. Funkcjonariusz albo żołnierz zawodowy, o którym mowa w ust. 1, przeniesiony do służby w Służbie Więziennej zachowuje ciągłość służby.

7. Funkcjonariuszowi albo żołnierzowi zawodowemu przenoszonemu w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje odprawa ani inne należności przewidziane dla funkcjonariuszy odchodzących ze służby.

8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób i tryb prowadzenia postępowania w stosunku do funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1,
 - 2) kwalifikacje predestynujące do służby w Służbie Więziennej,
 - 3) równorzędność okresów służby i stażu, należności oraz uzyskane w dotychczasowych jednostkach kwalifikacje zawodowe do Służby Więziennej
- mając na względzie zapewnienie prawidłowego przebiegu postępowania oraz realizacji naboru do służby w Służbie Więziennej w celu przeniesienia funkcjonariuszy albo żołnierzy zawodowych posiadających odpowiednie kwalifikacje do wypełniania jej zadań.

9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stopnie: zawodowej służby wojskowej, Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego lub Służby Kontrwywiadu Wojskowego, które odpowiadają poszczególnym stopniom służbowym w Służbie Więziennej, mając na względzie zapewnienie równorzędności tych stopni w poszczególnych korpusach.

Art. 38b. Do służby w IWSW, za zgodą Ministra Sprawiedliwości, może zostać przyjęty funkcjonariusz Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji

Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej, zwolniony ze służby w związku z przejściem na emeryturę policyjną w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723, 2320, 2333, 2448 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1115) nie później niż przed upływem 3 lat od dnia tego zwolnienia. W takim przypadku osobę przyjmowaną do służby i posiadającą stopień Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej mianuje się na odpowiedni stopień w Służbie Więziennej. Przepisy art. 38, art. 38a ust. 4 i 5, art. 39c ust. 2 pkt 1 lit. b i d i pkt 4 oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 38a ust. 9 stosuje się odpowiednio.”;

25) w art. 39a w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zebraniem informacji o istniejących lub przewidywanych wakatach w Służbie Więziennej;”;

26) w art. 39b:

a) w ust. 1:

- w pkt 1 uchyla się lit. c,
- po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) Szef IWSW – w stosunku do kandydatów do służby w IWSW;”;

b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zarządzić przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego przez Centralny Zarząd Służby Więziennej w stosunku do kandydatów do wszystkich jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem Uczelni oraz IWSW;”;

27) w art. 39c w ust. 2:

a) w pkt 1 lit. g otrzymuje brzmienie:

„g) wyłonienie kandydatów dopuszczonych do kolejnych etapów postępowania kwalifikacyjnego, mając na względzie potrzeby etatowe służby oraz dotychczasowe wyniki uzyskane w trakcie etapu wstępnego;”,

b) w pkt 2 w lit. a przecinek zastępuje się średnikiem i uchyla się lit. b,

c) w pkt 3:

– skreśla się wyraz „końcowego”,

– kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) etapu końcowego obejmującego ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Służbie Więziennej przez komisje lekarskie, o których mowa w art. 110 ust. 1. W ramach ustalenia zdolności psychicznej do służby badania psychologiczne mogą być wykonywane przez podmioty określone w art. 110 ust. 1a.”;

28) art. 39g otrzymuje brzmienie:

„Art. 39g. 1. Dyrektor Generalny może wyrazić zgodę na przyjęcie do Służby Więziennej pracownika zatrudnionego co najmniej 2 lata w Służbie Więziennej, jeżeli w okresie zatrudnienia pracownik ten wykazał się odpowiednimi kwalifikacjami i kompetencjami szczególnie przydatnymi w Służbie Więziennej.

2. Zgodę, o której mowa w ust. 1, w odniesieniu do Uczelni wyraża Rektor, a w odniesieniu do IWSW – Szef IWSW.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, nie prowadzi się postępowania kwalifikacyjnego; kandydat podlega etapom określonym w art. 39c ust. 2 pkt 1 lit. d i e, pkt 2 lit. a oraz pkt 4, a w przypadku pozytywnego zakończenia tych etapów stosuje się art. 40 ust. 3.”;

29) w art. 42:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi kwalifikacjami funkcjonariusza pełniącego służbę w IWSW, który ponadto ukończył odpowiednie szkolenie zawodowe, Szef IWSW może wyrazić zgodę na skrócenie okresu służby przygotowawczej funkcjonariusza.

3b. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi kwalifikacjami funkcjonariusza pełniącego służbę na Uczelni, który ponadto ukończył odpowiednie

szkolenie zawodowe, Rektor może wyrazić zgodę na skrócenie okresu służby przygotowawczej funkcjonariusza.”,

- b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. W razie przerwy w wykonywaniu przez funkcjonariusza obowiązków służbowych trwającej dłużej niż 3 miesiące kierownik jednostki organizacyjnej może odpowiednio przedłużyć okres jego służby przygotowawczej, nie więcej jednak niż o 18 miesięcy.

5. Okres służby przygotowawczej ulega przedłużeniu do czasu prawomocnego zakończenia prowadzonego przeciwko funkcjonariuszowi postępowania karnego o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, postępowania dyscyplinarnego oraz o okres urlopu macierzyńskiego, na warunkach urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego, rodzicielskiego, wychowawczego lub bezpłatnego.”;

- 30) w art. 43c po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Szef IWSW, po zasięgnięciu opinii Rektora, określi, w drodze zarządzenia, program szkoleń specjalistycznych w IWSW dla funkcjonariuszy IWSW i pracowników IWSW.”;

- 31) w art. 43j w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez kierownika jednostki, o której mowa w ust. 2.”;

- 32) w art. 43t:

- a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) ma wszczęte postępowanie karne o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne.”,

- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownika nie kieruje się na szkolenie zawodowe w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3–5.”,

- c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Funkcjonariusza odbywającego szkolenie zawodowe, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne, skreśla się z listy słuchaczy.”;

33) w art. 43u ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Szef IWSW, dyrektor okręgowy, Rektor i właściwy komendant zgłaszają potrzeby szkoleniowe komendantowi wyznaczonemu przez Dyrektora Generalnego, który prowadzi nabór kandydatów na szkolenie zawodowe w elektronicznym systemie obsługi szkolenia.

3. Dyrektor Generalny z własnej inicjatywy lub na wniosek Rektora, Szefa IWSW lub właściwego komendanta może dokonywać zmian ustalonych limitów miejsc i terminów szkolenia zawodowego.”;

34) w art. 43zb ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rektor lub właściwy komendant informuje niezwłocznie Dyrektora Generalnego, Szefa IWSW oraz właściwego kierownika jednostki organizacyjnej o skreśleniu funkcjonariusza lub pracownika z listy uczestników szkolenia zawodowego.”;

35) w art. 43zd dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Szkolenie specjalistyczne w IWSW dla funkcjonariuszy IWSW może nie stanowić uzupełnienia szkolenia wstępnego lub szkolenia zawodowego.”;

36) art. 43ze otrzymuje brzmienie:

„Art. 43ze. Do szkolenia specjalistycznego stosuje się odpowiednio przepisy art. 43s, art. 43t, art. 43y–43zb, art. 43zg ust. 2 oraz art. 43zj ust. 1.”;

37) po art. 43ze dodaje się art. 43zea w brzmieniu:

„Art. 43zea. Funkcjonariusz jest obowiązany utrzymywać wymagany poziom umiejętności posługiwania się bronią palną zapewniający wykonywanie przez niego zadań służbowych, w szczególności przez udział w szkoleniu zawodowym.”;

38) w art. 43zf ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Doskonalenie zawodowe jest elementem podnoszenia kwalifikacji zawodowych funkcjonariuszy i pracowników, w szczególności w formie kursów, warsztatów, szkoleń, konferencji, narad i odpraw służbowych.”;

39) w art. 43zk ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kształcenie przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Służbie Więziennej prowadzi się w formie studiów podyplomowych na Uczelni, jednolitych studiów magisterskich na Uczelni lub studiów drugiego stopnia na Uczelni.”;

40) art. 43zl otrzymuje brzmienie:

„Art. 43zl. 1. Do egzaminu na pierwszy stopień w korpusie oficerów przystępuje funkcjonariusz:

- 1) o którym mowa w art. 62j ust. 1;
- 2) który uzyskał skierowanie i ukończył na Uczelni studia podyplomowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich;
- 3) który ukończył jednolite studia magisterskie na Uczelni lub studia drugiego stopnia na Uczelni.

2. Do egzaminu na pierwszy stopień w korpusie chorążych przystępuje funkcjonariusz:

- 1) o którym mowa w art. 62i ust. 1;
- 2) który ukończył studia pierwszego stopnia na Uczelni;
- 3) który ukończył szkolenie zawodowe.

3. Do egzaminu na pierwszy stopień w korpusie podoficerskim przystępuje funkcjonariusz, który ukończył szkolenie zawodowe.

4. Decyzje o wysokości limitów określających liczbę funkcjonariuszy, którzy mogą uzyskać pierwszy stopień w korpusie, o którym mowa w ust. 1–3, z podległych sobie jednostek podejmuje Dyrektor Generalny.

5. Dyrektor Generalny, w drodze zarządzenia, określa wysokość limitów, o których mowa w ust. 4, wskazując kryteria brane pod uwagę oraz prowadzoną politykę kadrową i potrzeby służby.

6. Rektor, w porozumieniu z właściwymi komendantami, ustala termin, miejsce przeprowadzania egzaminów, skład komisji egzaminacyjnych i ich przewodniczących oraz terminy egzaminów z uwzględnieniem terminów ukończenia kształcenia w odpowiednich formach.

7. Zestawy egzaminacyjne opracowują osoby wyznaczone przez Rektora niewchodzące w skład komisji egzaminacyjnej.

8. Otwarcia zestawu egzaminacyjnego dokonuje komisja egzaminacyjna w obecności funkcjonariuszy uczestniczących w egzaminie.

9. Po przeprowadzeniu egzaminu komisja egzaminacyjna sporządza protokół, który Rektor przekazuje Dyrektorowi Generalnemu w celu niezwłocznego podjęcia działań zmierzających do nadania funkcjonariuszom pierwszego stopnia w korpusie odpowiednio oficerów, chorążych albo podoficerów.

10. Negatywny wynik egzaminu albo nieprzystąpienie do egzaminu oznacza nieuzyskanie kwalifikacji zawodowych, które są wymagane na określonym stanowisku służbowym w korpusie oficerów, chorążych albo podoficerów.

11. W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu z przyczyn usprawiedliwionych, Rektor na wniosek funkcjonariusza wyznacza dodatkowy termin egzaminu. W przypadku uzyskania negatywnego wyniku egzaminu, przepis art. 43zm stosuje się odpowiednio.

12. W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu z przyczyn nieusprawiedliwionych, przepis art. 43zm stosuje się odpowiednio.”;

41) w art. 43zm ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz, który uzyskał negatywny wynik egzaminu, o którym mowa w art. 43zl ust. 1–3, może złożyć do Rektora wniosek o dopuszczenie do egzaminu poprawkowego.”;

42) w art. 43zn:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nadzór nad organizacją i metodyką szkoleń specjalistycznych dla funkcjonariuszy IWSW i pracowników IWSW sprawuje Szef IWSW.”,

b) w ust. 6 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w IWSW – Szef IWSW;”;

43) po art. 44 dodaje się art. 44a w brzmieniu:

„Art. 44a. 1. Do mianowania i powołania funkcjonariusza na stanowisko kierownicze, w tym stanowisko kierownika komórki organizacyjnej, wymagane jest ukończenie przez tego funkcjonariusza studiów podyplomowych na Uczelni, w których programie uwzględniono cele i efekty uczenia się oraz treści związane z zarządzaniem komórkami organizacyjnymi.

2. Do powołania funkcjonariusza na wyższe stanowisko kierownicze, o którym mowa w art. 63 ust. 1, wymagane jest ukończenie przez tego funkcjonariusza studiów podyplomowych na Uczelni, w których programie uwzględniono cele i efekty uczenia się oraz treści związane z zarządzaniem jednostkami organizacyjnymi.

3. W uzasadnionych przypadkach mianować albo powołać na stanowisko kierownicze albo powołać na wyższe stanowisko kierownicze można funkcjonariusza, który nie spełnia warunków wymienionych w ust. 1 albo 2. Funkcjonariusz jest obowiązany do ukończenia studiów podyplomowych, o których mowa w ust. 1 albo 2, w

okresie 3 lat od mianowania albo powołania na stanowisko kierownicze albo powołania na wyższe stanowisko kierownicze.”;

44) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. Mianowania funkcjonariusza na stanowisko służbowe, z wyjątkiem stanowisk, o których mowa w rozdziale 8, dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej.”;

45) w art. 47 w ust. 1:

a) zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Funkcjonariusza przyjętego do służby albo do służby na Uczelni można mianować, za zgodą odpowiednio Dyrektora Generalnego albo Rektora, na stanowisko oficerskie przed uzyskaniem kwalifikacji w zakresie szkolenia i stażu w służbie oraz przed złożeniem egzaminu na pierwszy stopień oficerski, jeżeli spełnia wymogi w zakresie wykształcenia, o którym mowa w art. 44 ust. 2.”,

b) dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„W stosunku do funkcjonariuszy IWSW zgodę wydaje Szef IWSW.”;

46) w art. 48:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Dyrektor Generalny, a na Uczelni Rektor, na wniosek właściwego przełożonego, mogą wyrazić zgodę na mianowanie funkcjonariusza na stanowisko służbowe przed uzyskaniem przez niego kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby wymaganych na tym stanowisku, jeżeli spełnia on wymagania w zakresie wykształcenia. Kwalifikacje zawodowe funkcjonariusz jest obowiązany uzyskać w okresie 3 lat od mianowania na stanowisko służbowe.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W stosunku do funkcjonariuszy IWSW zgodę, o której mowa w ust. 1, wydaje Szef IWSW.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dyrektor Generalny może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek właściwego przełożonego, nadać stopień młodszego chorążego Służby Więziennej funkcjonariuszowi, który nie spełnia wymagań w zakresie wykształcenia. Nadanie kolejnego stopnia w korpusie chorążych następuje na wniosek właściwego przełożonego z uwzględnieniem art. 52 ust. 2 pkt 3 i art. 53.”,

d) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku nieuzupełnienia kwalifikacji zawodowych przez funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1 albo 1a, z przyczyn leżących po stronie tego funkcjonariusza właściwy przełożony przenosi funkcjonariusza na poprzednio zajmowane stanowisko albo stanowisko równorzędne do poprzednio zajmowanego przed mianowaniem, o którym mowa w ust. 1. Przepisu art. 72 nie stosuje się.”;

47) w art. 49:

a) w pkt 3 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d i e w brzmieniu:

„d) chorąży sztabowy Służby Więziennej,

e) starszy chorąży sztabowy Służby Więziennej.”;

b) w pkt 4 w lit. g kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. h w brzmieniu:

„h) generał inspektor Służby Więziennej.”;

48) w art. 50:

a) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) Szef IWSW – funkcjonariuszom pełniącym służbę w IWSW;

4) Rektor – funkcjonariuszom pełniącym służbę na Uczelni.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Stopnie w korpusie chorążych Służby Więziennej nadaje Szef IWSW funkcjonariuszom pełniącym służbę w IWSW.

3b. Stopnie w korpusie chorążych Służby Więziennej nadaje Rektor funkcjonariuszom pełniącym służbę na Uczelni.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pierwszy stopień w korpusie oficerów Służby Więziennej, stopień generała Służby Więziennej oraz stopień generała inspektora Służby Więziennej nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Sprawiedliwości. Pozostałe stopnie w korpusie oficerów Służby Więziennej nadaje Minister Sprawiedliwości.”;

49) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. 1. Pierwszy stopień w korpusie podoficerów, korpusie chorążych i korpusie oficerów może być nadany funkcjonariuszowi, który złożył egzamin odpowiednio na pierwszy stopień podoficerski, chorążego albo oficerski, a ponadto:

1) posiada aktualną, pozytywną opinię służbową;

- 2) nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne;
- 3) nie był skazany za nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub za nieumyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) w przypadku gdy wobec funkcjonariusza warunkowo umorzono postępowanie karne – upłynęło 6 miesięcy od zakończenia okresu próby;
- 5) w przypadku gdy funkcjonariuszowi wymierzona została kara dyscyplinarna – nastąpiło zatarcie lub darowanie tej kary.

2. Przed nadaniem stopnia, o którym mowa w ust. 1, funkcjonariusz podlega opiniowaniu służbowemu, jeżeli od dnia wydania ostatniej opinii służbowej o tym funkcjonariuszu upłynęło co najmniej 6 miesięcy.”;

50) w art. 52 :

- a) w ust. 2:
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) w korpusie szeregowych Służby Więziennej w stopniu szeregowego Służby Więziennej – rok;”,
 - w pkt 3 w lit. b średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c i d w brzmieniu:
 - „c) starszego chorążego Służby Więziennej – 3 lata,
 - d) chorążego sztabowego Służby Więziennej – 3 lata;”,
- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
 - „3. Stopień generała inspektora Służby Więziennej może być nadany generałowi Służby Więziennej powołanemu na stanowisko Dyrektora Generalnego.”;

51) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. 1. Osobie przyjmowanej do służby w trybie art. 39, która posiada stopień wojskowy, Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Celno-Skarbowej, Służby Wywiadu Wojskowego albo Służby Kontrwywiadu Wojskowego, można nadać odpowiedni stopień Służby Więziennej.

2. Nadanie stopnia, o którym mowa w ust. 1, następuje po ukończeniu na Uczelni odpowiednio studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub studiów podyplomowych przygotowujących do zajmowania stanowisk oficerskich albo

właściwego szkolenia zawodowego i uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu, o którym mowa odpowiednio w art. 43zł ust. 1–3. Przepisy art. 50 ust. 2–3b stosuje się.

3. Przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy podporucznika, stopień podkomisarza Policji, Służby Celno-Skarbowej albo Straży Marszałkowskiej lub stopień podporucznika Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego albo Służby Kontrwywiadu Wojskowego, odpowiedni pierwszy stopień oficerski Służby Więziennej nadaje Minister Sprawiedliwości.”;

52) w art. 54 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2–6 w brzmieniu:

„2. Utrata stopnia Służby Więziennej następuje w razie stwierdzenia wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariusza w przypadkach:

- 1) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na środek karny w postaci pozbawienia praw publicznych;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe z oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe, jeżeli jej wykonanie nie zostało warunkowo zawieszone.

3. Obniżenie stopnia Służby Więziennej następuje w przypadku prawomocnego orzeczenia wobec funkcjonariusza w postępowaniu dyscyplinarnym kary obniżenia stopnia albo kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe wraz z obniżeniem stopnia.

4. Anulowanie funkcjonariuszowi stopnia Służby Więziennej może nastąpić w okresie między nadaniem tego stopnia a jego wręczeniem w szczególnie uzasadnionych przypadkach podyktowanych dobrem służby.

5. Utrata stopnia lub jego obniżenie następuje na podstawie rozkazu personalnego wydawanego przez organ uprawniony do nadania tego stopnia. Rozkaz personalny o utracie lub obniżeniu stopnia podporucznika, nadanego postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w trybie art. 50 ust. 4, wydaje Minister Sprawiedliwości.

6. Anulowania nadania funkcjonariuszowi stopnia Służby Więziennej dokonuje organ uprawniony do jego nadania.”;

53) w art. 55 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) tryb nadawania, obniżania i anulowania funkcjonariuszom stopni”;

54) w art. 58 dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Funkcjonariusze IWSW otrzymują dodatek specjalny o charakterze stałym, w wysokości do 30% kwoty bazowej.

5. Szef IWSW ustala wysokość dodatku specjalnego, o którym mowa w ust. 4, na wniosek kierownika komórki organizacyjnej IWSW, w której funkcjonariusz IWSW pełni służbę, a kierownikom tych komórek organizacyjnych – bezpośrednio. Wysokość dodatku specjalnego ustala się, biorąc po uwagę zakres i charakter realizowanych zadań.

6. Minister Sprawiedliwości ustala wysokość dodatku specjalnego, o którym mowa w ust. 4, Szefowi IWSW będącemu funkcjonariuszem – bezpośrednio, a jego zastępcom będącym funkcjonariuszami – na wniosek Szefa IWSW.”;

55) w art. 60a dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W sprawach dotyczących miesięcznego uposażenia funkcjonariuszy za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego w zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655) oraz ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.”;

56) po art. 60i dodaje się art. 60j w brzmieniu:

„Art. 60j. Funkcjonariuszowi w okresie urlopu wychowawczego nie przysługuje uposażenie.”;

57) w art. 62:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są wypłacane w formie bezgotówkowej na wskazany numer rachunku bankowego w terminie, o którym mowa w ust. 2.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym na pisemny wniosek funkcjonariusza mogą być wypłacane bezpośrednio do rąk funkcjonariusza.”;

58) w art. 62i ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na Uczelni funkcjonariusz w służbie kandydackiej ma prawo przystąpić do egzaminu na pierwszy stopień w korpusie chorążych Służby Więziennej.”;

59) w art. 62j ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na Uczelni funkcjonariusz w służbie kandydackiej ma prawo przystąpić do egzaminu na pierwszy stopień w korpusie oficerów Służby Więziennej.”;

60) tytuł rozdziału 8 otrzymuje brzmienie:

„Stanowiska służbowe w Służbie Więziennej zajmowane na podstawie powołania”;

61) po art. 62n w rozdziale 8 dodaje się art. 62o w brzmieniu:

„Art. 62o. Stanowiska służbowe w Służbie Więziennej zajmowane na podstawie powołania obejmują:

- 1) wyższe stanowiska kierownicze w Służbie Więziennej;
- 2) stanowiska służbowe, o których mowa w art. 67a.”;

62) art. 63 otrzymuje brzmienie:

„Art. 63. 1. Stanowiska:

- 1) Dyrektora Generalnego,
- 2) Szefa IWSW,
- 3) zastępcy Dyrektora Generalnego,
- 4) zastępcy Szefa IWSW,
- 5) dyrektora okręgowego,
- 6) zastępcy dyrektora okręgowego,
- 7) dyrektora zakładu karnego i dyrektora aresztu śledczego,
- 8) zastępcy dyrektora zakładu karnego i zastępcy dyrektora aresztu śledczego,
- 9) Rektora, Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendanta ośrodka szkolenia Służby Więziennej i komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej,
- 10) prorektora Uczelni, zastępcy Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, zastępcy komendanta ośrodka szkolenia Służby Więziennej i zastępcy komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej

– są wyższymi stanowiskami kierowniczymi w Służbie Więziennej.

2. Przełożonym osoby zajmującej wyższe stanowisko kierownicze w Służbie Więziennej, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, jest:

- 1) Minister Sprawiedliwości – w odniesieniu do Dyrektora Generalnego oraz Szefa IWSW;
- 2) Dyrektor Generalny – w odniesieniu do zastępcy Dyrektora Generalnego, dyrektora okręgowego, Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendanta ośrodka szkolenia Służby Więziennej oraz komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej bezpośrednio mu podległego;
- 3) Szef IWSW – w odniesieniu do zastępcy Szefa IWSW;
- 4) dyrektor okręgowy – w odniesieniu do zastępcy dyrektora okręgowego, dyrektora zakładu karnego i dyrektora aresztu śledczego oraz komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej;
- 5) Rektor – w odniesieniu do prorektora Uczelni;
- 6) dyrektor zakładu karnego i dyrektor aresztu śledczego, Komendant Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendant ośrodka szkolenia Służby Więziennej i komendant ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej – w odniesieniu do swoich zastępców.

3. W przypadkach uzasadnionych potrzebami służby Dyrektor Generalny może przejąć kompetencje dyrektora okręgowego w sprawach ze stosunku służbowego, o których mowa w ust. 2 pkt 4 i w art. 217–219.”;

63) w art. 64:

- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Szefa IWSW powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości.”,

- b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Zastępców Szefa IWSW powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek Szefa IWSW.

4. W razie zwolnienia stanowiska Szefa IWSW Minister Sprawiedliwości, do czasu powołania nowego Szefa, powierza pełnienie obowiązków Szefa IWSW, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z zastępców Szefa IWSW lub wyznaczonemu przez siebie oficerowi spośród funkcjonariuszy IWSW.”;

64) art. 66a otrzymuje brzmienie:

„Art. 66a. 1. Senat Uczelni powołuje Rektora na pięcioletnią kadencję spośród pracowników Uczelni lub funkcjonariuszy pełniących służbę na Uczelni, posiadających co najmniej stopień doktora.

2. Powołanie, o którym mowa w ust. 1, następuje nie wcześniej niż 9 miesięcy i nie później niż 4 miesiące przed upływem bieżącej kadencji Rektora.

3. Rektor powołuje i odwołuje prorektorów Uczelni spośród pracowników Uczelni lub funkcjonariuszy pełniących służbę na Uczelni, posiadających co najmniej stopień doktora.

4. Kadencja Rektora wygasa w przypadku:

- 1) upływu jego kadencji;
- 2) jego śmierci;
- 3) złożenia przez niego rezygnacji;
- 4) pisemnego zgłoszenia przez niego wystąpienia ze służby albo rozwiązania przez niego umowy o pracę;
- 5) jego odwołania.

5. Senat Uczelni odwołuje Rektora przed upływem kadencji, jeżeli:

- 1) nie wypełnia on swoich obowiązków na skutek choroby trwającej nieprzerwanie przez okres 180 dni w roku kalendarzowym;
- 2) został on skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

6. Sprawy ze stosunku służbowego Rektora, w szczególności określone w art. 88, art. 98 i art. 192, rozstrzyga Senat Uczelni w formie pisemnej.”;

65) w art. 67 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendanta ośrodka szkolenia Służby Więziennej i komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej powołuje i odwołuje ze stanowiska Dyrektor Generalny.”;

66) po art. 67 dodaje się art. 67a w brzmieniu:

„Art. 67a. 1. Stanowiskami służbowymi zajmowanymi na podstawie powołania, innymi niż wyższe stanowiska kierownicze w Służbie Więziennej, są:

- 1) w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej:
 - a) dyrektor biura,
 - b) zastępca dyrektora biura,

- c) główny księgowy Centralnego Zarządu Służby Więziennej,
 - d) naczelnik wydziału,
 - e) kierownik zespołu;
- 2) w IWSW – naczelnik wydziału zamiejscowego;
- 3) w okręgowym inspektoracie Służby Więziennej:
- a) główny księgowy,
 - b) naczelnny lekarz,
 - c) kierownik zespołu;
- 4) w Centralnym Ośrodku Szkolenia Służby Więziennej, ośrodku szkolenia służby więziennej, ośrodku doskonalenia kadr służby więziennej:
- a) kierownik zakładu,
 - b) kierownik oddziału zamiejscowego,
 - c) główny księgowy,
 - d) kierownik działu,
 - e) kierownik ambulatorium,
 - f) zastępca kierownika działu,
 - g) kierownik zespołu;
- 5) w zakładzie karnym i areszcie śledczym:
- a) kierownik oddziału,
 - b) główny księgowy,
 - c) dyrektor szpitala,
 - d) ordynator,
 - e) kierownik działu,
 - f) kierownik ambulatorium,
 - g) kierownik domu matki i dziecka,
 - h) kierownik poradni lub pracowni,
 - i) kierownik ośrodka diagnostycznego,
 - j) kierownik apteki,
 - k) zastępca kierownika działu,
 - l) kierownik zespołu.

2. Powołania funkcjonariusza na stanowisko służbowe, o którym mowa w ust. 1, dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej.”;

67) w art. 68 ust. 4–6 otrzymują brzmienie:

„4. Funkcjonariusza odwołanego z zajmowanego stanowiska można przenieść za jego zgodą odpowiednio do dyspozycji właściwego przełożonego, o którym mowa w art. 63 ust. 2, będącego przełożonym tego funkcjonariusza. Okres pozostawania funkcjonariusza w dyspozycji nie może być dłuższy niż 6 miesięcy. Po upływie tego okresu funkcjonariusza powołuje się albo przenosi na inne stanowisko służbowe. Powołanie albo przeniesienie na stanowisko służbowe niższe od dotychczas zajmowanego następuje za zgodą funkcjonariusza. Przepis art. 72 ust. 1 stosuje się. W przypadku niewyrażenia zgody przez funkcjonariusza zwalnia się go ze służby.

5. W okresie pozostawania w dyspozycji funkcjonariusz zachowuje prawo do uposażenia i innych świadczeń pieniężnych przysługujących na ostatnio zajmowanym na podstawie powołania stanowisku służbowym, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych świadczeń pieniężnych albo na ich wysokość.

6. W okresie pozostawania w dyspozycji funkcjonariusz jest obowiązany wykonywać obowiązki służbowe na polecenie przełożonego, w którego dyspozycji pozostaje, oraz jest funkcjonariuszem jednostki organizacyjnej, w której pełni służbę przełożony, o którym mowa w ust. 4.”;

68) po art. 69 dodaje się art. 69a w brzmieniu:

„Art. 69a. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek funkcjonariusza, pozytywnie zaopiniowany przez Rektora, Dyrektor Generalny może przenieść funkcjonariusza ze służby przygotowawczej do służby kandydackiej, jeżeli funkcjonariusz posiada ukończony kurs przygotowawczy oraz pozytywną opinię służbową.

2. Rektor może pozytywnie zaopiniować wniosek funkcjonariusza o przeniesienie ze służby przygotowawczej do służby kandydackiej w przypadku posiadania miejsc w ramach limitu przyjęć na studia ustalonego przez Ministra Sprawiedliwości, określając poziom, kierunek i profil studiów dla funkcjonariusza.”;

69) w art. 70:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz może być z urzędu delegowany na okres do 12 miesięcy do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej, w tym do instytucji gospodarki budżetowej, o której mowa w art. 8 ust. 5, w przypadkach uzasadnionych

ważnymi potrzebami służby; ponowne lub dalsze delegowanie przed upływem 2 lat wymaga zgody funkcjonariusza. Funkcjonariusz może być delegowany również na własną prośbę, jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy służbowe.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Funkcjonariusz może być w każdym czasie z urzędu odwołany z delegowania. Funkcjonariusz może być odwołany z delegowania również na własną prośbę, jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy służbowe.”;

70) w art. 72:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz przeniesiony lub powołany na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższego uposażenia zasadniczego zachowuje prawo do uposażenia pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku do czasu uzyskania uposażenia zasadniczego równego dotychczas pobieranemu lub wyższego.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Rektor albo Szef IWSW, w przypadkach szczególnie uzasadnionych, może wyrazić zgodę na zachowanie przez funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 2, przeniesionego lub powołanego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższego uposażenia zasadniczego, prawa do uposażenia należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku.”;

71) w art. 73:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie:

- 1) powołania na wyższe stanowisko kierownicze w Służbie Więziennej do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości lub
- 2) przeniesienia z urzędu do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości albo
- 3) delegowania do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości

– funkcjonariuszowi przysługuje prawo do lokalu mieszkalnego albo kwatery tymczasowej, o których mowa w rozdziale 18.”,

- b) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Funkcjonariuszowi powołanemu na wyższe stanowisko kierownicze w Służbie Więziennej lub przeniesionemu z urzędu do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości przysługują należności z tytułu przeniesień.”;

- 72) w art. 75 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W odpowiedzi na informację o naborze w instytucji zagranicznej funkcjonariusz może wystąpić drogą służbową do Dyrektora Generalnego z wnioskiem o oddelegowanie do pełnienia służby w tej instytucji.”;

- 73) w art. 80 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku określenia zasad i trybu finansowania oddelegowania w umowie z organami instytucji zagranicznej nie stosuje się przepisów ustawy w zakresie finansowania funkcjonariusza oddelegowanego do pełnienia służby w instytucji zagranicznej.”;

- 74) w art. 83:

- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przełożony, o którym mowa w art. 63 ust. 2, może powierzyć funkcjonariuszowi na czas nieprzekraczający 12 miesięcy obowiązki służbowe na wyższym stanowisku kierowniczym w jednostce organizacyjnej z uposażeniem należnym na tym stanowisku służbowym.”;

- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli zachodzi konieczność zastępstwa funkcjonariusza w czasie jego długotrwałej nieobecności w służbie, przełożony może w tym celu powierzyć innemu funkcjonariuszowi pełnienie obowiązków służbowych na stanowisku zajmowanym przez nieobecnego funkcjonariusza przez okres trwania jego nieobecności; w takim przypadku uposażenie funkcjonariusza nie może być obniżone.”;

- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przełożony może w każdym czasie z urzędu lub na prośbę funkcjonariusza odwołać go z pełnienia powierzonych obowiązków na stanowiskach, o których mowa w ust. 1 i 2, w szczególności jeżeli ustała konieczność powierzenia obowiązków służbowych lub zastępstwa nieobecnego funkcjonariusza.”;

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Po upływie maksymalnego okresu powierzenia obowiązków służbowych na innym stanowisku, o którym mowa w ust. 1 i 1a, ponowne powierzenie lub przedłużenie powierzenia obowiązków na tym samym stanowisku służbowym może nastąpić w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach, za zgodą tego funkcjonariusza; przerwa w wykonywaniu tych obowiązków wynosi co najmniej 12 miesięcy.”;

75) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. Opinie służbowe wydają:

- 1) Minister Sprawiedliwości – o Dyktorze Generalnym i Szefie IWSW;
- 2) Dyrektor Generalny – o swoich zastępcach, kierownikach komórek organizacyjnych w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej, dyrektorach okręgowych, Komendancie Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendantach ośrodków szkolenia Służby Więziennej oraz komendantach ośrodków doskonalenia kadr Służby Więziennej bezpośrednio mu podległych;
- 3) Szef IWSW – o swoich zastępcach i naczelnikach;
- 4) dyrektor okręgowy – na terenie swojego działania – o swoich zastępcach i funkcjonariuszach pełniących służbę w okręgowym inspektoracie Służby Więziennej, dyrektorach zakładów karnych i dyrektorach aresztów śledczych oraz komendantach ośrodków doskonalenia kadr Służby Więziennej;
- 5) Rektor – o prorektorach Uczelni, kierownikach komórek organizacyjnych Uczelni oraz funkcjonariuszach pełniących służbę na stanowiskach samodzielnych na Uczelni;
- 6) Komendant Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendant ośrodka szkolenia Służby Więziennej, komendant ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej – odpowiednio o swoich zastępcach, kierownikach komórek organizacyjnych oraz funkcjonariuszach pełniących służbę na stanowiskach samodzielnych;
- 7) dyrektor zakładu karnego i dyrektor aresztu śledczego – o swoich zastępcach, kierownikach komórek organizacyjnych oraz funkcjonariuszach pełniących służbę na stanowiskach samodzielnych;
- 8) kierownik komórki organizacyjnej – o podległych mu bezpośrednio funkcjonariuszach;

- 9) przełożony właściwy w czasie delegowania – o funkcjonariuszach delegowanych do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej.”;
- 76) w art. 90:
- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Jeżeli opinia została wydana przez Ministra Sprawiedliwości, Dyrektora Generalny lub Szefa IWSW mogą zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o jej zmianę.”,
- b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
- „5. Jeżeli opinia została wydana przez Rektora, osoby, o których mowa w art. 88 pkt 5, mogą zwrócić się do Rektora z wnioskiem o jej zmianę.”;
- 77) art. 94 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 94. 1. Funkcjonariusza zawiesza się w czynnościach służbowych w razie tymczasowego aresztowania lub wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.
2. Funkcjonariusza można zawiesić w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub nieumyślne przestępstwo skarbowe lub wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby.
3. W razie wniesienia przeciwko funkcjonariuszowi aktu oskarżenia określonego w art. 55 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego stosuje się odpowiednio ust. 2.
4. Zawieszenie może nastąpić na czas nie dłuższy niż 3 miesiące. Jeżeli okres tymczasowego aresztowania jest dłuższy niż 3 miesiące, zawieszenie ulega z mocy prawa przedłużeniu do czasu zakończenia tymczasowego aresztowania.
5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do czasu zakończenia postępowania karnego, karnego skarbowego lub dyscyplinarnego.
6. Zawieszenia oraz uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych dokonuje przełożony właściwy do mianowania funkcjonariusza na zajmowane stanowisko służbowe.”;

78) w art. 95 w ust. 2 skreśla się wyrazy „wydalenia ze służby”;

79) w art. 96:

a) w ust. 2:

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) nieobecności w służbie spowodowanej chorobą, trwającej nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy, lub jeżeli nieobecność w służbie spowodowana chorobą w okresie ostatnich 2 lat wyniosła łącznie powyżej 500 dni;”,

– uchyla się pkt 9,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

„3a. Funkcjonariusz w pisemnym zgłoszeniu wystąpienia ze służby może wskazać termin zwolnienia.

3b. Jeżeli ze względu na potrzeby służby zwolnienie funkcjonariusza w terminie, o którym mowa w ust. 3a, nie jest możliwe, przełożony zwalnia go w terminie określonym w ust. 3, chyba że funkcjonariusz wycofa pisemne zgłoszenie wystąpienia ze służby.

3c. Przepisów ust. 3–3b nie stosuje się do funkcjonariusza pełniącego służbę w jednostce organizacyjnej objętej militaryzacją.”,

c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Do okresu nieobecności w służbie, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, wlicza się okresy poprzedniej nieobecności spowodowanej chorobą, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej, a powstaniem ponownej nieobecności nie przekraczała 60 dni.”;

80) art. 98 otrzymuje brzmienie:

„Art. 98. 1. Zwolnienia ze służby albo stwierdzenia wygaśnięcia stosunku służbowego dokonuje:

- 1) przełożony, o którym mowa w art. 63 ust. 2 – w stosunku do funkcjonariusza powołanego na wyższe stanowisko kierownicze;
- 2) przełożony właściwy do powołania funkcjonariusza na stanowisko służbowe, o którym mowa w art. 67a ust. 1 – w stosunku do funkcjonariusza powołanego na to stanowisko;
- 3) przełożony właściwy do mianowania funkcjonariusza na ostatnio zajmowane stanowisko służbowe – w stosunku do funkcjonariusza mianowanego na to stanowisko.

2. Zwolnienia ze służby z przyczyny określonej w art. 96 ust. 2 pkt 10 dokonuje przełożony przełożonego, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Zwolnienia ze służby Dyrektora Generalnego oraz Szefa IWSW dokonuje Minister Sprawiedliwości.

4. Na Uczelni zwolnienia ze służby z przyczyny określonej w art. 96 ust. 2 pkt 10 dokonuje Rektor.”;

81) art. 99 otrzymuje brzmienie:

„Art. 99. 1. Funkcjonariusz w służbie stałej zwolniony ze służby na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 2 albo ust. 2 pkt 1–8 i 10, a także art. 68 ust. 4 oraz funkcjonariusz w służbie stałej, którego stosunek służbowy wygaś na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 1, otrzymuje odprawę.

2. Funkcjonariusz w służbie przygotowawczej, którego stosunek służbowy wygaś na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 1, otrzymuje odprawę w wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.”;

82) po art. 105 dodaje się art. 105a w brzmieniu:

„Art. 105a. Do pracownika, z którym stosunek pracy uległ rozwiązaniu z jego winy bez wypowiedzenia lub na własną prośbę przed upływem 5 lat od odbycia kursu przygotowawczego lub szkolenia zawodowego, a także studiów na Uczelni albo studiów podyplomowych na Uczelni, stosuje się odpowiednio przepisy art. 103 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 3 i 4, ust. 3 i 4, art. 104, art. 105 i art. 106 ust. 1.”;

83) w art. 107 uchyla się ust. 2;

84) po art. 109 dodaje się art. 109a i art. 109b w brzmieniu:

„Art. 109a. 1. Funkcjonariuszowi, który po zwolnieniu ze służby w Służbie Więziennej podjął pracę, okres tej służby wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie uprawnień wynikających z prawa pracy.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do funkcjonariusza, którego stosunek służbowy wygaś na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 2, 3 i 5.

Art. 109b. Okres służby traktuje się jako pracę w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

85) w art. 110 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Badania psychologiczne mogą być wykonywane przez psychologów zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej przed skierowaniem kandydata do służby w Służbie Więziennej lub funkcjonariusza do komisji lekarskiej.”;

86) w art. 112:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli jest to uzasadnione stanem zdrowia funkcjonariusza, jednostka służby medycyny pracy, z urzędu lub na wniosek funkcjonariusza, może wystąpić do jego przełożonego o skierowanie tego funkcjonariusza do komisji lekarskiej w celu określenia stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby, jak również związku poszczególnych schorzeń ze szczególnymi warunkami i właściwościami służby.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb przeprowadzania badań profilaktycznych funkcjonariuszy Służby Więziennej przez jednostki służby medycyny pracy Służby Więziennej, rodzaje badań, terminy ich przeprowadzania, sposób dokumentowania i wzory dokumentacji medycznej stosowanej wobec funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz wskazówki metodyczne do badań profilaktycznych wynikające ze specyfiki ryzyka zawodowego w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, uwzględniając sprawność postępowania, jednolitość stosowanych wzorów oraz konieczność zapewnienia właściwego stanu zdrowia funkcjonariuszy, rodzaj pełnionej służby, a także biorąc pod uwagę aktualną wiedzę medyczną.”;

87) w art. 113 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Właściwa jednostka służby medycyny pracy może na wniosek właściwego przełożonego przeprowadzać badania okresowe funkcjonariusza poza terminem wynikającym z przeprowadzonego wcześniej badania wstępnego lub okresowego, lub kontrolnego, jeżeli jest to uzasadnione:

- 1) podejrzeniem pogorszenia się jego stanu zdrowia, mogącego mieć negatywny wpływ na pełnienie służby na aktualnie zajmowanym stanowisku służbowym lub bezpieczeństwo jednostki organizacyjnej albo
- 2) koniecznością oceny zwolnienia lekarskiego i związku choroby ze służbą – w przypadku kontynuowania leczenia przez funkcjonariusza po wydaniu orzeczenia

przez komisję lekarską ustalającego związek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby albo wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.”;

88) art. 116 i art. 117 otrzymują brzmienie:

„Art. 116. 1. W przypadku odniesienia ran, kontuzji lub urazu psychicznego w związku z pełnieniem służby lub ze względu na schorzenie lub stan psychofizyczny pozostające w związku z pełnieniem służby funkcjonariusz pełniący służbę w zakładzie karnym lub w areszcie śledczym, zgodnie ze wskazaniem lekarza medycyny pracy, może zostać skierowany na bezpłatny turnus profilaktyczno-zdrowotny, w którym bierze udział w czasie pełnienia służby.

2. Turnus profilaktyczno-zdrowotny trwa nie dłużej niż 14 dni kalendarzowych i obejmuje działania rehabilitacyjne, antystresowe i profilaktykę zdrowotną, w tym profilaktykę psychologiczną.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do pracowników.

4. Wniosek o skierowanie na turnus profilaktyczno-zdrowotny zawiera następujące dane osobowe:

1) funkcjonariusza:

- a) imię i nazwisko,
- b) stopień,
- c) zajmowane stanowisko służbowe,
- d) miejsce pełnienia służby,
- e) staż służby,
- f) telefon kontaktowy;

2) pracownika:

- a) imię i nazwisko,
- b) zajmowane stanowisko służbowe,
- c) miejsce pracy,
- d) staż pracy,
- e) telefon kontaktowy.

5. Roczna ewidencja uczestników turnusów profilaktyczno-zdrowotnych zawiera następujące dane osobowe:

- 1) stopień, jeżeli uczestnik jest funkcjonariuszem;
- 2) stanowisko służbowe;

- 3) imię i nazwisko;
- 4) miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza lub miejsce pracy pracownika.

6. Dyrektor Generalny, w drodze zarządzenia, corocznie ustala liczbę i terminy turnusów, limity miejsc oraz podmioty prowadzące turnusy.

7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) procedurę kierowania funkcjonariusza i pracownika na turnus profilaktyczno-zdrowotny,
- 2) podmiot kierujący na turnus profilaktyczno-zdrowotny,
- 3) ramowy program turnusu profilaktyczno-zdrowotnego,
- 4) rodzaje i wzory dokumentów wystawianych w związku z kierowaniem na turnus profilaktyczno-zdrowotny

– uwzględniając potrzeby funkcjonariusza i pracownika wynikające z ich aktualnego stanu zdrowia.

Art. 117. 1. Za stan bezpieczeństwa i higieny służby w stosunku do podległych funkcjonariuszy odpowiadają przełożeni, którzy są obowiązani zapewnić funkcjonariuszom bezpieczne i higieniczne warunki służby, w tym prawo do przerwy w służbie.

2. Funkcjonariusz jest obowiązany do przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych.

3. W dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy do funkcjonariuszy mają odpowiednie zastosowanie przepisy działu dziesiątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z wyjątkiem art. 209², art. 209³, art. 210, art. 229 § 1 i 8, art. 230, art. 231, art. 234 § 2, art. 235, art. 235¹, art. 235², art. 237, art. 237¹, art. 237², art. 237⁷ § 1 pkt 1 i § 2–4, art. 237⁸, art. 237⁹ § 3, art. 237¹¹ § 4, art. 237^{11a}, art. 237¹², art. 237¹³ i art. 237^{13a}.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb stosowania do funkcjonariuszy przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, właściwość przełożonych w tych sprawach oraz wymiar czasowy, sposób udzielania i możliwy sposób wykorzystania przerwy w służbie, uwzględniając charakter i warunki służby w Służbie Więziennej.”;

89) w art. 118 po ust. 9 dodaje się ust. 9a–9i w brzmieniu:

„9a. Jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony tylko jeden członek rodziny funkcjonariusza, jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości:

- 1) 18-krotnego najniższego uposażenia zasadniczego, gdy uprawnionym jest małżonek lub dziecko;
- 2) 9-krotnego najniższego uposażenia zasadniczego, gdy uprawnionym jest inny członek rodziny.

9b. Jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie:

- 1) małżonek i jedno lub więcej dzieci – odszkodowanie przysługuje w wysokości ustalonej w ust. 9a pkt 1, zwiększonej o 3,5-krotne najniższe uposażenie zasadnicze na każde dziecko;
- 2) dwoje lub więcej dzieci – odszkodowanie przysługuje w wysokości określonej w ust. 9a pkt 1, zwiększonej o 3,5-krotne najniższe uposażenie zasadnicze na drugie i każde następne dziecko.

9c. Jeżeli oprócz małżonka lub dzieci do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie inni członkowie rodziny, każdemu z nich odszkodowanie przysługuje w wysokości 3,5-krotnego najniższego uposażenia zasadniczego, niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom zgodnie z ust. 9a pkt 1 lub ust. 9b.

9d. Jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni tylko członkowie rodziny inni niż małżonek lub dzieci, odszkodowanie przysługuje w wysokości określonej w ust. 9a pkt 2, zwiększonej o 3,5-krotne najniższe uposażenie zasadnicze na drugiego i każdego następnego uprawnionego.

9e. Kwotę jednorazowego odszkodowania ustaloną zgodnie z ust. 9b lub 9d dzieli się między uprawnionych członków rodziny w równych częściach.

9f. Do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania przyjmuje się najniższe uposażenie zasadnicze obowiązujące w dniu wydania decyzji przyznającej odszkodowanie.

9g. Kwotę jednorazowego odszkodowania lub jego zwiększenia zaokrągla się do pełnych złotych w górę.

9h. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Minister Sprawiedliwości może:

- 1) podwyższyć jednorazowe odszkodowanie funkcjonariuszowi albo uprawnionemu członkowi rodziny, nie więcej jednak niż o 100% wysokości przysługującego jednorazowego odszkodowania ustalonego na podstawie ust. 6 i ust. 9a–9e;
- 2) przyznać jednorazowe odszkodowanie:
 - a) członkowi rodziny zmarłego funkcjonariusza niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej – do wysokości określonej w ust. 9a–9e,
 - b) uprawnionemu członkowi rodziny funkcjonariusza zaginionego w czasie pełnienia służby – w wysokości określonej w ust. 9a–9e,
 - c) uprawnionemu członkowi rodziny funkcjonariusza zmarłego wskutek przestępstwa, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że jego śmierć pozostaje w związku ze służbą – do wysokości określonej w ust. 9a–9e.

9i. Osobie, o której mowa w ust. 9a pkt 2, przyznaje się jednorazowe odszkodowanie wyłącznie w przypadku braku uprawnionych członków rodziny.”;

90) w art. 119 w ust. 1 uchyla się pkt 4;

91) w art. 123 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Dyrektor Generalny, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami służby, może, w drodze zarządzenia, określić inny rozkład czasu służby, uwzględniając normę czasu służby, o której mowa w art. 121.

4. Funkcjonariusz jest obowiązany przestrzegać ustalonego w jednostce organizacyjnej rozkładu czasu służby.”;

92) art. 125 otrzymuje brzmienie:

„Art. 125. 1. Funkcjonariusz pełni służbę w wielozmianowym rozkładzie czasu służby na zmiany trwające po 12 godzin, po których następują 24 godziny wolne od służby. Jeżeli zadania służbowe były wykonywane w porze nocnej, funkcjonariuszowi przysługuje 48 godzin wolnych od służby. Dni i godziny rozpoczęcia i zakończenia służby ustala kierownik jednostki organizacyjnej.

2. W stanach nadzwyczajnych, stanie zagrożenia epidemicznego, stanie epidemii lub wystąpienia innej sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu i porządkowi jednostki organizacyjnej Dyrektor Generalny na wniosek właściwego dyrektora okręgowego Służby Więziennej może wprowadzić na czas określony w podległej mu jednostce organizacyjnej wielozmianowy rozkład czasu służby, w którym funkcjonariusz może

pełnić służbę nie dłużej niż 24 godziny, po których następuje co najmniej 48 godzin wolnych od służby. Przepis art. 127 ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;

93) art. 136 otrzymuje brzmienie:

„Art. 136. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej może wyznaczyć funkcjonariusza do pozostawania w gotowości do pełnienia służby na wezwanie, zwanego dalej „dyżurem na wezwanie”, przy czym dyżur ten nie może naruszać prawa funkcjonariusza do odpoczynku, o którym mowa w art. 127 i art. 128.

2. Do dyżuru na wezwanie nie wyznacza się funkcjonariusza bezpośrednio po zakończeniu służby pełnionej w porze nocnej.

3. Funkcjonariusz może być wyznaczony do dyżuru na wezwanie nie więcej niż 2 razy w miesiącu, w tym najwyżej raz w sobotę, niedzielę lub święto. Czas trwania dyżuru na wezwanie nie może przekroczyć 12 godzin na dobę.

4. Czasu dyżuru na wezwanie nie wlicza się do czasu służby, jeżeli w tym czasie funkcjonariusz nie wykonywał czynności służbowych.

5. Jeżeli funkcjonariusz wykonywał polecane czynności służbowe w czasie dyżuru na wezwanie:

- 1) po godzinach służby – to za czas ich wykonywania udziela się w tym samym wymiarze czasu wolnego od służby;
- 2) w dniu wolnym od służby, sobotę, niedzielę lub święto – udziela się innego dnia wolnego od służby.”;

94) w art. 139 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przy ustalaniu wymiaru urlopu wypoczynkowego na podstawie ust. 1 niepełny dzień urlopu wypoczynkowego zaokrągla się w górę do pełnego dnia. Wymiar pierwszego urlopu wypoczynkowego nie może przekroczyć wymiaru wynikającego z art. 138 ust. 1.”;

95) w art. 146 w ust. 1 pkt 1–3 otrzymują brzmienie:

- „1) w każdym roku studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich oraz w każdym roku kształcenia w szkole doktorskiej – 21 dni;
- 2) w szkołach pomaturalnych, na studiach, o których mowa w pkt 1, lub na studiach podyplomowych – 14 dni w celu przygotowania się i złożenia egzaminu końcowego;
- 3) w celu przygotowania się do obrony rozprawy doktorskiej lub przygotowania się do kolokwium habilitacyjnego – 28 dni;”;

96) w art. 148:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na wniosek funkcjonariusza urlop wypoczynkowy i urlop dodatkowy mogą być podzielone na części, z tym że co najmniej jedna część urlopu powinna obejmować nie mniej niż 14 kolejnych dni kalendarzowych.”,

b) uchyla się ust. 3;

97) w art. 149 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Funkcjonariuszowi, który nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym, urlopu tego należy udzielić do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.”;

98) w art. 154 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz jest obowiązany do noszenia w czasie pełnienia służby przepisowego umundurowania, wyposażenia polowego, dystynkcji, odznak, oznak służby i znaków identyfikacyjnych.”;

99) w art. 173 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Normy dodatkowe przysługują:

- 1) funkcjonariuszowi posiadającemu stopień majora, podpułkownika, pułkownika, generała Służby Więziennej lub generała inspektora Służby Więziennej albo zajmującemu stanowisko służbowe przysługujące tym oficerom – jedna norma;
- 2) Dyrektorowi Generalnemu i jego zastępcom, Rektorowi oraz Szefowi IWSW i jego zastępcom – dwie normy.”;

100) w art. 189 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz powołany lub przeniesiony z urzędu do pełnienia służby w innej miejscowości, któremu przydzielono kwaterę tymczasową, ponosi koszty dostawy do niej energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych oraz wydatki związane z korzystaniem z urządzeń radiowo-telewizyjnych, windy, telefonu, Internetu i domofonu. Pozostałe koszty pokrywa się ze środków jednostki organizacyjnej, do której funkcjonariusz został przeniesiony.”;

101) w art. 190 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ustania stosunku służbowego funkcjonariusza albo powołania lub przeniesienia go do służby w innej miejscowości.”;

102) art. 192 otrzymuje brzmienie:

„Art. 192. Decyzje w sprawach realizacji uprawnień funkcjonariusza wynikających z przepisów niniejszego rozdziału wydają następujące organy:

- 1) Minister Sprawiedliwości w odniesieniu do Dyrektora Generalnego i jego zastępców oraz Szefa IWSW i jego zastępców;
- 2) Dyrektor Generalny w odniesieniu do:
 - a) funkcjonariusza pełniącego służbę w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej,
 - b) dyrektora okręgowego i jego zastępców,
 - c) Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendanta ośrodka szkolenia Służby Więziennej albo komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej bezpośrednio mu podległego i ich zastępców;
- 3) Szef IWSW w odniesieniu do funkcjonariusza IWSW;
- 4) dyrektor okręgowy w odniesieniu do:
 - a) funkcjonariusza pełniącego służbę w okręgowym inspektoracie Służby Więziennej,
 - b) dyrektora aresztu śledczego i dyrektora zakładu karnego położonego na terenie działania okręgowego inspektoratu i jego zastępców,
 - c) komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej położonego na terenie działania okręgowego inspektoratu i jego zastępców;
- 5) dyrektor aresztu śledczego, dyrektor zakładu karnego, Rektor, Komendant Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej oraz komendant ośrodka szkolenia Służby Więziennej i komendant ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej w odniesieniu do funkcjonariusza pełniącego służbę w tych jednostkach.”;

103) w art. 199 w pkt 3 w lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) nastąpiło wygaśnięcie stosunku służbowego wskutek porzucenia służby.”;

104) w art. 213:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku funkcjonariusza, którego śmierć nastąpiła w związku ze służbą, każdemu z dzieci będących na jego utrzymaniu, które w dniu jego śmierci spełniały warunki do uzyskania renty rodzinnej, kierownik jednostki organizacyjnej przyznaje

pomoc finansową na kształcenie ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Służby Więziennej.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, w kolejnym roku nie przysługuje w przypadku nieuzyskania promocji do klasy programowo wyższej lub niezaliczenia roku studiów. Pomoc w kolejnym roku może zostać przyznana, jeżeli okoliczności, o których mowa w zdaniu pierwszym, były niezależne od dziecka, w szczególności były spowodowane jego długotrwałą chorobą.

2b. W przypadku przerwania nauki kierownik jednostki organizacyjnej zarządza wstrzymanie wypłaty pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1.”;

105) w art. 218:

a) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie:

„Jeżeli decyzję wydał Rektor odwołanie nie przysługuje, jednak funkcjonariusz może zwrócić się do Rektora o ponowne rozpatrzenie sprawy.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wniesienie środka, o którym mowa w ust. 2, nie wstrzymuje wykonania decyzji.”;

106) art. 221 i art. 222 otrzymują brzmienie:

„Art. 221. 1. Prawomocne:

- 1) umorzenie postępowania karnego albo postępowania karnego skarbowego,
- 2) zakończenie postępowania karnego albo postępowania karnego skarbowego wyrokiem uniewinniającym,
- 3) uchylenie ostatecznego orzeczenia komisji lekarskiej o całkowitej niezdolności do służby,
- 4) uchylenie wyroku skazującego i wydanie w nowym postępowaniu karnym lub postępowaniu karnym skarbowym prawomocnego wyroku uniewinniającego,
- 5) uchylenie orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby,
- 6) uchylenie lub stwierdzenie nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby z powodu jej wadliwości

– stanowi podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego.

2. Postępowanie w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego obejmuje:
- 1) uzyskanie z Krajowego Rejestru Karnego informacji o braku skazania funkcjonariusza prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe albo informacji, że wobec funkcjonariusza nie został wydany prawomocny wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne o takie przestępstwo, a także ustalenie, że nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne o takie przestępstwo;
 - 2) ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Służbie Więziennej przez komisje lekarskie.

3. Postępowanie w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego przeprowadza przełożony właściwy do stwierdzenia wygaśnięcia stosunku służbowego albo zwolnienia ze służby funkcjonariusza.

4. O wszczęciu postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego zawiadamia się funkcjonariusza.

5. Jeżeli funkcjonariusz złoży oświadczenie o odmowie ponownego nawiązania stosunku służbowego, wydaje się decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego.

Art. 222. 1. Po pozytywnym zakończeniu postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego wydaje się akt mianowania, o którym mowa w art. 42 ust. 8, na ostatnio zajmowane przez funkcjonariusza stanowisko służbowe lub na stanowisko równorzędne w zakresie uposażenia zasadniczego.

2. Prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania.

3. Jeżeli funkcjonariusz w terminie 7 dni od dnia ponownego nawiązania stosunku służbowego nie zgłosi gotowości niezwłocznego podjęcia służby, zwalnia się go ze służby.

4. W przypadku braku możliwości mianowania funkcjonariusza na stanowisko, o którym mowa w ust. 1, mianuje się go na stanowisko służbowe odpowiednio niższe. Przepis art. 72 ust. 1 stosuje się.

5. Mianowanie funkcjonariusza na niższe stanowisko służbowe następuje za jego zgodą. W przypadku niewyrażenia przez funkcjonariusza takiej zgody wydaje się decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego.

6. W przypadku negatywnego zakończenia postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego wydaje się decyzję o umorzeniu tego postępowania.

7. Do decyzji, o których mowa w ust. 5 i 6, przepisy art. 218 ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.”;

107) w art. 223 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariuszowi, z którym ponownie nawiązano stosunek służbowy albo wobec którego umorzono postępowanie na podstawie art. 221 ust. 5 lub art. 222 ust. 5 lub 6, przysługuje za okres pozostawania poza służbą świadczenie pieniężne równe uposażeniu na stanowisku służbowym zajmowanym bezpośrednio przed ustaniem stosunku służbowego, nie więcej jednak niż za okres 6 miesięcy i nie mniej niż za miesiąc.”;

108) uchyla się art. 224;

109) w art. 230:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Naruszeniem dyscypliny służbowej jest w szczególności:

- 1) odmowa wykonania albo niewykonanie polecenia lub rozkazu przełożonego bądź organu uprawnionego na podstawie ustawy do wydawania poleceń funkcjonariuszom;
- 2) zaniechanie czynności służbowej albo wykonanie jej w sposób nieprawidłowy;
- 3) niehumanitarne traktowanie uwłaczające godności osób pozbawionych wolności;
- 4) niedopełnienie obowiązków służbowych albo przekroczenie uprawnień określonych w przepisach prawa;
- 5) wprowadzenie w błąd przełożonego lub innego funkcjonariusza, jeżeli wyrządziło to lub mogło wyrządzić szkodę służbie lub innej osobie;
- 6) postępowanie przełożonego przyczyniające się do rozluźnienia dyscypliny służbowej;
- 7) stawienie się do służby w stanie nietrzeźwości albo po użyciu alkoholu lub po użyciu podobnie działającego środka, pełnienie jej w takim stanie, a także spożywanie alkoholu lub używanie podobnie działającego środka w czasie służby;
- 8) utrata służbowej broni palnej, amunicji lub legitymacji służbowej;
- 9) umyślne naruszenie dóbr osobistych innego funkcjonariusza;

- 10) utrata przedmiotu stanowiącego wyposażenie służbowe, którego wykorzystanie przez osoby nieuprawnione wyrządziło szkodę innej osobie lub stworzyło zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa powszechnego;
 - 11) utrata dokumentu zawierającego informacje niejawne;
 - 12) ujawnienie informacji pozostającej w związku z wykonywaniem czynności służbowych, jeżeli spowodowało to lub mogło spowodować szkodę służbie;
 - 13) nadużycie zajmowanego stanowiska służbowego lub służby dla osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej;
 - 14) samowolne oddalenie się funkcjonariusza z rejonu zakwaterowania, jeśli pełni służbę w systemie skoszarowanym, a także nieusprawiedliwione opuszczenie lub niestawienie się w miejscu pełnienia służby.”,
- b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. W przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi przełożony dyscyplinarny, o którym mowa w art. 231, może odstąpić od wszczęcia postępowania i przeprowadzić ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego udokumentowaną w formie notatki lub protokołu rozmowę dyscyplinującą.”,
- c) dodaje się ust. 7 – 9 w brzmieniu:
- „7. Rozmowę dyscyplinującą, o której mowa w ust. 6, można przeprowadzić w terminie do 30 dni od dnia powzięcia przez przełożonego dyscyplinarnego wiadomości o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego. Rozmowa ta polega na wytknięciu funkcjonariuszowi niewłaściwego postępowania oraz uprzedzeniu go o możliwości zastosowania innych środków dyscyplinujących, a także wszczęcia postępowania i wymierzenia kary dyscyplinarnej w przypadku ponownego popełnienia czynu, za który funkcjonariusz ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.
8. Notatkę lub protokół, o których mowa w ust. 6, włącza się do akt osobowych na okres 3 miesięcy.
9. W terminie 5 dni od dnia przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej sprawca przewinienia dyscyplinarnego może złożyć sprzeciw do przełożonego dyscyplinarnego. Złożenie sprzeciwu skutkuje wszczęciem postępowania dyscyplinarnego, a zebrane dotychczas materiały stają się materiałami postępowania dyscyplinarnego.”;

110) po art. 230 dodaje się art. 230a i art. 230b w brzmieniu:

„Art. 230a. 1. Funkcjonariusz odpowiada dyscyplinarnie, jeżeli popełnia przewinienie dyscyplinarne sam albo wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, a także w przypadku gdy kieruje popełnieniem przez innego funkcjonariusza przewinienia dyscyplinarnego albo poleca jego popełnienie.

2. Funkcjonariusz odpowiada dyscyplinarnie także wówczas, gdy chcąc, aby inny funkcjonariusz popełnił przewinienie dyscyplinarne, nakłania go do tego.

3. Funkcjonariusz odpowiada dyscyplinarnie w przypadku, gdy chcąc, aby inny funkcjonariusz popełnił przewinienie dyscyplinarne, lub godząc się na to, swoim zachowaniem ułatwia jego popełnienie.

4. Każdy z funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1–3, odpowiada w granicach swojej winy, niezależnie od odpowiedzialności pozostałych osób.

5. Funkcjonariusz odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 230b. Dwa lub więcej zachowań podjętych w krótkich odstępach czasu w celu wykonania tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności uważa się za jedno przewinienie dyscyplinarne.”;

111) w art. 231:

a) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 6, zawiera:

- 1) datę wydania upoważnienia;
- 2) podstawę prawną;
- 3) stopień, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe umocowanego funkcjonariusza;
- 4) zakres umocowania;
- 5) termin obowiązywania upoważnienia;
- 6) podpis przełożonego dyscyplinarnego.”;

b) w ust. 8 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) Dyrektorowi Generalnemu, zastępcy Dyrektora Generalnego, Szefowi IWSW, zastępcy Szefa IWSW, dyrektorowi okręgowemu, prorektorowi Uczelni, Komendantowi Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendantowi ośrodka szkolenia Służby Więziennej i komendantowi ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej bezpośrednio podległego Dyrektorowi

Generalnemu, funkcjonariuszom Centralnego Zarządu Służby Więziennej, funkcjonariuszom IWSW oraz funkcjonariuszom Uczelni, z wyłączeniem funkcjonariuszy w służbie kandydackiej – jest Minister Sprawiedliwości;

- 2) zastępcy dyrektora okręgowego, dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego, zastępcy Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, zastępcy komendanta ośrodka szkolenia Służby Więziennej, zastępcy komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej bezpośrednio podległego Dyrektorowi Generalnemu oraz funkcjonariuszom okręgowego inspektoratu Służby Więziennej, Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, ośrodka szkolenia Służby Więziennej i ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej bezpośrednio podległego Dyrektorowi Generalnemu, a także funkcjonariuszom w służbie kandydackiej – jest Dyrektor Generalny;”;

112) art. 235 otrzymuje brzmienie:

„Art. 235. 1. Kara wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe oznacza odwołanie lub zwolnienie z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego i mianowanie lub powołanie na stanowisko służbowe niższe od dotychczas zajmowanego.

2. Przed zatarciem kary przeniesienia na niższe stanowisko służbowe funkcjonariusza nie można powołać lub mianować na wyższe stanowisko służbowe.”;

113) w art. 237 uchyla się ust. 2;

114) w art. 238 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku podjęcia przez przełożonego dyscyplinarnego decyzji, o której mowa w art. 250a, przepisu ust. 2 nie stosuje się.”;

115) w art. 239:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obwinionemu wymierza się karę dyscyplinarną współmierną do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego oraz stopnia zawinienia.”,

- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przy wymierzaniu kary dyscyplinarnej uwzględnia się okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego skutki, w tym następstwa negatywne dla służby, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na obwinionym obowiązków, pobudki działania, zachowanie obwinionego przed popełnieniem przewinienia dyscyplinarnego i po jego popełnieniu, dotychczasowy przebieg służby, opinię

służbową, okres pozostawania w służbie, a także istotne w sprawie okoliczności, zarówno łagodzące, jak i obciążające.”,

c) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) działanie z motywacji zasługującej na szczególne potępienie, w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub po użyciu podobnie działającego środka;”;

116) w art. 240:

a) w ust. 1:

– w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) wskutek złożenia sprzeciwu, o którym mowa w art. 230 ust. 6c;”;

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) może wszcząć postępowanie dyscyplinarne na wniosek innego zainteresowanego organu, instytucji lub pokrzywdzonego.”;

b) ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Wyższy przełożony dyscyplinarny lub Dyrektor Generalny mogą wszcząć lub przejąć do prowadzenia postępowanie dyscyplinarne przed wydaniem orzeczenia, jeżeli w jego ocenie jest to konieczne z uwagi na charakter sprawy.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. d i pkt 2, przełożony dyscyplinarny lub Dyrektor Generalny zawiadamiają odpowiednio sąd lub prokuratora oraz organ lub instytucję albo pokrzywdzonego o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyniku tego postępowania. Materiały przekazane przez sąd, prokuratora, organ, instytucję albo pokrzywdzonego włącza się do akt postępowania dyscyplinarnego.

4. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, jego kwalifikacji prawnej, tożsamości sprawcy albo charakter sprawy jest skomplikowany i złożony, przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego przełożony dyscyplinarny zleca przeprowadzenie czynności wyjaśniających. Czynności te należy ukończyć w terminie 30 dni. W szczególnych przypadkach ze względu na charakter sprawy czynności wyjaśniające za zgodą przełożonego właściwego w sprawach dyscyplinarnych mogą być kontynuowane w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 4a.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4f w brzmieniu:

„4a. Rozpoczęcie czynności wyjaśniających następuje w drodze postanowienia.

4b. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4a, zawiera:

- 1) stopień, imię, nazwisko i stanowisko służbowe przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) datę wydania;
- 3) podstawę prawną;
- 4) datę otrzymania przez przełożonego dyscyplinarnego informacji uzasadniających przeprowadzenie czynności wyjaśniających;
- 5) określenie okoliczności stanowiących przedmiot czynności wyjaśniających;
- 6) wskazanie rzecznika dyscyplinarnego do prowadzenia czynności wyjaśniających;
- 7) podpis przełożonego dyscyplinarnego i urzędową pieczęć jednostki organizacyjnej Służby Więziennej albo pieczęć Ministra Sprawiedliwości.

4c. W toku czynności wyjaśniających nie przeprowadza się dowodu z opinii biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu.

4d. Z czynności wyjaśniających rzecznik dyscyplinarny sporządza sprawozdanie, w którym przedstawia wynik ustaleń oraz przedstawia wnioski ze wskazaniem osób odpowiedzialnych i propozycje dalszego procedowania, w szczególności w zakresie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, odstąpienia od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego albo odstąpienia od wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej.

4e. W przypadku wszczęcia postępowania dyscyplinarnego materiały zebrane podczas przeprowadzania czynności wyjaśniających stają się materiałami postępowania dyscyplinarnego.

4f. Wyższy przełożony dyscyplinarny lub Dyrektor Generalny może zlecić przeprowadzenie lub przeprowadzić czynności wyjaśniające w sprawach dotyczących funkcjonariuszy podległych przełożonym dyscyplinarnym, jeżeli w jego ocenie jest to konieczne ze względu na charakter sprawy.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się z dniem wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, którego odpis niezwłocznie doręcza się

obwinionemu. Funkcjonariusza, co do którego wydano postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, uważa się za obwinionego.”,

e) w ust. 6 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) datę otrzymania przez przełożonego dyscyplinarnego informacji uzasadniającej podejrzenie popełnienia przez funkcjonariusza zarzucanego mu czynu;”;

117) po art. 240 dodaje się art. 240a w brzmieniu:

„Art. 240a. 1. Jeżeli funkcjonariusza zajmującego wyższe stanowisko kierownicze zatrzymano z powodu ujęcia na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, umyślnego, ściganego z oskarżenia publicznego albo istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, Dyrektor Generalny albo Minister Sprawiedliwości może zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych funkcjonariusza aż do czasu wydania postanowienia w przedmiocie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, nie dłużej niż na 60 dni.

2. W przypadku Dyrektora Generalnego, zastępcy Dyrektora Generalnego, Szefa IWSW, zastępcy Szefa IWSW oraz prorektora Uczelni przerwę w czynnościach służbowych zarządza Minister Sprawiedliwości.

3. O wydaniu zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, Dyrektor Generalny albo Minister Sprawiedliwości, w terminie 3 dni od dnia jego wydania, zawiadamia przełożonego właściwego w sprawach dyscyplinarnych w celu niezwłocznego podjęcia właściwych czynności w postępowaniu dyscyplinarnym.”;

118) w art. 241:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się:

- 1) jeżeli czynności wyjaśniające nie potwierdziły zaistnienia przewinienia dyscyplinarnego;
- 2) jeżeli upłynęły terminy określone w ust. 3–5;
- 3) w razie śmierci funkcjonariusza;
- 4) jeżeli postępowanie dyscyplinarne w sprawie tego samego czynu i tego samego funkcjonariusza zostało prawomocnie zakończone lub wcześniej wszczęte, toczy się;
- 5) gdy zachodzi inna okoliczność wyłączająca postępowanie.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje z upływem 2 lat od dnia jego popełnienia. Zawieszenie postępowania dyscyplinarnego wstrzymuje bieg tego terminu.”;

119) art. 242 otrzymuje brzmienie:

„Art. 242. 1. Przełożony dyscyplinarny może wydać orzeczenie bez wszczynania postępowania dyscyplinarnego, jeżeli okoliczności popełnionego czynu i wina funkcjonariusza nie budzą wątpliwości oraz nie zachodzi potrzeba wymierzenia kary dyscyplinarnej surowszej niż nagana.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, orzeczenie wydaje się po wysłuchaniu funkcjonariusza i złożeniu przez niego wyjaśnienia na piśmie oraz wyrażeniu pisemnej zgody na poddanie się karze dyscyplinarnej bez prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

3. Po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego do czasu zakończenia pierwszego przesłuchania w charakterze obwinionego obwiniony może złożyć wniosek o dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej.

4. Przełożony dyscyplinarny może uwzględnić wniosek o dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej, jeżeli okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i wina obwinionego nie budzą wątpliwości, a charakter popełnionego przewinienia uzasadnia wymierzenie kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 232 pkt 1. Czynności, o których mowa w art. 251, nie przeprowadza się.

5. W przypadku uwzględnienia wniosku o dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej przełożony dyscyplinarny wydaje orzeczenie o ukaraniu.

6. Od orzeczenia o ukaraniu obwinionemu przysługuje odwołanie w terminie 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Odwołanie składa się do przełożonego dyscyplinarnego, który wydał orzeczenie.

7. Przełożony dyscyplinarny odmawia przyjęcia odwołania, w drodze postanowienia, jeżeli zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne. Postanowienie w tej sprawie jest ostateczne.

8. W przypadku złożenia odwołania przez obwinionego przełożony dyscyplinarny uchyla orzeczenie o ukaraniu, kontynuuje postępowanie dyscyplinarne i wydaje orzeczenie, o którym mowa w art. 252 ust. 1, od którego przysługuje odwołanie w trybie art. 253.

9. Cofnięcie odwołania, o którym mowa w ust. 6, jest niedopuszczalne.”;

120) w art. 243:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Postępowanie dyscyplinarne oraz czynności wyjaśniające, o których mowa w art. 240 ust. 4, prowadzi rzecznik dyscyplinarny.

2. Przełożony dyscyplinarny powołuje rzeczników dyscyplinarnych na okres 4 lat spośród funkcjonariuszy w służbie stałej. Funkcjonariusz może być powoływany ponownie do pełnienia funkcji rzecznika dyscyplinarnego.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Rzecznikiem dyscyplinarnym może być funkcjonariusz, który:

1) posiada wiedzę i doświadczenie zawodowe niezbędne do właściwego wykonywania obowiązków rzecznika dyscyplinarnego, w tym co najmniej:

- a) pięcioletni staż służby w Służbie Więziennej,
- b) pozytywną opinię służbową,
- c) dobrą znajomość przepisów dyscyplinarnych;

2) nie był karany dyscyplinarnie;

3) wyraził pisemną zgodę na pełnienie funkcji rzecznika dyscyplinarnego.”;

121) w art. 244 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przełożony dyscyplinarny może odwołać rzecznika dyscyplinarnego na jego uzasadniony wniosek.”;

122) w art. 245 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Do dnia wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 6, przełożony dyscyplinarny podejmuje czynności niecierpiące zwłoki.”;

123) w art. 246 po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W przypadku wyłączenia Szefa IWSW od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 245 ust. 1 i 2 postępowanie dyscyplinarne przejmuje zastępca Szefa IWSW, chyba że postępowanie dotyczy zastępcy Szefa IWSW.

2b. W przypadku wyłączenia Rektora od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 245 ust. 1 i 2 postępowanie dyscyplinarne przejmuje prorektor Uczelni, chyba że postępowanie dotyczy tego prorektora.”;

124) w art. 247:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzecznik dyscyplinarny zbiera materiał dowodowy i podejmuje czynności niezbędne do wyjaśnienia sprawy, w szczególności przesłuchuje świadków, obwinionego, przyjmuje od niego wyjaśnienia oraz przeprowadza konfrontacje, oględziny i okazania. Z czynności tych rzecznik dyscyplinarny sporządza protokoły. Rzecznik dyscyplinarny może także zlecić przeprowadzenie odpowiednich badań.”,

b) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Protokół zawiera.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Rzecznik dyscyplinarny, który wydał postanowienie, w przypadku wniesienia zażalenia na to postanowienie niezwłocznie przekazuje je przełożonemu dyscyplinarnemu wraz z aktami postępowania oraz ze swoim stanowiskiem, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia, w którym otrzymał zażalenie.”,

d) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. W przypadku konieczności przeprowadzenia czynności poza miejscowością, w której toczy się postępowanie dyscyplinarne, przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny mogą zwrócić się o ich przeprowadzenie do przełożonego dyscyplinarnego właściwego według miejsca, w którym czynność ma być dokonana. Czynności przeprowadza rzecznik dyscyplinarny wyznaczony przez kierownika tej jednostki organizacyjnej.

9. Jeżeli czyn będący przedmiotem postępowania dyscyplinarnego jest lub był przedmiotem innego postępowania, w tym postępowania przygotowawczego, przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny mogą zwrócić się do właściwego organu o udostępnienie akt tego postępowania w całości lub w części. Za zgodą tego organu potrzebne odpisy lub wyciągi z udostępnionych akt włącza się do akt postępowania dyscyplinarnego.”,

e) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. W przypadku ustalenia na podstawie zebranego materiału dowodowego, że obwinionemu należy zarzucić czyn, który nie był objęty uprzednio wydanym postanowieniem, lub że zachodzi potrzeba istotnej zmiany opisu czynu lub jego kwalifikacji prawnej, rzecznik dyscyplinarny występuje do przełożonego dyscyplinarnego z wnioskiem o zmianę lub uzupełnienie zarzutów.”,

- f) ust. 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10. Jeżeli materiał dowodowy to uzasadnia, przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o uzupełnieniu lub o zmianie zarzutów.

11. Jeżeli w trakcie prowadzenia postępowania dyscyplinarnego funkcjonariusz popełni kolejne przewinienie, prowadzi się jedno postępowanie. Przepis ust. 10 oraz art. 250a stosuje się odpowiednio.”;

125) w art. 248:

- a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przeglądania akt postępowania dyscyplinarnego oraz sporządzania z nich notatek lub fotokopii”;

- b) w ust. 7 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

„4) wniosek dowodowy w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania;

5) wniosek dowodowy został złożony po określonym terminie, o którym wnioskodawca został zawiadomiony, chyba że potrzeba złożenia takiego wniosku ujawniła się po upływie tego terminu, co należy uprawdopodobnić.”;

- c) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Choroba obwinionego, stwierdzona zwolnieniem lekarskim, usprawiedliwia jego nieobecność podczas czynności objętych danym postępowaniem przez okresy nie dłuższe niż łącznie 14 dni w ciągu całego postępowania dyscyplinarnego. Usprawiedliwienie nieobecności z powodu choroby za każdy następny jej okres wymaga przedstawienia zaświadczenia wystawionego przez lekarza uprawnionego do wystawiania zaświadczeń potwierdzających niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie organu prowadzącego postępowanie karne.”;

126) w art. 250:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Czynności dowodowe w postępowaniu dyscyplinarnym kończy się w terminie miesiąca od dnia wszczęcia tego postępowania. Wyższy przełożony dyscyplinarny, w drodze postanowienia, może przedłużyć termin prowadzenia czynności dowodowych na czas oznaczony do 3 miesięcy.”;

- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Dyrektor Generalny, na Uczelni – Rektor, a w IWSW – Szef IWSW, w drodze postanowienia, może przedłużyć termin prowadzenia czynności dowodowych na czas oznaczony dłuższy niż 3 miesiące. W postępowaniu dyscyplinarnym, o którym mowa w art. 231 ust. 8 pkt 1, postanowienie wydaje Minister Sprawiedliwości.

1b. Przedłużenie terminu następuje na wniosek przełożonego dyscyplinarnego prowadzącego postępowanie dyscyplinarne. Wniosek o przedłużenie terminu prowadzenia czynności dowodowych w postępowaniu dyscyplinarnym składa się nie później niż 5 dni przed upływem tego terminu. Przed wydaniem postanowienia o przedłużeniu terminu prowadzenia czynności dowodowych właściwy do jego wydania wyższy przełożony dyscyplinarny lub Dyrektor Generalny może zażądać niezwłocznego przekazania akt postępowania.

1c. Na Uczelni oraz w IWSW wniosek, o którym mowa w ust. 1b, składa rzecznik dyscyplinarny prowadzący postępowanie.”,

- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przełożony dyscyplinarny może zawiesić postępowanie dyscyplinarne, w drodze postanowienia, z powodu zaistnienia długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania.”,

- d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. W przypadku przeniesienia funkcjonariusza do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej przełożony dyscyplinarny zawiesza postępowanie dyscyplinarne z ostatnim dniem pełnienia służby w dotychczasowej jednostce organizacyjnej i przekazuje materiały postępowania dyscyplinarnego przełożonemu dyscyplinarnemu w jednostce organizacyjnej, do której obwiniony został przeniesiony.

2b. Na postanowienie o zawieszeniu postępowania dyscyplinarnego obwinionemu i pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie, z wyjątkiem postanowienia, o którym mowa w ust. 2a. Jeżeli postanowienie wydał Minister Sprawiedliwości, Dyrektor Generalny albo Rektor, zażalenie nie przysługuje, jednak obwiniony i pokrzywdzony mogą zwrócić się odpowiednio do Ministra Sprawiedliwości, Dyrektora Generalnego albo Rektora z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2c. Zawieszenie postępowania dyscyplinarnego wstrzymuje bieg terminów.”,

e) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Postanowienie o podjęciu zawieszonego postępowania dyscyplinarnego w sprawie obwinionego przeniesionego do innej jednostki organizacyjnej wydaje się niezwłocznie po otrzymaniu materiałów postępowania dyscyplinarnego wszczętego w poprzedniej jednostce organizacyjnej.”;

127) po art. 250 dodaje się art. 250a i art. 250b w brzmieniu:

„Art. 250a. 1. Jeżeli przeciwko obwinionemu jest prowadzone postępowanie dyscyplinarne obejmujące zarzuty popełnienia dwóch lub więcej czynów, a zebrane na danym etapie postępowania dowody dają podstawy do uznania obwinionego winnym popełnienia jednego z zarzuconych mu czynów, przełożony dyscyplinarny może, w drodze postanowienia, wyłączyć ten czyn do odrębnego postępowania dyscyplinarnego, bez względu na to, czy wyjaśniono wszystkie okoliczności dotyczące pozostałych czynów objętych postępowaniem.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zebrane w toku postępowania dyscyplinarnego dowody dotyczące wyłączonego czynu stają się dowodami odrębnego postępowania dyscyplinarnego.

Art. 250b. 1. Oczywiste omyłki pisarskie i rachunkowe w orzeczeniu lub postanowieniu można sprostować w każdym czasie w drodze postanowienia.

2. Sprostowanie oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych w protokołach sporządzanych w toku postępowania dyscyplinarnego wymaga opisanie tych omyłek przez osobę sporządzającą protokół przed jego podpisaniem. W przypadku ujawnienia omyłek pisarskich lub rachunkowych po podpisaniu protokołu prostuje się je w drodze postanowienia.

3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1 i 2, zażalenie nie przysługuje.

4. Sprostowanie omyłek pisarskich i rachunkowych następuje z urzędu albo na wniosek pokrzywdzonego, obwinionego lub ukaranego.

5. Sprostowania dokonuje przełożony dyscyplinarny, wyższy przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny, który popełnił omyłkę. Jeżeli postępowanie toczy się przed wyższym przełożonym dyscyplinarnym, może on z urzędu sprostować orzeczenie lub postanowienie przełożonego dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego.”;

128) w art. 251:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Niezapoznanie się z aktami postępowania dyscyplinarnego lub odmowa zapoznania się z nimi albo odmowa złożenia podpisu stwierdzającego tę okoliczność nie wstrzymuje postępowania. Rzecznik dyscyplinarny dokonuje wzmianki o odmowie w aktach postępowania. Nieusprawiedliwione niestawienie się obwinionego lub jego obrońcy na czynność zapoznania się z aktami postępowania dyscyplinarnego jest równoznaczne z odmową skorzystania z prawa do zapoznania się z tymi aktami.”,

b) w ust. 6 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Rzecznik dyscyplinarny, po zapoznaniu obwinionego z aktami postępowania dyscyplinarnego, wydaje postanowienie o zakończeniu czynności dowodowych oraz w terminie 7 dni od dnia zakończenia czynności dowodowych sporządza sprawozdanie, które”;

129) w art. 252:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na podstawie zebranego w postępowaniu dyscyplinarnym materiału dowodowego przełożony dyscyplinarny wydaje orzeczenie o:

- 1) uniewinnieniu, jeżeli przeprowadzone postępowanie nie potwierdziło zarzutów stawianych obwinionemu, albo
- 2) uznaniu winnym popełnienia czynu, za który obwiniony ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną, i o wymierzeniu kary dyscyplinarnej, albo
- 3) uznaniu winnym popełnienia czynu, za który obwiniony ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną, i o odstąpieniu od wymierzenia kary dyscyplinarnej, albo
- 4) umorzeniu postępowania.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przełożony dyscyplinarny w orzeczeniu może zmienić opis czynu lub jego kwalifikację prawną wyłącznie w granicach czynu zarzucanego obwinionemu i jego kwalifikacji prawnej.”,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Jeżeli przełożony dyscyplinarny uzna, że w przekazanych mu aktach postępowania dyscyplinarnego są istotne braki, w terminie 14 dni od dnia

przekazania mu akt wydaje postanowienie o uchyleniu postanowienia o zakończeniu czynności dowodowych i zwraca sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu usunięcia stwierdzonych braków w materiale dowodowym.

4. Jeżeli w dniu wydania orzeczenia zachodzi okoliczność uzasadniająca umorzenie postępowania w części, o umorzeniu rozstrzyga się w tym orzeczeniu.”;

130) po art. 252 dodaje się art. 252a w brzmieniu:

„Art. 252a. 1. Postępowanie dyscyplinarne umarza się, jeżeli:

- 1) nastąpiło przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego;
- 2) postępowanie dyscyplinarne wszczęto po upływie terminu, o którym mowa w art. 241 ust. 3;
- 3) obwiniony zmarł;
- 4) obwiniony przestał podlegać orzecznictwu dyscyplinarnemu;
- 5) postępowanie dyscyplinarne w sprawie tego samego czynu zarzucanego obwinionemu zostało prawomocnie zakończone lub wcześniej wszczęte, toczy się.

2. Postępowanie dyscyplinarne można umorzyć w przypadku wycofania wniosku, o którym mowa w art. 240 ust. 1 pkt 2.

3. Orzeczenia o umorzeniu postępowania z uwagi na przedawnienie karalności nie wydaje się w przypadku, gdy zebrane dowody uzasadniają uniewinnienie obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

4. W przypadku ponownego nawiązania stosunku służbowego z funkcjonariuszem, wobec którego w dniu jego zwolnienia ze służby postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone na podstawie przesłanki, o której mowa w ust. 1 pkt 4, przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o uchyleniu orzeczenia o umorzeniu tego postępowania dyscyplinarnego, o ile nie nastąpiło przedawnienie wymierzenia kary dyscyplinarnej za czyn będący przedmiotem tego postępowania, oraz wyznacza rzecznika dyscyplinarnego do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.”;

131) w art. 253:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Postępowanie dyscyplinarne jest dwuinstancyjne. Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji obwinionemu przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Odwołanie może zostać wycofane przez obwinionego w terminie 7 dni od dnia złożenia odwołania.”;

b) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Przełożony dyscyplinarny, który wydał orzeczenie lub postanowienie w pierwszej instancji, w przypadku wniesienia odwołania lub zażalenia niezwłocznie przekazuje je wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu wraz z aktami postępowania, aktami osobowymi obwinionego oraz ze swoim stanowiskiem, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie lub zażalenie.”;

132) w art. 255 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wyższy przełożony dyscyplinarny w terminie 7 dni od dnia wniesienia odwołania może powołać komisję do zbadania zaskarżonego orzeczenia, zwaną dalej „komisją”. W przypadku odwołania od orzeczenia o ukaraniu karą, o której mowa w art. 232 pkt 4–7, powołanie komisji jest obowiązkowe.”;

133) w art. 256:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rozpatrzenie odwołania przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego następuje w terminie 30 dni od dnia wpływu odwołania, a w przypadku powołania komisji – w terminie 14 dni od dnia otrzymania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.”,

b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uchylić w całości albo w części i w tym zakresie uniewinnić obwinionego, odstąpić od ukarania, względnie wymierzyć inną karę dyscyplinarną albo umorzyć postępowanie, albo uchylając to orzeczenie – umorzyć postępowanie dyscyplinarne pierwszej instancji, albo”;

134) w art. 257 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) z upływem terminu do wniesienia odwołania, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy lub zażalenia, jeżeli go nie wniesiono;”;

135) w art. 259 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego dotyczące:

- 1) porządku czynności procesowych, z wyjątkiem art. 117 i art. 117a;
- 2) wezwań, terminów, doręczeń i świadków, z wyłączeniem art. 184 oraz możliwości nakładania kar porządkowych;

3) konfrontacji, okazania, oględzin i eksperymentu procesowego.”;

136) w art. 260:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Kary dyscyplinarne podlegają zatarciu po upływie:

- 1) 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany;
- 2) 18 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku służbowym lub do służby w Służbie Więziennej;
- 3) 24 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia, wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe wraz z obniżeniem stopnia.

3. W przypadku nienagannej służby stwierdzonej w opinii służbowej, przełożony dyscyplinarny może zatrzeć karę dyscyplinarną przed upływem terminu określonego w ust. 2, jednak nie wcześniej niż przed upływem:

- 1) 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany;
- 2) 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku lub kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby w Służbie Więziennej;
- 3) 18 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe.”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 i 4, funkcjonariusz otrzymuje informację o zatarciu kary dyscyplinarnej.”;

137) w art. 261 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Postępowanie dyscyplinarne z urzędu wznowia ten przełożony dyscyplinarny, który wydał orzeczenie będące przedmiotem wznowienia postępowania.”;

138) art. 262–264 otrzymują brzmienie:

„Art. 262. 1. Po wznowieniu postępowania dyscyplinarnego przeprowadza się czynności dowodowe w zakresie przyczyn wznowienia oraz inne niezbędne czynności dowodowe, a po ich zakończeniu, stosownie do poczynionych ustaleń, wydaje się orzeczenie:

- 1) uchylające dotychczasowe orzeczenie i stwierdzające uniewinnienie ukaranego lub umorzenie postępowania dyscyplinarnego albo

- 2) zmieniające dotychczasowe orzeczenie i wymierzające inną karę dyscyplinarną, albo
- 3) utrzymujące karę dyscyplinarną w mocy, albo
- 4) odmawiające uchylenia dotychczasowego orzeczenia.

2. Przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym i postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio.

3. Zmiana dotychczasowego orzeczenia i wymierzenie innej kary dyscyplinarnej lub wydanie orzeczenia o utrzymaniu kary dyscyplinarnej w mocy nie może nastąpić po ustaniu karalności przewinienia dyscyplinarnego. Przepis art. 241 ust. 4 i 5 stosuje się.

4. Orzeczenie o utrzymaniu w mocy kary dyscyplinarnej jest możliwe tylko wtedy, gdy wznowienie następuje z urzędu i orzeczona kara jest adekwatna do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego.

5. Orzeczenie kary surowszej od dotychczasowej jest możliwe tylko wtedy, gdy wznowienie następuje z urzędu i orzeczona kara jest rażąco niewspółmierna do popełnionego przewinienia dyscyplinarnego.

6. Jeżeli w następstwie wznowienia postępowania wymierzono karę łagodniejszą, ulegając uchyleniu skutki kary dotychczasowej, a w razie wymierzenia kary surowszej jej wykonanie rozpoczyna się od dnia wymierzenia.

7. Na orzeczenie i postanowienie wydane w trybie wznowienia postępowania dyscyplinarnego służy ukaranemu, a w przypadku jego śmierci – członkowi rodziny uprawnionemu do renty rodzinnej, odwołanie lub zażalenie do wyższego przełożonego dyscyplinarnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia; na postanowienie wydane przez Ministra Sprawiedliwości przysługuje w takim samym terminie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

8. Termin zatarcia kary zmienionej lub utrzymanej w mocy w następstwie wznowienia postępowania liczy się od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu nowej kary lub kary utrzymanej w mocy. Na poczet okresu zatarcia nowej kary zalicza się okres zatarcia, który upłynął od uprawomocnienia się orzeczenia kary dotychczasowej.

Art. 263. Od orzeczenia i postanowienia kończących postępowanie dyscyplinarne funkcjonariuszowi przysługuje prawo wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Art. 264. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, obieg dokumentów związanych z postępowaniem dyscyplinarnym oraz wzory postanowień i

innych dokumentów sporządzanych w postępowaniu dyscyplinarnym, mając na względzie potrzebę zapewnienia rzetelności i sprawności prowadzonego postępowania.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 537 oraz z 2021 r. poz. 2447 i 2448) w art. 1 w ust. 2 po pkt 5c dodaje się pkt 5d w brzmieniu:

„5d) Inspektoracie Wewnętrznym Służby Więziennej;”.

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji płatników i podatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 166) w art. 15 w ust. 2 po pkt 1d dodaje się pkt 1e w brzmieniu:

„1e) Szefowi Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej w celu realizacji jego zadań ustawowych;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2073 i 2448) w art. 11t wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W celu realizacji zadań określonych w art. 11a ust. 3 oraz w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań Inspektor Nadzoru Wewnętrznego może;”;

2) uchyla się ust. 2.

Art. 5. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 6a dodaje się art. 6b w brzmieniu:

„Art. 6b. 1. Fundusz Aktywizacji może zaciągać kredyty lub pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego z przeznaczeniem na finansowanie zadań, o których mowa w art. 8.

2. Umowę kredytu lub pożyczki, o których mowa w ust. 1, w imieniu Funduszu Aktywizacji zawiera jego dysponent po uzyskaniu zgody Ministra Sprawiedliwości.

3. Minister Sprawiedliwości przejmuje zobowiązania Funduszu Aktywizacji w przypadku likwidacji tego Funduszu.”;

2) w art. 8 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Koszty obsługi rachunku bankowego Funduszu Aktywizacji, a także koszty obsługi kredytu lub pożyczki, o których mowa w art. 6b, są pokrywane ze środków Funduszu Aktywizacji.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. 1540, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 297 w § 1 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:
„9a) Szefowi Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 23ao ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728, i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1115);”;
- 2) w art. 298 pkt 5b otrzymuje brzmienie:
„5b) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Biuru Nadzoru Wewnętrznego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Inspektoratowi Wewnętrznemu Służby Więziennej i ich posiadającym sporządzone na piśmie upoważnienie funkcjonariuszom lub żołnierzom, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia, ustalenia sprawców i uzyskania dowodów albo ujawnienia mienia zagrożonego przypadkiem;”.

Art. 7. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 2439 i 2447 oraz z 2022 r. poz. 830 i 872) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2 w lit. zd średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. ze w brzmieniu:

„ze) Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 23ar ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1115);”.

Art. 8. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893, 2368 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 350, 807 i 847) w art. 24:

- 1) w ust. 2 i 3 wyrazy „minister właściwy do spraw sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Minister Sprawiedliwości”;
- 2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Ministrowi Sprawiedliwości podlega Centralny Zarząd Służby Więziennej oraz Szef Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej.”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2076, 2105, 2262 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 835, 974 i 1265.

Art. 9. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, 1079, 1115 i 1265) w art. 50 w ust. 3 i 9 po wyrazach „Straży Granicznej” dodaje się przecinek i wyrazy „Inspektoratowi Wewnętrznemu Służby Więziennej”.

Art. 10. W ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1709) w art. 6 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Ochrony Państwa, Krajowej Administracji Skarbowej, Straży Marszałkowskiej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Biuru Nadzoru Wewnętrznego, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie, w jakim jest to konieczne do wykonywania nałożonych na nich zadań określonych w ustawie;”.

Art. 11. W ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 170) w art. 54 w ust. 1 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„11) Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej – jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, wykrycia i ustalenia ich sprawców lub uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 23a ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i ...).”.

Art. 12. W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o przetwarzaniu informacji kryminalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1607 oraz z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19:

a) uchyla się pkt 5 i 6,

b) w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

„16) Szef Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej.”;

2) w art. 20 w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i ...);”.

Art. 13. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072 oraz z 2021 r. poz. 1080 i 1236 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1269) w art. 16 w § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) kontroli danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych – do spraw związanych z kontrolą pozyskiwania danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych przez Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straż Graniczną, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Służbę Ochrony Państwa, Służbę Celno-Skarbową, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej i Biuro Nadzoru Wewnętrznego.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 605, 1595 i 2140 oraz z 2022 r. poz. 872) w art. 281 w ust. 1 po pkt 15 dodaje się pkt 15a w brzmieniu:

„15a) Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 23a ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i ...);”.

Art. 15. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576 oraz z 2022 r. poz. 501) w art. 179 w ust. 3 w pkt 1 w lit. a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„uzyskiwanie przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami”, w sposób określony w ust. 4b, dostępu do:”.

Art. 16. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 861 i 872) w art. 149 po pkt 13 dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 23a ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i ...);”.

Art. 17. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 924) w art. 9f w ust. 1 po pkt 12b dodaje się pkt 12c w brzmieniu:

„12c) na żądanie Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej – do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 23a ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728, 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i ...);”.

Art. 18. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742 oraz z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Szefa SKW, Szefa Agencji Wywiadu, zwanej dalej „AW”, Szefa CBA, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Komendanta Głównego Policji, Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Inspektora Nadzoru Wewnętrznego oraz osób przewidzianych na te stanowiska;”;

2) w art. 72 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) Szefowi Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w 23a ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i ...).”.

Art. 19. W ustawie z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich, agencjami Unii Europejskiej oraz

organizacjami międzynarodowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 158 oraz z 2022 r. poz. 350) w art. 1 w ust. 2 po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu:

„2b) Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej;”.

Art. 20. W ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896) w art. 82 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Operator pocztowy, poczynawszy od dnia rozpoczęcia działalności pocztowej, jest obowiązany do nieodpłatnego zapewnienia, w ramach wykonywanej przez siebie działalności pocztowej, technicznych i organizacyjnych możliwości wykonywania przez Policję, Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Krajową Administrację Skarbową, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej i Służbę Ochrony Państwa, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami” oraz przez prokuraturę i sądy, ich zadań określonych odrębnymi przepisami, wymagających:”.

Art. 21. W ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2418, z 2021 r. poz. 2447 oraz z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35:

a) w ust. 2:

– po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:

„1b) Szef Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej;”,

– pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) funkcjonariusz Służby Więziennej – w przypadku usiłowania bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby, usiłowania ucieczki przez osobę pozbawioną wolności, a także w pościgu za nią lub osobą, która dokonała bezpośredniego, bezprawnego zamachu na obiekty zakładu karnego, aresztu śledczego lub innej jednostki organizacyjnej, w której Służba Więzienna zapewnia porządek i bezpieczeństwo oraz w przypadkach, o których mowa w art. 13.”,

b) w ust. 4 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) Służby Więziennej – Dyrektor Generalny Służby Więziennej, Szef Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej albo osoby przez nich upoważnione;”,

c) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Decyzję o użyciu środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 i 4, przez uprawnionego będącego funkcjonariuszem Służby Więziennej w przypadkach określonych w art. 19 ust. 6–9 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i ...) podejmują podmioty wskazane w tych przepisach.”;

2) w art. 45 w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności lub wobec której zarządzono zatrzymanie i doprowadzenie celem odbycia kary pozbawienia wolności, jeżeli:

- ucieczka tej osoby stwarza zagrożenie życia lub zdrowia uprawnionego lub innej osoby,
- istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba ta może użyć materiałów wybuchowych, broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu,
- pozbawienie wolności nastąpiło lub ma nastąpić w związku z uzasadnionym podejrzeniem lub stwierdzeniem popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148, art. 156 § 1, art. 163–165, art. 197, art. 252 i art. 280–282 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1130, 2140 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 655) w art. 35 w ust. 2 po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu:

„2b) Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, o ile są niezbędne na potrzeby wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, na zasadach i w trybie określonych w art. 23a ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, 1728 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115 i ...);”.

Art. 23. W ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152) w art. 12 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Krajowej Administracji Skarbowej, Służbie Więziennej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Biuru Nadzoru Wewnętrznego oraz Inspektoratowi Wewnętrznemu Służby Więziennej – w

zakresie, w jakim jest to konieczne do wykonania nałożonych na nie zadań określonych w ustawie;”.

Art. 24. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, 835 i 1079) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 95 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Audyt nie obejmuje oceny celowości i sposobu wykorzystania środków budżetowych oraz mienia państwowego, które zostały przeznaczone na cele specjalne, o których mowa w rozdziale 2a, w jednostkach podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, w Biurze Nadzoru Wewnętrznego, Inspektoracie Wewnętrznym Służby Więziennej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa oraz w jednostkach organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.”;

2) w art. 198 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusza albo byłego funkcjonariusza Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Więziennej, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Straży Granicznej lub Służby Ochrony Państwa oraz osobę posiadającą stopień wojskowy, przyjmowanych do służby mianuje się na stopień służbowy w Służbie Celno-Skarbowej równorzędny z posiadanym stopniem służbowym. Mianowanie może być uzależnione od odbycia szkolenia wymaganego do mianowania na dany stopień służbowy.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 w ust. 5 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) udzielanych przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywileziennym zakładom pracy, prowadzonym jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, związanych z zatrudnianiem osób pozbawionych wolności, jeżeli zasadnicza część działalności przywileziennego zakładu pracy dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez Ministra Sprawiedliwości –

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25, 872 i 1079.

Prokuratora Generalnego lub jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane, realizowanych samodzielnie lub przy udziale podwykonawców, pod warunkiem, że co najmniej część zamówienia jest realizowana przez osoby pozbawione wolności;”;

2) w art. 94 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku udzielenia zamówienia przywiąziennemu zakładowi pracy, zakładowi pracy chronionej, spółdzielni socjalnej lub innemu wykonawcy, o którym mowa w ust. 1, wartość procentowego wskaźnika, o którym mowa w ust. 1, ustala się w odniesieniu do ogólnego zatrudnienia w tym podmiocie osób społecznie marginalizowanych.”.

Art. 26. 1. Tworzy się Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, zwany dalej „IWSW”.

2. W IWSW tworzy się wydziały zamiejscowe IWSW.

Art. 27. 1. W terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Sprawiedliwości powołuje Pełnomocnika do spraw utworzenia IWSW, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, w celu podjęcia czynności przygotowawczych i organizacyjnych niezbędnych do utworzenia IWSW.

2. Jeżeli na Pełnomocnika został powołany funkcjonariusz Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej, zwolniony ze służby w związku z przejściem na emeryturę policyjną w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723, 2320, 2333, 2448 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1115), nie później niż przed upływem 3 lat od dnia tego zwolnienia, może być mianowany, za zgodą Ministra Sprawiedliwości, funkcjonariuszem Służby Więziennej. W takim przypadku uznaje się, że posiada kwalifikacje zawodowe uprawniające do nadania stopnia służbowego w Służbie Więziennej nie niższego niż stopień posiadany przez niego w służbie, z której przeszedł on na emeryturę policyjną, odpowiednio do uzyskanych

kwalifikacji i okresu pełnienia służby. Przepisy art. 38 pkt 1–7 i art. 39c ust. 2 pkt 1 lit. b i d ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio.

Art. 28. Dyrektor Generalny Służby Więziennej zapewnia Pełnomocnikowi wsparcie organizacyjne, kadrowe, logistyczne i techniczne oraz finansowe, w szczególności w zakresie przyszłego rozmieszczenia IWSW, w tym wydziałów zamiejscowych IWSW.

Art. 29. 1. W terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do służby w IWSW może zostać przyjęty, za zgodą Ministra Sprawiedliwości, funkcjonariusz, o którym mowa w art. 38a i art. 38b ustawy zmienianej w art. 1. W takim przypadku osobie przyjmowanej do służby i posiadającej stopień Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej nadaje się odpowiedni stopień w Służbie Więziennej. Przepisy art. 38, art. 38a ust. 4 i 5 i art. 39c ust. 2 pkt 1 lit. b i d i pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio.

2. Funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany ukończyć szkolenie specjalistyczne, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 43c ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 30. Osobie spełniającej wymagania, o których mowa w art. 53a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, pełniącej służbę w Służbie Więziennej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, i posiadającej stopień, o którym mowa w art. 53a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, można nadać odpowiedni wyższy stopień Służby Więziennej.

Art. 31. Minister Sprawiedliwości powołuje Szefa IWSW w terminie 7 dni od dnia utworzenia IWSW.

Art. 32. Pełnomocnik wykonuje zadania do dnia powołania Szefa IWSW.

Art. 33. Szef IWSW składa wniosek do Ministra Sprawiedliwości o powołanie zastępcy Szefa IWSW w terminie 14 dni od dnia powołania Szefa IWSW. Przepisy art. 38 i przepisy wydane na podstawie art. 55 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się.

Art. 34. Minister Sprawiedliwości wyda zarządzenie, o którym mowa w art. 11b ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 30 dni od dnia utworzenia IWSW.

Art. 35. Szef IWSW wyda zarządzenie, o którym mowa w art. 11a ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia utworzenia IWSW.

Art. 36. Szef IWSW przedstawia po raz pierwszy sprawozdanie, o którym mowa w art. 11a ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie do dnia 31 stycznia 2024 r.

Art. 37. Szef IWSW przekazuje po raz pierwszy sprawozdanie, o którym mowa w art. 23a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie do dnia 31 lipca 2023 r.

Art. 38. Znosi się Radę Polityki Penitencjarnej.

Art. 39. 1. Badania naukowe prowadzone na rzecz Służby Więziennej oraz w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej na podstawie zgód lub porozumień, na realizację których zgodę wyraził organ Służby Więziennej, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są prowadzone na zasadach dotychczasowych.

2. Dokumentację dotyczącą badań zrealizowanych na rzecz Służby Więziennej oraz w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej na podstawie zgód lub porozumień, na realizację których zgodę wyraził organ Służby Więziennej, zakończonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostającą do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy w dyspozycji organu jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, organ ten przekaze Rektorowi-Komendantowi uczelni Służby Więziennej, zwanemu dalej „Rektorem”, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Z czynności przekazania dokumentacji sporządza się protokół zdawczo-odbiorczy.

Art. 40. Czynności, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są skuteczne, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

Art. 41. Do wniosków złożonych przez podmioty i osoby, o których mowa w art. 24a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 42. Do postępowań w sprawie nadania odznaki „Za zasługi w pracy penitencjarnej” wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 43. Postępowania kwalifikacyjne wobec kandydatów do służby w Służbie Więziennej, o których mowa w art. 39b ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy zmienianej w art. 1, wszczęte

i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 44. Do osób przebywających w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na urlopach macierzyńskich, na warunkach urlopu macierzyńskiego, ojcowskim lub rodzicielskim stosuje się przepisy art. 42 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 45. Wnioski o dopuszczenie do egzaminu poprawkowego złożone na podstawie art. 43zm ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, Dyrektor Generalny Służby Więziennej przekazuje Rektorowi w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 46. Rektor i prorektorzy Uczelni powołani przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pełnią funkcje do końca swoich kadencji, z wyjątkiem przypadku wcześniejszego ich odwołania z pełnionej funkcji.

Art. 47. Do funkcjonariuszy mianowanych na stanowisko kierownicze albo powołanych na wyższe stanowisko kierownicze przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się wymagań, o których mowa w art. 44a ust. 1 albo 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 48. Do procedury nadania stopnia służbowego, o której mowa w art. 51 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, rozpoczętej i niezakończonej do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 49. Funkcjonariusz mianowany przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisko, o którym mowa w art. 67a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zachowuje dotychczasowe stanowisko służbowe na podstawie powołania od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 50. Do funkcjonariusza Służby Więziennej, wobec którego postępowanie w sprawie zawieszenia w czynnościach służbowych zostało wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przepis art. 95 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 51. W przypadku funkcjonariuszy Służby Więziennej nieobecnych w służbie z powodu choroby w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy okres 500 dni, o którym mowa w art. 96 ust. 2 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, liczy się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 52. 1. Przepisy art. 146 ust. 1 pkt 1–3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie do funkcjonariuszy podejmujących naukę po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Prawo do urlopu, o którym mowa w art. 146 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przysługuje również osobom kształcącym się na studiach doktoranckich.

Art. 53. W przypadku funkcjonariuszy Służby Więziennej, wobec których orzeczenia, o których mowa w art. 221 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uprawomocniły się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do postępowań w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 54. Rzecznicy dyscyplinarni wyznaczeni na podstawie art. 243 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, pełnią swoje funkcje do czasu upływu kadencji, na którą zostali wyznaczeni.

Art. 55. 1. Do postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Wyznaczony rzecznik dyscyplinarny prowadzi postępowanie dyscyplinarne do czasu uprawomocnienia się orzeczenia albo postanowienia wydanego w postępowaniu dyscyplinarnym.

2. Do postępowań przed sądem pracy wszczętych na podstawie odwołania, o którym mowa w art. 263 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do kar dyscyplinarnych orzeczonych i niewykonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Do przewinień dyscyplinarnych popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe o przedawnieniu.

5. Do postępowań w sprawie zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusza Służby Więziennej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 56. Do postępowań administracyjnych wszczętych na podstawie art. 96 ust. 2 pkt 6 i art. 218 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym i niezakończonych ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 57. Do postępowań o udzielenie zamówienia, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 25, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 58. 1. W okresie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Sprawiedliwości, wykonując ustalenia zawarte w akcie utworzenia uczelni służb państwowych, może wyposażyć nadzorowaną uczelnię służb państwowych w nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa pozostające w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości lub jednostki organizacyjnej przez niego nadzorowanej.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, Minister Sprawiedliwości może wyposażyć nadzorowaną państwową osobę prawną w nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa pozostające w dyspozycji innego ministra niż określonego w ust. 1, jednostek organizacyjnych przez niego nadzorowanych lub państwowych osób prawnych – za zgodą odpowiednio tego ministra albo organu uprawnionego do reprezentacji państwowej osoby prawnej.

3. Przy wyposażeniu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 51 ust. 2 i 4 oraz art. 53 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899), z zastrzeżeniem, że nie stosuje się art. 52 ust. 1 tej ustawy.

4. Minister Sprawiedliwości przenosi na państwową osobę prawną własność nieruchomości lub oddaje tej osobie nieruchomości gruntowe w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, użyczenie w drodze umowy zawartej w formie aktu notarialnego.

5. Minister Sprawiedliwości składa wniosek o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości Skarbu Państwa, w przypadku jej braku, lub o wpis w księdze wieczystej.

6. Działanie określone w ust. 1 jest równoznaczne z wygaśnięciem trwałego zarządu nieruchomości pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości lub jednostki organizacyjnej przez niego nadzorowanej. Minister Sprawiedliwości, orzekając o wygaśnięciu trwałego zarządu, rozstrzyga zarządzeniem o zagospodarowaniu nieruchomości i powiadamia ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa – w odniesieniu do nieruchomości pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości, albo właściwy organ w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami – w odniesieniu do pozostałych nieruchomości. Przepisu art. 46 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami nie stosuje się.

Art. 59. 1. W okresie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Sprawiedliwości może nieodpłatnie przejąć na rzecz Skarbu Państwa prawa do nieruchomości nadzorowanej państwowej osoby prawnej, za jej zgodą, i przekazać je na rzecz nadzorowanej uczelni służb państwowych lub innej nadzorowanej państwowej osoby prawnej. Przepisy art. 51 ust. 2 oraz art. 55a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.

2. W okresie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Sprawiedliwości może nieodpłatnie przejąć na rzecz Skarbu Państwa prawa do nieruchomości państwowej osoby prawnej, za jej zgodą, i przekazać je na rzecz nadzorowanej uczelni służb państwowych lub innej nadzorowanej państwowej osoby prawnej. Przepisy art. 51 ust. 2 oraz art. 55a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.

3. Darowizny nieruchomości określonych w ust. 1 i 2, stanowiących przedmiot własności Skarbu Państwa, dokonuje Minister Sprawiedliwości, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej. Przepis art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się.

4. Minister Sprawiedliwości składa wniosek o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości Skarbu Państwa, w przypadku jej braku oraz o wpis w księdze wieczystej.

5. Minister Sprawiedliwości przekazuje do wojewody informacje o umowach oraz innych czynnościach prawnych związanych z obrotem nieruchomościami Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 13 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, zawierające:

- 1) określenie strony umowy lub innej czynności prawnej;
- 2) wartość nieruchomości i cenę nieruchomości;
- 3) w przypadku darowizny nieruchomości lub innych nieodpłatnych rozporządzeń podstawowe warunki umowy albo innej czynności prawnej, w szczególności cel.

Art. 60. Z zastrzeżeniem postanowień zawartych w art. 58 oraz art. 59, w sprawach uregulowanych w tych przepisach, stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Art. 61. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 18 ust. 7, art. 36 ust. 4, art. 55, art. 117 ust. 3 i art. 264 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie odpowiednio art. 18 ust. 7, art. 36 ust. 8, art. 55, art. 117 ust. 4 i art. 264 ustawy

zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;

- 2) art. 24a ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 24a ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 3) art. 73 ust. 4, art. 119 ust. 3 i art. 213 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie odpowiednio art. 73 ust. 4, art. 119 ust. 3 i art. 213 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 198 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 24 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 198 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 24, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 62. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 2, art. 1 pkt 3 lit. a i lit. c w zakresie dodawanego w art. 8 ust. 1b, art. 1 pkt 5 lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 6, art. 1 pkt 10 lit. b w zakresie dodawanego w art. 16 ust. 2a, art. 1 pkt 15, art. 1 pkt 16 w zakresie art. 23aa, art. 1 pkt 21 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 24 w zakresie art. 38a ust. 2 w zakresie IWSW i art. 38b, art. 1 pkt 26 lit. a tiret drugie i lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 28 w zakresie art. 39g ust. 2 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 29 lit. a w zakresie dodawanego ust. 3a w art. 42 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 30, art. 1 pkt 33 i 34 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 35, art. 1 pkt 42, art. 1 pkt 45 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 46 lit. b, art. 1 pkt 48 lit. a w zakresie dodawanego w art. 50 w ust. 2 pkt 3 i lit. b w zakresie dodawanego w art. 50 ust. 3a, art. 1 pkt 54, art. 1 pkt 62 w zakresie art. 63 ust. 1 pkt 2 i 4 i ust. 2 pkt 1 w zakresie IWSW i pkt 3, art. 1 pkt 63, art. 1 pkt 70 lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 75 w zakresie art. 88 pkt 1 w zakresie IWSW i pkt 3, art. 1 pkt 76 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 80 w zakresie art. 98 ust. 3 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 99 w zakresie art. 173 ust. 3 pkt 2 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 102 w zakresie art. 192 pkt 1 w zakresie IWSW i pkt 3, art. 1 pkt 111 lit. b w zakresie pkt 1 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 117 w zakresie dodawanego ust. 2 w art. 240a w zakresie IWSW, art. 1 pkt 123 w zakresie dodawanego art. 246 ust. 2a, art. 1 pkt 126 lit. b w zakresie dodawanego ust. 1a i ust. 1c w art. 250 w zakresie IWSW, art. 2–4, art. 6–11, art. 12 w zakresie

IWSW, art. 13–20, art. 21 pkt 1 w zakresie Szefa IWSW, art. 22, art. 23, art. 24 pkt 1, art. 26, art. 31, art. 33–37, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektu ustawy jest nowelizacja ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, z późn. zm.) w szerokim aspekcie, uwzględniając przestępczą działalność osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych.

Specyfika zadań Służby Więziennej oraz okoliczności i miejsca ich realizacji, w przeważającym zakresie sprowadzają się do funkcjonowania w izolowanych od przestrzeni publicznej jednostkach penitencjarnych i ukierunkowanych na prowadzenie oddziaływania penitencjarnego i resocjalizacyjnego wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności, z jednej strony skutkuje innym charakterem tej formacji względem pozostałych służb mundurowych, z drugiej zaś implikuje potrzebę zapewnienia adekwatnych i równorzędnych mechanizmów służących utrzymaniu najwyższych standardów jej funkcjonowania. To podstawowe zadanie Służby Więziennej jest realizowane wobec osób skazanych przede wszystkim przez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczania, specjalistycznych oddziaływań terapeutycznych oraz zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć z zakresu kultury fizycznej i sportu. Z tym nadrzędnym celem bezpośrednio łączy się ustawowe zadanie formacji polegające na zapewnieniu osobom skazanym na karę pozbawienia wolności lub tymczasowo aresztowanym, a także osobom, wobec których są wykonywane kary pozbawienia wolności i środki przymusu skutkujące pozbawieniem wolności – przestrzegania ich praw, a zwłaszcza humanitarnych warunków bytowych, poszanowania godności, opieki zdrowotnej i religijnej. Niemniej należy w tym miejscu podkreślić, że zdarzają się sytuacje, w których osoby osadzone w zakładzie karnym lub areszcie śledczym, podejmują działania wyczerpujące znamiona czynów zabronionych. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że powierzchnia zakładu karnego czy aresztu śledczego jest ograniczona i oddzielona murem, tworzącym granicę pomiędzy miejscem izolacji, a przestrzenią wolnego świata. Negatywnie zmodyfikowane warunki, w jakich odbywa się izolacja, mają charakter dezintegrujący. Warunki te sprzyjają powstaniu stanu agresji i napięcia między osadzonymi, ale także przejawiają się w zachowaniach osadzonych wobec funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej. Przemoc i agresja występują w zakładzie karnym w różnych postaciach. W placówkach, w których osadzeni odbywają kary izolacyjne, przemoc nabiera jednak dodatkowego aspektu, który należy opisywać w kategoriach patologicznych. Osoba skazana za popełnione przestępstwo wkracza do innej rzeczywistości, zostając tym samym pozbawiona poczucia wolności i niezależności. Fakt pozbawienia wolności uderza w status takiego osadzonego, co skłania do szukania akceptacji w środowisku przestępczym. Więźniowie pozostają pod wpływem dwóch różnych czynników: administracji

zakładu oraz podkultury więziennej. Poza istniejącymi regulaminami, przepisami, normami prawnymi istnieje inne zamknięte środowisko, odrzucające resocjalizację, nieprzestrzegające norm – życie więziennej podkultury, nieznane osobom pozostającym na wolności. Stąd istniejące zjawisko przestępczości osadzonych, nawet jeśli nie na masową skalę, winno być możliwe daleko ograniczone, sprawnie wykrywane i zwalczane.

Konsekwencją tak pojmowanych zadań ustawowych i dążenia do jak najwyższego poziomu ich realizacji jest bezpośrednia styczność funkcjonariuszy Służby Więziennej z osadzonymi bez względu na charakter popełnianych przez nich czynów zabronionych (lub o które są podejrzani), a skutkujących zastosowaniem środków izolacji. Bezpośredni kontakt z osobami izolowanymi, często powiązanymi ze światem zorganizowanej przestępczości, bezpośrednio może wiązać się z zagrożeniem korupcją czy innymi próbami wywierania nacisku na funkcjonariuszy ze strony tych osób lub osób z nimi powiązanych i pozostających na wolności. Intensyfikacja tego rodzaju styczności wyróżnia Służbę Więzienną od innych formacji, a skutkiem bezpośredniego kontaktu funkcjonariuszy z osobami ze świata przestępczego może być pokusa lub subiektywnie rozumiany przymus nawiązania relacji nie tylko nagannej etycznie, ale stanowiącej czyn prawnie zabroniony. Jej źródeł należy poszukiwać nie tylko poprzez pryzmat chęci doraźnego zysku, lecz również strachu o siebie i o swoich najbliższych w kontekście, częstokroć realnych, gróźb karalnych. Kwestia ta jest szczególnie istotna biorąc pod uwagę, że funkcjonariusze Służby Więziennej w ramach realizacji swoich ustawowych zadań związanych m.in. z zapewnieniem wykonywania tymczasowego aresztowania w sposób zabezpieczający prawidłowy tok postępowania karnego o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, bezpośrednio związani są z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości, z drugiej zaś strony ich rolą jest ochrona społeczeństwa przed sprawcami przestępstw lub przestępstw skarbowych, osadzonymi w zakładach karnych i aresztach śledczych. W kontekście powyższych rozważań nie pozostaje też bez znaczenia ewentualny udział osób innych niż wymienione powyżej, które mogą brać udział w przestępczej działalności, którymi mogą być osoby przebywające na terenie zakładów karnych albo aresztów śledczych bądź inne osoby przebywające poza terenem zakładów karnych lub aresztów śledczych, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem osadzonych bądź funkcjonariuszy i pracowników SW, o których mowa powyżej.

Uwzględniając powyższą charakterystykę funkcjonowania Służby Więziennej proponuje się powołanie w ramach tej formacji Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej (IWSW),

który będzie wyodrębnioną jednostką organizacyjną, mającą na celu rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw popełnionych przez:

- 1) osadzonych w zakładach karnych albo aresztach śledczych;
- 2) funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w związku z wykonywaniem czynności służbowych;
- 3) inne osoby przebywające na terenie zakładów karnych albo aresztów śledczych;
- 4) inne osoby przebywające poza terenem zakładów karnych lub aresztów śledczych, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem osób, o których mowa w pkt 1 lub 2.

Do zadań IWSW będzie należało także ujawnianie mienia zagrożonego przypadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w art. 23a ust. 1.

Środki, którymi dysponuje Służba Więzienna do walki z takimi zjawiskami są ograniczone. Obecnie istnieje jedynie Biuro Spraw Wewnętrznych, będące komórką organizacyjną Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Może ono prowadzić działania profilaktyczne, jednak nie ma uprawnień do rozpoznawania, wykrywania i zapobiegania przestępstwom popełnionym przez funkcjonariuszy SW. Z kolei inne służby, jak Policja albo Centralne Biuro Antykorupcyjne, często nie mogą efektywnie wykonywać tych zadań, ze względu na brak zrozumienia specyfiki więziennictwa oraz hermetyczność i odizolowanie środowiska osadzonych i funkcjonariuszy SW. W strukturze SW brak jest komórki, która posiadałaby uprawnienia do prowadzenia pracy operacyjnej i byłaby wobec powyższego naturalnym tzw. „partnerem” do realizacji powyższych czynności wspólnie z innymi służbami.

Konieczne jest więc stworzenie skutecznych rozwiązań mających na celu zwalczanie negatywnych zjawisk w SW oraz zapewnienie efektywnego, cywilnego nadzoru nad tą służbą. Wzorem w tym zakresie może być Biuro Spraw Wewnętrznych Policji, powołane na podstawie art. 5b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, powołane na podstawie art. 3c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

Celem wyodrębnienia IWSW spoza podległości Dyrektora Generalnego Służby Więziennej jest fakt, iż Szef IWSW oraz cała jednostka będzie z mocy ustawy prowadziła czynności, które do chwili obecnej nie były realizowane w SW. Ponadto jednostka ta wymaga posiadania kadry, która posiada doświadczenie zawodowe w realizacji czynności związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem i wykrywaniem przestępstw.

W odniesieniu do kwestii wyposażenia IWSW w kompetencje do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych, podkreślić należy, że samo przypisanie tego rodzaju uprawnień i wyodrębnienie tego typu jednostki jest systemowo uzasadnione. Zauważyć trzeba, że w ramach większości służb istnieją tego rodzaju struktury ze zbliżonymi uprawnieniami. Dlatego też jako systemową lukę należy upatrywać, iż druga największa po Policji formacja umundurowana i uzbrojona (poza wojskiem) nie posiada dotychczas tak oczywistych instrumentów służących samokontroli.

Nie bez znaczenia pozostaje także, że jedynie formacja posiadająca równorzędne uprawnienia może być właściwym partnerem w zakresie wymiany informacji z innymi instytucjami powołanymi do zwalczania przestępczości. Kompetencje Ministra Sprawiedliwości, w zakresie uzyskiwania dostępu do określonego rodzaju informacji znajdujących się w posiadaniu podległych mu struktur, są rozwiązaniami paralelnymi funkcjonującymi chociażby w ramach resortu spraw wewnętrznych bądź resortu finansów. Minister właściwy do spraw wewnętrznych ma dostęp do tego rodzaju informacji na podstawie art. 1c pkt 2 i 3 ustawy o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Tożsame rozwiązanie funkcjonuje również w odniesieniu do Krajowej Administracji Skarbowej w ramach resortu finansów.

Dodatkowo warto wskazać, że instytucja kontroli operacyjnej podlegała ocenie ze strony zarówno Trybunału Konstytucyjnego, jak i zewnętrznych gremiów, m.in. Komisji Weneckiej, a obecnie funkcjonujący model jest zgodny zarówno ze standardem konstytucyjnym, jak i odpowiada standardom międzynarodowym. Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, corocznie przedstawiana jest Sejmowi i Senatowi informacja nt. skali korzystania z przedmiotowego uprawnienia i stanowi ona przedmiot debaty na poziomie właściwych komisji parlamentarnych.

Z perspektywy prawno-organizacyjnej proponowane w projekcie ustawy rozwiązanie znajduje swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w obowiązujących i sprawdzających się w codziennej praktyce przepisach regulujących funkcjonowanie innych formacji. Wskazać w tym wypadku można, wspomniane powyżej, o działającym na podstawie art. 5b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – Biurze Spraw Wewnętrznych Policji, czy powołanym na podstawie art. 3c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej – Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej. Tego typu uprawnienia posiadają również formacje, których podstawowym celem funkcjonowania nie jest zapobieganie przestępczości. Przykładem jest Służba Ochrony Państwa, do zadań której, na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia

2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, należy rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie popełnianych przez funkcjonariuszy SOP i pracowników SOP przestępstw określonych w art. 228, art. 229, art. 231, art. 265 i art. 266 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, czy też Biuro Inspekcji Wewnętrznej utworzone w 2018 r. Ministerstwie Finansów, na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Zgodnie z art. 12d ww. ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych nadzoruje realizację zadań KAS w zakresie:

- 1) prawidłowości realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych, w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji prokuratury i sądu;
- 2) prowadzenia czynności wyjaśniających i postępowań dyscyplinarnych;
- 3) rozpoznawania i wykrywania popełnianych przez funkcjonariuszy oraz pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS przestępstw umyślnych ściganych z oskarżenia publicznego oraz przestępstw skarbowych, a także zapobiegania tym przestępstwom;
- 4) realizacji obowiązku składania oświadczeń o stanie majątkowym przez funkcjonariuszy oraz pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS, a także ich analizy przez właściwych przełożonych w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 5) przestrzegania zasad etyki zawodowej przez funkcjonariuszy oraz pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych KAS;
- 6) gromadzenia i przetwarzania danych osobowych przez Służbę Celno-Skarbową.

Powyższe zadania są wykonywane przy pomocy komórki organizacyjnej właściwej w sprawach nadzoru wewnętrznego w KAS, którego celem jest analizowanie, eliminowanie i ujawnianie naruszeń prawa lub zasad etyki zawodowej, egzekwowanie działania zgodnego z przepisami prawa oraz z zasadami etyki zawodowej, w związku z koniecznością zapewnienia przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela, a które dotyczą działalności m.in. dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych, naczelników urzędów celno-skarbowych, dyrektora Krajowej Szkoły Skarbowości, oraz dyrektorów właściwych w sprawach KAS komórek organizacyjnych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Wskazane powyżej Biuro Spraw Wewnętrznych, jest komórką odpowiedzialną m.in. za:

- 1) prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie niedopuszczalnych zachowań funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej, o których mowa w art. 28 ustawy o Służbie Więziennej, a także ujawnianie takich przypadków;

- 2) inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do podniesienia świadomości wśród funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w zakresie zagrożeń związanych z korupcją oraz przedstawianie propozycji mechanizmów przeciwdziałania korupcji w Służbie Więziennej;
- 3) realizację zadań w zakresie inicjowania, planowania i przeprowadzania kontroli zewnętrznych jednostek organizacyjnych;
- 4) koordynację zadań w zakresie załatwiania skarg, próśb, petycji i wniosków w sprawach funkcjonariuszy, interesantów oraz osób pozbawionych wolności, a także sprawowanie w tym zakresie nadzoru nad jednostkami organizacyjnymi Służby Więziennej;
- 5) wykonywanie zadań dotyczących analizowania i przechowywania oświadczeń o stanie majątkowym funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Biuro Spraw Wewnętrznych realizowało zadania szkoleniowe, kontrolne oraz nadzorcze, natomiast nie było wyposażone w uprawnienia pozwalające na realizację zadań polegających na rozpoznawaniu, zapobieganiu i wykrywaniu przestępstw popełnionych przez osadzonych, a także funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w związku z wykonywaniem czynności służbowych, oraz inne osoby, o których mowa w projektowanym art. 23aa ust. 1 pkt 3 i 4. Jest to tym bardziej istotne, iż możliwości wykonywania przez inne służby, jak Policja czy Centralne Biuro Antykorupcyjne, zadań w zakresie przykładowo zwalczania przestępczości korupcyjnej w Służbie Więziennej, jest znacząco utrudnione ze względu na hermetyczny charakter środowiska osadzonych i funkcjonariuszy tej formacji oraz odizolowany wymiar miejsc, w których może dochodzić do nawiązania wskazanych wcześniej relacji. Należy zauważyć, że tylko znając charakter formacji i jej wewnętrzne uwarunkowania można skutecznie zwalczać tego rodzaju zagrożenia.

Podkreślić należy, że dotychczasowe zadania Służby Więziennej oraz odpowiadające im uprawnienia są ukierunkowane na prowadzenie oddziaływania penitencjarnego i resocjalizacyjnego oraz zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach izolacji. Przy czym funkcjonariusze Służby Więziennej nie zostali wyposażeni w żadne uprawnienia pozwalające z jednej strony na rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw popełnianych przez funkcjonariuszy i pracowników SW, z drugiej zaś umożliwiające skuteczne podjęcie bezpośrednich działań w stosunku do sprawców tych przestępstw, a związanych z funkcjonowaniem formacji. Dlatego też proponuje się przyznanie wąskiej grupie funkcjonariuszy Służby Więziennej, wykonujących wyłącznie zadania w ramach IWSW, uprawnień do prowadzenia czynności administracyjno-porządkowych oraz operacyjno-rozpoznawczych, na wzór innych służb porządku publicznego.

Zgodnie z projektowanym rozwiązaniem do zadań IWSW będzie należało rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępczości popełnianej przez osadzonych, funkcjonariuszy i pracowników SW oraz inne osoby przebywające na terenie zakładów karnych lub aresztów śledczych oraz inne osoby przebywające poza terenem zakładów karnych albo aresztów śledczych, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwami osadzonych w zakładach karnych lub aresztów śledczych bądź funkcjonariuszy SW.

Odnosnie wskazanego w art. 23ao ust. 1 w pkt 3 przy określaniu wartości przedmiotu czynu lub uszczuplenia należności publicznoprawnej do wysokości pięćdziesięciokrotności najniższego wynagrodzenia zastosowano rozwiązanie analogiczne jak w ustawie o Policji (vide: art. 19 ust. 1 pkt 4 ustawy o Policji).

Na czele IWSW stanie Szef Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej (Szef IWSW), będący organem powoływanym przez Ministra Sprawiedliwości. W ramach realizowanych zadań na podstawie art. 23aa, nowemu organowi jakim jest Szef IWSW przysługiwały będą uprawnienia do przeprowadzania czynności operacyjno-rozpoznawczych w zakresie m.in. kontroli operacyjnej, niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, uzyskiwania i korzystania z informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione. Wyodrębnienie nowego organu Służby Więziennej skutkuje koniecznością wprowadzenia zmian przewidzianych w przepisach szczególnych innych ustaw.

W kontekście zapewnienia realnych instrumentów cywilnego nadzoru Szef IWSW będzie zobowiązany do przedstawiania Ministrowi Sprawiedliwości informacji mogących mieć istotne znaczenie dla sprawowania nadzoru nad SW. Szef IWSW raz w roku do 31 stycznia będzie przedstawiać Ministrowi Sprawiedliwości informację o działalności IWSW.

Należy zauważyć, że proponowane zmiany wprost wpisują się w art. 146 ust. 4 pkt 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym w zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach Rada Ministrów w szczególności zapewnia bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz porządek publiczny. Pomimo nałożonej powyższej odpowiedzialności konstytucyjnej Minister Sprawiedliwości obecnie nie dysponuje uprawnieniami pozwalającymi na podejmowanie skutecznych działań nadzorczych w zakresie funkcjonowania Służby Więziennej.

Jeżeli informacje i materiały uzyskane przez IWSW będą dostatecznie uzasadniać podejrzenie popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego albo potwierdzać jego popełnienie, Szef IWSW będzie zawiadamiać organ właściwy dla ścigania sprawcy.

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami Minister Sprawiedliwości powoła Pełnomocnika do spraw utworzenia IWSW, a następnie Szefa IWSW któremu wsparcie organizacyjne, kadrowe, logistyczne i techniczne ma zapewnić Dyrektor Generalny Służby Więziennej. Szef IWSW będzie jednocześnie umiejscowiony na etacie Zastępcy Dyrektora Generalnego Służby Więziennej i będzie on powoływany – tak jak pozostali Zastępcy DGSW - przez Ministra Sprawiedliwości. Proponowany zabieg ma na celu potrzebę bliskiej współpracy pomiędzy Dyrektorem Generalnym Służby Więziennej a Szefem Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej oraz ma wiązać IWSW ze Służbą Więzienną, a nie prowadzić do powstania i funkcjonowania odrębnej struktury, która nie będzie się utożsamiać z SW. Dyrektor Generalny Służby Więziennej będzie współpracował ściśle z Szefem IWSW w zakresie spraw finansowych, logistycznych i kadrowych. Ta współpraca również będzie się odnosiła do ewentualnych spraw związanych z przepływem kadr pomiędzy SW, a IWSW. Dyrektor Generalny i Szef IWSW będą mieli za zadanie ścisłą współpracę w obszarze spraw prowadzonych przez inspektorat. Dodać tu należy również, iż siedziba IWSW w Warszawie oraz siedziby wydziałów zamiejscowych IWSW będą się znajdować w budynkach obecnie użytkowanych przez Służbę Więzienną, takich jak (Centralny Zarząd Służby Więziennej oraz Okręgowe Inspektoraty Służby Więziennej).

Szef IWSW będzie odpowiedzialny za realizację przez IWSW całkowicie odrębnych zadań ustawowych względem reszty formacji, a także odpowiedzialny za wykonywanie między innymi czynności operacyjno-rozpoznawczych realizowanych w związku z tymi zadaniami. Mając na uwadze, że to nie Dyrektorowi Generalnemu SW a wprost wyodrębnionemu ustawowo w ramach Służby Więziennej jako organ - Szefowi IWSW przysługiwać będą wyżej wskazane zadania oraz odpowiadające im uprawnienia, w tym o istotnie inwazyjnym w szczególności względem funkcjonariuszy formacji charakterze, niezbędnym jest aby organ ten uzyskał status kierownictwa formacji poprzez wskazanie, iż przysługuje mu etat zastępcy Dyrektora Generalnego. Szerokość i zakres przypisanych zadań jest z jednej strony wystarczający do jednoznacznego określenia Szefa IWSW jako jednego z najistotniejszych organów SW, co uzasadnia przyznanie mu etatu zastępcy, z drugiej zaś strony nie jest niezbędne, aby w kontekście wyspecjalizowania tego organu zastępował on w innym zakresie Dyrektora Generalnego.

I. Zmiany w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej:

art. 2 ust. 2 pkt 10, art. 12 ust. 2 ust. 2 pkt 5a i 5b oraz zmiany w obrębie art. 18

Mając na uwadze potrzebę szeroko pojętej, wieloelementowej edukacji prawnej związanej z prewencją przestępstw adresowanej zwłaszcza do młodzieży, przede wszystkim szkół

ponadpodstawowych, nieodzowne wydaje się systemowe włączenie w ten proces jednostek penitencjarnych i Służby Więziennej. W chwili obecnej zaangażowanie jednostek penitencjarnych odbywało się w sposób nieusystematyzowany w ramach lokalnych porozumień pomiędzy kierownictwem szkół a kierownictwem jednostek penitencjarnych. Wizyty młodzieży w jednostkach penitencjarnych czy też prelekcje realizowane przez funkcjonariuszy Służby Więziennej, niekiedy również z udziałem osób pozbawionych wolności, wynikają z zapotrzebowania zgłaszanego przez kierownictwo szkół. Forma oraz cel prowadzonych prelekcji, spotkań czy wizyt w jednostkach penitencjarnych ma też bardzo zróżnicowany zakres i nie przyjmuje formy systemowej. Często inicjatywy te mają charakter prezentacji więziennictwa i jednostek jako elementu systemu państwa w ramach realizacji programu z wiedzy o społeczeństwie, w innych przypadkach przyjmują formę profilaktyki przestępczości, najczęściej jednak zajęcia te realizowane są w ramach edukacji młodzieży klas mundurowych (w Polsce funkcjonują klasy o profilu – Służba Więzienna). Nie licząc zajęć dla klas mundurowych, nie ma określonego jednolitego systemowego zakresu merytorycznego dla tego rodzaju zajęć.

Uwzględniając zapotrzebowanie społeczne, jak też obowiązek organów Państwa w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przestępczości oraz edukacji ukierunkowanej na kształtowanie prospołecznych postaw obywatelskich, wskazać należy na konieczność regulacji ustawowej zakresu oraz zaangażowania poszczególnych organów Służby Więziennej.

II. Część szczegółowa:

art. 2 ust. 2b

W nowym brzmieniu art. 2 ust. 2b ustawy o Służbie Więziennej wprowadzono skrót „MSiPK”, oznaczający urząd obsługujący Ministra Sprawiedliwości oraz Prokuraturę Krajową, celem dalszego stosowania go w projektowanym art. 18c tej ustawy, który określać będzie czynności służbowe realizowane przez funkcjonariuszy Służby Więziennej w Ministerstwie Sprawiedliwości i Prokuraturze Krajowej. Jednocześnie wskazano, że formą w jakiej Minister Sprawiedliwości powierzy to zadanie, będzie zarządzenie, które wyda Minister Sprawiedliwości z inicjatywy własnej lub na wniosek Prokuratora Krajowego.

Należy zauważyć, że zapewnienie porządku i bezpieczeństwa w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości oraz w Prokuraturze nie jest zadaniem nowym. Projekt w tym zakresie jedynie poprawia już obowiązujące rozwiązania w celu zwiększenia gwarancji ochrony praw i wolności osób, na które regulacja oddziałuje (osoby ubiegające się o wstęp oraz opuszczające teren Ministerstwa Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej).

art. 2 ust. 2, ust. 2c i 2d

Zgodnie w projektowanymi przepisami Służba Więzienna, w zakresie określonym przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, będzie miała możliwość współuczestniczenia w edukacji młodzieży związanej z kształtowaniem postaw obywatelskich, proobronnych i patriotycznych. W tym celu Dyrektor Generalny będzie określał, w drodze zarządzenia, sposób realizacji szkolenia strzeleckiego młodzieży w jednostkach organizacyjnych, przy czym realizacja szkolenia strzeleckiego w zakresie potrzeb edukacyjnych młodzieży będzie odbywała się z zachowaniem bezpiecznego jego przebiegu. Uzasadnieniem powyższego jest fakt, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 maja 1999 r o broni i amunicji szczegółowe zasady zachowania bezpieczeństwa na strzelnicy, którego uczestnikami mogą być także uczniowie szkół, określa regulamin strzelnicy zatwierdzany przez właściwego wójta, burmistrza (prezydenta miasta) w drodze decyzji administracyjnej. *Per analogiam* przepisy określające sposób realizacji szkolenia strzeleckiego młodzieży realizowanego na strzelnicach, którymi zarządzają kierownicy jednostek organizacyjnych SW będzie regulowane przez Dyrektora Generalnego SW. Przepisy zawarte w zarządzeniu Dyrektora Generalnego SW będą miały charakter czysto techniczny, zakres realizacji szkolenia strzeleckiego określi bowiem Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

Zważywszy na potrzeby związane z edukacją młodzieży w zakresie strzelectwa wskazać należy, iż obecnie w polskim systemie penitencjarnym funkcjonuje 120 zakładów karnych i aresztów śledczych oraz 4 ośrodki szkolenia funkcjonariuszy i pracowników cywilnych, ponadto Służba Więzienna posiada 16 strzelnic.

W celu pełnej realizacji nowych zadań przez Służbę Więzienną istnieje możliwość usytuowania w jednostkach organizacyjnych nowych mobilnych strzelnic kontenerowych. Z przeprowadzonej analizy wynika, że okoliczność ta występuje w 46 jednostkach penitencjarnych. Nałożenie na Służbę Więzienną nowych obowiązków określonych w projektowanych przepisach tj. art. 2 ust. 2 pkt 10, ust 2c. nie narusza właściwości działowej organów administracji rządowej, a jedynie stanowi uzupełnienie tych obszarów. Należy przy tym zauważyć, że w ramach lokalnych porozumień pomiędzy placówkami oświatowymi a Służbą Więzienną realizowane są inicjatywy edukacyjne kierowane do młodzieży. Wskazane

działania realizowane są na terenie całego kraju. Projektowane przepisy mają za zadanie usystematyzowanie wskazanych obszarów, co zagwarantuje ich właściwą realizację. Należy ponadto zauważyć, że art. 24 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, która wskazuje, że jednym z zadań Ministra Sprawiedliwości – poza Nieodpłatną Pomocą Prawną i Nieodpłatnym Poradnictwem Obywatelskim, jest edukacja prawna w myśl ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Należy również zaznaczyć, że ustawowe nałożenie obowiązku inicjowania i organizowania działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawisk kryminogennych (w tym również w formie edukacji) określono w art. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Jak wskazano w Komentarzu do przedmiotowej ustawy (red. Chałubińska-Jetkiewicz 2021, wyd. 1) „Zadania o charakterze profilaktycznym wskazane zostały w art. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy, zgodnie z którym Policja powołana jest do inicjowania i organizowania działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym. Profilaktyka (gr. *prophylaktikos*) to „działania mające na celu zapobieganie niekorzystnym zjawiskom, likwidowanie przyczyn niekorzystnych zjawisk” (S. Dubisz (red.), *Uniwersalny słownik języka polskiego*, Warszawa 2003, s. 883), to „wszelka działalność zapobiegająca zjawiskom szkodliwym” (M. Bocian, *Słownik wyrazów trudnych i obcych*, Wrocław 1997, s. 155). Zadania zapobiegawcze Policji powinny odnosić się zarówno do czynów zabronionych jako przestępstwa lub wykroczenia, jak i do wszelkich innych ujemnych zjawisk społecznych, które stanowią zagrożenie dla stworzenia warunków prawidłowego funkcjonowania i rozwoju jednostek, poszczególnych grup i całych społeczności (B. Hołyst, *Kryminologia*, Warszawa 2009, s. 545). Do zjawisk kryminogennych należą z pewnością alkoholizm, narkomania, prostytutka, działania subkultur i sekt destrukcyjnych, zachowania agresywne czy patologie w rodzinie. W zapobieganiu przestępstwom, wykroczeniom oraz innym zjawiskom patologicznym zaangażowanych jest wiele podmiotów. Skuteczność działań wymaga więc stworzenia całego systemu przeciwdziałania, obejmującego aparat państwowy, samorządowy, a także podmioty spoza struktur administracji państwa.”.

Mając na uwadze powyższe, ustawowe nałożenie na Służbę Więzienną zadań edukacyjnych o których mowa w projektowanych przepisach art. 2 ust. 2 pkt 10, ust. 2c, ma na celu uzupełnienie dotychczas funkcjonujących rozwiązań systemowych, a sama realizacja działalności edukacyjnej zgodnie z założeniem musi być realizowana przy współpracy z innymi

podmiotami, nie naruszając jednocześnie kompetencji tych podmiotów. Określone w projektowanym art. 2 ust. 2c współuczestniczenie Służby Więziennej w kształtowaniu postaw obywatelskich, proobronnych i patriotycznych młodzieży, już z samej definicji wskazuje, że jest to działanie wspomagające, a co za tym idzie nie naruszające kompetencji innych organów.

Odnosząc się do projektowanego przepisu art. 2 ust. 2d zaznaczyć należy, że powierzenie Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej w drodze zarządzenia kwestii związanych z organizacją szkolenia strzeleckiego młodzieży ma wyłącznie charakter techniczny. Wynika to ze specyfiki organizacyjnej jednostek organizacyjnych Służby Więziennej w obrębie których znajdują się strzelnice oraz zasad wstępu i poruszania się po terenie tych jednostek określonych w odrębnych przepisach. Zauważyć przy tym należy, że strzelnice znajdujące się dyspozycji Służby Więziennej są dopuszczone do użytkowania na podstawie ogólnych przepisów o broni i amunicji przez organy uprawnione, jak też spełniają wszystkie wymagania wynikające z tych przepisów – ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.

art. 2 ust. 3-6

Uchylenie przedmiotowych przepisów jest wynikiem zniesienia Rady Polityki Penitencjarnej na mocy art. 35 niniejszego projektu.

Projektowane istotne zwiększenie autonomii SWWS stanowi daleko idącą gwarancję dalszego kompetentnego i bezstronnego realizowania przez tę Uczelnię dotychczasowych zadań Rady. Należy zauważyć, że mimo ponad dziesięcioletniego funkcjonowania Rady jako organu doradczego Ministra Sprawiedliwości, jej działalność nie wpłynęła w zasadniczy sposób na funkcjonowanie Służby Więziennej i szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości oraz na kształtowanie polityki penitencjarnej kraju. Ze względu na swój charakter SWWS będzie też miała znacznie szersze możliwości prowadzenia badań naukowych i analizy bieżących problemów w zakresie polityki penitencjarnej, a także inicjowania i wspierania przedsięwzięć służących poprawie bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych.

art. 7 pkt 1a, art. 8 ust. 1 pkt 1a i 1c, art. 11a-11c

Uwzględniając charakterystykę funkcjonowania Służby Więziennej, przedstawioną we wstępnej części uzasadnienia, proponuje się powołanie w ramach tej formacji Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej (IWSW), który będzie wyodrębnioną jednostką organizacyjną, nadzorowaną przez Ministra Sprawiedliwości. Na czele IWSW stanie Szef Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej (Szef IWSW), będący organem powoływanym przez Ministra Sprawiedliwości. Szefowi IWSW będzie przysługiwał etat zastępcy Dyrektora Generalnego. Liczbę etatów i stanowisk w IWSW, w tym w wydziałach zamiejscowych, będzie ustalał Szef IWSW, zaś obsługę czynności wspomagających IWSW w zakresie organizacyjnym, kadrowym, logistycznym i technicznym oraz finansowym, będzie zapewniał Centralny Zarząd Służby Więziennej, a w wydziałach zamiejscowych IWSW – okręgowy inspektorat Służby Więziennej.

Szef IWSW będzie przełożonym funkcjonariuszy pełniących służbę IWSW (w zakresie kadrowym będzie miał uprawnienia m.in. do wydawania opinii służbowych, mianowania na stanowiska służbowe, zwalniania ze służby czy podejmowania decyzji w kwestiach dyscyplinarnych).

W strukturze Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej zostaną utworzone wydziały zamiejscowe IWSW.

art. 8 ust. 1a i art. 13a ust. 2 pkt 7

Proponowane rozwiązania usystematyzują działania i badania naukowe podejmowane w Służbie Więziennej oraz wpisują się w realizację zadań statutowych Uczelni związanych z działalnością naukowo-badawczą w dziedzinie nauk społecznych.

Obecnie problematykę prowadzenia badań naukowych w Służbie Więziennej regulują ustalone przez Dyrektora Generalnego SW *zasady postępowania w sprawach dotyczących realizacji praktyk studenckich, wykonywania badań, udostępniania materiałów do celów naukowych oraz projektów kulturalno-oświatowych inicjowanych przez podmioty zewnętrzne*, zgodnie z którymi trybem postępowania objęte są komórki organizacyjne Centralnego Zarządu Służby Więziennej oraz jednostki organizacyjne Służby Więziennej. W świetle ustanowionych zasad Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego Służby Więziennej dokonuje wstępnej analizy w zakresie trybu postępowania i dalszej realizacji prośby, podania lub wniosku odnośnie do prośb, podań lub wniosków skierowanych do Centralnego Zarządu Służby Więziennej, a w przypadku, gdy wnioskodawca zwraca się bezpośrednio do jednostki organizacyjnej Służby Więziennej z prośbą, podaniem lub wnioskiem, decyzję w sprawie podejmuje kierownik

jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, do której został skierowany wniosek. Jako kluczowe kryterium wydania decyzji pozytywnej w sprawie złożonego wniosku, podania lub prośby przyjęto zakres merytoryczny poświęcony działalności Służby Więziennej. Wykaz badań podejmowanych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej zawiera baza danych, która powinna być dostępna na stronie internetowej Służby Więziennej.

Przedmiotowa regulacja jest bardzo ogólna i w zasadzie określa wyłącznie jednostkę organizacyjną Służby Więziennej właściwą do rozpatrzenia złożonego wniosku, podania lub prośby. Ustanowione zasady nie regulują natomiast, jakie podmioty mogą ubiegać się o wykonywanie badań, na jakich zasadach mogą te badania prowadzić, pozostawiając jednocześnie poza sferą uregulowań kwestię kryteriów, według których wnioski (podania, prośby) będą aprobowane oraz zakres planowanych badań. Ponadto należy podkreślić, że przedmiotowa regulacja nie uwzględnia zmian prawnych wynikających z ustawy z dnia 22 marca 2018 r. *o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw* dotyczących utworzenia nowej jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, tj. uczelni Służby Więziennej, będącej uczelnią służb państwowych nadzorowaną przez Ministra Sprawiedliwości.

W związku z powyższym, zasadnym jest określenie między innymi kryteriów, według których byłyby wyrażane zgody na prowadzenie badań naukowych oraz sprecyzowanie zakresu prowadzonych badań naukowych w penitencjarystyce. Służyłoby to systematyzacji działań i badań naukowych prowadzonych w Służbie Więziennej oraz ułatwiłoby określenie priorytetów badawczych, jak również służyłoby wspieraniu systemu penitencjarnego oraz rozwijaniu nauk związanych z jego funkcjonowaniem. W chwili obecnej działalność naukowo-badawcza realizowana jest zarówno przez Szkołę Wyższą Wymiaru Sprawiedliwości jako podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki, jak i Służbę Więzienną, tj. Centralny Zarząd Służby Więziennej. Rozdzielenie realizacji zadań pomiędzy wyżej wskazane podmioty nie pozwala na efektywne zarządzanie w obszarze badań naukowych. Efektywniejszym rozwiązaniem wydaje się przekazanie pełni kompetencji związanych z realizacją czy koordynacją badań organowi Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości, tj. Rektorowi-Komendantowi.

Utworzenie w 2018 r. Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości (wcześniej: Wyższa Szkoła Kryminologii i Penitencjarystyki w Warszawie) jako profesjonalnej jednostki dydaktyczno-badawczej uzasadnia konieczność systemowego uregulowania wskazanej problematyki.

art. 8 ust. 1c

W art. 8 ust. 1c przewidziano możliwość tworzenia w ramach okręgowych inspektoratów SW Grup Interwencyjnych Służby Więziennej oraz określono ich definicję i skrót „GISW”, celem dalszego zastosowania go w art. 11 ust. 1 pkt 6a oraz w art. 12 ust. 2 pkt 4a tej ustawy, w których określono zakres działania Dyrektora Generalnego Służby Więziennej oraz dyrektorów okręgowych Służby Więziennej w odniesieniu do ustalenia zasad organizacji, zakresu działania i nadzoru nad Grupami Interwencyjnymi Służby Więziennej.

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami GISW będzie odpowiedzialne za prowadzenie działań w zakresie zapobiegania zagrożeniom mogącym wystąpić w SW lub ich likwidacji oraz działań wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania.

art. 8 ust. 3

Propozycja zawarta w art. 8 ust. 3 – dopisania do tego przepisu słowa: „grupy” – związana jest z wieloletnią praktyką tworzenia w zakładach karnych i aresztach śledczych grup np.: uderzeniowej, odwodowej, transportowej, ratowniczej, przeciwpożarowej, medycznej, konwojowej, pościgowej i innych niezbędnych w tych jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, których zadaniem jest m.in. zapobieganie zagrożeniom dla bezpieczeństwa i porządku w zakładach karnych i aresztach śledczych. Konsekwencją zmian wprowadzonych w art. 8, było znowelizowanie art. 10.

art. 11 ust. 1 pkt 2a

Mając na uwadze, że w Służbie Więziennej od wielu lat istnieje system powiadamiania oparty o służby dyżurne oraz są prowadzone czynności dotyczące zdarzeń mogących wystąpić w Służbie Więziennej, na których w głównej mierze opierają się także statystyki więzienne, niezbędnym wydaje się podniesienie tej materii na poziom ustawowy i dodanie w projekcie ustawy nowej regulacji art. 11 ust. 1 pkt 2a, zawierającej upoważnienie dla Dyrektora Generalnego Służby Więziennej do ustalenia organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych, w tym sposobu i trybu informowania o zdarzeniach, które wystąpiły w Służbie Więziennej oraz ustalenie sposobu i trybu przeprowadzania czynności sprawdzających dotyczących tych zdarzeń oraz sposobu ich dokumentowania. To rozwiązanie legislacyjne pozwoli także na skorelowanie nowych rozwiązań przyjętych w projekcie ustawy w art. 240 ust. 4-4f z wydanym na podstawie nowego upoważnienia zarządzeniem Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

art. 11 ust. 1 pkt 3, i 6a

Wykreślenia w art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy o Służbie Więziennej wymaga wyrażenie dotyczące regulowania przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej rodzaju uzbrojenia i środków ochrony stosowanych przez funkcjonariuszy, gdyż zgodnie z art. 17 ust. 2 tej ustawy należy to do kompetencji Ministra Sprawiedliwości, który określa w drodze rozporządzenia uzbrojenie Służby Więziennej, rodzaje broni i środków ochrony stosowanych przez funkcjonariuszy w czasie pełnienia obowiązków służbowych.

art. 11 ust. 1 pkt 3b

Przepis ten wprowadza upoważnienie dla Dyrektora Generalnego Służby Więziennej do ustalenia zasad gospodarowania uzbrojeniem i środkami ochrony przez funkcjonariuszy w jednostkach organizacyjnych. Jest to niezwykle ważny element funkcjonowania Służby Więziennej, który po określeniu przez Ministra Sprawiedliwości rodzajów broni i środków ochrony, które mają stosować funkcjonariusze SW, pozwoli Dyrektorowi Generalnemu SW na określenie w drodze zarządzenia zasad gospodarowania nimi w Służbie Więziennej. Zarządzenie obejmować będzie między innymi organizację służby uzbrojenia, odpowiedzialność w gospodarowaniu uzbrojeniem i środkami ochrony, organizację i ochronę magazynów uzbrojenia, zaopatrywanie w uzbrojenie i środki ochrony oraz ich zagospodarowanie, normy zaopatrzenia w uzbrojenie i środki ochrony oraz zasady obliczania jego należności, wydawanie i przyjmowanie uzbrojenia i środków ochrony, wyposażanie magazynów uzbrojenia i funkcjonariuszy w uzbrojenie i środki ochrony, podstawowe zasady przechowywania i gospodarowania uzbrojeniem i środkami ochrony, postępowanie w razie utraty, zniszczenia, odnalezienia, lub zużycia uzbrojenia i środków ochrony, sposób postępowania w przypadku niekontrolowanego wystrzału z broni palnej, przystrzeliwanie broni palnej oraz obsługę bieżącą, ewidencję, naprawę, klasyfikację, sposób prowadzenia inwentaryzacji, przewożenia i kontroli gospodarowania uzbrojeniem i środkami ochrony.

art. 11 ust. 1 pkt 4a i 6a

Przepis art. 11 ust. 1 pkt 4a wprowadza upoważnienie dla Dyrektora Generalnego Służby Więziennej do wydawania wzorów druków ochronnych i znaków umownych. Wzory druków ochronnych będą obejmować m.in. książki rozkładów służby, książki przebiegu służby, książki poleceń, książki kluczy specjalnych, książki ewidencji pobytu osadzonych, protokół

kontroli celi mieszkalnej, przepustki (w sumie 44 druki i 38 znaków umownych). Druki i znaki umowne są niezbędne w pracy penitencjarno-ochronnej.

Przepis art. 11 ust. 1 pkt 6a wprowadza podstawę prawną dla Dyrektora Generalnego Służby Więziennej do ustalania zasad organizacji i zakresu działania Grup Interwencyjnych Służby Więziennej.

art. 11 ust. 1a i 1b

Dodanie tych przepisów jest podyktowane koniecznością wprowadzenia przepisu kompetencyjnego do podejmowania działań zmierzających do badania i przeciwdziałania zjawiskom kryminogennym i przestępczym, które mogą wystąpić wśród funkcjonariuszy oraz pracowników więziennictwa, co ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo jednostek i wykonanie kary pozbawienia wolności, ale także na wizerunek służby w opinii publicznej.

art. 12 ust. 2 pkt 4a

Treść projektowanego przepisu umożliwi (po ustaleniu przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej zasad organizacji i zakresu działania GISW) dyrektorowi okręgowemu Służby Więziennej organizację w oparciu o podległe jednostki organizacyjne GISW i nadzór nad działaniem GISW. Przedstawiona propozycja związana jest z brakiem obecnie na poziomie ustawowym regulacji w tym zakresie i oparta jest o wypracowany już model działania GISW gdzie w każdym Okręgowym Inspektoracie Służby Więziennej działa taka grupa, dla której bazę etatowo – organizacyjną tworzą wskazane przez dyrektora okręgowego Służby Więziennej zakłady karne i areszty śledcze.

art. 15

Zgodnie z aktualnie obowiązującym art. 15 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, Święto polskiej Służby Więziennej zostało ustanowione na dzień 8 lutego. Data ta upamiętnia wydanie w dniach 7 i 8 lutego 1919 r. przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, jednych z pierwszych w odrodzonej Polsce, dekretów o zorganizowaniu „Okręgowych Dyrekcji Więziennych” oraz w sprawie „Tymczasowych Przepisów Więziennych”, statuujących utworzenie Straży Więziennej, której tradycje kontynuuje Służba Więzienna.

W niniejszym projekcie proponuje się zmianę polegającą na ustanowieniu dnia 8 lutego Dniem Tradycji Służby Więziennej, celem upamiętnienia wydania aktów prawnych stanowiących fundament powstania nowoczesnego więziennictwa oraz kultywowania

wieloletnich tradycji Służby Więziennej. Święto to stanowić będzie zarazem termin nadania wyróżnień w Służbie Więziennej, który, oddając należyta rangę tego wydarzenia, przyczyni się do dalszego kształtowania właściwych postaw i budowania wartości wśród funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej.

Świętem Służby Więziennej ustanawia się natomiast dzień 29 czerwca. W tym dniu, będącym świętem patrona Służby Więziennej – Świętego Pawła, od wielu lat organizowane są obchody święta Służby Więziennej na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, połączone z ceremonią nadania pierwszego stopnia oficerskiego funkcjonariuszom Służby Więziennej. W uroczystości tej uczestniczą także przedstawiciele najwyższych władz. Za celowe uznać zatem należało wprowadzenie zmiany polegającej na ustanowieniu święta Służby Więziennej w dniu organizowanych obchodów.

Idea ustanowienia i uroczystego obchodzenia święta Służby Więziennej przyczynia się do budowania społecznej akceptacji i uznania dla wykonywanej przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej codziennej pracy. Służy ona także wzmacnianiu rangi pełnionej służby i poczucia przynależności do formacji wśród funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej, wpływając pozytywnie na wykonywane przez nich obowiązki.

art. 16 ust. 2-2b

W związku z utworzeniem IWSW planuje się wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą Minister Sprawiedliwości nadaje na wniosek Szefa IWSW sztandar IWSW, natomiast w odniesieniu do SWWS na wniosek Rektora tej uczelni.

art. 18 ust. 1 pkt 3, 7 i 8

Nowe brzmienie przepisów dotyczących kontroli wiąże się z przygotowanymi zmianami w Kodeksie karnym wykonawczym, polegającymi na dodaniu Rozdziału XVb Kontrola skazanych i tymczasowo aresztowanych. Przepisy te regulują kwestie związane m.in. z kontrolą osobistą czy kontrolą pobieżną. Nadto projektowane tam przepisy wprowadzają definicje przedmiotów niebezpiecznych jak również substancji psychoaktywnych. Tak więc projekt zakłada, że funkcjonariusze Służby Więziennej będą mieli uprawnienia do żądania od osób ubiegających się o wstęp oraz opuszczających jednostkę organizacyjną Służby Więziennej oraz od funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej wychodzących z tej jednostki i wchodzących do tej jednostki, do przekazania do depozytu przedmiotów niedozwolonych, o których mowa w art. 242 § 16 k.k.w., dokonywania kontroli pobieżnej, sprawdzania pojazdów wjeżdżających oraz wyjeżdżających, a także ładunków tych pojazdów, również przy pomocy

środków technicznych i psów służbowych wytresowanych w zakresie wyszukiwania przedmiotów niedozwolonych i substancji psychoaktywnych, o których mowa w art. 242 § 12a k.k.w., jak również w uzasadnionych przypadkach – dokonywania kontroli osobistej tych osób.

Z kolei w pkt 7 dodano, że wykonując czynności służbowe funkcjonariusz ma prawo do zatrzymania osób, które nie tylko na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i nie powróciły do niego w wyznaczonym terminie, korzystając z zezwolenia na czasowe opuszczenie aresztu śledczego lub zakładu karnego bez konwoju funkcjonariusza, ale też osób, które korzystają z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności.

Zmiany w zakresie pkt 8 mają charakter wynikowy w stosunku do projektowanego art. 18c ust. 1 pkt 7.

art. 18 ust. 1 pkt 2a i 5 oraz art. 18c ust. 1 pkt 3

Legitymowanie jest to ustalenie lub potwierdzenie tożsamości osoby przez funkcjonariusza publicznego. Czynność ta dotychczas w Służbie Więziennej była uregulowana tylko w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 i dotyczy sytuacji w której osoby wymienione w tym przepisie wchodzi i wychodzą z jednostki penitencjarnej. Mając na uwadze zapewnienie zwiększenia poziomu bezpieczeństwa jednostek penitencjarnych zasadnym jest przyznanie takich uprawnień (legitymowania osób) również w realizacji innych czynności służbowych przez funkcjonariuszy SW, takich jak: wzywanie osób zakłócających spokój i porządek, nawiązujących niedozwolone kontakty z osobami pozbawionymi wolności lub usiłujących bez zezwolenia funkcjonariuszy dostarczyć jakiekolwiek przedmioty na teren jednostki organizacyjnej, do zaniechania takich zachowań oraz w przypadku zatrzymania przez funkcjonariuszy SW osób, nie tylko znajdujących się na terenie jednostki organizacyjnej, ale także na terenie do niej przyległym.

Jednocześnie prawo do legitymowania osób w związku z realizacją czynności poszukiwawczo-pościgowych oraz w przypadku zatrzymania osoby pozwoli funkcjonariuszom SW na sprawne podejmowanie działań i bezpośrednio przełoży się na ich skuteczność.

W art. 18 ust. 1 pkt 5 projektu doprecyzowano termin „teren przyległy do jednostki organizacyjnej” (poprzez zdefiniowanie, iż jest to „teren pozostający w polu widzenia funkcjonariusza i jego bezpośrednie sąsiedztwo”).

art. 18 ust. 1 pkt 7a

Uprawnienia do podjęcia pościgu przez funkcjonariuszy Służby Więziennej, jeżeli zbieg znajduje się w ich polu widzenia lub znany jest im kierunek jego ucieczki lub po ustaleniu czasu i kierunku ucieczki do zorganizowania pościgu, były dotychczas uregulowane na poziomie aktu wykonawczego, tj. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej. W ocenie projektodawcy stanowią one materię ustawową i z uwagi na to przepisy te zostały bezpośrednio przeniesione do ustawy pragmatycznej.

art. 18 ust. 2 i ust. 3 pkt 2

Projektowane zmiany mają charakter redakcyjno-dostosowujący w związku ze zmianami art. 18 ust. 1 pkt 3.

art. 18 ust. 3a, ust. 3b, ust. 3ba, ust. 3bb i ust. 3e

W związku z projektowanym uregulowaniem na gruncie Kodeksu karnego wykonawczego (rozdział XVb k.k.w.) kontroli osobistej skazanych i tymczasowo aresztowanych, konieczne stało się wprowadzenie odpowiednich zmian również w zakresie kontroli osobistej osób, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o Służbie Więziennej – celem zapewnienia spójności tych regulacji oraz tożsamy standardów przeprowadzania tych czynności.

Punktem wyjścia do powyższych zmian był wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2017 r. sygn. akt K 17/14 (Dz. U. poz. 2405). Na mocy tego wyroku Trybunał Konstytucji orzekł że:

- 1) art. 219 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego oraz art. 44 § 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia w zakresie, w jakim przewiduje przeszukanie osoby, nie określając granic tego przeszukania jest niezgodny z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji,
- 2) przepisy niżej wymienionych ustaw oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych:
 - a) art. 15 ust. 1 pkt 5 oraz art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
 - b) art. 11 ust. 1 pkt 2 oraz art. 11 ust. 2a lit. a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej,
 - c) art. 12 ust. 1 pkt 3a oraz art. 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych;
 - d) art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu;

- e) art. 17 ust. 1 pkt 10 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- f) art. 23 ust. 1 pkt 5 oraz art. 23 ust. 76 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu,
- g) art. 44 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego,
- h) art. 14 ust. 1 pkt 5 oraz art. 14 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym

w zakresie, w jakim w jakim uprawniają funkcjonariuszy, strażników gminnych i żołnierzy do dokonywania kontroli osobistej, nie określając granic tej kontroli, są niezgodne z art. 41 ust. 1 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji, a w zakresie, w jakim nie przewidują sądowej kontroli zgodności z prawem dokonywania kontroli osobistej, są niezgodne z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji.

Zgodnie ze standardami określonymi w art. 41 ust. 1 Konstytucji każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą, a pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie. Ponadto na podstawie art. 47 Konstytucji każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. Natomiast ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób, jednakże ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw (art. 31 ust. 3 Konstytucji). Dodać należy, iż zgodnie ze standardami określonymi w art. 45 ust. 1 Konstytucji każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Natomiast w myśl art. 77 ust. 2 Konstytucji ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw.

Wymienione standardy konstytucyjne bezwzględnie muszą znajdować odzwierciedlenie przy dokonywaniu przeszukania oraz kontroli osobistej przez funkcjonariuszy w ramach przyznanych im ustawowych uprawnień jako czynności ingerującej w nietykalność osobistą osoby, a także prawo do jej prywatności. Trybunał przyjął bowiem, że czynności faktyczne podejmowane w ramach kontroli osobistej są równoznaczne z wkroczeniem organu władzy publicznej w sferę konstytucyjnie chronionych wolności i nietykalności osobistej, a przez to stanowią ingerencję w nietykalność osobistą chronioną na

podstawie art. 41 ust. 1 Konstytucji i w prawo do prywatności chronione na podstawie art. 47 Konstytucji. Dodać należy, iż Rzecznik Praw Obywatelskich w swoim wniosku inicjującym sprawę sygn. K 17/14, jak i Trybunał Konstytucyjny w wyroku w tej sprawie, nie kwestionował samego uprawnienia funkcjonariuszy służb do przeprowadzania kontroli osobistej i przeszukania osoby, ani katalogu sytuacji, w których czynności te mogą być podejmowane. Przedmiotem wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich, a następnie rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego była formalna strona regulacji polegająca na niedostatecznym – z punktu widzenia konstytucyjnej ochrony wolności i praw człowieka i obywatela – stopniu szczegółowości ustawowej regulacji kontroli osobistej i przeszukania polegającej na niedostatecznym określeniu w ustawach, a przez to i braku możliwości odtworzenia na ich podstawie istoty tych czynności, tj. wskazania czynności faktycznych podejmowanych w toku kontroli osobistej, czy przeszukania. Trybunał wskazał również, iż ustawodawca powinien odróżnić pojęcie „przeszukania” od pojęcia „kontroli osobistej” wyznaczając granice między nimi. Te granice powinny być wyznaczone, odczytując rozstrzygnięcie Trybunału, granicami ingerencji w nietykalność osobistą i prawo do prywatności osoby, tj. zakresem czynności, jakie funkcjonariusz dokonujący przeszukania lub kontroli osobistej jest uprawniony wykonać w ramach przeszukania oraz jakie jest uprawniony wykonać w ramach kontroli osobistej. W obecnych uwarunkowaniach prawnych granica oraz zakres czynności wykonywanych w ramach przeszukania i kontroli osobistej nie są wyznaczone normami ustawowymi. W rezultacie w kontekście obecnych przepisów ustawowych zakres czynności faktycznych podejmowanych w ramach czynności procesowej jaką jest przeszukanie może być tożsamy z zakresem czynności administracyjno-porządkowej, jaką jest kontrola osobista, a także zakres ten może być dowolnie ustalony przez organ dokonujący przeszukania i kontroli osobistej, co nie spełnia standardów konstytucyjnych dotyczących ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela podlegających ochronie w Konstytucji (art. 31 ust. 3), a także konstytucyjnego wymogu określenia w ustawie zasad i trybu ingerencji organu władzy publicznej w nietykalność i wolność osobistą (art. 41 ust. 1).

W ocenie Trybunału nie chodzi o zobowiązanie ustawodawcy do ustanawiania legalnej definicji każdej czynności stanowiącej ograniczenie danego prawa lub wolności i rozbudowywania treści ustaw ponad konieczność. Trybunał uznał, że ze względu na dynamizm stanów faktycznych, w których funkcjonariusze korzystają ze swych uprawnień, wyczerpująca regulacja kontroli osobistej okazałaby się nieefektywna, bo wiązałaby ręce uprawnionym. Nie jest też intencją Trybunału eliminowanie z języka prawnego zwrotów niedookreślonych – koniecznego, bo chroniącego przed nadmierną kazuistyką elementu

każdego systemu prawnego – przenoszących obowiązek konkretyzacji normy prawnej na organy stosujące prawo, wyposażone w pewien zakres władzy dyskrecjonalnej (por. wyrok TK z 31 marca 2005 r., sygn. SK 26/02, OTK ZU nr 3/A/2005, poz. 29 oraz powołane tam orzeczenia, a także wyroki TK z: 17 października 2000 r., sygn. SK 5/99, OTK ZU nr 7/2000, poz. 254; 16 stycznia 2006 r., sygn. SK 30/05, OTK ZU nr 1/A/2006, poz. 2 i 30 maja 2007 r., sygn. SK 68/06, OTK ZU nr 6/A/2007, poz. 53). Niemniej, jak stwierdził Trybunał, konieczne jest ustanowienie norm *ex ante* legitymizujących podjęcie jasno określonych zachowań, dzięki którym zakres interwencji byłby przewidywalny dla wszystkich, którzy mogliby być jej poddani. Ustawodawca powinien podążyć drogą pośrednią między dosłownością sztywnej instrukcji postępowania, a wieloznacznością i niekompletnością kładącą się cieniem na zaskarżonych przez wnioskodawcę przepisach. Poza sporem, w ocenie Trybunału, pozostaje przy tym, że w odniesieniu do przepisów bezpośrednio oddziałujących na wolności i prawa konstytucyjne, zwłaszcza o charakterze osobistym, wymagania co do ich czytelności powinny być rygorystycznie wypełniane. W odniesieniu do czynności najgłębiej wkraczających w sferę intymności człowieka celowe jest rozważenie ich uzależnienia od apriorycznej kontroli sądowej. Ponadto Trybunał zwrócił uwagę na ugruntowaną w jego orzecznictwie zasadę, zgodnie z którą im silniej regulacja ustawowa dotyczy kwestii podstawowych dla pozycji jednostki, tym szersza musi być regulacja ustawowa i tym mniej miejsca pozostaje dla odesłań do aktów wykonawczych. W tych kwestiach, zdaniem Trybunału, jeżeli ustawodawca korzysta z owych odesłań, musi znacznie dokładniej wyznaczyć treść przyszłych rozporządzeń (por. wyroki TK z: 16 października 2000 r., sygn. K 16/99, OTK nr 7/2000, poz. 253; 31 marca 2009 r., sygn. K 28/08, OTK ZU nr 3/A/2009, poz. 28; 4 listopada 2014 r., sygn. U 4/14, OTK ZU nr 10/A/2014, poz. 110). W ocenie Trybunału Konstytucyjnego, na gruncie analizowanej sprawy jest oczywiste, że ustawodawca nie uczynił zadość temu warunkowi, a w konsekwencji pozwolił organom władzy wykonawczej ukształtować zasadnicze elementy regulacji prawnej bezpośrednio i ściśle związanej ze sferą praw i wolności konstytucyjnych.

W kwestii prawa do sądu oraz prawa do zaskarżania orzeczeń i decyzji Trybunał stwierdził, co wielokrotnie powtarzał, że z art. 45 ust. 1 Konstytucji wynika, aby prawem do sądu objąć możliwie najszerszy zakres spraw. Jego zakres uzupełnia zasada demokratycznego państwa prawnego, z której wynika dyrektywa interpretacyjna zakazująca zawężającej wykładni prawa do sądu. Konstytucja wprowadza więc domniemanie drogi sądowej. W ocenie Trybunału na gruncie rozpatrywanej sprawy K 17/14 szczególną uwagę należy zwrócić na prawo dostępu do sądu (uruchomienia postępowania). Trybunał stwierdził, iż nie kwestionuje przyjętego przez prawodawcę modelu kontroli wypadków stosowania kontroli osobistej,

którego pierwszym elementem jest zażalenie wnoszone do prokuratora. Stoi jednak na stanowisku, że kontrola dokonywana przez prokuratora nie może zastąpić kontroli dokonywanej przez sąd, który – dzięki swej niezależności i niezawisłości sędziów – zapewnia jednostce pełną ochrony przed arbitralnością władzy (por. wyrok TK o sygn. K 38/07). Ocenę tę, zdaniem Trybunału, wspiera także odniesienie do art. 236 KPK oraz art. 44 § 5 KPW, które przewidują możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie o przeszukaniu (zarówno osoby, jak i pomieszczenia) oraz na dokonaną czynność do sądu rejonowego, w którego okręgu toczy się postępowanie przygotowawcze. Ochronę kodeksową sprawuje zatem sąd; ma ona także szerszy zakres, gdyż obejmuje nie tylko sposób przeprowadzenia przeszukania, ale także jego zasadność i celowość. W ocenie Trybunału dysproporcji środków ochrony podmiotów poddanych przeszukaniu i tych poddanych kontroli osobistej, nie można wytłumaczyć odmiennością dolegliwości ingerencji, która de lege lata, jak wyżej wykazano, jest nie do końca jasna. Co więcej, jak stwierdził Trybunał, mimo że w obu wypadkach mamy do czynienia ze zdarzeniami faktycznymi, ich sądowa weryfikacja dopuszczalna jest jedynie na gruncie KPK i KPW. Ponadto, jak wskazał Trybunał, w piśmiennictwie zwraca się uwagę, że przeprowadzenie pozaprosesowej kontroli osobistej dopuszczalne jest dopiero w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego, który to moment pokrywa się z chwilą, w której zachodzą podstawy do wszczęcia postępowania przygotowawczego i podjęcia odpowiednich działań, w tym przeszukania osoby, jej odzieży i podręcznych przedmiotów (zob. D. Szumiło-Kulczycka, op. cit., s. 36 i n.). To „pokrewieństwo” procesowych i pozaprosesowych form ingerencji w konstytucyjnie chronione prawa i wolności, opierające się na przesłance prawdopodobieństwa popełnienia czynu zabronionego, nasuwa wniosek o konieczności uregulowania w sposób zbliżony także uprawnień jednostki w zakresie uruchomienia kontroli podjętych względem niej czynności. Uprawnienia te, w ocenie Trybunału, powinny zostać uregulowane w sposób zapewniający porównywalny poziom ochrony przed arbitralnością władzy (zob. wyrok TK z 16 marca 2004 r., sygn. K 22/03, OTK ZU nr 3/A/2004, poz. 20). Dokonanie kontroli osobistej powinno zatem podlegać kontroli niezależnego sądu. W związku z powyższym, ze względu na brak sądowej kontroli postanowienia prokuratora, regulacja ta narusza prawo do sądu przez to, że zamyka drogę sądową ochrony konstytucyjnych wolności i praw (por. wyrok o sygn. K 38/07).

Wprawdzie wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie rozstrzyga o niezgodności podstaw prawnych, zakresu i trybu przeglądania zawartości bagaży lub sprawdzania ładunku z przepisami Konstytucji, jednakże z uwagi na fakt, że są to czynności ingerujące w prawo do

prywatności, a także w prawo do autonomii informacyjnej zgodnie z art. 47 i art. 51 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji stanowią materię wymagającą ustawowej regulacji. Ponadto z uwagi na tożsamy cel dokonywania kontroli osobistej oraz przeglądania zawartości bagaży lub sprawdzania ładunku znajdującego się w portach, na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, wodnego i powietrznego, a także z uwagi na podobieństwo tych czynności lub w określonych przypadkach konieczność i zasadność dokonania łącznie kontroli osobistej oraz przeglądania bagaży lub sprawdzania ładunku zasadnym jest uregulowanie na poziomie ustawy zasad i trybu korzystania również z tych uprawnień. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny wprost w uzasadnieniu do wyroku sygn. akt 17/14 w części III pkt 6.3.4. wskazał, iż dokonanie kontroli osobistej (przeglądanie zawartości bagaży, sprawdzanie) powinno zatem podlegać kontroli niezależnego sądu oraz ze względu na brak sądowej kontroli postanowienia prokuratora, regulacja narusza prawo do sądu przez to, że zamyka drogę sądową ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Tym samym intencją Trybunału Konstytucyjnego było objęcie kontrolą sądu również m.in. czynności przeglądania zawartości bagaży.

Celem zmian zaproponowanych w zakresie omawianych przepisów, jest także zapewnienie realizacji zasady proporcjonalności. Zgodnie z TK zasada ta jest koniecznością zachowania odpowiedniej proporcji pomiędzy środkiem, jakim jest ograniczenie danego prawa lub wolności, a celem, rozumianym jako szeroko pojęty interes publiczny.

W projektowanej ustawie proponuje się niezmienny katalog podmiotów, które są wyłączone w zakresie poddania się kontroli pobieżnej i osobistej (Prezydent RP, Prezes RM, członkowie RM, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, osoby korzystające z immunitetu parlamentarnego, sędziowski lub prokuratorskiego, osoby korzystające z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów międzynarodowych albo powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych).

Zgodnie z projektowanymi przepisami kontrola osobista ma polegać na sprawdzeniu:

- 1) osoby kontrolowanej, jej odzieży, obuwia oraz przedmiotów, które znajdują się na jej ciele, bez odsłaniania przykrytej odzieżą powierzchni ciała, oraz
- 2) osoby kontrolowanej, jej odzieży, obuwia oraz przedmiotów, które znajdują się na jej ciele, z odsłonięciem przykrytych odzieżą powierzchni ciała w zakresie niezbędnym do odebrania przedmiotu niedozwolonego lub substancji psychoaktywnej, oraz
- 3) jamy ustnej, nosa, uszu, włosów, oraz

- 4) miejsc trudno dostępnych osoby kontrolowanej lub miejsc intymnych osoby kontrolowanej – w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Przy czym kontroli osobistej dokonuje co najmniej dwóch funkcjonariuszy tej samej płci co osoba kontrolowana, podczas nieobecności osób postronnych i osób odmiennej płci oraz w miejscu niemonitorowanym, niedostępnym w czasie dokonywania kontroli dla osób postronnych. W kontroli osobistej może uczestniczyć osoba wykonująca zawód medyczny.

Podczas kontroli, o której mowa w zmienianych w ust. 3a pkt 2 i 4, osoba kontrolowana powinna być częściowo ubrana. Funkcjonariusz w pierwszej kolejności sprawdza część odzieży, a przed sprawdzeniem pozostałej części umożliwia osobie kontrolowanej włożenie odzieży już sprawdzonej.

Jednocześnie zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami kontroli, o której mowa w projektowanym ust. 3a pkt 1-3, oraz kontroli miejsc trudno dostępnych będzie dokonywać się wzrokowo i manualnie lub za pomocą środków technicznych przeznaczonych do wykrywania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, sprawdzenia biochemicznego lub z wykorzystaniem psa służbowego wytresowanego do wyszukiwania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, a kontroli miejsc intymnych dokonuje się poprzez oględziny ciała.

art. 18 ust. 3c, ust. 3f i ust. 3g

Uchylenie art. 18 ust. 3c ustawy o Służbie Więziennej to zmiana wynikowa, gdyż kwestie protokołu z kontroli określono w nowym art. 18 ust. 3f i 3g ustawy o Służbie Więziennej.

art. 18 ust. 3d i ust. 3e

W projekcie zawarto definicję kontroli pobieżnej, która będzie polegać na powierzchownym sprawdzeniu odzieży, obuwia, przedmiotów znajdujących się na ciele osoby kontrolowanej lub przez nią posiadanych, która dokonywana będzie wzrokowo lub manualnie lub za pomocą środków technicznych przeznaczonych do wykrywania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, sprawdzenia biochemicznego lub z wykorzystaniem psa wytresowanego w zakresie wyszukiwania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych. Również w tym przypadku, nadając brzmienie projektowanym przepisom, uwzględniono konieczność zapewnienia spójności oraz tożsamy standardów przeprowadzania tych czynności jak przy kontroli pobieżnej skazanych i tymczasowo aresztowanych uregulowanej w projektowanym rozdziale XVb k.k.w.

art. 18 ust. 7

Mając na uwadze ww. propozycje zmiany przepisów regulujących kontrolę osobistą i kontrolę pobieżną osób, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o Służbie Więziennej, zmianie podlegać będzie także upoważnienie dla Rady Ministrów, która określi w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób realizacji działań funkcjonariuszy Służby Więziennej w tym zakresie.

art. 18b

Dodanie art. 18b ustawy o Służbie Więziennej wynika z braku w obowiązującym porządku prawnym odpowiednich w tym zakresie regulacji. Mając na uwadze fakt, że żądanie poddania się badaniu na obecność w organizmie substancji psychoaktywnej jest ingerencją w sferę praw i wolności obywatelskich, stwierdzić należy, iż zaproponowane rozwiązanie jest jedynym możliwym sposobem rozstrzygnięcia omawianej sprawy. Zaznaczenia wymaga, że uwagi dotyczące braku stosownych regulacji w przedmiotowym zakresie podnosił Rzecznik Praw Obywatelskich w korespondencji prowadzonej w latach 2016-2017 z resortem sprawiedliwości. Proponowane rozwiązania wychodzą naprzeciw stanowisku Rzecznika Praw Obywatelskich i jednocześnie wpisują się w stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości wyrażone w piśmie skierowanym do Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 19 kwietnia 2017 r., w którym stwierdzono, że Ministerstwo Sprawiedliwości rozważy podjęcie stosownej inicjatywy legislacyjnej obejmującej zmiany w ustawie o Służbie Więziennej, które wprost wskazywałyby na konieczność poddania się stosownemu badaniu przez osoby ubiegające się o wstęp na teren jednostek penitencjarnych w razie uzasadnionego podejrzenia, że są pod wpływem alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych, a także sposób i tryb wykonywania takiego badania. Należy zauważyć, że w chwili obecnej, w przypadkach wskazujących na ewidentne spożycie alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych przez osobę ubiegającą się o wstęp na teren jednostki penitencjarnej, w celu przeprowadzenia odpowiedniego badania funkcjonariusze Służby Więziennej zmuszeni są do wzywania Policji, co wiąże się z komplikacjami o charakterze organizacyjnym, które nie będą zachodziły po wyposażeniu funkcjonariuszy Służby Więziennej w postulowane kompetencje do samodzielnego przeprowadzania takich badań.

Decyzję w zakresie, o którym mowa w art. 18b, podejmować będzie funkcjonariusz działu ochrony wykonujący obowiązki wobec osób ubiegających się o wejście na teren jednostki penitencjarnej.

Rozwiązanie projektowane w art. 18b pozwoli również funkcjonariuszom Służby Więziennej pełniącym służbę przy wejściu do jednostki organizacyjnej na odmowę wstępu na jej teren osobie, wobec której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że jest chora na chorobę zakaźną. Brak w obecnym stanie prawnym analogicznej regulacji stanowi w ocenie projektodawcy istotny problem z punktu widzenia należytego zabezpieczenia epidemiologicznego zakładów karnych i aresztów śledczych, szczególnie w dobie pandemii wywołanej wirusem COVID-19.

Podkreślenia wymaga, iż ewentualne objawy chorobowe uzasadniające odmowę wstępu na teren jednostki penitencjarnej będą musiały być widoczne dla osoby nie posiadającej przygotowania medycznego, jaką co do zasady jest funkcjonariusz pełniący służbę przy wejściu do zakładu karnego lub aresztu śledczego, a powód odmowy będzie podany do wiadomości osoby, wobec której odmowa zostanie zastosowana.

Projektowana regulacja ma charakter uniwersalny, i stwarza dodatkowy instrument chroniący zdrowie i życie zarówno osadzonych, jak i funkcjonariuszy oraz pracowników Służby Więziennej nie tylko przed wirusem COVID-19, ale w stosunku do innych chorób zakaźnych – tych znanych obecnie, a także mogących się pojawić w przyszłości. Jest to tym bardziej uzasadnione, iż jednostki penitencjarne, co wynika z ich specyfiki, są miejscem, w którym choroby te mogą się rozprzestrzeniać łatwo, szybko i w sposób trudny do opanowania. Powoduje to, iż dodanie tego nowego uprawnienia dla funkcjonariuszy będzie skutkowało zwiększeniem bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych.

Celem proponowanej regulacji jest dbałość o zdrowie i życie osadzonych oraz funkcjonariuszy i pracowników SW, przy jednoczesnym zagwarantowaniu praw osadzonych oraz osób ubiegających się o wstęp do zakładów karnych i aresztów śledczych. Gwarancją taką w opinii projektodawcy stanowić będzie obowiązek podania powodu odmowy wstępu do wiadomości osoby, wobec której odmowa zostanie zastosowana, co umożliwi jej ewentualne odwołanie i dochodzenie swoich praw na drodze sądowej.

art. 18c

Kolejną kategorią osób kontrolowanych przez funkcjonariuszy Służby Więziennej są osoby ubiegające się o wstęp oraz opuszczające teren Ministerstwa Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej (w przypadku powierzenia Służbie Więziennej w zakresie określonym przez Ministra Sprawiedliwości zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w tych obiektach) –

podstawę prawną do poddawania ich kontroli zawiera projektowany art. 18c ustawy o Służbie Więziennej. Mając na uwadze, że urzędy obsługujące organy administracji rządowej nie są jednostkami organizacyjnymi Służby Więziennej i ich funkcjonowanie znacznie różni się od funkcjonowania zakładów karnych i aresztów śledczych, w projekcie zaproponowano usunięcie fikcji prawnej zawartej w art. 23a ustawy o Służbie Więziennej, nakazującym przez jednostkę organizacyjną Służby Więziennej w zakresie zapewnienia przez Służbę Więzienną porządku i bezpieczeństwa, rozumieć także urząd obsługujący Ministra Sprawiedliwości oraz Prokuraturę Krajową. Wskazać należy również, że rozwiązanie to miało charakter tymczasowy i nie było oceniane jako trafne i czytelne oraz nie uwzględniało w sposób dostateczny specyfiki służby w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej oraz w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości i w Prokuraturze Krajowej. Zważyć należy, że niejednorodny charakter realizowanych w obu przypadkach zadań powoduje, że obecnie obowiązujące przepisy, nie uwzględniające w sposób dostateczny ich specyfiki, powinny ulec zmianie. Wobec powyższego w projektowanym art.18c ustawy o Służbie Więziennej przewidziano zakres uprawnień funkcjonariuszy Służby Więziennej przysługujących im podczas realizacji obowiązków w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości i w Prokuraturze Krajowej.

art. 19 ust. 6 -7

Norma uniwersalna zakłada obligatoryjne stosowanie środków przymusu bezpośredniego (kajdanki, pas obezwładniający) wobec wszystkich skazanych, którzy mogą lub stanowią zagrożenie w zakładzie karnym typu zamkniętego i areszcie śledczym. Co niezwykle istotne, w każdym miejscu, każdym czasie i przy realizacji każdej czynności. Z zastosowania wobec osadzonego ww. środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek będzie mógł zwolnić dyrektor zakładu karnego albo dyrektor aresztu śledczego, przy czym zostanie to odnotowane w Centralnej Bazie Danych Osób Pozbawionych Wolności. Należy zaznaczyć, że zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, w zakładach typu zamkniętego oraz w aresztach śledczych, funkcjonariusz będzie mógł zrezygnować z zastosowania śpb, na wniosek osoby pozostającej w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi lub z własnej inicjatywy w każdym czasie, jeżeli ocena bezpieczeństwa oraz okoliczności uzasadniają podjęcie takiej decyzji.

Z kolei w zakładach karnych typu półotwartego i otwartego oraz w przypadku zwolnienia przez dyrektora zakładu karnego albo aresztu śledczego z zastosowania wobec

osadzonego przebywającego w zakładzie karnym typu zamkniętego oraz areszcie śledczym z śpb, funkcjonariusze SW będą mogli użyć ich prewencyjnie wobec osadzonych w przypadku wniosku osoby pozostającej w bezpośrednim kontakcie z tymi osadzonymi lub w przypadku, gdy funkcjonariusz uzna to za celowe. Każdorazowe zastosowanie ww. środków przymusu bezpośredniego ma być odnotowane w ww. Centralnej Bazie. Z powyższego wynika, że w pełni legalnie i skutecznie funkcjonariusze Służby Więziennej będą mogli zapewnić bezpieczeństwo wszystkim osobom przebywającym na terenie zakładu karnego i aresztu śledczego.

Z powyższego wynika, że w pełni legalnie i skutecznie funkcjonariusze Służby Więziennej będą mogli zapewnić bezpieczeństwo wszystkim osobom przebywającym na terenie zakładu karnego i aresztu śledczego.

art. 23a

Proponuje się uchylenie przepisu art. 23a ustawy o Służbie Więziennej, definiującego pojęcie jednostki organizacyjnej, na użytek Rozdziału 3 ustawy o Służbie Więziennej. W ocenie projektodawcy definicja ta jest zbędna z przyczyn podniesionych w uzasadnieniu do projektowanego art. 18c ustawy o Służbie Więziennej.

Rozdział 3a, art. 23aa – 23azb

Projektowane rozwiązania mają na celu zapewnienie skutecznych instrumentów eliminowania negatywnych zjawisk w działalności Służby Więziennej, poprzez rozpoznawanie, zapobieganie, wykrywanie oraz uzyskiwanie i utrwalanie dowodów przestępstw popełnionych przez:

- 1) osadzonych w zakładach karnych albo aresztach śledczych;
- 2) funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w związku z wykonywaniem czynności służbowych;
- 3) inne osoby przebywające na terenie zakładów karnych albo aresztów śledczych;
- 4) inne osoby przebywające poza terenem zakładów karnych lub aresztów śledczych, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem osób, o których mowa w pkt 1 lub 2.

Do zadań IWSW będzie także należało ujawnianie mienia zagrożonego przeпадkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w projektowanym art. 23ao ust. 1.

Na czele formacji będzie stał Szef IWSW powoływany i odwoływany przez Ministra Sprawiedliwości, który także będzie powoływał i odwoływał Zastępców Szefa IWSW, na wniosek Szefa IWSW.

Zgodnie z projektowanym rozwiązaniem do zadań IWSW będzie należało rozpoznawanie, zapobieganie, wykrywanie oraz uzyskanie i utrwalanie dowodów przestępstw popełnionych przez osoby, o których mowa powyżej.

W ostatnich latach odnotowano następujące dane dotyczące popełnianych przestępstw przez funkcjonariuszy SW i pracowników SW:

OISW, COSSW, OSSW	Rok zawiadomienia organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa lub przedstawienia aktu oskarżenia	Ilość postępowań za czyny noszące znamiona przestępstwa	zarzucone pracownikom
Razem	2016	50	1
	2017	86	1
	2018	73	2
	2019	98	1
	2020	114	3
	2021	77	2
Razem	2016 - 2021	498	10

Analiza przypadków przestępstw popełnianych przez funkcjonariuszy SW, współpracujących z osadzonymi, w tym z przestępcami z zorganizowanych grup przestępczych zajmujących się np. obrotem znacznymi ilościami środków odurzających i substancji psychotropowymi prowadzi do wniosku, że dotychczas obowiązujące przepisy prawne są niewystarczające do zapobiegania i wykrywania popełniania tych przestępstw, zarówno przez osoby osadzone w zakładach karnych i aresztach śledczych, jak i funkcjonariuszy oraz pracowników SW.

Nowe rozwiązania legislacyjne spowodują łatwiejszą walkę z powyższym procederem i zwalczaniem patologii przede wszystkim wśród osadzonych, jak i w strukturach formacji SW wśród funkcjonariuszy współpracujących z osadzonymi, którzy popełniają przestępstwa. Regulacja ta ma również uwypuklić fakt, że w SW nie będzie przyzwolenia na tego typu zachowania, gdyż większość funkcjonariuszy SW wykonuje swoje czynności służbowe rzetelnie, z pasją oraz oddaniem, realizując ustawowe obowiązki dla zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego Państwa. Projektowane w ustawie rozwiązania przyczynią się do szybszego wykrywania przestępstw i przede wszystkim ściągania ich sprawców, zabezpieczenia w tym zakresie mocnych dowodów dla potrzeb postępowania karnego w odniesieniu do osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz wobec funkcjonariuszy i pracowników SW.

W związku z powyższym funkcjonariusze IWSW uzyskają uprawnienia, nie przysługujące innym strukturom SW, a typowe dla formacji mundurowych, m.in. do:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) dokonywania sprawdzenia przewencyjnego;
- 3) ujmowania osoby w zakresie niezbędnym do realizacji zadań w celu niezwłocznego przekazania tych osób policji lub innym właściwym organom;
- 4) szersze uprawnienie w zakresie użycia broni palnej w celu zabezpieczenia funkcjonariuszy przy wykonywaniu czynności.

Funkcjonariusze IWSW uzyskają również uprawnienia do realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych obejmujących m.in.:

- 1) korzystanie z osobowych źródeł informacji;
- 2) możliwość pozyskiwania informacji uzyskanych w drodze czynności operacyjno-rozpoznawczych od innych służb;
- 3) możliwość posługiwania się dokumentami legalizacyjnymi;
- 4) retencję metadanych (telekomunikacyjnych, internetowych, pocztowych).

Poza powyższymi, konieczność prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych przez funkcjonariuszy IWSW będzie wymagała również uprawnienia do:

- 1) stosowania kontroli operacyjnej – zarządzanej przez sąd za zgodą Prokuratora Generalnego, tylko w sytuacji gdy inne środki okażą się bezskuteczne albo będą nieprzydatne oraz do zawężonego katalogu przestępstw;
- 2) dokonywania w sposób niejawnny – za pisemną zgodą Prokuratora Generalnego, do zawężonego katalogu przestępstw – nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów

pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej;

3) dostępu do tajemnic prawnie chronionych – na podstawie postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, do zawężonego katalogu przestępstw – dostęp do informacji przetwarzanych m.in. przez zakłady ubezpieczeń oraz objętych tajemnicą bankową, tajemnicą skarbową, informacji przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego, a także informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy.

Podkreślenia wymaga, że rygory formalne i mechanizmy kontrolne będą na analogicznym poziomie jak w przypadku służb posiadających już takie uprawnienia, z uwzględnieniem kontroli sądowej.

Należy zauważyć, że w projektowanych przepisach istotnemu ograniczeniu uległ zakres przestępstw, co do których możliwe będzie wdrożenie kontroli operacyjnej oraz pozostałych uprawnień IWSW związanych z prowadzeniem czynności operacyjno-rozpoznawczych. Zawężenie to podporządkowane jest przede wszystkim celom, dla jakich powołane zostaje IWSW, oraz przypisanym tej strukturze zadaniom. W praktyce stosowanie kontroli operacyjnej oraz dwóch pozostałych uprawnień możliwe będzie w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych dotyczących określonych przestępstw:

- 1) określonych w art. 148, art. 156 § 1 i 3, art. 157 § 1, art. 158, art. 159, art. 163 § 1 i 3, art. 164 § 1, art. 165 § 1, 3 i 4, art. 189, art. 190a, art. 197, art. 198, art. 199, art. 223, art. 228 § 1 i § 3-5, art. 229 § 1 i § 3-5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 2, art. 234-236, art. 238, art. 239, art. 242, art. 243, art. 245-247, art. 258, art. 269, art. 280-282, art. 288 § 1, art. 299 § 1, 2, 5 i 6 oraz art. 305 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
 - 2) nielegalnego wytwarzania, posiadania, udostępniania lub obrotu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi, środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, ich prekursorami, środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi
- ;

- 3) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów.

Wymienione w pkt 1 czyny znajdują się w katalogu przestępstw, których podejrzenie popełnienia uprawnia do stosowania przez IWSW kontroli operacyjnej, gdyż mogą być one popełniane na terenie zakładów karnych bądź aresztów śledczych albo pozostawać w związku z działalnością pracowników tych jednostek:

- 1) art. 148 – typ podstawowy i typy kwalifikowane zabójstwa, zabójstwo w usprawiedliwionym afekcie. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie są to czyny o bardzo wysokiej społecznej szkodliwości, przeciwko życiu, których wykrywanie i zapobieganie jest absolutnym priorytetem wszystkich służb;
- 2) art. 156 § 1 i 3 – umyślne spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu i typ kwalifikowany przez nieumyślne następstwo w postaci śmierci. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie są to czyny o bardzo wysokiej społecznej szkodliwości, przeciwko życiu i zdrowiu, których wykrywanie i zapobieganie jest absolutnym priorytetem wszystkich służb;
- 3) art. 157 § 1 – umyślne spowodowanie średniego uszczerbku na zdrowiu (powyżej 7 dni). W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie możliwość przeprowadzenia kontroli operacyjnej jest niezbędna w odniesieniu do takich czynów popełnionych w warunkach izolacji penitencjarnej. Średni uszczerbek na zdrowiu jest znaczną dolegliwością dla zdrowia, np. złamanie kończyny, wstrząśnienie mózgu, wywołanie choroby zakaźnej, wenerycznej. W warunkach penitencjarnych przemoc osadzonych wobec osadzonych jest zjawiskiem stosunkowo częstym i w przeciwieństwie do warunków wolnościowych nie można jej równie skutecznie zapobiegać. Zapobieganie tego typu przestępstwom, w szczególności przygotowywanym z góry i o charakterze porachunkowym, ma istotny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa w jednostce penitencjarnej;
- 4) art. 158 - udział w bójce lub pobiciu, w którym naraża się człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego lub średniego uszczerbku na zdrowiu oraz typy kwalifikowane przez następstwa. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie w warunkach penitencjarnych przemoc osadzonych wobec osadzonych jest zjawiskiem stosunkowo częstym i w przeciwieństwie do warunków wolnościowych nie można jej równie skutecznie zapobiegać. Zapobieganie tego typu przestępstwom, w szczególności przygotowywanym z góry i o charakterze

porachunkowym, ma istotny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa w jednostce penitencjarnej;

- 5) art. 159 – udział w bójce lub pobiciu połączony z używaniem broni palnej, noża lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie w warunkach penitencjarnych przemoc osadzonych wobec osadzonych jest zjawiskiem stosunkowo częstym i w przeciwieństwie do warunków wolnościowych nie można jej równie skutecznie zapobiegać. Zapobieganie tego typu przestępstwom, w szczególności przygotowywanym z góry i o charakterze porachunkowym, ma istotny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa w jednostce penitencjarnej;
- 6) art. 163 § 1 i 3 – umyślne spowodzenie niebezpiecznego zdarzenia, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach (pożar, zawalenie się budowli, zalew albo obsunięcie się ziemi, skał lub śniegu, eksplozja materiałów wybuchowych lub łatwopalnych albo innego gwałtowne wyzwolenia energii, rozprzestrzenianie się substancji trujących, duszących lub parzących, gwałtowne wyzwolenia energii jądrowej lub wyzwolenie promieniowania jonizującego), typ kwalifikowany przez następstwa. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie przestępstwa te mogą mieć bardzo istotne znaczenie ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa osadzonym, stanowiącym dużą populację na zamkniętym terenie z ograniczonymi możliwościami wydostania się z tego miejsca;
- 7) art. 164 § 1 – umyślne spowodzenie bezpośredniego niebezpieczeństwa ww. zdarzenia określonego – jak wyżej;
- 8) art. 165 § 1, 3 i 4 – umyślne spowodzenie niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach w postaci przedstawionej w tych regulacjach oraz typy kwalifikowane przez następstwa – jak wyżej;
- 9) art. 189 – pozbawienie wolności;
- 10) art. 190a – stalking lub podszywanie się pod inną osobę z wykorzystaniem jej wizerunku, innych danych w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie wskazane zachowanie w warunkach izolacji penitencjarnej jest daleko groźniejsze i odznacza się zdecydowanie większym stopniem społecznej szkodliwości niż przestępstwo stalkingu popełnione, gdy zarówno sprawca, jak i pokrzywdzony przebywają na wolności. W subkulturze więziennej niejednokrotnie niektórzy osadzeni są nękani przez innych osadzonych, czy to z uwagi na przynależność do określonych grup więźniów, czy też

z uwagi na charakter popełnionych przez nich przestępstw, uważanych w tej subkulturze za szczególnie „hańbiące”. Prześladowani osadzeni są zdani jedynie na interwencję funkcjonariuszy Służby Więziennej i w inny sposób nie są w stanie zapewnić sobie realnie bezpieczeństwa. Funkcjonariusze zaś z logistycznego i technicznego punktu widzenia nie są w stanie zapewnić wszystkim potencjalnym ofiarom takich przestępstw rzeczywistej ochrony, ja również zdobyć dowody popełnienia przestępstwa z art. 190a k.k. w hermetycznej grupie osadzonych. Skoro osadzeni są pozbawieni wolności, to znajdują się oni pod szczególną pieczę Państwa, na którego wyłączną opiekę i pomoc są zdani – wynika to jednoznacznie z orzecznictwa ETPCz. Dlatego przeciwdziałanie, wykrywanie i zapobieganie popełnienia czynów z art. 190a k.k. ma szczególne znaczenie z punktu widzenia szeroko rozumianego bezpieczeństwa jednostek penitencjarnych. Te wszystkie względy przemawiają za konkluzją, że okoliczności i uwarunkowania popełniania przestępstw z art. 190a k.k. w warunkach izolacji penitencjarnej zasadniczo odbiegają od realiów panujących na wolności, stąd konieczne jest zamieszczenie tego typu przestępstwa w katalogu przesłanek zarządzenia kontroli operacyjnej;

- 11) art. 197 – wszystkie typy zgwałcenia. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie są to czyny o bardzo wysokiej społecznej szkodliwości, przeciwko wolności seksualnej, których wykrywanie i zapobieganie jest absolutnym priorytetem wszystkich służb;
- 12) art. 198 – doprowadzenie do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej wykorzystując bezradność innej osoby lub wynikający z upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej brak zdolności tej osoby do rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem – jak wyżej;
- 13) art. 199 – doprowadzenie do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej poprzez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie są to czyny przeciwko wolności seksualnej o bardzo wysokiej społecznej szkodliwości, których wykrywanie i zapobieganie jest absolutnym priorytetem wszystkich służb. Ponadto w warunkach izolacji penitencjarnej panują sprzyjające warunki ich popełnienia z uwagi na stosunek zależności pomiędzy funkcjonariuszem a osadzonym. W przypadkach tego typu przestępstw niezwykle trudno również o dowodowe ich wykazanie, co uzasadnia potrzebę pozyskania dowodów drogą kontroli operacyjnej;

- 14) art. 223 – czynna napaść we współsprawstwie lub użyciem niebezpiecznego narzędzia na funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie ma to ścisły związek z bezpieczeństwem funkcjonariuszy Służby Więziennej, którzy pełnią służbę w niebezpiecznych warunkach i są narażeni na zorganizowane i uprzednio przygotowane wystąpienia osadzonych;
- 15) art. 228 § 1 i § 3-5 – sprzedajność (w tym typy kwalifikowane) – przyjmowanie korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy w związku z pełnieniem funkcji publicznej, jeżeli nie jest to wypadek mniejszej wagi. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie istnieje konieczność egzekwowania wysokich standardów etycznych funkcjonariuszy Służby Więziennej, co zapewnia właściwe funkcjonowanie jednostek penitencjarnych, a w konsekwencji bezpieczeństwo tych jednostek;
- 16) art. 229 § 1 i § 3-5 – przekupstwo (w tym typy kwalifikowane) – udzielanie albo obietnica udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji, jeżeli nie jest to wypadek mniejszej wagi – jak wyżej;
- 17) art. 230 § 1 – płaćna protekcja bierna, bez wypadku mniejszej wagi. Powoływanie się na wpływy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi albo wywołując przekonanie innej osoby lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów, podejmowanie się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę – jak wyżej;
- 18) art. 230a § 1 – płaćna protekcja czynna, bez wypadku mniejszej wagi. Udzielanie albo obietnica udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w ww. podmiotach, polegające na bezprawnym wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji – jak wyżej;
- 19) art. 231 § 2 - przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza publicznego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej i działanie w ten sposób na szkodę interesu publicznego lub prywatnego – jak wyżej;
- 20) art. 234 – fałszywe oskarżenie innej osoby (przed organem powołanym do ścigania lub orzekania) o przestępstwo, przestępstwo skarbowe, wykroczenie, wykroczenie skarbowe lub przewinienie dyscyplinarne. W odniesieniu do kontroli operacyjnej

przewidzianej w projekcie zwrócić należy uwagę na populację osób skazanych i tymczasowo aresztowanych przebywających w izolacji penitencjarnej. W odniesieniu do odbywających karę pozbawienia wolności nierzadko toczą się inne postępowania przygotowawcze albo sądowe, a w odniesieniu do tymczasowo aresztowanych zawsze się toczą postępowania karne, w toku których są oni zainteresowani w uniknięciu odpowiedzialności lub działają w interesie innych osób oskarżonych. W tym stanie rzeczy możliwość prowadzenia kontroli operacyjnej wobec tych osób ma istotne znaczenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a pośrednio i dla bezpieczeństwa jednostki.

- 21) art. 235 – kierowanie przeciwko określonej osobie ścigania o ww. czyny poprzez tworzenie fałszywych dowodów lub inne podstępne zabiegi – jak wyżej;
- 22) art. 236 – zatajanie dowodów niewinności osoby podejrzanej o popełnienie ww. czynów – jak wyżej;
- 23) art. 238 – zawiadomienie o przestępstwie, lub o przestępstwie skarbowym organu powołanego do ścigania wiedząc, że przestępstwa nie popełniono – jak wyżej;
- 24) art. 239 – poplecznictwo - utrudnianie lub udaremnianie postępowania karnego poprzez pomaganie sprawcy przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego uniknięcia odpowiedzialności karnej (w szczególności ukrywanie sprawcy, zacieranie śladów, odbywanie za skazanego karę) – jak wyżej;
- 25) art. 242 – samouwolnienie się, będąc pozbawionym wolności na podstawie orzeczenia sądu lub prawnego nakazu wydanego przez inny organ państwowy albo brak powrotu do zakładu karnego, aresztu śledczego lub szpitala psychiatrycznego po upływie terminu zezwolenia na czasowe jego opuszczenie. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie jest to podstawowe przestępstwo mające znaczenie dla bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej i funkcjonariuszy Służby Więziennej;
- 26) art. 243 – uwalnianie lub ułatwienie ucieczki osobie pozbawionej wolności na podstawie orzeczenia sądu lub prawnego nakazu wydanego przez inny organ państwowy. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie jest to podstawowe przestępstwo mające znaczenie dla bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej i funkcjonariuszy Służby Więziennej;
- 27) art. 245 – używanie środków przymusu w celu wywarcia wpływu na świadka, biegłego, tłumacza, oskarżyciela albo oskarżonego. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie istotne znaczenie tego przestępstwa dla dobra wymiaru

sprawiedliwości i bezpieczeństwa jednostek wyraża się w tym, że osadzeni mogą wzajemnie oddziaływać na siebie w celach mieszkalnych poza realną kontrolą funkcjonariuszy oraz znajdują się w stosunku zależności w stosunku do funkcjonariuszy Służby Więziennej. Członkowie podkultury więziennej mogą wywierać istotny wpływ na mające być złożone zeznania świadków, którymi są inni osadzeni;

- 28) art. 246 - stosowanie środków przymusu przez funkcjonariusza publicznego (lub osoby działającej na jego polecenie) w celu uzyskania określonych zeznań, wyjaśnień, informacji lub oświadczenia – jak wyżej;
- 29) art. 247 – znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą prawnie pozbawioną wolności (w tym typy kwalifikowane), dopuszczenie przez funkcjonariusza publicznego do znęcania. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie istotne znaczenie tego przestępstwa dla dobra wymiaru sprawiedliwości i bezpieczeństwa jednostek wyraża się w tym, że osadzeni znajdują się w stosunku zależności w stosunku do funkcjonariuszy Służby Więziennej;
- 30) art. 258 – zakładanie, kierowanie lub branie udziału w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie przestępstwo to ma podstawowe znaczenie ze względu na zachowanie bezpieczeństwa jednostek penitencjarnych;
- 31) art. 269 – naruszenie integralności nośnika lub danych informatycznych o szczególnym znaczeniu dla państwa lub instytucji państwowej (samorządu terytorialnego) albo zakłócanie lub uniemożliwianie automatycznego przetwarzania, gromadzenia lub przekazywania takich danych. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie chodzi o ingerencję w systemy informatyczne dotyczące funkcjonowania systemu penitencjarnego i systemu wymiaru sprawiedliwości (połączenia zdalne);
- 32) art. 280 – rozbój (typ podstawowy i kwalifikowany), bez wypadku mniejszej wagi. W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie są to czyny skierowane również przeciwko zdrowiu i wolności osadzonych, często popełniane w warunkach penitencjarnych, o znacznej społecznej szkodliwości. W przypadkach tego typu przestępstw niezwykle trudno jest zapewnić w sposób gwarancyjny ochronę pokrzywdzonych przez funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz o dowodowe ich wykazanie, co uzasadnia potrzebę pozyskania dowodów drogą kontroli operacyjnej;
- 33) art. 281 – kradzież rozbójnicza, bez wypadku mniejszej wagi – jak wyżej;
- 34) art. 282 – wymuszenie rozbójnicze, bez wypadku mniejszej wagi – jak wyżej;

- 35) art. 288 § 1 - niszczenie, uszkodzenie lub czynienie niezdatnej do użytku cudzej rzeczy, bez wypadku mniejszej wagi – jak wyżej. Poza tym kontrola będzie mogła zapobiegać podstępnym porozumieniom osadzonym mającym na celu zorganizowane niszczenie mienia, zwłaszcza w dużych rozmiarach, jednostki penitencjarnej;
- 36) art. 299 § 1, 2, 5 i 6 – tzw. pranie brudnych pieniędzy lub innych wartości majątkowych (w tym typy kwalifikowane). W odniesieniu do kontroli operacyjnej przewidzianej w projekcie są to czyny o bardzo wysokiej społecznej szkodliwości, zarówno popełniane przez osadzonych, jak i funkcjonariuszy, których wykrywanie i zapobieganie jest absolutnym priorytetem wszystkich służb;
- 37) art. 305 – zakłócenie przetargu publicznego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz inne działania na szkodę właściciela mienia albo podmiotu, na rzecz którego przetarg jest dokonywany – jak wyżej;

Co warto podkreślić, ww. przestępstwa co do zasady są też ujęte w katalogu przestępstw określonych w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. W projektowanym przepisie znajdują się też przestępstwa (określone np. w art. 242, art. 288 § 1, art. 305 k.k.), których nie ma wprawdzie w katalogu przestępstw, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, ale potrzeba ich ujęcia w proponowanym przepisie wynika ze specyfiki warunków penitencjarnych i funkcjonowania Służby Więziennej.

Powyższy katalog wyraźnie wskazuje, że podstawowym obszarem, w którym wykorzystywana będzie kontrola operacyjna, mają być przestępstwa popełniane przez osoby, o których mowa w projektowanym art. 23aa ust. 1, które w istotny sposób podważają zaufanie społeczne do instytucji państwa. Takie określenie zakresu przedmiotowego nie tylko wpisuje się w oczekiwania społeczne, ale podyktowane jest przede wszystkim koniecznością uzupełnienia działań podejmowanych w ramach krajowej polityki antykorupcyjnej oraz zapewnienia wysokich standardów etycznych i moralnych funkcjonowania służby. Powołanie oraz wyposażenie IWSW w powyższe uprawnienia bez wątpienia korzystnie wpłynie na skuteczność działań podejmowanych dotychczas przez Służbę Więzienną służących zapobieganiu przestępstwom popełnianym przez funkcjonariuszy tej formacji.

Dla przykładu wskazać można, że dopuszczenie możliwości stosowania kontroli operacyjnej w przypadku podejrzenia przestępstwa określonego w art. 299 § 1-6 Kodeksu karnego (tzw. pranie pieniędzy) stanowić będzie naturalne dopełnienie działań w zakresie zwalczania zachowań o charakterze korupcyjnym. Należy bowiem pamiętać, że korzyści majątkowe przyjmowane przez funkcjonariuszy SW, prędzej czy później trafiają – wprost lub

po czynnościach maskujących ich przestępcze pochodzenia – do legalnego obrotu. Co istotne, zgodnie z przywołanym przepisem, penalizacji podlega bardzo szeroki katalog czynności, obejmujący m.in. przyjmowanie, posiadanie, używanie, przekazywanie lub wywożenie za granicę, ukrywanie, dokonywanie transferu lub konwersji, pomoc do przenoszenia własności lub posiadania. Warunki te stwarzają zatem szeroki wachlarz możliwości ukarania sprawcy, zarówno za przestępstwo bazowe (korupcję), jak i będące jego pochodną pranie pieniędzy.

Z kolei podobnym celem służy dopuszczenie możliwości stosowania przez IWSW kontroli operacyjnej w przypadku podejrzenia udziału w zorganizowanej grupie przestępczej (art. 258 Kodeksu karnego). Funkcjonariusze Służby Więziennej, z racji wykonywanego zawodu, stanowią bowiem cenny kanał umożliwiający wymianę informacji z innymi osadzonymi lub członkami grupy pozostającymi poza zakładem karnym lub aresztem śledczym, a także mają możliwość dostarczenia osadzonym niedozwolonych przedmiotów, jak np. środków odurzających, wyrobów alkoholowych, środków łączności. Działają przy tym zazwyczaj z niskich pobudek, kierowani chęcią uzyskania korzyści majątkowych lub osobistych.

Wreszcie wspomnieć należy, że wymienione w omawianym katalogu przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości związane są z bezprawnymi, a przez to zasługującymi na potępienie, działaniami podejmowanymi wobec uczestników postępowania karnego. Ich stosowanie stanowi nie tylko naruszenie uprawnień procesowych tych osób, ale również szeroko pojętych praw człowieka. Ujawnianie i rugowanie takich zachowań w Służbie Więziennej ma służyć zatem z jednej strony zapewnieniu przestrzegania gwarancji procesowych uczestników postępowań karnych, z drugiej zaś poszanowaniu godności i praw człowieka. Poza tym od funkcjonariuszy tej służby, oprócz profesjonalizmu, wymagać należy najwyższych standardów etycznych i moralnych.

Ponadto wskazać należy, że w przypadku, gdy jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 23a ustawy lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, funkcjonariusze Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej mogą korzystać z informacji enumeratywnie wymienionych w art. 23a ust. 1 ustawy, stanowiących tajemnice opisane w przywołanych w tym przepisie ustawach. Informacje i dane, o których mowa powyżej oraz informacje związane z przekazywaniem tych informacji i danych podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie informacji niejawnych i mogą być udostępniane jedynie funkcjonariuszom IWSW prowadzącym czynności w danej sprawie i ich przełożonym,

uprawnionym do sprawowania nadzoru nad prowadzonymi przez nich w tej sprawie czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi. Z kolei akta zawierające te informacje i dane udostępnia się ponadto wyłącznie sądom i prokuratorom, jeżeli następuje to w celu ścigania karnego. Podkreślić należy, że możliwość uzyskania informacji i danych w tym trybie została ograniczona jedynie do poszczególnych kategorii przestępstw określonych w zamkniętym katalogu w art. 23ao. Powyższe uprawnienia w pozyskaniu wskazanych enumeratywnie w tym przepisie informacji i danych są niezbędne IWSW, gdyż funkcjonariusze tego inspektoratu będą odpowiedzialni za zapobieganie popełnianiu przestępstw, jak również wykrywanie albo ustalanie ich sprawców, dlatego też analogicznie jak w przypadku innych organów i służb uprawnionych do realizacji tego typu zadań (np. policji) niezbędne jest wyposażenie go w stosowne uprawnienia.

Nadmienić również należy, że funkcjonariusze SW w przypadku ujęcia osoby w ramach art. 23ac ust. 1 pkt 3 ustawy mają obowiązek niezwłocznie poddać - w razie uzasadnionej potrzeby lub na prośbę takiej osoby - badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej. Będą to sytuacje, w której osoba zatrzymana ma widoczne obrażenia ciała lub utraciła przytomność. Badania lekarskie zatrzymanego zapewnia się w analogicznym przypadku oraz: na żądanie niezwłocznego zbadania przez lekarza, zgłoszone przez osobę ujętą; w przypadku oświadczenia osoby ujętej, że cierpi ona na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie zagrażałoby życiu lub zdrowiu; gdy z posiadanych przez Policję informacji lub z okoliczności zatrzymania wynika, że osoba zatrzymana jest chora zakaźnie. Przepis przewiduje jednak odstępstwa od zasady obowiązkowego udzielenia pierwszej pomocy, a mianowicie gdy udzielenie pomocy zagroziłoby w sposób bezpośredni bezpieczeństwu funkcjonariusza IWSW, a także gdy udzielenie pomocy zostanie niezwłocznie zapewnione przez inne właściwe podmioty, które są obowiązane do udzielenia pomocy na podstawie odrębnych przepisów. Powyższe ma zapewnić funkcjonariuszowi osobiste bezpieczeństwo, a z drugiej strony w trosce o zdrowie i życie osoby ujętej, gdy sytuacja umożliwia udzielenie osobie ujętej fachowej lekarskiej pomocy. Dodatkowe uregulowania dotyczące badań lekarskich osób zatrzymanych przez funkcjonariuszy SW będzie zawarte w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia. Należy podkreślić, że przepisy w tym zakresie mają zapewnić odpowiednią opiekę medyczną osobie ujętej, co jest przejawem poszanowania i ochrony jej praw.

art. 24a

Przepis określa sposób i tryb składania i załatwiania oraz wzór wniosku o udzielenie informacji lub udostępnienie danych osobowych o osobie obecnie lub uprzednio pozbawionej wolności, a także prowadzenie ewidencji i dokumentowanie czynności.

art. 25c

Zgodnie ze zmianami projektowanymi w art. 25c sądowi kuratorzy zawodowi będą mogli wystąpić, jeżeli będzie to niezbędne do realizacji zadań ustawowych, o zgodę do Dyrektora Generalnego na wielokrotne, nieograniczone w czasie udostępnianie informacji z Centralnej Bazy, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, bez konieczności każdorazowego składania wniosku (ust. 1 pkt 1a). W konsekwencji tej zmiany nowelizacji wymaga art. 25c ust. 2 pkt 1 ustawy o Służbie Więziennej.

art. 29 pkt 5

Zmiana ma charakter porządkowy i polega na usunięciu publikatora ustawy z dnia 5 sierpnia 2021 r. o ochronie informacji niejawnych.

art. 30 ust. 3

W odróżnieniu od innych zawodów oraz funkcjonariuszy i pracowników pozostałych służb mundurowych, pracownicy i funkcjonariusze Służby Więziennej pełnią służbę w aresztach śledczych i zakładach karnych, w stałym kontakcie z osadzonymi i często są narażeni na fizyczne zagrożenie życia z ich strony oraz pomówienia, ze strony osadzonych. Ponieważ realizują zadania w zakresie wykonywania tymczasowego aresztowania oraz kary pozbawienia wolności, z racji wykonywanych czynności ich wizerunek i tożsamość nie jest obca osadzonym. Z jednej strony w interesie Służby niewątpliwie jest eliminowanie z jej szeregów funkcjonariuszy i pracowników, którzy w sposób nie budzący wątpliwości popełnili przestępstwo, z drugiej jednak strony nie można wykluczyć sytuacji, że podstawą niektórych aktów oskarżenia, są różnego rodzaju pomówienia ze strony osadzonych, próby szkalowania, czy oczerniania, czego efektem są liczne pozwy składane przez osadzonych. Motywem działania osadzonych może być celowe działanie podyktowane usunięciem ze służby, niewygodnych funkcjonariuszy, wzorowo realizujących obowiązki służbowe, którzy przyczyniają się do wykrywania u osadzonych nielegalnych telefonów, środków odurzających itp. Na przykład w latach 2010 – 2016, tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej wszczęto ogółem 413 postępowań karnych przeciwko

funkcjonariuszom Służby Więziennej. Liczba postępowań zakończonym wydaniem postanowienia o umorzeniu w fazie *in rem* wynosiła 46, natomiast w fazie *ad personam* umorzono 115 postępowań. Co najmniej 35 postępowań zostało wszczętych na podstawie zawiadomień pochodzących od osadzonych. Jednak łączna liczba wszczętych postępowań karnych może nie oddawać stanu faktycznego, w szczególności w zakresie postępowań wszczętych na podstawie zawiadomień pochodzących od osadzonych. Dane osób zawiadamiających o popełnieniu przestępstwa posiadają organy ścigania i są one objęte tajemnicą tego postępowania. Dodatkowo w wielu przypadkach, w związku z odejściem funkcjonariuszy ze służby, organy Służby Więziennej nie posiadają informacji o sposobie zakończenia postępowania karnego. Organy ścigania nie mają też obowiązku powiadamiania byłego pracodawcy o sposobie zakończenia sprawy, a sądy nie przekazują wyroków do wiadomości kierowników jednostek. Zgodnie z art. 30 i art. 164 ustawy o Służbie Więziennej, funkcjonariusz oraz pracownik podczas i w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony prawnej przewidzianej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny dla funkcjonariuszy publicznych. Funkcjonariuszowi oraz pracownikowi przysługuje zwrot kosztów obrony, jeżeli postępowanie karne, wszczęte przeciwko niemu o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych, zostanie prawomocnie zakończone: orzeczeniem o umorzeniu postępowania wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopełnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym. Koszty obrony zwraca się ze środków budżetu państwa na wniosek funkcjonariusza, w wysokości faktycznie poniesionych kosztów, nie wyższej niż stawka maksymalna wynagrodzenia jednego obrońcy, określona w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze. Na podstawie powyższych przepisów funkcjonariusz lub pracownik, żeby uwolnić się od zarzutu i oczyścić swoje dobre imię, musi we własnym zakresie zabezpieczyć środki finansowe na swoją obronę. Dopiero, po zakończeniu całego postępowania karnego, gdy postępowanie karne zakończy się orzeczeniem o umorzeniu postępowania wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopełnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym, może liczyć na zwrot faktycznie poniesionych kosztów, w wysokości nie wyższej niż stawka maksymalna wynagrodzenia jednego obrońcy. Ustawodawca powinien zagwarantować pracownikom i funkcjonariuszom środki na obronę od początku postępowania karnego. Dopiero w przypadku, gdy postępowanie karne nie zakończy się dla oskarżonego pozytywnie, pracownik i funkcjonariusz ten powinien być

zobowiązany do zwrotu środków finansowych na obronę, które otrzymał z budżetu państwa. Przepisy oraz zakres ochrony dla funkcjonariusza i pracownika powinny być jednolite.

art. 32 ust. 1

Dodano Szefa IWSW do katalogu kierowników jednostek organizacyjnych, jako konsekwencja powołania IWSW.

art. 36

Zmiany art. 36 obejmują zmianę nazwy odznaki, która będzie nadawana „Za zasługi dla więziennictwa”. Ponadto w przepisie zaproponowano dodanie ustępu, w którym zostały określone przesłanki pozbawiania odznaki. Z kolei zmiana upoważnienia ustawowego, określonego w projektowanym ust. 5, na celu uwzględnienie sytuacji, gdy osoba, której nadano odznakę z jakiegoś względu stanie się jej niegodna z uwagi na popełniony czyn, w szczególności w przypadku uzyskania negatywnej opinii służbowej albo w przypadku, gdy wszczęto wobec niej postępowanie karne lub dyscyplinarne, i w związku z tym osoba ta ma zostać pozbawiona tej odznaki. Dodanie ust. 6 ma na celu wprowadzenie podstawy prawnej dla ustanawiania różnych odznak o charakterze okolicznościowym lub pamiątkowym, a także dla funkcjonariuszy wyróżniających się postawą, odwagą lub męstwem albo w celu podkreślenia określonego rodzaju służby.

art. 38 ust. 1 pkt 8

Zmiana brzmienia ma na celu podkreślenie szczególnej dyscypliny w formacji umundurowanej i uzbrojonej i obowiązku jej podporządkowania przez kandydata do służby. Przedmiotowa zmiana jest niezbędna i uzasadniona z uwagi na konieczność utrzymania wysokiej dyscypliny, także przez funkcjonariuszy pełniących służbę.

art. 38 ust. 2

Na podstawie art. 38 pkt 2 ustawy służbę w SW może pełnić osoba posiadająca uregulowany stosunek do służby wojskowej. W związku z wejściem w życie w dniu 9 stycznia 2021 r. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 stycznia 2021 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2021 r. czas trwania kwalifikacji został ustalony na okres od dnia 7 kwietnia 2021 r. do dnia 23 lipca 2021 r. oraz od dnia 9 sierpnia 2021 r. do dnia 19 listopada 2021 r. Postępowanie kwalifikacyjne do Służby Więziennej obejmuje

uregulowany stosunek do służby wojskowej, tym samym wejście w życie rozporządzenia uniemożliwi przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego do służby kandydackiej w Służbie Więziennej obecnym maturzystom (rok urodzenia 2002), którzy nie zdążą uzyskać kwalifikacji wojskowej w roku 2021. Należy zauważyć, że analogiczna sytuacja dotycząca skróconej kwalifikacji wojskowej miała miejsce również w roku ubiegłym. Z uwagi na panującą epidemię związaną z wirusem SARS-CoV-2 SWWS zgłosiła zmianę do art. 38 ust. 2 dotyczącą możliwości przyjmowania osób do służby kandydackiej z możliwością uzyskania przez nie kwalifikacji wojskowej w trakcie służby kandydackiej, w czasie wyznaczonym w rozporządzeniu, na podstawie czasowej zmiany przepisu dotyczącego kwalifikacji wojskowej. Postanowienie to obowiązywało tylko do końca roku 2020. W związku z powyższym konieczne jest uregulowanie tej kwestii na poziomie ustawy.

art. 38a oraz art. 38b

Przepis umożliwia dokonywanie przenoszenia do IWSW oraz do Służby Więziennej, za zgodą Ministra Sprawiedliwości, żołnierzy zawodowych albo funkcjonariuszy innych służb, którzy wykazują szczególne predyspozycje do pełnienia służby w SW. Analogiczne rozwiązania występują w ustawach pragmatycznych regulujących funkcjonowanie innych formacji, dlatego brak jest zasadności utrzymywania dotychczasowego stanu prawnego uniemożliwiającego przyjmowanie do SW doświadczonych funkcjonariuszy innych służb, którzy mogą wpłynąć na podniesienie jakości funkcjonowania tej formacji w szczególności w kontekście przypisania jej nowych zadań. Projekt przewiduje także tryb pozyskiwania, w odniesieniu do IWSW, funkcjonariuszy zwolnionych ze służby w związku z przejściem na emeryturę przed upływem 3 lat od dnia tego zwolnienia.

art. 39a ust. 1 pkt 2

Zmiana pozwoli z dużym wyprzedzeniem prowadzić nabór na stanowiska z uwzględnieniem również przewidywanych (planowanych) wakatów, na podstawie deklaracji funkcjonariuszy, co przy uwzględnieniu kilkumiesięcznych okresów trwającego postępowania, znacznie je skróci. Aktualnie wakat musi wystąpić, aby wszcząć postępowanie kwalifikacyjne, a zmiana umożliwi wcześniejsze przygotowanie kandydatów już pod przewidywane wakaty.

art. 39b ust. 1 pkt 1a i ust. 2 pkt 1

Przepis dodano w związku z wyodrębnieniem jednostki organizacyjnej IWSW.

art. 39b ust. 1 pkt 1 lit. c

Zmiana w zakresie art. 39b w ust. 1 w pkt 1 w zakresie uchylenia lit. c - praktyka wskazuje, że nie jest uzasadnione prowadzenie naboru przez Dyrektora Generalnego w stosunku do kandydatów z całej Polski, którzy uprzednio zwolnili się ze służby i ponownie starają się o przyjęcie.

art. 39c ust. 2

W obecnie obowiązującym stanie prawnym w art. 39c ust. 2 pkt 2 ustawy o Służbie Więziennej, etap sprawdzający obejmuje m.in. ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Służbie Więziennej przez komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Zgodnie z art. 39c ust. 2 pkt 3 etap końcowy obejmuje utworzenie rankingu kandydatów, którzy pozytywnie ukończyli etap wstępny i sprawdzający. W praktyce, z uwagi na przedłużające się procedowanie przed komisjami lekarskimi podległymi ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz liczbę badanych kandydatów do służby, zamknięcie rankingu trwa bardzo długo. Propozycja zmiany art. 39c ust. 2 poprzez uchylenie lit. b, tj. skreślenie w etapie sprawdzającym ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Służbie Więziennej przez komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, pozwoli na utworzenie rankingu kandydatów. Orzeczenia komisji lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w zakresie ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Służbie Więziennej są decyzjami „zdolny” albo „niezdolny”, i w żaden sposób nie wpływają na ranking. Propozycja zmiany art. 39c ust. 2, polegająca na dodaniu pkt 4, tj. do etapu końcowego orzeczeń komisji lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w zakresie ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Służbie Więziennej, pozwoli na podejmowanie decyzji o przyjęciu do służby kandydata w dacie wpływu orzeczeń komisji lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w zakresie ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Służbie Więziennej, co znacznie przyspieszy proces naboru. Z kolei nie bez znaczenia pozostaje, że przyspieszenie procesu naboru ma także na celu umożliwienie prowadzenia badań psychologicznych przez psychologów zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych SW, przed skierowaniem kandydata do służby w SW lub funkcjonariusza do komisji lekarskiej.

art. 39g

Praktyka wskazuje, że wystarczająca jest zgoda Dyrektora Generalnego na zatrudnienie w charakterze funkcjonariusza, pracownika zatrudnionego już w Służbie Więziennej, bez konieczności wszczynania postępowania kwalifikacyjnego i naboru na to stanowisko. Dotychczasowe określenie „w pierwszej kolejności” zakłada, że na wakujące stanowisko, pomimo, wysłania wniosku do Dyrektora Generalnego w sprawie zatrudnienia pracownika, należy uprzednio ogłosić nabór. Doświadczenie pokazuje, że bardziej uzasadnione będzie przed ogłoszeniem naboru, uzyskanie stanowiska Dyrektora Generalnego, a dopiero w przypadku braku takiej zgody, ogłoszenie naboru i wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego w celu umożliwienia zgłoszenia się kandydatów nie będących dotychczas pracownikami Służby Więziennej. Dodany ustęp 2 określa kompetencje w tym zakresie Rektora oraz Szefa IWSW, a ust. 3 określa czynności postępowania kwalifikacyjnego.

art. 42

Dodanie ust. 3a w odniesieniu do funkcjonariuszy IWSW jest konsekwencją przyznania określonych kompetencji w zakresie spraw osobowych dla Rektora w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę na SWWS.

Zmiana w zakresie art. 42 ust. 4 i 5 polega na doprecyzowaniu, iż nieobecność w służbie przygotowawczej funkcjonariusza trwająca łącznie dłużej niż 3 miesiące może spowodować przedłużenie okresu służby przygotowawczej. Do takich przypadków należy zaliczyć, np. nieobecność w związku z długotrwałym zwolnieniem związanym z wypadkiem w służbie i niezdolnością w tym okresie do służby. Proponuje się też wydłużenie okresu przedłużenia okresu służby przygotowawczej z 12 do 18 miesięcy; ponadto w okresach obligatoryjnych przedłużenia okresu służby przygotowawczej należy uwzględnić okresy urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego, rodzicielskiego i wychowawczego, w celu uwzględnienia uprawnień rodzicielskich.

art. 43c ust. 3a

Zgodnie z projektowanym przepisem Szef IWSW określi, w drodze zarządzenia, program szkoleń specjalistycznych w IWSW dla funkcjonariuszy pełniących służbę w IWSW IWSW.

art. 43j ust. 3 zd. 1

Zgodnie z art. 43j ust. 2 ustawy Dyrektor Generalny wyznacza jednostki organizacyjne, w których przeprowadza się egzamin kończący szkolenie wstępne, w których odbywają się egzaminy dla funkcjonariuszy i pracowników z kilkunastu jednostek organizacyjnych. Ze względów praktycznych w przypadku wyznaczenia np. okręgowego inspektoratu, jako jednostki, w której będzie dla jednostek podległych przeprowadzany egzamin kończący szkolenie wstępne, wskazane jest organizacyjnie, aby to kierownik tej jednostki powoływał komisję egzaminacyjną.

art. 43t ust. 1 pkt 5 i ust. 2 i 3

Projektowany przepis ma na celu stworzenie podstawy prawnej, aby nie kierować na szkolenie zawodowe funkcjonariuszy i pracowników, wobec których są wszczęte postępowania karne i dyscyplinarne. Zmiana ust. 2 jest konsekwencją dodania kolejnego pkt 5 w ust. 1. Dodanie do ustawy przedmiotowej regulacji jest konsekwencją uwzględnienia w ust. 1 pkt 5 w zakresie niekierowania na szkolenie zawodowe funkcjonariusza, wobec którego wszczęto postępowanie karne o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, umyślne przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne. Popęlnienie czynu zabronionego lub naruszenie dyscypliny służbowej powinno mieć bowiem konsekwencje w postaci skreślenia funkcjonariusza z listy słuchaczy szkolenia zawodowego, tym bardziej iż stanowi to również negatywną przesłankę nadania wyższego stopnia służbowego zgodnie z projektowaną treścią art. 51 ust. 1.

art. 43u ust. 2 i 3

Projektowany przepis uzupełnia możliwość dokonywania przez Dyrektora Generalnego z urzędu zmian ustalonych limitów miejsc i terminów szkolenia zawodowego, a nie jak dotychczas tylko na wniosek Rektora lub właściwego komendanta ośrodka szkolenia. Zmiana ma charakter porządkujący i uwzględniający kompetencje Dyrektora Generalnego. W związku z utworzeniem IWSW w przepisie został uwzględniony Szef tej formacji. Z tych samych powodów Szefa IWSW uwzględniono w ust. 2 zmienianego przepisu.

art. 43zb ust. 3

Celem projektowanego przepisu jest uwzględnienie Szefa IWSW, który ma być informowany przez Rektora lub właściwego komendanta, o skreśleniu funkcjonariusza z listy uczestników szkolenia zawodowego.

art. 43zd ust. 2

Zgodnie z projektowanym przepisem szkolenie specjalistyczne w IWSW dla funkcjonariuszy IWSW może nie stanowi ć uzupełnienia szkolenia wstępnego lub szkolenia zawodowego.

art. 43ze

Proponuje się dodanie art. 43s w zakresie możliwości prowadzenia szkolenia specjalistycznego w wymienionych jednostkach organizacyjnych oraz uzupełnienie o stosowanie art. 43zb (dot. skreślenia z listy uczestników szkolenia) w przepisie odsyłającym do odpowiedniego stosowania przepisów dot. szkolenia zawodowego w szkoleniu specjalistycznym.

art. 43ze¹

Dodanie projektowanego przepisu ma na celu zobowiązania funkcjonariuszy SW do utrzymywania wymaganego poziom umiejętności posługiwania się bronią palną, zapewniającego wykonywanie przez nich zadań służbowych. Powyższe ma być realizowane w szczególności w oparciu o udział w szkoleniu zawodowym.

art. 43zf ust. 1

Proponuje się do form doskonalenia zawodowego dodać odprawy i narady służbowe, zgodnie z praktyką i potrzebą bieżącego szkolenia kadry funkcjonariuszy. Zmiana ma charakter porządkujący.

art. 43zk i art. 43zl

Zmiana ma charakter porządkujący, a jednocześnie dający Dyrektorowi Generalnemu uprawnienie do określania limitu liczby funkcjonariuszy mogących przystąpić do egzaminu na pierwszy stopień odpowiednio w korpusach: oficerów, chorążych i podoficerskim. Przepis nie wprowadza ograniczeń w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych dla funkcjonariuszy na Uczelni. Mając jednakże na uwadze potrzeby służby, prowadzoną politykę kadrową, proponuje się, aby Dyrektor Generalny określał w drodze zarządzenia wysokość limitów określających liczbę funkcjonariuszy, którzy będą mogli przystąpić do egzaminu na pierwszy stopień w poszczególnych korpusach. Doprecyzowanie art. 43zl w ust. 11 i 12 w zakresie dodatkowego terminu przystąpienia do egzaminu ma na celu

wyeliminowanie luki prawnej w sytuacji nieprzystąpienia do egzaminu z przyczyn niezawinionych oraz z przyczyn zawinionych przez funkcjonariusza.

Odnosnie zaś do zmian w art. 43zł ust. 1 pkt 2, należy zauważyć, że ze względu na różnorodną ofertę edukacyjną Uczelni w zakresie studiów podyplomowych, wskazać warto, że nie wszystkie spośród proponowanych funkcjonariuszom form kształcenia uwzględniają w swoich programach wiedzę o profilu zgodnym ze specyfiką pełnienia służby na stanowiskach oficerskich. Stąd celem zapewnienia prawidłowego przeszkolenia kadr oraz uniknięcia wątpliwości o zgodności treści programów studiów podyplomowych z zakresem niezbędnego przygotowania do objęcia stanowiska oficerskiego, wskazać należy wprost, że nie wszystkie studia podyplomowe w Uczelni prowadzą do uzyskania wiedzy w tym specyficznym zakresie i nie powinny stanowić podstawy dopuszczenia do egzaminu na pierwszy stopień w korpusie oficerów.

art. 43 zn ust. 1a i ust. 6 pkt 1a

Celem przepisu jest określenie, że nadzór nad organizacją i metodyką szkoleń specjalistycznych dla funkcjonariuszy pełniących służbę w IWSW sprawuje Szef tej formacji. Z kolei w ust. 6 wskazuje się, że nadzór nad realizacją doskonalenia zawodowego zakładowego w IWSW sprawuje Szef IWSW.

art. 44a

W celu zapewnienia właściwego przygotowania do pełnienia służby na stanowiskach kierowniczych oraz wyższych stanowiskach kierowniczych proponuje się wprowadzenie ustawowego wymogu ukończenia dodatkowego przeszkolenia przez funkcjonariuszy wyznaczonych na te stanowiska. Przeszkolenie takie, ze względu na stosowne dopasowanie treści programowych oraz bieżącą kontrolę jakości kształcenia przez osoby posiadające wiedzę i doświadczenie w zakresie organizacji Służby Więziennej, powinno odbywać się w ramach Uczelni. Proponowaną formą przeszkolenia są studia podyplomowe, których treści programowe zostaną odpowiednio dostosowane, tak aby przekazywać słuchaczom wiedzę i umiejętności ściśle powiązane ze specyfiką obowiązków na stanowiskach kierowniczych i wyższych stanowiskach kierowniczych. Niemniej, w szczególnie uzasadnionych wypadkach będzie można mianować na stanowisko kierownicze albo powołać na wyższe stanowisko kierownicze funkcjonariusza, który nie spełnia warunków wymienionych w ust. 1 albo 2. Wówczas taki funkcjonariusz będzie obowiązany do ukończenia studiów podyplomowych, o

których mowa w ust. 1 albo 2, w okresie 3 lat od mianowania na stanowisko kierownicze albo powołania na wyższe stanowisko kierownicze

art. 46 i art. 62o

Zmiany odnoszące się do rozszerzenia zakresu stanowisk kierowniczych w Służbie Więziennej zajmowanych na podstawie powołania mają na celu usprawnienie funkcjonalności zarządzania kadrą kierowniczą w Służbie Więziennej. Ponad dziesięcioletni okres obowiązywania tych rozwiązań w Służbie Więziennej udowodnił słuszność zmian wprowadzonych w zakresie stanowisk kierowniczych, które funkcjonariusze zajmują w drodze powołania. Obecnie planowane rozszerzenie katalogu tych stanowisk stanowi konsekwencję w zakresie wprowadzonej w 2010 roku zmiany odnoszącej się do części stanowisk kierowniczych w Służbie Więziennej.

art. 47 ust. 1 zd. drugie

Zgodnie z projektowanym przepisem funkcjonariusza przyjętego do służby albo do służby na Uczelni będzie można mianować, za zgodą odpowiednio Dyrektora Generalnego albo Rektora, na stanowisko oficerskie przed uzyskaniem kwalifikacji w zakresie szkolenia i stażu w służbie oraz przed złożeniem egzaminu na pierwszy stopień oficerski, jeżeli spełnia wymogi w zakresie wykształcenia, o którym mowa w art. 44 ust. 2. Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, w stosunku do funkcjonariuszy IWSW zgodę wydaje Szef IWSW.

art. 48

Projektowane zmiany mają na celu umożliwienie Dyrektorowi Generalnemu, na Uczelni Rektorowi oraz Szefowi IWSW w stosunku do funkcjonariuszy IWSW wyrażania zgody na mianowanie na każde stanowisko, nie tylko wyższe, co w obecnym stanie prawnym ogranicza i zawęża stosowanie przepisu. Przewidywane zmiany umożliwią też w korpusie chorążych awans w stopniu funkcjonariuszowi, który nie spełnia wymagań w zakresie wykształcenia, a któremu na wniosek przełożonego Dyrektor Generalny Służby Więziennej w szczególnie uzasadnionych przypadkach nadał stopień młodszego chorążego. Skoro bowiem w trybie szczególnym awansowano funkcjonariusza z korpusu podoficerów do korpusu chorążych, powinien on mieć możliwość odsłużenia wysługi w stopniu i uzyskania wyższego stopnia. Wprowadzona zostaje również sankcja w przypadku, gdy funkcjonariusz mianowany za zgodą Dyrektora Generalnego lub Szefa IWSW na wyższe stanowisko pod warunkiem uzupełnienia brakujących kwalifikacji zawodowych w okresie 3 lat od mianowania, nie uzupełni z własnej

winy tych kwalifikacji, właściwy przełożony przeniesie funkcjonariusza na poprzednio zajmowane stanowisko albo stanowisko równorzędne do poprzednio zajmowanego przed mianowaniem.

art. 49

Dodanie stopni w poszczególnych korpusach związane jest z jednej strony z wydłużeniem okresu służby, z tytułu której funkcjonariusz nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych z 15 do 25 lat. Z drugiej strony nadanie wyższego stopnia stanowi istotny element polityki kadrowej, element motywacyjny, także w zakresie podnoszenia swoich kwalifikacji ogólnych i zawodowych i przechodzenia w ramach ścieżki zawodowej do wyższego korpusu.

Dodanie nowego stopnia generała inspektora Służby Więziennej, ma na celu podkreślenie rangi i zapewnienia porządku bezpieczeństwa wewnętrznego państwowej formacji, gdyż jako jedyna, służba zarządzająca blisko 30 tysięczną kadrą, ma tylko jeden stopień generała.

Projekt przewiduje również dodanie stopni w korpusie chorążych Służby Więziennej – chorążego sztabowego Służby Więziennej i starszego chorążego Służby Więziennej. Związane jest to z jednej strony z wydłużeniem okresu służby, z tytułu której funkcjonariusz nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego służby mundurowej z 15 do 25 lat. Z drugiej strony nadanie wyższego stopnia stanowi istotny element polityki kadrowej, element motywacyjny, także w zakresie podnoszenia swoich kwalifikacji ogólnych i zawodowych i przechodzenia w ramach ścieżki zawodowej do wyższego korpusu.

art. 50

Zmiana związana z dodaniem kolejnego stopnia w korpusie oficerów – generała inspektora Służby Więziennej ma na celu podkreślenie rangi i znaczenia dla zapewnienia porządku i bezpieczeństwa wewnętrznego państwowej formacji, a także stanowiska szefa służby Dyrektora Generalnego. Zastrzeżenie ustawowe o przypisaniu stopnia generała inspektora do stanowiska Dyrektora Generalnego ma także na celu ochronę prestiżu tego stanowiska.

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, pierwszy stopień w korpusie oficerów Służby Więziennej, stopień generała Służby Więziennej oraz stopień generała inspektora Służby Więziennej będzie nadawał Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Sprawiedliwości. Pozostałe stopnie w korpusie oficerów Służby Więziennej będzie nadawał Minister Sprawiedliwości.

art. 51

Proponowane brzmienie art. 51 reguluje w sposób całościowy problematykę nadania pierwszego stopnia w korpusie podoficerów, korpusie chorążych i korpusie oficerów, z uwzględnieniem następujących założeń:

- 1) nadanie w/w stopnia powinno mieć charakter fakultatywny,
- 2) pozytywna opinia służbowa powinna być aktualna,
- 3) wobec kandydata nie mogą zaistnieć nie tylko okoliczności, o których mowa w art. 38 pkt 5 ustawy o *Służbie Więziennej*, ale także:
 - a) nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne;
 - b) nie był skazany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego;
 - c) w przypadku, gdy wobec funkcjonariusza warunkowo umorzono postępowanie karne, upłynęło 6 miesięcy od zakończenia okresu próby;
 - d) w przypadku, gdy funkcjonariuszowi wymierzona została kara dyscyplinarna, nastąpiło zatarcie lub darowanie tej kary.

Nowe brzmienie art. 51 ustawy – na wzór rozwiązań obowiązujących w przypadku m.in. Policji i Straży Granicznej – nie określa terminu, z jakim nadawany jest pierwszy stopień w poszczególnych korpusach (dotychczas był to termin złożenia odpowiedniego egzaminu). Takie rozwiązanie jest konieczne zważywszy na wprowadzenie zasady fakultatywności wnioskowania i nadania stopnia. Analogicznie do rozwiązań obowiązujących w innych służbach mundurowych termin ten będzie określany przez podmiot uprawniony do podejmowania decyzji o nadaniu pierwszego stopnia, nie wcześniejszy niż termin łącznego spełnienia przez kandydata przesłanek określonych w projektowanym art. 51 ust. 1 ustawy. Projektowane przepisy stanowią wyraz dążenia do jeszcze większej profesjonalizacji Służby Więziennej oraz zachowania wysokich standardów etycznych jej funkcjonariuszy.

art. 52 ust. 2

Zmiany w zakresie art. 52 - w pkt 1 jest obecnie mowa o wysłudze w stopniu starszego szeregowego przez okres roku, po upływie którego, funkcjonariusz może mieć nadany stopień starszego szeregowego, natomiast powinna być w nim mowa o wysłudze w stopniu szeregowego, aby funkcjonariusz mógł mieć nadany stopień starszego szeregowego, analogicznie jak przy określeniu wysługi w stopniach ujętych w pkt 2 przepisu. Nadanie

pierwszego stopnia podoficerskiego kaprała następuje po odbyciu szkolenia zawodowego i zdaniu egzaminu, na które to szkolenie i egzamin funkcjonariusz może być skierowany nawet po kilku latach, z tych względów nie jest konieczne określenie wysługi w stopniu starszego szeregowego.

W projekcie, w tym miejscu przewidziano również zmiany wynikające z dodania nowych stopni w korpusie chorążych Służby Więziennej.

Z kolei w art. 52 w pkt 3 dodano kolejne stopnie w korpusie chorążych. Przy dotychczasowej siatce stopni służbowych, wysługach w stopniach, funkcjonariusz mógł osiągnąć najwyższy stopień w korpusie po około 15 latach służby, co przy wydłużeniu wysługi emerytalnej do 25 lat służby nie znajduje uzasadnienia, stąd konieczność dodania dodatkowych stopni i wysługi w tych stopniach.

art. 53a

W obecnym stanie prawnym w ustawie pragmatycznej Służby Więziennej nie ma regulacji umożliwiających uznawanie nowoprzyjętym funkcjonariuszom stopni służbowych lub wojskowych uzyskanych podczas wcześniejszych etapów kariery zawodowej. Zauważenia wymaga, iż spośród innych służb mundurowych stopnie uzyskiwane w Służbie Więziennej uznawane są przez:

- 1) Siły Zbrojne RP – art. 137 ust. 1 i art. 138 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny
 - a) ;
- 2) Straż Graniczną art. 61 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży;
- 3) Straż Marszałkowską – art. 42 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej
- 4) Służbę Ochrony Państwa – art. 127 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa;
- 5) Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu – art. 77 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
- 6) Służbę Wywiadu Wojskowego i Służbę Kontrwywiadu Wojskowego – art. 36 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego

Stopni służbowych uzyskanych w Służbie Więziennej nie uznają natomiast:

- 1) Policja – art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- 2) Służba Celno-Skarbowa – art. 198 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej;

- 3) Państwowa Straż Pożarna – podobnie jak w Służbie Więziennej ustawa pragmatyczna nie reguluje tego zagadnienia.

Mając powyższe na uwadze celem dodania do ustawy projektowanego art. 53a, stosownie do którego osobie przyjmowanej do służby, będącej żołnierzem zawodowym albo i posiadającej stopień, Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Celno-Skarbowej, Służby Wywiadu Wojskowego lub Służby Kontrwywiadu Wojskowego nadawać się będzie odpowiedni stopień Służby Więziennej, jest uzupełnienie luki w zasadach dotyczących przenoszenia funkcjonariuszy pomiędzy służbami, i w konsekwencji umożliwienie pozyskiwania do służby w Służbie Więziennej wykazujących predyspozycje do jej pełnienia i dysponujących bogatym doświadczeniem zawodowym funkcjonariuszy innych służb mundurowych oraz żołnierzy zawodowych Wojska Polskiego. W projektowanym przepisie przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy, odpowiedni pierwszy stopień oficerski Służby Więziennej będzie nadawał Minister Sprawiedliwości.

art. 54

Zmiany wprowadzone w art. 54 regulują sytuacje utraty stopnia Służby Więziennej w wyszczególnionych w tym przepisie przypadkach wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariusza. Projektowany przepis związany jest również z likwidacją istniejącej luki prawnej w zakresie określenia organów uprawnionych do wydania rozkazu o utracie albo obniżeniu stopnia, o którym mowa też w art. 236. Konieczne jest też uwzględnienie podstawy prawnej anulowania stopnia przed jego wręczeniem, np. w sytuacji popełnienia przez funkcjonariusza przestępstwa, już po nadaniu stopnia, a przed jego wręczeniem, oraz wskazanie organu uprawnionego do wydania rozkazu personalnego o utracie lub obniżeniu stopnia służbowego.

Do wydania rozkazu personalnego o utracie lub obniżeniu stopnia w przypadkach określonych w ustawie uprawniony będzie organ uprawniony do jego nadania, z tym, że rozkaz personalny o utracie lub obniżeniu stopnia podporucznika nadanego postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w trybie art. 50 ust. 4 wydawać będzie Minister Sprawiedliwości. Projektowany przepis wprowadza zasadę, stosownie do której organ uprawniony do nadania stopnia, który nadał funkcjonariuszowi stopień służbowy, w szczególnie uzasadnionych przypadkach podyktowanych dobrem służby będzie mógł przed

wręczeniem stopnia anulować nadany funkcjonariuszowi stopień służbowy. Przepisy te stanowią wyjątki od zasady dożywotności stopni Służby Więziennej

art. 55 pkt 6

Projektowana zmiana ma związek z dodaniem przepisu określającego przełożonych uprawnionych do obniżenia stopnia i anulowania stopnia, w celu z jednej strony usunięcia luki prawnej, a w konsekwencji dookreślenia w przepisie wykonawczym wydanym na podstawie art. 55 trybu obniżania stopni.

art. 58 ust. 4-6

Przepis określa tryb przyznawania i otrzymywania przez funkcjonariuszy IWSW dodatku specjalnego o charakterze stałym, oraz wysokość tego dodatku.

Służba Więzienna, nie licząc formacji mundurowej jaką jest wojsko, jest drugą co do wielkości formacją mundurową w Polsce. Do chwili obecnej jako jedyna w swej strukturze nie posiada komórki, która realizowałby czynności związane rozpoznawaniem, zapobieganiem i wykrywaniem przestępstw. IWSW będzie z mocy ustawy prowadziła powyższe czynności. Ponadto jednostka ta wymaga posiadania kadry, która posiada doświadczenie zawodowe w realizacji czynności związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem i wykrywaniem przestępstw. W związku z powyższym biorąc pod uwagę potrzebę pozyskania wykwalifikowanych kadr i charakter realizowanych czynności w środowisku hermetycznie zamkniętym i różniącym się zdecydowanie specyfiką od tego gdzie czynności realizują komórki m.in. Biura Spraw Wewnętrznych Policji, Straży Granicznej czy innych służb, wysokość dodatku specjalnego do 30 % kwoty bazowej jest jak najbardziej adekwatna.

Nie bez znaczenia jest tu również fakt, iż służby jakimi są: Policja czy Straż Graniczna w swoich zadaniach posiadają uprawnienia do realizacji czynności operacyjno – rozpoznawczych. Służby te ponadto do realizacji powyższych czynności dysponują wyspecjalizowanymi kadrami - funkcjonariuszy posiadających wieloletnie doświadczenie w pracy operacyjno - rozpoznawczej. Ponadto w przypadku Policji jak również Straży Granicznej, czynności na rzecz komórek realizujących czynności wewnętrzne w stosunku do funkcjonariuszy tych służb, zapewniają inne komórki organizacyjne, takie jak komórki realizujące czynności z zakresu techniki operacyjnej, analizy kryminalnej, komórki legalizacyjne. Służba Więzienna nie posiada do chwili obecnej takiego typu narzędzi co

powoduje potrzebę pozyskania i wyszkolenia osób posiadających specjalistyczne umiejętności niebędące szeroko dostępnymi na rynku pracy.

Skomplikowany i długotrwały, w stosunku do pozostałych funkcjonariuszy Służby Więziennej, proces szkolenia, któremu podlegać będą przyszli funkcjonariusze IWSW, wymaga stworzenia motywacyjnych mechanizmów zachęcających do dołączania do tej struktury. W przypadku analogicznych do projektowanej, jednostek organizacyjnych w ramach innych formacji - jak Policja, czy wyodrębnionych struktur, jak Biuro Nadzoru Wewnętrznego, stworzone zostały mechanizmy zachęcające do podejmowania służby w ramach takich jednostek, poprzez odpowiednie zachęty finansowe. Zachęty te są określane albo na poziomie aktów wykonawczych albo w ustawach określających ich funkcjonowanie. W przypadku IWSW przyjęto drugi z tych modeli, który ma stanowić mechanizm gwarancyjny względem przyszłych funkcjonariuszy IWSW. Należy podkreślić, że dodatki dla funkcjonariuszy zatrudnionych w tego rodzaju strukturach w innych służbach mają zróżnicowany charakter i to względem specyfiki uposażeń w ramach tych formacji określona została wysokość dodatku dla funkcjonariuszy IWSW.

Niezależnie od powyższego, ustalając wysokość dodatku specjalnego proponowanego dla funkcjonariuszy IWSW w wysokości do 30 % kwoty bazowej, przyjęto rozwiązania analogiczne do istniejących w Biurze Spraw Wewnętrznych Policji.

Ponadto w gestii Szefa IWSW będzie leżało uprawnienie do ustalania wysokości dodatku specjalnego na wniosek kierownika komórki organizacyjnej IWSW, w której funkcjonariusz IWSW pełni służbę. Wysokość dodatku specjalnego będzie ustalana, biorąc po uwagę zakres i charakter realizowanych zadań.

art. 60a ust. 6

Zmiany wynikają z konieczności doprecyzowania uprawnień rodzicielskich dla funkcjonariusza ojca dziecka.

art. 62 ust. 1 i 3

Zmiana w zakresie art. 62 podyktowana jest dążeniem do odwrócenia zasady płatności do rąk funkcjonariusza na rzecz formy bezgotówkowej, jako porządkującej materię.

art. 60j

Praktyka wskazuje na konieczność jednoznacznego określenia w ustawie, że w okresie urlopu wychowawczego funkcjonariuszowi nie przysługuje uposażenie.

art. 62i i art. 62j

Zmiana ma charakter doprecyzowujący, stosownie do zmiany art. 43zl.

art. 63

Przepis uzupełniono o Szefa IWSW oraz jego zastępcę w związku z wyodrębnieniem jednostki organizacyjnej IWSW.

art. 63 ust. 3

Dodawana regulacja ust. 3 ma zapewnić w sytuacji braku obsady stanowiska dyrektora okręgowego możliwość realizowania niezbędnych zadań w sprawach osobowych.

art. 64 ust. 1a oraz art. 64 ust. 3 i 4

Mając na uwadze rangę nowotworzonego organu, projektowany przepis stanowi, że Szefa IWSW powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości, natomiast zastępców Szefa IWSW powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek Szefa IWSW. Ponadto w razie zwolnienia stanowiska Szefa IWSW Minister Sprawiedliwości, do czasu powołania nowego Szefa, powierza pełnienie obowiązków Szefa IWSW, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi spośród funkcjonariuszy IWSW.

art. 66a

Projektowana zmiana w art. 66a ma na celu usankcjonować autonomię SWWS. Jest to ściśle powiązane ze swobodą realizacji misji i celów SWWS, która jest nierozdzielnie związana z potrzebą kolegialnej kontroli przejawiającej się dynamicznym zarządzaniem kadrą akademicką, efektywnym wykorzystaniem środków finansowych oraz dostosowywania wewnętrznych struktur i procesów decyzyjnych do profilu uczelni.

Zawężenie kręgu podmiotowego przy wyborach na wyższe stanowiska kierownicze w Służbie Więziennej do osób związanych z uczelnią stosunkiem pracy lub służby umożliwi sprawną realizację strategii i misji uczelni jako podmiotu systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz jednostki organizacyjnej Służby Więziennej.

art. 67 ust. 1

Proponowana zmiana ma na celu poszerzenie możliwości powołania na stanowisko Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej, komendanta ośrodka szkolenia Służby Więziennej i komendanta ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej, pracownika cywilnego, na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych. W aktualnym brzmieniu art. 67 ust. 1 ustawy na powyższe stanowiska mogły być powołane i odwołane osoby wyłącznie spośród oficerów Służby Więziennej. Mając na uwadze charakter powyższych jednostek organizacyjnych, a w szczególności realizowane przez te jednostki podstawowe zadania w zakresie zapewnienia właściwych warunków szkolenia oraz doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy i pracowników (art. 14 ust. 3 ustawy), ograniczenie możliwości doboru kadry kierowniczej tylko do funkcjonariuszy Służby Więziennej nie znajduje dalszego uzasadnienia. W sytuacji objęcia od roku 2018 szkoleniem grup pracowników zatrudnionych w Służbie Więziennej, poszerzenie możliwości doboru na stanowisko komendanta w ww. jednostkach o charakterze ściśle szkoleniowym obok funkcjonariusza, także pracownika, pozwala Dyrektorowi Generalnemu na wybór kandydata posiadającego najwyższe kwalifikacje.

art. 68 ust. 4–6

Zmiana w zakresie art. 68 zmierza do ujednolicenia postępowania w zakresie praktycznego stosowania powyższych przepisów. Konkretyzacja i bardziej precyzyjne zapisy, w sposób jednoznaczny pozwolą określić zarówno wysokość uposażenia, właściwość przełożonego oraz miejsce pełnienia służby funkcjonariusza pozostawionego w dyspozycji przełożonego.

art. 69a

Nowa regulacja wypełnia lukę prawną zakresie możliwości przejścia funkcjonariusza w służbie przygotowawczej do służby kandydackiej na SWWS.

Pierwotne brzmienie przepisu zakładało możliwość przeniesienia funkcjonariusza do służby kandydackiej przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Zaznaczyć w tym zakresie trzeba, że funkcjonariusze w służbie kandydackiej są również studentami studiów I albo II stopnia, wobec czego do wstąpienia do służby należy pozytywnie przejść proces rekrutacji na studia, prowadzony zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Decyzja Dyrektora Generalnego nie jest wobec tego

wystarczająca do przeniesienia funkcjonariusza do służby kandydackiej, a czynność taka wymaga również, aby funkcjonariusz pozytywnie przeszedł proces rekrutacji na studia.

art. 70 ust. 1 i 1a

Projektowane zmiany tworzą podstawy do wydłużenia okresu delegowania z 6 do 12 miesięcy, co jest uzasadnione potrzebami służby. Ponadto konieczne jest utworzenie podstawy do odwołania funkcjonariusza z delegowania z urzędu lub na własną prośbę, co usankcjonuje dotychczasową praktykę.

art. 72 ust. 1 i 4

Zmiana w zakresie art. 72 uwzględnia sytuację, gdy funkcjonariusz zajmujący wyższe stanowisko kierownicze zostanie powołany na inne, niższe stanowisko służbowe, np. z zastępcy dyrektora okręgowego SW na stanowisko dyrektora zakładu karnego. W takim przypadku uposażenie będzie zachowane z wyższego stanowiska do czasu uzyskania uposażenia zasadniczego równego dotychczas pobieranemu lub wyższego. W dodanym ust. 4 określono kompetencje Szefa IWSW oraz Rektora do wyrażenia zgody w szczególnie uzasadnionych przypadkach, do zachowania prawa do uposażenia należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku wobec funkcjonariusza przeniesionego lub powołanego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższego uposażenia zasadniczego.

art. 73 ust. 1 i 3

Zmiana w zakresie art. 73 spowodowana jest tym, iż aktualne przepisy nie określają świadczeń funkcjonariuszy, którzy de facto poprzez powołanie w drodze rozkazu personalnego na wyższe stanowisko kierownicze w Służbie Więziennej w innej jednostce, położonej w innej miejscowości, są przeniesieni z urzędu i nie mają określonych świadczeń analogicznych do osób przenoszonych z urzędu decyzją administracyjną do innej jednostki położonej w innej miejscowości. W ocenie projektodawcy uprawnienia te powinny być jednakowe, gdyż powołanie następuje z urzędu do pełnienia służby w innej jednostce.

art. 75 ust. 3

Przepis umożliwia wystąpienie z inicjatywą samego funkcjonariusza o oddelegowanie go do instytucji zagranicznej, w sytuacji ogłoszenia takiego naboru. Regulacja wychodzi naprzeciw oczekiwaniom funkcjonariuszy w tym zakresie.

art. 80 ust. 4

Dodawany przepis wyłącza zasadę pokrywania kosztów oddelegowania przez Służbę Więzienną w sytuacji pokrywania tych kosztów przez instytucję zagraniczną.

art. 83

Zmiany w zakresie art. 83 dotyczą:

- utworzenia możliwości sprawdzenia przydatności funkcjonariusza na najwyższe stanowiska kierownicze w Służbie Więziennej, przed powołaniem go na to stanowisko, poprzez uprzednie powierzenie pełnienia obowiązków na tym stanowisku,
- doprecyzowania, iż maksymalny okres powierzenia pełnienia obowiązków wynosi 12 miesięcy. Okres ten jest wystarczający dla oceny przydatności funkcjonariusza na danym stanowisku, jeżeli rozważa się mianowanie funkcjonariusza na to stanowisko (np. na stanowisko kierownicze). Występują jednak także przypadki powierzania obowiązków na czas zastępstwa w związku z długotrwałą chorobą, urlopami macierzyńskimi i rodzicielskimi, urlopem wychowawczym. W takich okolicznościach kierownik jednostki organizacyjnej musi mieć możliwość powierzenia obowiązków na czas absencji, który w ww. sytuacjach przekraczać może okres 12 miesięcy. Regulacja ta winna dotyczyć w zasadzie absencji funkcjonariusza na stanowiskach kierowniczych, z uwagi na brak możliwości dublowania takich stanowisk po upływie 12 miesięcy powierzenia obowiązków innemu funkcjonariuszowi,
- możliwości odwołania funkcjonariusza z czasowego pełnienia obowiązków na jego prośbę lub z urzędu, co sankcjonuje stosowaną praktykę,
- zakazu powierzania obowiązku na kolejny okres po upływie 12-miesięcznego okresu powierzenia obowiązków jako przepis ochronny funkcjonariusza w celu stabilizacji jego sytuacji służbowej.

W obowiązującym stanie prawnym nie występuje regulacja wskazująca wprost na możliwość odwołania funkcjonariusza z pełnienia obowiązków na innym stanowisku służbowym. Dodanie w art. 83 ust. 2a likwiduje tę swoistą lukę prawną.

Regulacja ust. 2a nie wskazuje enumeratywnie przesłanek uzasadniających odwołanie z urzędu z powierzenia czasowego pełnienia obowiązków na innym stanowisku służbowym, co jest działaniem celowym. *Ratio legis* tego przepisu podyktowane jest zarówno interesem służby w zakresie kształtowania właściwej polityki kadrowej, jak również interesem funkcjonariusza

i wiąże się z ilością możliwych do zaistnienia przesłanek warunkujących konieczność odwołania z urzędu z powierzenia pełnienia obowiązków na innym stanowisku służbowym.

Podstawową przesłanką decydującą o odwołaniu funkcjonariusza z powierzenia obowiązków służbowych na innym stanowisku jest mianowanie na to stanowisko lub ustanie konieczności takiego powierzenia obowiązków, np. z uwagi na powrót innego funkcjonariusza do służby ze zwolnienia lekarskiego. Katalog pozostałych przyczyn skutkujących koniecznością odwołania z urzędu z powierzenia obowiązków na innym stanowisku musi pozostać otwarty z uwagi na konieczność zabezpieczenia prawidłowej realizacji zadań przez właściwie dobraną przez przełożonego kadrę.

O odwołaniu funkcjonariusza z powierzenia obowiązków służbowych może decydować między innymi utrata uprawnień niezbędnych do pełnienia służby na powierzonym stanowisku lub ich nie uzyskanie, nieosiągnięcie odpowiednich wyników w służbie na powierzonym stanowisku służbowym, popełnienie przez funkcjonariusza przewinienia dyscyplinarnego skutkującego brakiem możliwości kontynuowania służby na powierzonym stanowisku, likwidacja stanowiska, jak również zagwarantowanie prawa kierownika jednostki organizacyjnej do kształtowania polityki kadrowej, także w zakresie powierzania obowiązków na poszczególnych stanowiskach służbowych i doboru kadry, w tym kadry kierowniczej.

Podkreślić również trzeba, iż powierzanie obowiązków na stanowisku służbowym jest sprawą wynikającą z podległości służbowej funkcjonariusza i zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 6 ustawy o Służbie Więziennej następuje w formie rozkazu personalnego, od którego nie przysługuje odwołanie.

art. 88

Przepis, który określa organy właściwe do wydawania opinii służbowych, został uzupełniony o wskazanie Szefa IWSW w związku z wyodrębnieniem jednostki organizacyjnej IWSW.

art. 90 ust. 4

Przepis został uzupełniony o wskazanie Szefa IWSW w związku z wyodrębnieniem jednostki organizacyjnej IWSW.

art. 94

Zmiana przepisu wprowadza, obok tymczasowego aresztowania, także jako podstawę obligatoryjnego zawieszenia funkcjonariusza w czynnościach służbowych, wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego. W ust. 2 jako fakultatywną przesłankę zawieszenia funkcjonariusza w czynnościach służbowych, wskazano wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowania dyscyplinarnego. Dodano nową przesłankę fakultatywnego zawieszenia funkcjonariusza w czynnościach służbowych w wyniku wniesienia przeciwko niemu subsydiarnego aktu oskarżenia – art. 55 § 1 k.p.k.

Nie wskazano maksymalnego okresu zawieszenia w czynnościach służbowych, które może trwać do czasu zakończenia stosowania tymczasowego aresztowania lub zakończenia postępowania karnego albo dyscyplinarnego. Doprecyzowano kompetencje przełożonego do wydania rozstrzygnięcia w zakresie zawieszenia oraz uchylania zawieszenia w czynnościach służbowych.

art. 95 ust. 2

Proponuje się, aby w każdym przypadku ukarania karą dyscyplinarną, zawieszona część uposażenia nie była zwracana; aktualnie następuje to tylko w przypadku skazania wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub ukarania karą wydalenia ze służby.

art. 96

Zmiany w zakresie art. 96 dotyczą:

- ust. 2 pkt 6 – jeżeli nieobecność w służbie spowodowanej chorobą w okresie ostatnich 2 lat wyniosła powyżej łącznie 500 dni, proponuje się dodać przesłankę uzasadniającą zwolnienie ze służby. Funkcjonariusze nagminnie przerywają zwolnienie na krótki okres, by nie nastąpiła przesłanka nieprzerwanego okresu 12 miesięcznego zwolnienia, co powoduje utrudnienia w organizacji służb, powstawanie nadgodzin w służbie oraz brak możliwości przyjęcia do służby innego funkcjonariusza,

- uchylenie w ust. 2 pkt 9 – uzyskanie prawomocnej odmowy wydania poświadczenia bezpieczeństwa osobowego, co dotyczyć może tylko kandydatów na stanowisko kierownicze w służbie, powinno skutkować skreśleniem z listy kandydatów na to stanowisko, ale nie zwolnieniem ze służby, co jest niezgodne z ustawą o ochronie informacji niejawnych,

– ust. 3a – zasadą jest, że funkcjonariusz sam wskazuje w raporcie datę zwolnienia ze służby, niejednokrotnie w dacie złożenia raportu, w terminie wykraczającym poza okres 3 miesięczny, np. składa raport 20 stycznia, że chce być zwolniony z dniem 30 kwietnia, a zgodnie z brzmieniem ust. 3 winien być zwolniony najpóźniej przed dniem 20 kwietnia; zmiana wychodzi naprzeciw oczekiwaniom funkcjonariuszy,

– ust. 3b – przepis przewiduje odwrotną sytuację, gdy funkcjonariusz chce się zwolnić wcześniej, przed upływem 3 miesięcy, nawet z dniem złożenia raportu, a ze względu na potrzeby służby nie jest to możliwe z uwagi np. na przekazanie obowiązków przez kierownika działu, konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku służby, czynności związane z zakończeniem postępowania, itd.,

– ust. 3c – w celu wykluczenia sytuacji konieczności obligatoryjnego zwolnienia ze służby funkcjonariusza w jednostce objętej militaryzacją,

– ust. 6 – nieobecność w służbie spowodowana chorobą, trwająca nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy, powoduje fakultatywną przesłankę zwolnienia ze służby. Tymczasem funkcjonariusze w celu uniknięcia tego skutku przerywają okres zwolnienia na krótki okres, by niebawem ponownie rozpocząć 12 miesięczny okres choroby. Określenie przerwy w zwolnieniach lekarskich ma zapobiec nadużywaniu uprawnienia przełożonych w sprawach osobowych z jednej strony, a z drugiej strony gwarancje dla funkcjonariusza niezakłóconego leczenia zdrowia.

art. 98

Nadanie nowego brzmienia art. 98 ma na celu wyeliminowanie luki prawnej w zakresie organu uprawnionego do zwolnienia ze służby funkcjonariusza powołanego na stanowisko służbowe bez jego uprzedniego odwołania ze stanowiska.

art. 99

Celem zmiany jest umożliwienie przyznania odprawy funkcjonariuszowi, który w związku odwołaniem z zajmowanego stanowiska nie wyraził zgody na przeniesienie na niższe stanowisko, w konsekwencji został zwolniony ze służby.

art. 105a

Celem zmiany jest wprowadzenie analogicznych rozwiązań przewidzianych wobec funkcjonariuszy również do pracowników przez zobowiązanie zwrotu przez pracownika

kosztów wyżywienia, zakwaterowania oraz podróży służbowych w przypadku zwolnienia przed upływem 5 lat od dnia zakończenia szkolenia.

art. 109a i art. 109b

Celem projektowanego przepisu jest zrównanie uprawnień zwolnionych funkcjonariuszy do uprawnień innych służb mundurowych w zakresie wliczania okresów służby do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy, w przypadku podjęcia pracy.

art. 110 ust. 1a

Zgodnie z projektowaną regulacją badania psychologiczne będą mogły być wykonywane przez psychologów zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej. Z kolei tryb odwoławczy w zakresie badań psychologicznych będzie realizowany na zasadach dotychczasowych, czyli przez komisje lekarskie MSWiA. W zależności od umiejscowienia RKL zdarza się, że występują znaczne opóźnienia dotyczące badań specjalistów wykonywanych w ramach komisji MSWiA. W zaistniałej sytuacji, pomimo przychylności RKL, proces rekrutacji kandydatów do służby w Służbie Więziennej ulega znacznemu wydłużeniu. Powierzenie wykonywania badań przez komisje MSWiA innym podmiotom, m.in. osobom o odpowiednich kwalifikacjach zatrudnionym w Służbie Więziennej, umożliwi znaczne przyspieszenie procesu rekrutacji kandydatów, co uzasadnione jest znacznymi brakami kadrowymi w SW.

art. 112 ust. 4 i 5

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, jeżeli jest to uzasadnione stanem zdrowia funkcjonariusza, jednostka służby medycyny pracy będzie mogła wystąpić do przełożonego z wnioskiem o jego skierowanie do komisji lekarskiej w celu określenia stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby, jak również związku poszczególnych schorzeń ze szczególnymi warunkami i właściwościami służby.

Projektowany ust. 5 zawiera upoważnienie ustawowe dla Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia sposobu przeprowadzania badań profilaktycznych funkcjonariuszy Służby Więziennej przez jednostki służby medycyny pracy Służby Więziennej, wzorów dokumentacji medycznej stosowanej wobec funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz wskazówki metodyczne do badań profilaktycznych wynikające ze specyfiki ryzyka zawodowego w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej. Celem

projektowanego przepisu jest uregulowanie sposobu przeprowadzania i dokumentowania badań profilaktycznych realizowanych przez jednostki służby medycyny pracy SW wobec funkcjonariuszy SW, które wynikają ze specyfiki ryzyka zawodowego w jednostkach organizacyjnych SW. Dotychczas obowiązujące przepisy dotyczące wzorów dokumentacji medycznej wydane zostały w formie zarządzenia Dyrektora Generalnego SW z dnia 3 marca 2011 r. w sprawie rodzajów dokumentacji podstawowych jednostek służby medycyny pracy Służby Więziennej, sposobu jej prowadzenia, udostępniania i przechowywania oraz wzorów stosowanych dokumentów w profilaktycznej opiece zdrowotnej sprawowanej wobec funkcjonariuszy Służby Więziennej. Należałoby także uwzględnić zmiany, które rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. poz. 666) nałożyły na podmioty lecznicze, w tym na jednostki medycyny pracy obowiązek prowadzenia dokumentacji medycznej w formie elektronicznej. Ponadto akty prawne, które regulują działalność służby medycyny pracy SW, tj. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie służby medycyny pracy w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej oraz obowiązujące od 2009 r. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie zadań służby medycyny pracy wynikających ze specyfiki ryzyka zawodowego w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, nie uwzględniają zmian, które dokonały się na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat, i należy je dostosować do obowiązujących przepisów w tym zakresie. Dotychczas w ustawie o Służbie Więziennej brak było delegacji ustawowej dla Ministra Sprawiedliwości dotyczącej uregulowania działalności jednostek służby medycyny pracy SW; działalność ta odbywała się na podstawie art. 8 i 27 ustawy o służbie medycyny pracy.

art. 113 ust. 1

Zmiana ma na celu likwidację luki prawnej w zakresie określania dalszego związku choroby, przy kontynuowaniu leczenia, co wymuszało kierowanie ponowne do komisji lekarskiej i ponoszenie z tego tytułu dodatkowych kosztów.

art. 116

Zgodnie z projektowaną regulacją

w przypadku odniesienia ran, kontuzji lub urazu psychicznego w związku z pełnieniem służby lub ze względu na schorzenie lub stan psychofizyczny pozostające w związku z pełnieniem służby, funkcjonariusz pełniący służbę w zakładzie karnym lub w areszcie

śledczym, zgodnie ze wskazaniami lekarza medycyny pracy, będzie mógł skorzystać z turnusu w czasie służby bez konieczności wykorzystywania dodatkowego urlopu wypoczynkowego.

Zakłada się, iż turnus profilaktyczno-zdrowotny trwać będzie nie dłużej niż 14 dni kalendarzowych i obejmie działania rehabilitacyjne, antystresowe i profilaktykę zdrowotną, w tym profilaktykę psychologiczną.

Wniosek o skierowanie na turnus profilaktyczno – zdrowotny będzie zawierał wskazane w przepisie dane osobowe funkcjonariusza i pracownika. Z kolei liczbę turnusów i terminy turnusów, a także limity miejsc oraz podmioty prowadzące turnusy ustali co roku w drodze zarządzenia Dyrektor Generalny.

Przewiduje się również, iż przepisy projektowanego ust. 1, będą miały zastosowanie również do pracowników Służby Więziennej.

Proponowana zmiana art. 116 nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Źródłem finansowania kosztów związanych z dostosowaniem aktualnej bazy ośrodków do potrzeb działalności prozdrowotnej oraz realizacji turnusów będzie budżet więziennictwa. Turnusy profilaktyczno-zdrowotne zastąpią obecnie realizowane obozy kondycyjne, a więc środki finansowe zaplanowane i przeznaczane na obozy kondycyjne, wykorzystane zostaną na organizację turnusów, bez konieczności zwiększania środków budżetowych na ten cel (w roku 2022 SW korzystać będzie ze środków zaplanowanych na realizację obozów kondycyjnych, o ile pozwoli na to sytuacja epidemiologiczna). Przedmiotowe rozwiązanie nie będzie w żadnym zakresie realizowane w ramach świadczeń opieki zdrowotnej oferowanych osobom ubezpieczonym w NFZ.

art. 117

Zmiana polega na prawidłowym zredagowaniu przepisu upoważniającego i wskazanie w ust. 3 zakresu, w jakim do funkcjonariuszy stosuje się przepisy Kodeksu pracy. W projektowanym ust. 1 uwzględniono wprost prawo funkcjonariusza do przerwy w służbie, pozostawiając do uregulowania w akcie wykonawczym wymiar czasowy przerwy, zasady jej udzielania i możliwy sposób jej wykorzystania.

art. 118 ust. 9a–9i

Analiza wysokości kwot jednorazowego odszkodowania na podstawie obowiązującej ustawy o Służbie Więziennej (art. 118) oraz określonych w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby

pozostających w związku ze służbą dla pozostałych służb mundurowych wskazują, że wysokość jednorazowego odszkodowania w innych służbach jest wyższa, a w przypadku śmierci funkcjonariusza SW, rodzina po zmarłym funkcjonariuszu otrzyma o połowę niższą kwotę odszkodowania niż rodzina po zmarłym funkcjonariuszu służb objętych przepisami ww. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. Ustalenie odszkodowania w wysokości niższej niż w pozostałych służbach, należy uznać za niezgodne z konstytucyjną zasadą równości podmiotów, rozumianą w ten sposób, iż wszystkie podmioty charakteryzujące się daną cechą istotną w stopniu równym, muszą być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań dyskryminujących, czy też faworyzujących określoną grupę osób. Rodzina funkcjonariusza Służby Więziennej, który w trakcie realizacji obowiązków służbowych zginął w wyniku ataku osadzonego, powinna otrzymać jednakowe odszkodowanie, jak rodzina policjanta, który zginął w wyniku działania przestępcy. Ponadto przepisy ustawy przewidują dodatkowe świadczenia finansowe ponad kwotę głównego odszkodowania, tj. zwiększenia o 3,5 krotność najniższe uposażenie zasadnicze na każdego członka rodziny, czego nie przewidują przepisy ustawy o Służbie Więziennej. Niezależnie od powyższego przepisy ustawy przewidują w szczególnych i uzasadnionych przypadkach zwiększenie wysokości kwot nie więcej jednak niż o 100%, przez Ministra Sprawiedliwości, odpowiednio do uprawnień Prezesa Rady Ministrów lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w pozostałych służbach. Powyższe zmiany służą dostosowaniu wysokości świadczeń do przepisów obowiązujących dla pozostałych służb mundurowych.

art. 119 ust. 1

W związku z dodaniem do doskonalenia zawodowego porad i odpraw służbowych, bardziej adekwatne będzie określenie wyżywienia we wszystkich formach kształcenia na podstawie art. 43zq.

art. 123 ust. 3 i 4

Zmiany w zakresie art. 123 spowodowane są koniecznością dodania upoważnienia dla Dyrektora Generalnego do określenia innego rozkładu czasu służby, ze względu na potrzeby służby (np. funkcjonowania służby dowodzenia), jak również określenia wprost w ustawie obowiązku przestrzegania przez funkcjonariuszy czasu służby.

art. 125

Dotychczasowe brzmienie określono jako ust. 1, dokonując zmian porządkujących. W dodawanym ust. 2 przewidziano kompetencje dla Dyrektora Generalnego w stanach nadzwyczajnych, stanie zagrożenia epidemicznego, stanie epidemii lub innej sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej do wprowadzenia innego niż określony w ust. 1 rozkładu służby. Ma to zapewnić, w sytuacjach nadzwyczajnych, sprawną realizację zadań postawionych przed Służbą Więzienną.

art. 136

Projektowana zmiana przewiduje skreślenie wyrazu „telefoniczne” oraz odpowiednio wyrazów „dyżur telefoniczny” w ust. 2–5 i zastąpienie ich wyrazami „dyżur na wezwanie”. Funkcjonariusz może być bowiem wezwany do jednostki czy powiadomiony o konieczności podjęcia innych czynności nie tylko telefonicznie. Adekwatnym jest wprowadzenie pojęcia „dyżuru na wezwanie” jako terminu ogólnego, bez wskazania jego formy.

art. 139 ust. 1a

Zmiana przewiduje wprowadzenie rozwiązania zgodnego z Kodeksem pracy. Wprowadzając nową instytucję proporcjonalnego urlopu w wymiarze 1/12 za każdy miesiąc należy uregulować jego wysokość w zaokrągleniu do pełnego dnia, np. 2,16 dnia do 3 dni.

art. 146 ust. 1 pkt 1-33

Doprecyzowano brzmienie pkt 1 i 2 w zakresie rodzaju pobieranej nauki i liczby dni urlopu szkoleniowego, w zależności od rodzaju szkoły i konieczności przygotowania się do egzaminu. Postuluje się dla przykładu uwzględnienie w art.146ust. 1 pkt 1 kształcenia także w szkole doktorskiej, tak aby przepis zawierał wszystkie możliwe formy kształcenia przewidziane przez ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Z kolei w art. 146 ust. pkt 3 uwzględniono okoliczność przygotowania się do obrony rozprawy doktorskiej lub przygotowania się do kolokwium habilitacyjnego.

art. 148

Z zasady wprowadzonej w ust. 2 wynika, że co najmniej jedna część urlopu powinna obejmować łącznie z dodatkowym urlopem nie mniej niż 14 dni jest wystarczająca, pozostały urlop w zależności od potrzeb i możliwości służby powinien być wykorzystywany przez funkcjonariusza wg uznania; obowiązek wynikający z uchylanego w projekcie ust. 3 jest zbyt

rygorystyczny, bowiem wprowadza konieczność biurowego prowadzenia ewidencji urlopów. Należy również pamiętać, że urlop dodatkowy wykorzystuje się dopiero po wykorzystaniu urlopu, co ma najczęściej miejsce pod koniec roku kalendarzowego i sprawozdawczego.

art. 149 ust. 5

Zmiana zrównuje funkcjonariuszy i pracowników w zakresie terminu wykorzystania urlopu wypoczynkowego, w sytuacji jego przejścia na rok następny.

art. 154 ust. 1

Zwrot „w czasie służby” proponuje się zastąpić zwrotem „w czasie pełnienia służby”, jako sformułowaniem bardziej precyzyjnym, tym bardziej, że pojęcie czasu służby określone w art. 120 ust. 1 ustawy jest bardzo szerokie i obejmuje czas, w którym funkcjonariusz pozostaje w dyspozycji przełożonego w jednostce organizacyjnej lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania zadań służbowych, w tym również czas związany z uczestnictwem w szkoleniu lub doskonaleniu zawodowym oraz odbywaniem podróży służbowych.

art. 157 ust. 5 i 6

Zmiany w zakresie art. 157 mają na celu określenie sposobu postępowania w sytuacji, w której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że funkcjonariusz albo pracownik znajdujący się na terenie jednostki organizacyjnej, bądź wykonujący czynności służbowe poza jej terenem, znajduje się pod wpływem alkoholu, środka odurzającego lub innego podobnie działającego środka. Z kolei sposób przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie funkcjonariusza lub pracownika, ich dokumentowania oraz weryfikacji, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego przeprowadzania badań oraz zagwarantowania wiarygodności ich wyników, z uwzględnieniem postępowania w przypadku odmowy poddania się badaniom określi w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości. .

art. 173 ust. 3

Zmiany stanowią konsekwencję nadania kolejnych stopni w korpusie oficerskim oraz dodaniu stanowiska Rektora, jako uprawnionego do dodatkowych norm.

art. 189 ust. 1 i art. 190 pkt 1

Zmiany stanowią konsekwencję nadania kolejnych stopni w korpusie oficerskim oraz dodaniu stanowiska Rektora, jako uprawnionego do dodatkowych norm.

Wobec powyższego zmiany w zakresie art. 189 i 190 podyktowane są dążeniem, aby konsekwencją powołania funkcjonariusza na wyższe stanowisko kierownicze w Służbie Więziennej do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości stało się nabycie tożsamych uprawnień, które nabywa funkcjonariusz przeniesiony z urzędu.

art. 192 pkt 2 lit. c

Celem przepisu jest wyeliminowanie sprzeczności ze znowelizowaną treścią art. 66a ust. 6, zgodnie z którą Senat SWWS rozstrzyga w formie pisemnej o realizacji przez Rektora uprawnień określonych w rozdziale 17 ustawy zmienianej. Przepis uwzględnia także utworzenie IWSW.

art. 199 pkt 3

Zmiana ma na celu ograniczenie uprawnienia do nagrody rocznej. Nagroda roczna nie będzie przysługiwała funkcjonariuszowi, który porzucił służbę; pojęcie porzucenia służby wprowadził ustawodawca w art. 97 ust. 1 pkt 8.

art. 213 ust. 1

Projektowana zmiana przełożonego uprawnionego do przyznania pomocy przez zastąpienie Dyrektora Generalnego kierownikiem jednostki organizacyjnej wynika ze względów praktycznych, gdyż sam uprawniony, organ rozpatrujący wniosek, jak i całość dokumentacji, znajduje blisko miejsca zamieszkania uprawnionego, któremu przepisy powinny w stopniu maksymalnym ułatwić udział w postępowaniu.

Art. 221-224

Projektowane przepisy pozwolą na uproszczenie i przyspieszenie procedury ponownego nawiązania stosunku służbowego z funkcjonariuszem, w którego sprawie nastąpiło prawomocne:

- 1) umorzenie postępowania karnego albo postępowania karnego skarbowego;
- 2) zakończenie postępowania karnego albo postępowania karnego skarbowego wyrokiem uniewinniającym;

- 3) uchylenie ostatecznego orzeczenia komisji lekarskiej o całkowitej niezdolności do służby;
- 4) uchylenie wyroku skazującego i wydanie w nowym postępowaniu karnym lub postępowaniu karnym skarbowym prawomocnego wyroku uniewinniającego;
- 5) uchylenie orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby;
- 6) uchylenie lub stwierdzenie nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby z powodu jej wadliwości.

Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami postępowanie w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego zostanie ograniczone do zbadania karalności funkcjonariusza oraz zdolności fizycznej i psychicznej do pełnienia służby (projektowany art. 221 ust. 2). Zwolniony funkcjonariusz nie będzie – tak jak w obecnym stanie prawnym – przechodził pełnego postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 39 i nast. ustawy. Projektowane przepisy pozwolą również, w przypadku negatywnego zakończenia postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego albo w przypadku złożenia oświadczenia przez funkcjonariusza o odmowie ponownego nawiązania stosunku służbowego albo w przypadku niewyrażenia przez funkcjonariusza zgody na mianowanie na niższe stanowisko, na umorzenie tego postępowania (w rezultacie w mocy pozostanie decyzja o zwolnieniu ze służby albo rozkaz personalny stwierdzający wygaśnięcie stosunku służbowego).

Proponowane przepisy regulują także sposób postępowania w przypadku pozytywnego zakończenia postępowania (wydanie aktu mianowania), jak również w przypadku braku możliwości mianowania funkcjonariusza na ostatnio zajmowane stanowisko służbowe lub na stanowisko równorzędne w zakresie uposażenia zasadniczego.

Uregulowana została także kwestia odszkodowania za okres pozostawania poza służbą. Funkcjonariuszowi, z którym ponownie nawiązano stosunek służbowy albo wobec którego umorzono postępowanie w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego na podstawie art. 221 ust. 5 lub art. 222 ust. 5 lub 6 przysługiwać będzie za okres pozostawania poza służbą świadczenie pieniężne równe uposażeniu na stanowisku służbowym zajmowanym bezpośrednio przed ustaniem stosunku służbowego, nie więcej jednak niż za okres 6 miesięcy i nie mniej niż za 1 miesiąc.

Uchylenie art. 224 wynika z projektowanego brzmienia art. 221 ust. 1 pkt 6 i uwzględnienia w tym przepisie prawomocnego uchylenia lub stwierdzenia nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby z powodu jej wadliwości jako przesłanki do wszczęcia postępowania w przedmiocie ponownego nawiązania stosunku służbowego. W konsekwencji, po wprowadzeniu projektowanych zmian, przepisy art. 224 nie będą miały zastosowania w praktyce.

art. 230

Zmiana art. 230:

- poszerza katalog działania bądź zaniechania funkcjonariusza stanowiących naruszenie dyscypliny służbowej,
- ust. 6 ma charakter porządkujący,
- poprzez dodanie ust. 6a-6c wypełnia lukę prawną dot. kwestii doprecyzowania środka dyscyplinującego jaką jest rozmowa dyscyplinująca. Wskazano termin przeprowadzenia rozmowy, sposób jej przechowywania i czasookres związania przełożonego środkiem dyscyplinującym w postaci rozmowy dyscyplinującej. Zmiany są spowodowane faktem, iż obecnie brak jest przepisów regulujących, gdzie i przez jaki okres przechowuje się protokół bądź notatkę z udokumentowanej rozmowy dyscyplinującej. Przewidziano także możliwość zaskarżenia, w określonym terminie, faktu przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej, oraz określono konsekwencje wniesienia sprzeciwu.

art. 230a i 230b

Dodawane przepisy wprowadzają odpowiedzialność dyscyplinarną za współsprawstwo, współsprawstwo kierownicze, podżeganie i pomocnictwo w popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego. Jednocześnie określono, że co najmniej dwa zachowania podjęte w krótkich odstępach czasu dotyczące tego samego zamiaru lub sposobności jest traktowane jako jedno przewinienie.

art. 231 ust. 6a i ust. 8 pkt 1 i 2

W dotychczasowych regulacjach brak było określenia, jakie elementy ma zawierać upoważnienie do załatwiania spraw dyscyplinarnych; proponowany przepis usuwa tę lukę.

Zmiany w ust. 8 polegają na wskazaniu, że dla Szefa IWSW oraz Zastępcy Szefa IWSW wyższym przełożonym dyscyplinarnym w postępowaniu dyscyplinarnym będzie Minister Sprawiedliwości. Zmienia się właściwość ww. przełożonego w odniesieniu do prorektora Uczelni, dla którego w miejsce dotychczasowego Dyrektora Generalnego ma być również Minister Sprawiedliwości.

art. 235

Karą dyscyplinarną wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe może być ukarany nie tylko funkcjonariusz zajmujący stanowisko z mianowania, ale również funkcjonariusz powołany na wyższe stanowisko kierownicze, który winien być odwołany i nie powinien przed

zatarciem kary być mianowany lub powołany na wyższe stanowisko. Zmiana wskazuje w sposób jednoznaczny, że przy wykonaniu kary uwzględnia się również wyższe stanowiska kierownicze w służbie.

art. 237 ust. 2

Kara wydalenia ze służby oficera powinna być wymierzona przez kierownika jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełnił służbę, przede wszystkim ze względów prowadzonej polityki kadrowej w tej jednostce oraz względów praktycznych. Wyłączna kompetencja Dyrektora Generalnego do wymierzenia tej kary wydłużała postępowanie i zwiększało niepotrzebną biurokrację w tym zakresie.

art. 238 ust. 3

Zmiana wynikowa z wprowadzenia nowego art. 250a. Zgodnie z art. 238 ust. 2, za popełnienie kilku przewinień dyscyplinarnych można wymierzyć jedną karę dyscyplinarną, odpowiednio surowszą, mając na uwadze względy wychowawcze lub prewencyjne wymierzonej kary. Wprowadzenie art. 250a umożliwiającego rozdzielnie postępowania w sytuacjach przewidzianych na osobne postępowania, spowodowało konieczność wprowadzenia ust. 3 w art. 238 jako zastrzeżenia do stosowania ust. 2.

art. 239

Doprecyzowano dyrektywy ogólne wymiaru kary dyscyplinarnej, wprowadzając większą precyzję regulacji.

art. 240

Zmiany w art. 240:

– w ust. 1 – tiret pierwsze: zmiana wynikowa w związku z dodaniem ust. 6c w art. 230, oraz tiret drugie – wprowadzono możliwość wszczęcia postępowania dyscyplinarnego na wniosek zainteresowanego organu i instytucji nie będących organami ścigania,

– w ust. 2 daje uprawnienie do wszczęcia lub przejęcia postępowania dyscyplinarnego wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu lub Dyrektorowi Generalnemu, co oznacza możliwość wszczęcia lub przejęcia każdego postępowania dyscyplinarnego przez Dyrektora Generalnego, nawet w sytuacji gdy Dyrektor Generalny nie jest wyższym

przełożonym dyscyplinarnym; natomiast zmiana ust. 3 ma charakter porządkujący i wynika ze zmian ust. 1 i 2,

- w ust. 4 wprowadza przedłużenia czynności wyjaśniających,
- poprzez dodawane ust. 4a–4f wypełniają swego rodzaju lukę prawną w zakresie konieczności wydania postanowienia o przeprowadzeniu czynności wyjaśniających, elementów postanowienia o czynnościach wyjaśniających, sposób zakończenia czynności wyjaśniających oraz niezbędne jego elementy oraz sposób dysponowania materiałami z czynności wyjaśniających. Określono uprawnienia Dyrektora Generalnego oraz wyższego przełożonego w zakresie zlecania czynności wyjaśniających,
- zdanie pierwszego w ust. 5 doprecyzowuje konieczność doręczenia postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego obwinionemu.
- poprzez dodanie pkt 3a w ust. 6 wskazuje się na konieczność zamieszczenia w postanowieniu o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego informacji o dacie powzięcia informacji uzasadniającej podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Często brak było wskazania w postanowieniu o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego daty powzięcia takiej informacji. Zmiana ta powoduje przejrzystość działania przełożonego dyscyplinarnego, a jednocześnie wskazuje jednoznacznie na zachowanie lub przekroczenie terminu uprawniającego do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego określonego w art. 241 ust. 3.

art. 240a

Projektowane przepisy art. 240a mają na celu dostarczenie Dyrektorowi Generalnemu, jako organowi sprawującemu ogólny nadzór nad funkcjonowaniem Służby Więziennej, oraz Ministrowi Sprawiedliwości, jako organowi administracji rządowej sprawującemu zwierzchnictwo nad Służbą Więzienną, narzędzi do natychmiastowego odsunięcia od wykonywania służbowych funkcjonariuszy zajmujących wyższe stanowiska kierownicze w Służbie Więziennej w sytuacjach, w których wymaga tego szczególnie naganne zachowanie funkcjonariusza.

Podstawę zastosowania projektowanej instytucji stanowić może zatrzymanie funkcjonariusza związane z jego schwytaniem na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego, a także popełnienie innego rodzaju czynu skutkującego naruszeniem lub zagrożeniem istotnych interesów służby. Ta ostatnia przesłanka odnosi się do szczególnego charakteru służby publicznej służb mundurowych, w których – ze względu na zakres przypisanych im zadań –

bardziej rygorystycznie kształtowany jest status służbowy funkcjonariuszy, od których wymaga się wysokiego poziomu kompetencji, postawy etycznej i przestrzegania przepisów prawa.

Przewidziana w projektowanym art. 240a instytucja znajdzie zastosowanie tylko do funkcjonariuszy zajmujących wyższe stanowiska kierownicze w Służbie Więziennej, a więc takich, którzy podejmują kluczowe decyzje dotyczące funkcjonowania tej formacji. Katalog wyższych stanowisk kierowniczych jest określony w art. 63 ust. 1 wymienionej ustawy. Obejmuje on m.in. dyrektorów okręgowych, dyrektorów zakładów karnych i aresztów śledczych, komendantów ośrodków szkolenia oraz zastępców tych osób.

Maksymalny 60-dniowy okres zarządzanej przez Dyrektora Generalnego albo przez Ministra Sprawiedliwości przerwy w czynnościach służbowych funkcjonariusza jest zharmonizowany z rozwiązaniami dotyczącymi czasu trwania czynności wyjaśniających, które fakultatywnie mogą poprzedzać wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (co do zasady czynności te należy ukończyć w terminie 30 dni, lecz w wyjątkowych przypadkach mogą być przedłużone do 60 dni).

Przerwa będzie mogła trwać do wydania przez przełożonego dyscyplinarnego stosownego postanowienia – albo o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, albo o odmowie wszczęcia takiego postępowania. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego jest równoznaczne z nadaniem funkcjonariuszowi statusu obwinionego, umożliwiając podjęcie decyzji w przedmiocie ewentualnego zawieszenia funkcjonariusza w trybie art. 94 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej.

Projektowany art. 240a ust. 3 nakłada na organ zarządzający przerwę niezwłoczne zawiadomienie o wydaniu zarządzenia przełożonego dyscyplinarnego celem podjęcia przez niego stosownych czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, w szczególności zlecenia przeprowadzenia czynności wyjaśniających, o których mowa w art. 240 ust. 4, albo wydania stosownego postanowienia bez przeprowadzania takich czynności.

art. 241 ust. 1 i 4

Zmiana w art. 241:

– ust. 1 określa tylko i wyłącznie przesłanki wskazujące na brak możliwości wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Dotychczasowa regulacja łączyła przesłanki negatywne w zakresie wszczęcia postępowania i umorzenia postępowania w przypadku ich zaistnienia. Proponowana regulacja umożliwia precyzyjne stosowanie przepisu w zakresie nie wszczynania postępowania dyscyplinarnego,

– karalność przedawnienia dyscyplinarnego będzie ustawać z upływem 2 lat od dnia jego popełnienia. Zawieszenie postępowania dyscyplinarnego będzie wstrzymywać bieg tego terminu.

W art. 241 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku ustawy o Policji (art. 135 ust. 1), wyodrębnione zostały wyłącznie przesłanki wydania przez przełożonego dyscyplinarnego postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Podstawy umorzenia postępowania dyscyplinarnego zostały wskazane w projektowanym art. 252a ustawy o Służbie Więziennej. Przyjęte rozwiązanie ma przede wszystkim uzasadnienie systemowe i wynika z faktu, że umorzenie postępowania dyscyplinarnego jest formą zakończenia postępowania dyscyplinarnego (w przypadku ziszczenia się przesłanek do umorzenia postępowania jest wydawane orzeczenie dyscyplinarne, analogicznie jak w przypadku pozostałych rozstrzygnięć dyscyplinarnych - art. 252 ust. 1, od którego obwinionemu przysługuje prawo wniesienia odwołania). Rozdzielenie przesłanek niewszczyniania postępowania dyscyplinarnego oraz umorzenia postępowania dyscyplinarnego przyczyni się do bardziej czytelnego i zrozumiałego uregulowania obu instytucji oraz właściwego ich umiejscowienia w obrębie ustawy”.

Przewidziane w projektowanym art. 241 ust. 4 ustawy o Służbie Więziennej wydłużenie okresu przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego z 1 do 2 lat ma na celu urealnienie tego okresu oraz ujednolicenie z rozwiązaniami przyjętymi dla innych służb mundurowych, w tym Policji i Straży Granicznej.

art. 242

Proponowane rozwiązanie wprowadza instytucje dobrowolnego podania się karze w dwóch wariantach. Nowe rozwiązanie wynikające z ust. 1 pozwala wymierzyć karę bez wszczynania postępowania dyscyplinarnego jeżeli okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości, a kara dyscyplinarna nie będzie surowsza niż nagana. Niewątpliwie rozwiązanie to ma na celu szybkie i sprawne ukaranie funkcjonariusza przy spełnieniu założonych przesłanek. Kolejnym rozwiązaniem jest wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i złożenie przez obwinionego wniosku o dobrowolne poddanie się karze. Nowym rozwiązaniem jest możliwość zaskarżenia wydanego orzeczenia na podstawie wniosku o dobrowolne podanie się karze, co powoduje możliwość uchylecia wydanego orzeczenia i kontynuację postępowania dyscyplinarnego.

art. 243

Regulacja przewiduje prowadzenie zarówno postępowania dyscyplinarnego i postępowania wyjaśniającego przez rzecznika dyscyplinarnego. Rozwiązanie to ma na celu poprawę jakości prowadzonych postępowań wyjaśniających, gdyż dotychczasowe rozwiązania dawały dowolność wyznaczania osób prowadzących czynności wyjaśniające. Ponadto wskazuje na sposób powoływania rzeczników dyscyplinarnych, co podnosi prestiż tej funkcji. Natomiast dotychczasowe regulacje nie określały wymogów, jakie kandydat na rzecznika dyscyplinarnego ma spełniać. Określenie takich przesłanek determinuje wybór rzecznika dyscyplinarnego, co z kolei ma wpłynąć na poprawę jakości prowadzonych postępowań dyscyplinarnych.

art. 244 ust. 1a

Dotychczasowa regulacja nie przewidywała możliwości odwołania rzecznika na jego uzasadniony wniosek; proponowane rozwiązanie uzupełnia przepis w tym zakresie.

art. 245

Dodawanym ust. 7 reguluje kwestie związane z decyzyjnością w sytuacji, gdy wyższy przełożony dyscyplinarny jeszcze nie wydał postanowienia o wyłączeniu lub odmowie wyłączenia odpowiednio wyższemu przełożonemu lub przełożonemu dyscyplinarnemu od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym.

art. 246 ust. 2a i 2b

Zgodnie z projektowanymi przepisami, w przypadku wyłączenia Rektora od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym, na podstawie art. 245 ust. 1 i 2 ustawy o SW, postępowanie dyscyplinarne będzie przejmował prorektor Uczelni, chyba że postępowania będzie dotyczyło tego prorektora. W odniesieniu zaś do wyłączenia od udziału w postępowaniu dyscyplinarnych Szefa IWSW, postępowanie dyscyplinarne będzie przejmował zastępca Szefa IWSW, chyba, że postępowanie to będzie dotyczyło tego zastępcy Szefa IWSW.

art. 247

W odniesieniu do projektowanych zmian:

- proponowana regulacja (lit. a) doprecyzowuje zadania i kompetencje rzecznika dyscyplinarnego,
- zmiana zawarta w lit. b wskazuje na enumeratywne wyliczenie elementów protokołu,

- zmiana w lit. c doprecyzowuje tryb przekazania zaskarżonego postanowienia rzecznika,
- proponowana zmiana w lit. d doprecyzowuje zasady udzielania pomocy rzecznikowi lub przełożonemu dyscyplinarnemu w sytuacjach przewidzianych regulacją,
- zmiana zdania pierwszego (zmiana w lit. e) doprecyzowuje kompetencje rzecznika o uprawnienie dot. zwrócenia się o udostępnienie materiałów z innego postępowania, w tym postępowania przygotowawczego,
- proponowana regulacja ust. 9a (w lit. f) jest uzupełnieniem regulacji ust. 10, wprowadzając logiczną całość do zmienianego przepisu,
- proponowana (w lit. g) zmiana ust. 10 ma na celu doprecyzowanie sposobu zmiany pierwotnego zarzutu postawionego w postępowaniu dyscyplinarnym,
- zmiana zawarta w lit. h dotycząca ust. 11 jest wynikiem wprowadzenia do ustawy art. 250a, co wymusza korektę regulacji.

art. 248

W odniesieniu do projektowanych zmian:

- proponowana zmiana pkt 3 w ust. 1 doprecyzowuje prawa obwinionego,
- proponowane zmiany w ust. 7 wprowadzają dodatkowe przesłanki, dające podstawy do odmowy przeprowadzenia dowodu; często obwiniony lub jego pełnomocnik dążą do przedłużenia czynności dowodowych, licząc na przedawnienie karalności czynu lub też zwolnienie ze służby na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 3 przed prawomocnym ukaraniem,
- regulacja w dodawanym ust. 10 ma na celu wyeliminowanie nagminnego procederu zwolnień lekarskich w związku z wszczęciem i prowadzeniem postępowania dyscyplinarnego; przebywanie obwinionego na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, często uniemożliwia lub utrudnia prowadzenie czynności dowodowych, tym bardziej, że obowiązująca regulacja art. 250 ust. 2 daje możliwość zawieszania postępowania dyscyplinarnego z powodu zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania, bez bliższego określenia tych przeszkód; wprowadzenie konieczności uzyskania przez obwinionego zwolnienia lekarskiego od lekarza uprawnionego do wystawiania zaświadczeń potwierdzających niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie organu prowadzącego postępowanie karne, ma na celu wyeliminowanie instrumentalnego działania obwinionego i ograniczenie przypadków zwolnienia lekarskiego do rzeczywistych okoliczności uniemożliwiających udział obwinionego w postępowaniu dyscyplinarnym.

art. 250

W odniesieniu do projektowanych zmian:

– zmiany w zakresie art. 250, ujęte w projektowanych lit. a, b, c, są uzasadnione tym, że dotychczasowy przepis, który umożliwiał przedłużenia postępowania dyscyplinarnego do maksymalnie 2 miesięcy, uzależniał tę możliwość od decyzji wyższego przełożonego dyscyplinarnego. Jest to termin co prawda dyscyplinujący, ale często nie jest realny do zakończenia skomplikowanego nieraz postępowania zwłaszcza, że obwiniony często korzysta z profesjonalnej pomocy adwokata czy radcy prawnego; proponowane regulacje określają nowe, dłuższe terminy prowadzenia i przedłużania czynności dowodowych w postępowaniu dyscyplinarnym oraz organy uprawnione do ich przedłużania; regulacja dostosowuje przepisy do realiów, gdyż bardzo rzadko postępowanie kończy się w terminie jednego albo dwóch miesięcy, zgodnie obecne obowiązującymi przepisami; zawieszenia postępowania dyscyplinarnego dokonuje przełożony dyscyplinarny w drodze postanowienia z powodu długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej jego prowadzenie, gdyż takie przypadki niejednokrotnie mają miejsce,

– regulacje proponowane w lit. d i e dotyczą sytuacji przeniesienia funkcjonariusza między jednostkami organizacyjnym w toku prowadzonego postępowania dyscyplinarnego, wprowadzając konieczność zawieszenia prowadzonego postępowania dyscyplinarnego i jego podjęcia oraz określają zasady i organy uprawnione do rozpatrywania zażaleń na postanowienie o zawieszeniu postępowania dyscyplinarnego; wskazano jednocześnie, że zawieszenie postępowania dyscyplinarnego wstrzymuje bieg terminów prowadzenia postępowania.

art. 250a i 250b

Art. 250a wprowadza nową instytucję, tj. możliwość rozdzielenia toczącego się postępowania dyscyplinarnego na dwa osobne postępowania, w sytuacji spełnienia przesłanek wskazanych w tym przepisie. Niewątpliwie proponowana regulacja stwarza możliwość zakończenia przynajmniej w części postępowania dyscyplinarnego i wydania adekwatnego do ustaleń orzeczenia. Regulacja ta jest przeciwieństwem regulacji art. 238, stąd konieczność zmiany tego przepisu.

Art. 250b wypełnia lukę prawną w zakresie procedury dokonywania sprostowania oczywistych pomyłek pisarskich i rachunkowych w orzeczeniach, postanowieniach i protokołach sporządzanych w toku postępowania dyscyplinarnego oraz organów właściwych w tych sprawach.

art. 251

W odniesieniu do projektowanych zmian:

- w ust. 3 doprecyzowuje się jak należy taktować nieusprawiedliwione niestawiennictwo stron postępowania dyscyplinarnego na czynność zapoznania z aktami sprawy; brak tej regulacji powodował trudności interpretacyjne, jak rzecznik ma postępować w takiej sytuacji; powodowało to dalsze nieuzasadnione przedłużanie postępowania dyscyplinarnego,
- w ust. 6 doprecyzowuje się czynności rzecznika po zapoznaniu obwinionego z aktami sprawy określając termin do sporządzenia sprawozdania.

art. 252

W odniesieniu do projektowanych zmian:

- proponowana regulacja ust. 1 określa jakie orzeczenie może być wydane w wyniku zakończonego postępowania dyscyplinarnego, dookreślając przesłanki poszczególnych rodzajów orzeczeń,
- w dodawanym ust. 1a dopuszcza się możliwość określonych modyfikacji, zarówno opisu czynu jaki i kwalifikacji prawnej w orzeczeniu; pozwala to na konwalidowanie ewentualnych nieścisłości lub uzupełnienie braków postępowania na etapie sporządzania orzeczenia,
- projektowane nowe ust. 3 i 4 doprecyzowują procedowanie w sytuacji stwierdzenia przez przełożonego dyscyplinarnego na etapie wydania orzeczenia istotnych braków w postępowaniu dyscyplinarnym; przewidziano także częściowe umorzenie postępowania jeżeli w dniu wydania orzeczenia okoliczności sprawy do uzasadniają.

art. 252a

Dotychczasowa regulacja łączyła przesłanki negatywne w zakresie wszczęcia postępowania i umorzenia postępowania w przypadku ich zaistnienia. Proponowana regulacja wskazuje na enumeratywnie wymienione przesłanki umorzenia postępowania dyscyplinarnego, wprowadzając do katalogu przesłankę braku podlegania przez obwinionego orzecznictwu dyscyplinarnemu. Dotyczy to sytuacji uprzedniego zwolnienia obwinionego ze służby. W sytuacji ponownego nawiązania stosunku służbowego w sytuacji umorzenia postępowania dyscyplinarnego z powodu braku podlegania przez obwinionego orzecznictwu dyscyplinarnemu, przewiduje się możliwość dalszego prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jeżeli okoliczności sprawy dają taką możliwość. Rozwiązanie to, będące co

do zasady wznowieniem postępowania, spełnia przesłankę każdorazowej odpowiedzialności funkcjonariusza za popełnione przewinienia dyscyplinarne, w sytuacjach braku przedawnienia karalności czynu. Dodatkowo uregulowano możliwość wydania orzeczenia o uniewinnieniu obwinionego w sytuacji przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego, jeżeli pozwalają na to zebrane w toku postępowania dowody.

art. 253

W odniesieniu do projektowanych zmian:

- proponowane brzmienie zdania pierwszego w ust. 1 jest konsekwencją zmiany art. 242, w której przewidziano możliwość zaskarżenia orzeczenia nawet w sytuacji wniosku obwinionego o dobrowolne poddanie się karze,
- dodawany ust. 9 likwiduje lukę prawną; brak było w dotychczasowym stanie prawnym przepisu regulującego procedurę przesyłania dokumentacji do wyższego przełożonego dyscyplinarnego.

art. 255 ust. 1

Regulacja przewiduje obligatoryjne powołanie komisji w sytuacji zaskarżenia orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej określonej w art. 232 pkt 4-7. W przypadku pozostałych kar, powołanie komisji przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego jest fakultatywne.

art. 256

Oдноśnie zmian w tym przepisie:

- projektowane brzmienie ust. 3 jest konsekwencją zmiany art. 255 ust. 1 w zakresie fakultatywności powołania komisji do rozpatrzenia odwołania od orzeczenia; regulacja wskazuje termin rozpatrzenia odwołania w sytuacjach wynikających z zastosowania art. 255 ust. 1 przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego,
- proponowana regulacja pkt 2 w ust. 4 doprecyzowuje brzmienie rozstrzygnięcie jakie może zapaść w drugiej instancji.

art. 257 pkt 1

Doprecyzowano regulację w zakresie braku wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w sytuacji wydania orzeczenia przez Ministra Sprawiedliwości.

art. 259 ust. 1

Proponowana regulacja rozszerza stosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym

W projekcie zaproponowano podwyższenie podstawowych okresów zatarcia kary dyscyplinarnej z 6 do 12 miesięcy w przypadku kary nagany, z 12 do 18 miesięcy w przypadku kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku służbowym lub do służby w Służbie Więziennej oraz z 18 do 24 miesięcy w przypadku kary wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia oraz wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe wraz z obniżeniem stopnia. Odpowiedniemu podwyższeniu będą też podlegały okresy fakultatywnego zatarcia kar dyscyplinarnych, dokonywanego przez przełożonego dyscyplinarnego, w przypadku nienagannej służby funkcjonariusza, stwierdzonej w opinii służbowej.

odpowiednio przepisów Kodeksu postępowania karnego w zakresie porządku czynności procesowych z wyłączeniem art. 117 i 117a, stosowania przepisów w zakresie wezwań, terminów, doręczeń i świadków z wyłączeniem art. 184 oraz możliwości nakładania kar porządkowych; stosowania przepisów w zakres konfrontacji, okazania oględzin i eksperymentu procesowego. Zmiana ta daje rzecznikom dyscyplinarnym szersze uprawnienia w prowadzonym postępowaniu dowodowym.

art. 260

Proponowana regulacja w ust. 3 ma charakter doprecyzowujący; brak było dotychczas regulacji wskazującej na wydanie dokumentu dla ukaranego, informującego o zatarciu kary dyscyplinarnej; dodawany ust. 4a usuwa tę lukę prawną. Z kolei zmiany w ust. 2 polegają na zmianie terminów zatarcia kar dyscyplinarnych.

Przedłożone propozycje w ocenie projektodawcy w należyтым stopniu uwzględniają potrzeby związane z zagwarantowaniem wysokich standardów etycznych funkcjonariuszy Służby Więziennej, a jednocześnie uwzględniają okoliczność, iż wymierzenie kary dyscyplinarnej zawsze wiąże się dla funkcjonariusza z istotnym uszczerbkiem majątkowym, mianowicie uposażenia otrzymywanego przez w okresie wykonywania kary dyscyplinarnej, od dnia jej prawomocnego wymierzenia do dnia zatarcia, nie wlicza się do podstawy ustalenia wysokości nagrody rocznej (tzw. trzynastki – art. 196 ust. 8 ustawy), a nadto funkcjonariusz do czasu zatarcia kary dyscyplinarnej nie otrzymuje świadczenia motywacyjnego (art. 208f ust. 5 pkt 3 ustawy). Pragmatyki służbowe w bardzo różnorodny sposób kształtują kwestię zatarcia kar dyscyplinarnych i tytułem przykładu można wskazać, że w przypadku Służby Celno-

Skarbowej kara nagany również podlega zatarciu po upływie 12 miesięcy, a w przypadku komorników sądowych – nawet 5 lat.

art. 261 ust. 2a

Zmiana ta ma na celu doprecyzowanie organu uprawnionego do wznowienia postępowania dyscyplinarnego z urzędu.

art. 262–264

Zmiana art. 262 ma na celu doprecyzowanie przepisów w zakresie wznowienia postępowania dyscyplinarnego na skutek przesłanki określonej w art. 261 ust. 1 pkt 4. W obowiązującym stanie prawnym brak jest możliwości wzruszenia prawomocnego orzeczenia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego czy to przez przełożonego dyscyplinarnego czy wyższego przełożonego dyscyplinarnego na skutek wydania rozkazu personalnego o wygaśnięciu stosunku służbowego czy decyzji o zwolnieniu ze służby, które to rozstrzygnięcia zostały następnie uchylone lub zmienione, a w konsekwencji został ponownie nawiązany stosunek służbowy. Proponowana zmiana ma na celu możliwość podjęcia postępowania dyscyplinarnego i jego zakończenie stosownie do zgromadzonych dowodów. Brak było regulacji pozwalającej na utrzymanie w mocy zaskarżonego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej w postępowaniu odwoławczym, jeżeli jej wymiar był adekwatny do wagi przewinienia. Przy czym proponowana zmiana nie narusza art. 252a, gdyż przepis ten reguluje inny stan faktyczny.

Projekt przewiduje przeniesienie kognicji w sprawach dyscyplinarnych funkcjonariuszy Służby Więziennej na sądy administracyjne, w miejsce obecnie funkcjonującego rozwiązania, w myśl którego odwołanie od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie wnosi się do sądu powszechnego (sądu pracy). Proponowana w art. 263 ustawy o Służbie Więziennej regulacja ma na celu upodobnienie rozwiązań prawnych w zakresie modelu sądowej kontroli orzeczeń dyscyplinarnych w sprawach funkcjonariuszy służb mundurowych w Polsce, przyczynienie się do ujednolicenia orzecznictwa sądowego w sprawach o podobnym charakterze, a także usprawnienie postępowań sądowych w tej kategorii spraw. Sądowo-administracyjny model kontroli orzeczeń administracyjnych obowiązuje m.in. w przypadku Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu. Projektowane rozwiązanie jest w pełni zgodne z art. 184 Konstytucji RP, w myśl którego sądy administracyjne sprawują, w zakresie określonym w ustawie, kontrolę działalności

administracji publicznej. Służby mundurowe, w tym Służba Więzienna, są podmiotami administracji publicznej, wykonują zadania z zakresu administracji publicznej, a ich funkcjonariusze są funkcjonariuszami publicznymi. W konsekwencji nie powinno budzić wątpliwości, że sprawa dyscyplinarna funkcjonariusza służby mundurowej jest sprawą z zakresu kontroli działalności administracji publicznej. W ocenie projektodawcy projektowane rozwiązanie w żaden też sposób nie umniejsza gwarancji rzeczywistej i efektywnej kontroli orzeczeń dyscyplinarnych wydanych przez organy pozasądowe oraz spełnia standard konstytucyjnego prawa obwinionego funkcjonariusza do sądu, z uwzględnieniem szeregu gwarancji procesowych, w tym prawa do obrony, prawa do dowodzenia przed sądem faktu swojej niewinności i bezzasadności wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, prawa do kwestionowania ustaleń faktycznych, a także prawa do rozpoznania sprawy w dwóch instancjach sądowych. W rezultacie proponowany model, systemowo zbieżny z rozwiązaniami przyjętymi dla innych służb mundurowych, w równym stopniu zagwarantuje sprawiedliwe rozpatrzenie sprawy dyscyplinarnej funkcjonariusza Służby Więziennej.

W art. 264 dokonano korekty delegacji dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia wykonawczego, mając na uwadze wprowadzenie zmian w zakresie postępowania dyscyplinarnego.

III. Zmiany w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.

art. 6b

Przewidywana zmiana dotyczy umożliwienia Funduszowi Aktywizacji Skazanych i Rozwoju Przywzięziennych Zakładów Pracy zaciągania kredytów/pożyczek z przeznaczeniem na realizację zadań Funduszu wyrażonych w art. 8 z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnieniu osób pozbawionych wolności.

Zauważenia przy tym wymaga, iż ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 29 w ust. 11 stwierdza, iż jeżeli państwowy fundusz celowy, a takim jest Fundusz Aktywizacji Skazanych i Rozwoju Przywzięziennych Zakładów Pracy, posiada zobowiązania wymagalne, w tym kredyty i pożyczki, zwiększenie przychodów w pierwszej kolejności przeznacza się na ich spłatę.

Projektowana zmiana precyzuje zatem uprawnienie Funduszu Aktywizacji do zaciągania kredytów/pożyczek, a także ustala zasady zawierania stosownych w tym zakresie umów.

Przewiduje się, iż Fundusz Aktywizacji będzie uprawniony do zaciągania kredytów/pożyczek w Banku Gospodarstwa Krajowego z przeznaczeniem finansowanie zadań, do których jest powołany.

Zakłada się także, iż umowę kredytu/pożyczki w imieniu Funduszu Aktywizacji zawierać będzie jego dysponent, a więc Dyrektor Generalny Służby Więziennej, po uzyskaniu w tym zakresie zgody Ministra Sprawiedliwości.

Przyjęto również zasadę, iż w przypadku likwidacji Funduszu Aktywizacji, jego zobowiązania przejmie Minister Sprawiedliwości.

art. 8 ust. 3a

Zgodnie z nowo projektowanym przepisem koszty obsługi rachunku bankowego Funduszu Aktywizacji, a także koszty obsługi kredytu/pożyczki, o której mowa w ww. art. 6b, będą pokrywane ze środków Fundusz Aktywizacji.

IV. Zmiany w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe

Projektowana ustawa przyznaje prawo dostępu do informacji stanowiących tajemnicę bankową nowemu organowi - Szefowi Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, wobec tego projekt przewiduje odpowie zmiany przepisu art. 105 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, określającego katalog podmiotów, na żądanie których bank jest obowiązany do udzielenia ww. informacji.

V. Zmiany w ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Stosownie do jednej z głównych zasad, na których opiera się polski system penitencjarny, wyrażonej w art. 67 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, podstawowym środkiem, jaki nakazuje ustawodawca wykorzystywać podczas realizacji procesu readaptacji społecznej osoby odbywającej w zakładzie karnym karę pozbawienia wolności za popełniony czyn zabroniony, jest praca, w szczególności sprzyjająca zdobywaniu przez osadzonego odpowiednich kwalifikacji zawodowych, które po odbyciu kary i opuszczeniu przez niego jednostki penitencjarnej będą sprzyjać zdobyciu i utrzymaniu stabilnego zatrudnienia, co w konsekwencji skutecznie zapobiegnie ewentualnemu powrotowi przez taką osobę na drogę przestępstwa, co należy ocenić jako najlepszy wykładnik efektywności prowadzonej w krajowym systemie penitencjarnym polityki resocjalizacyjnej.

Zmiany zaproponowane w PZP mają na celu usystematyzowanie i poprawę warunków realizowania podstawowych zadań ciążących na Służbie Więziennej, a w szczególności prowadzenia oddziaływań penitencjarnych między innymi poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych. Po wejściu w życie projektowanych regulacji kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej będą mogli realizować powierzone im zadania we wszystkich obszarach swojej działalności w taki sposób, aby w jak największym stopniu przyczynić się do organizowania nowych oraz utrzymywania istniejących miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności.

art. 11

Nadanie nowego brzmienia pkt 8 w ust. 5 pozwoli na unormowanie zasad udzielania zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładom pracy. Przewidywane zmiany mają charakter porządkujący i nakierowane są na klarowniejsze przedstawienie już istniejącego stanu prawnego, co pozwoli na uniknięcie w przyszłości powstawania niewłaściwych interpretacji, które pojawiały się na tle regulacji poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z projektowanym brzmieniem pkt 8, przepisy PZP nie będą miały zastosowania do zamówień lub konkursów, udzielanych przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładom pracy, prowadzonym jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, związanych z zatrudnianiem osób pozbawionych wolności, jeżeli zasadnicza część działalności przywieziennego zakładu pracy dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego lub jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane, realizowanych samodzielnie lub przy udziale podwykonawców, pod warunkiem, że co najmniej część zamówienia jest realizowana przez osoby pozbawione wolności. Przy czym należy wskazać, że pod pojęciem zatrudniania, o którym mowa powyżej, należy rozumieć zatrudnienie, jak i utrzymanie tego zatrudnienia.

art. 94

Projektowana zmiana w art. 94, polegająca na dodaniu ust. 1a ma charakter porządkujący i zmierza do klarowniejszego przedstawienia już istniejącego stanu prawnego, co pozwoli na uniknięcie w przyszłości powstawania niewłaściwych interpretacji, które pojawiały się na tle regulacji poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z projektowanym brzmieniem ust. 1a w przypadku udzielenia zamówienia przywieziennemu zakładowi pracy, zakładowi pracy chronionej, spółdzielni socjalnej lub innemu wykonawcy (o których mowa w ust. 1 zmienianego przepisu) wartość procentowego wskaźnika zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej kategorii, o których stanowi ww. ust. 1, jest nie mniejszy niż 30% osób zatrudnionych u wykonawcy albo w jego jednostce, która będzie realizowała zamówienie, ustala się w odniesieniu do ogólnego zatrudnienia, w tym podmiocie, osób społecznie marginalizowanych.”.

VI. Zmiany w pozostałych ustawach, tj. w ustawie:

- 1) o zasadach ewidencji i identyfikacji płatników i podatników,
- 2) o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
- 3) Ordynacja podatkowa,
- 4) o działach administracji rządowej,
- 5) o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 6) o Krajowym Rejestrze Karnym,
- 7) o przetwarzaniu informacji kryminalnych,
- 8) Prawo o ustroju sądów powszechnych,
- 9) o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,
- 10) Prawo telekomunikacyjne
- 11) o obrocie instrumentami finansowymi,
- 12) o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych,
- 13) o ochronie informacji niejawnych,
- 14) o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich, agencjami Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi,
- 15) Prawo pocztowe,
- 16) o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,

17) o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,

18) o Krajowej Administracji Skarbowej,

19) o giełdach towarowych,

mają charakter dostosowujący, wynikający ze zmian wprowadzanych w projektowanej ustawie, w tym przede wszystkim związanych z utworzeniem IWSW.

VII. Celem zmian w ustawie *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej* jest dostosowanie katalogu podmiotów podejmujących decyzję o użyciu lub wykorzystaniu:

1) środków przymusu bezpośredniego przez uprawnionego będącego funkcjonariuszem SW - o Szefa IWSW;

2) środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3, 4, 6, 8, pkt 12 lit. b-d oraz pkt 14 i 15 ustawy (kaftan bezpieczeństwa, pas obezwładniający, kask zabezpieczający, wodne środki obezwładniające, chemiczne środki obezwładniające: plecakowe miotacze substancji obezwładniających, granaty łzawiące, inne urządzenia przeznaczone do miotania środków obezwładniających, cela izolacyjna izba izolacyjna) – o Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej albo osoby przez nich upoważnione – w przypadku Służby Więziennej.

Celem zmiany w art. 35 ust. 2 pkt 1 jest umożliwienie podjęcia decyzji o użyciu lub wykorzystaniu śpb uprawnionemu funkcjonariuszowi SW w każdym przypadku usiłowania bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby, usiłowania ucieczki przez osobę pozbawioną wolności, a także w pościgu za nią lub osobą, która dokonała bezpośredniego, bezprawnego zamachu na obiekty zakładu karnego, aresztu śledczego lub innej jednostki organizacyjnej, w której Służba Więzienna zapewnia porządek i bezpieczeństwo oraz w przypadkach, o których mowa w art. 13 zmienianej ustawy o śpb.

Z kolei zgodnie z nowo projektowanym ust. 7 w art. 35, decyzję o użyciu kajdanek i pasa obezwładniającego przez uprawnionego będącego funkcjonariuszem SW podejmuje się na zasadach określonych w projektowanym art. 19 ust. 6-9 ustawy o SW.

Zgodnie z art. 4 pkt 7 zmienianej ustawy o śpb przez użycie broni palnej należy rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej. Jednocześnie z art. 7 ust. 1 ww. ustawy wynika, że użycie broni palnej powinno nastąpić w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie. Mając na względzie powyższe należy przyjąć, że umożliwienie użycia broni palnej w trakcie prowadzenia pościgu za osobą, wobec której zarządzono zatrzymanie i doprowadzenie celem odbycia kary pozbawienia wolności może wiązać się z dużym ryzykiem zagrożenia zdrowia lub życia zarówno tej osoby,

jak również osób postronnych. Tym samym wprowadzając możliwość użycia broni palnej wobec wskazanej kategorii osób w sytuacji, kiedy podejmuje ona próbę ucieczki należy wziąć pod uwagę zarówno aspekty prawne, jak też skutki użycia broni palnej. O ile bowiem sytuacja związana z użyciem broni palnej wobec osoby doprowadzanej celem odbycia kary pozbawienia wolności w związku z popełnieniem najcięższych rodzajowo przestępstw nie budzi zastrzeżeń, to istotna wątpliwość pojawia się w sytuacji jej użycia wobec osoby, co do której sąd zarządził wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności (np. w przypadku zamiany kary grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności). Skutki użycia broni palnej w odniesieniu do tej grupy osób mogłyby się wiązać z ryzykiem narażenia lub spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, a nawet utraty życia, co wydaje się być stanowczo niewspółmierne do wagi popełnionego przez nią czynu zabronionego i mogłoby się spotkać ze społeczną dezaprobatą. Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, za zasadne uznano rozszerzenie określonego w art. 45 pkt 4 lit. b przypadku użycia broni palnej przez wskazanie, że broni palnej można użyć również wobec osoby, co do której zarządzono zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie celem odbycia kary pozbawienia wolności. Istotą zaproponowanego brzmienia przepisu jest ograniczenie kręgu podmiotów, wobec których rozszerzone zostanie uprawnienie do użycia broni palnej, zgodnie z przyjętymi wyżej założeniami. Natomiast względem osób, co do których zarządzono zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie celem odbycia kary pozbawienia wolności w okolicznościach innych niż wymienione w treści przepisu (np. zastępczej kary pozbawienia wolności), policjanci – analogicznie jak dotychczas – powinni stosować jedynie środki przymusu bezpośredniego, zgodnie z zasadami i przypadkami zdefiniowanymi w ustawie.

VIII. Aktualny art. 50 w ust 3 i ust. 9 ustawy *o systemie ubezpieczeń społecznych* wskazuje szereg podmiotów uprawnionych do uzyskiwania danych, w tym podmiotów analogicznych do nowotworzonego Inspektoratu Wewnętrznej Służby Więziennej (IWSW), jak Biuro Nadzoru Wewnętrznego. W przepisie nie projektuje się oddzielnego trybu ani zasad bądź zakresu danych względem IWSW. Należy podkreślić, że na podstawie ustawy o Służbie Więziennej dostęp do tych danych będzie uzależniony od postanowienia sądu, co wynika z projektowanego art. 23a ust. 3. Procedura ta jest analogiczna jak w przypadku przykładowo Policji, Straży Granicznej czy Biura Nadzoru Wewnętrznego. Należy wskazać, że uzyskanie takich informacji jest niezbędne m.in. do procesu identyfikacji źródeł dochodu w celu określenia możliwości oddzielenia legalnych od nielegalnych źródeł dochodu funkcjonariuszy i pracowników Służby

Więziennej, w kontekście umożliwienia rozpoznania m.in. czynów korupcyjnych czy prania pieniędzy.

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, Minister Sprawiedliwości powoła Pełnomocnika do spraw utworzenia IWSW, któremu wsparcie organizacyjne, kadrowe, logistyczne i techniczne oraz finansowe ma zapewnić Dyrektor Generalny Służby Więziennej. Projekt reguluje także zagadnienia przyjęcia do służby funkcjonariuszy innych formacji (np. Policji, Agencji Wywiadu). Projektowana ustawa określa także termin i sposób powołania Zastępcy Szefa IWSW oraz termin określenia przez Ministra Sprawiedliwości w drodze zarządzenia, pierwszego regulaminu IWSW.

Projekt ustawy zawiera również rozwiązania przejściowe i dostosowujące, które przyznają Ministrowi Sprawiedliwości czasowe uprawnienie między innymi do wyposażenia SWWS Służby Więziennej w nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, pozostające w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości lub jednostki organizacyjnej przez niego nadzorowanej. Ponadto Minister Sprawiedliwości dysponowałby uprawnieniem, zgodnie z którym mógłby nieodpłatnie przejąć na rzecz Skarbu Państwa prawa do nieruchomości nadzorowanej państwowej osoby prawnej, za jej zgodą, i przekazać je na rzecz nadzorowanej uczelni służb państwowych lub innej nadzorowanej państwowej osoby prawnej. Asumptem do wprowadzenia przedmiotowych zmian jest okoliczność, że SWWS jako państwowa osoba prawna z dniem jej utworzenia nie została wyposażona w nieruchomości niezbędne do jej działalności. Tym samym SWWS realizuje zadania ustawowe i statutowe, korzystając w szczególności z infrastruktury Służby Więziennej jedynie jako posiadacz zależny. Umożliwienie Ministrowi Sprawiedliwości w okresie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej wyposażenia Uczelni pozwoli zrealizować dyspozycję art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Ponadto w projekcie ustawy zostały uregulowane m.in. sytuacje intertemporalne dotyczące postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, postępowań przed sądem pracy, kar dyscyplinarnych orzeczonych i niewykonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przewinień dyscyplinarnych popełnionych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, badań naukowych i dokumentacji prowadzonej w tych sprawach w związku z nowym zadaniem Rektora-Komendanta, którym jest koordynowanie i decydowanie o kierunku prowadzonych badań naukowych oraz gromadzenie dorobku badawczego uzyskanego w toku badań realizowanych

w jednostkach organizacyjnych i na ich rzecz, czy postępowań w sprawie zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusza SW.

Co do zasady ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawiania jej organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Nie przewiduje się również wpływu na rodzinę, obywateli oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i niepełnosprawne.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw	Data sporządzenia 13.06.2022 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – ministerstwo wiodące	Źródło: Inicjatywa własna
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Michał Woś, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości	Nr w wykazie prac UD287
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Monika Walewska – Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, adres email: Monika.Walewska@ms.gov.pl Anna Łubińska-Bujak – Główny Specjalista ds. legislacji, Departament Legislacyjny Prawa Karnego, adres email: Anna.Lubinska-Bujak@ms.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Potrzeba utworzenia Inspektoratu Wewnętrznej Służby Więziennej

Specyfika zadań Służby Więziennej oraz okoliczności i miejsca ich realizacji, w przeważającym zakresie sprowadzające się do funkcjonowania w izolowanych od przestrzeni publicznej jednostkach penitencjarnych i ukierunkowanych na prowadzenie oddziaływania penitencjarnego i resocjalizacyjnego wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności, z jednej strony skutkuje innym charakterem tej formacji względem pozostałych służb mundurowych, z drugiej zaś implikuje potrzebę zapewnienia adekwatnych i równorzędnych mechanizmów służących utrzymaniu najwyższych standardów jej funkcjonowania. To podstawowe zadanie Służby Więziennej jest realizowane wobec osób skazanych przede wszystkim przez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczania, zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz specjalistycznych oddziaływań terapeutycznych. Z tak pojmowanym nadrzędnym celem bezpośrednio łączy się ustawowe zadanie formacji polegające na zapewnieniu osobom skazanym na karę pozbawienia wolności lub tymczasowo aresztowanym, a także osobom, wobec których są wykonywane kary pozbawienia wolności i środki przymusu skutkujące pozbawieniem wolności – przestrzegania ich praw, a zwłaszcza humanitarnych warunków bytowych, poszanowania godności, opieki zdrowotnej i religijnej.

Konsekwencją tak pojmowanych zadań ustawowych i dążenia do jak najwyższego poziomu ich realizacji jest bezpośrednia styczność funkcjonariuszy Służby Więziennej z osadzonymi bez względu na charakter popełnianych przez nich czynów zabronionych (lub o które są podejrzani), a skutkujących zastosowaniem środków izolacji.

Funkcjonariusze Służby Więziennej muszą się również stykać ze specyficzną subkulturą, wynikającą z warunków panujących w zakładach karnych i aresztach śledczych. Osadzeni przebywają na ograniczonej przestrzeni. Są poddani stygmatyzacji ze strony społeczeństwa, co prowadzi do szukania akceptacji w środowiskach przestępczych. Powstała w ten sposób subkultura może odrzucać resocjalizację, łamać normy społeczne i prowadzić do większej skłonności do agresji. Zjawisko to jest o wiele bardziej zrozumiałe dla funkcjonariuszy Służby Więziennej niż dla osób, które na co dzień nie przebywają w zakładach karnych.

Bezpośredni kontakt z osobami izolowanymi, często powiązanymi ze światem zorganizowanej przestępczości, wiązać się może również z zagrożeniem korupcją czy innymi próbami wywierania nacisku na funkcjonariuszy ze strony tych osób lub osób z nimi powiązanych i pozostających na wolności. Intensyfikacja tego rodzaju styczności wyróżnia Służbę Więzienną od innych formacji, a skutkiem bezpośredniego kontaktu funkcjonariuszy z osobami ze świata przestępczego może być pokusa lub subiektywnie rozumiany przymus nawiązania relacji nie tylko nagannej etycznie, ale stanowiącej czyn prawnie zabroniony. Jej źródła należy poszukiwać nie tylko poprzez pryzmat chęci doraźnego zysku, lecz również strachu o siebie i o swoich najbliższych w kontekście, częstokroć realnych, gróźb karalnych.

W ostatnich latach odnotowano następujące dane dotyczące popełnianych przestępstw przez funkcjonariuszy SW i pracowników SW:

OISW, COSSW, OSSW	Rok zawiadomienia organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa lub przedstawienia aktu oskarżenia	Ilość postępowań za czyny noszące znamiona przestępstwa	zarzucone pracownikom
Razem	2016	50	1

	2017	86	1
	2018	73	2
	2019	98	1
	2020	114	3
	2021	77	2
Razem	2016 - 2021	498	10

Liczba zgłaszanych przestępstw, z wyjątkiem roku 2021, rośnie, co może oznaczać narastający problem z przestępczością wśród funkcjonariuszy SW. Popelniane przestępstwa przez funkcjonariuszy SW, którzy coraz częściej współpracują z osadzonymi, w tym z przestępcami z zorganizowanych grup przestępczych zajmujących się np. obrotem znacznymi ilościami środków odurzających i substancji psychotropowymi prowadzi do wniosku, że dotychczas obowiązujące przepisy prawne są niewystarczające do zapobiegania i wykrywania popełniania tych przestępstw, zarówno przez osoby osadzone w zakładach karnych i aresztach śledczych, jak i zatrudnionych funkcjonariuszy SW. Nowe rozwiązania legislacyjne spowodują łatwiejszą walkę z powyższym procederem i zwalczaniem patologii w strukturach samej SW, jak i wśród osadzonych. Projektowane w ustawie rozwiązania przyczynią się do szybszego wykrywania przestępstw i przede wszystkim ściągania ich sprawców, zabezpieczenia w tym zakresie mocnych dowodów dla potrzeb postępowania karnego w odniesieniu do osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz wobec funkcjonariuszy i pracowników SW.

Funkcjonariusze Służby Więziennej w ramach realizacji swoich ustawowych zadań związanych m.in. z zapewnieniem wykonywania tymczasowego aresztowania w sposób zabezpieczający prawidłowy tok postępowania karnego o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, bezpośrednio związani są z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości, z drugiej zaś strony ich rolą jest ochrona społeczeństwa przed sprawcami przestępstw lub przestępstw skarbowych, osadzonymi w zakładach karnych i aresztach śledczych. Dlatego, w celu zapewnienia ochrony konstytucyjnych praw i wolności, życia, zdrowia i interesów majątkowych obywateli, wzmocnienia rządów prawa jako niezbędnego warunku prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa i państwa, potrzebne są kompleksowe środki¹.

Środki, którymi dysponuje Służba Więzienna (dalej: SW) do walki z takimi zjawiskami są ograniczone. Obecnie istnieje jedynie Biuro Spraw Wewnętrznych, będące komórką organizacyjną Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Może ono prowadzić działania profilaktyczne, nie ma jednak uprawnień do rozpoznawania, wykrywania i zapobiegania przestępstwom popełnionym przez funkcjonariuszy SW. Z kolei inne służby, jak Policja albo Centralne Biuro Antykorupcyjne, często nie mogą efektywnie wykonywać tych zadań, ze względu na brak zrozumienia specyfiki więziennictwa oraz hermetyczność i odizolowanie środowiska osadzonych i funkcjonariuszy SW.

Konieczne jest więc stworzenie skutecznych rozwiązań mających na celu zwalczanie negatywnych zjawisk w SW oraz zapewnienie efektywnego, cywilnego nadzoru nad tą służbą. Wzorem w tym zakresie może być Biuro Spraw Wewnętrznych Policji, powołane na podstawie art. 5b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, powołane na podstawie art. 3c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości

Na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, z późn. zm.) utworzona została Uczelnia Służby Więziennej, która od 2018 r. istniała pod nazwą Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjarystyki, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie zmiany nazwy Wyższej Szkoły Kryminologii i Penitencjarystyki w Warszawie (Dz. U. poz. 490) z dniem 1 kwietnia 2021 r. nazwa Uczelni uległa zmianie na Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości.

Jest ona jednostką organizacyjną SW, posiadającą osobowość prawną i działającą na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym.

¹ Podstawy przeciwdziałania przestępczości oraz pomocy osobom pokrzywdzonym, Ujęcie komparatystyczne, red. Michał Poniąkowski, Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2020, s. 75.

Poprawa bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych

Projektowana ustawa ma także na celu poprawę warunków bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych oraz usprawnienie wykonywania kar i tymczasowego aresztowania i zapobieganie ucieczkom więźniów. Tabela poniżej przedstawia liczbę zdarzeń naruszających bezpieczeństwo w jednostkach penitencjarnych².

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba zdarzeń	Liczba uczestników w
	2019	2019
Uciezki / samowolne oddalenia dokonane	161	169
w tym:		
- z terenu	4	4
- z konwoju SW	2	2
- z zatrudnienia zew.	155	163
Wzięcie zakładnika	0	0
Śmierć osadzonego lub ciężkie uszk. ciała na skutek działania funkcjonariusza lub innej osoby	0	0
Napaść na jednostkę organizacyjną lub konwój SW	0	0
Miejscowe zagrożenie	21	0
w tym:		
- klęska żywiołowa	0	0
- pożar	21	47
- inne	0	0
Naruszenie porządku	6	12
Napaść na funkcjonariusza w służbie	139	142
Zgwałcenie osadzonego	2	4
Znęcanie się nad osadzonym	32	105
Zachorowanie osadzonych	4	130
Ujawnienie przedmiotu niedozwolonego	1451	x
Usiłowanie dokonania samobójstwa przez osadzonego	173	173
Bójka lub pobicie	132	294
Zgon osadzonego	135	135
Samobójstwo osadzonego	23	23
Ucieczka lub usiłowanie ucieczki - inne	2	2
w tym:		
- z konwoju Policji	2	2
- z konwoju innych służb	0	0

Z przedstawionych danych wynika, że największymi problemami były: ucieczka z miejsca zatrudnienia zewnętrznego, posiadanie przedmiotów niedozwolonych, samobójstwo lub jego usiłowanie oraz bójki lub pobicia. Stosunkowo często dochodziło do napaści na funkcjonariusza.

Brak w obecnym stanie prawnym regulacji dotyczących zasad wstępu na teren jednostki organizacyjnej osób z widocznymi objawami choroby zakaźnej, co stanowi problem z punktu widzenia należytego zabezpieczenia epidemiologicznego zakładów karnych i aresztów śledczych, szczególnie w dobie pandemii wywołanej wirusem COVID-19.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

² Źródło: Biuro Ochrony i Spraw Obronnych CZSW.

Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej

Projekt ustawy zakłada utworzenie Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej (IWSW), będącego wyodrębnioną jednostką organizacyjną, mającą na celu rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw popełnionych przez osadzonych lub tymczasowo aresztowanych przebywających w zakładach karnych lub aresztach śledczych; przez pozostałe osoby w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy i pracowników SW, a także przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w związku z wykonywaniem czynności służbowych. Do zadań IWSW będzie należało także ujawnianie mienia zagrożonego przepadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w projektowanym art. 23a ust. 1.

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, Minister Sprawiedliwości powoła Pełnomocnika do spraw utworzenia IWSW, któremu wsparcie organizacyjne, kadrowe, logistyczne i techniczne ma zapewnić Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

Szef IWSW będzie jednocześnie na etacie zastępcy Dyrektora Generalnego SW, w celu zapewnienia bliskiej współpracy Szefa IWSW i Dyrektora Generalnego SW. Siedziba IWSW w Warszawie oraz siedziby wydziałów zamiejscowych IWSW będą się znajdować w budynkach obecnie użytkowanych przez SW.

Szef IWSW będzie mógł, jako przełożony, mianować na stanowiska służbowe, zwalniać ze służby i zajmować się sprawami dyscyplinarnymi funkcjonariuszy IWSW. Szef IWSW będzie przełożonym funkcjonariuszy pełniących służbę w IWSW, jak również będzie ustalał liczbę etatów i stanowisk w IWSW, w tym w wydziałach zamiejscowych.

W strukturze Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej zostaną utworzone Wydziały zamiejscowe IWSW.

Funkcjonariusze IWSW otrzymają uprawnienia nie przysługujące innym strukturom SW, tj. do prowadzenia czynności administracyjno-porządkowych oraz operacyjno-rozpoznawczych, na wzór innych służb porządku publicznego. Przyznane uprawnienia dotyczyć będą m.in.: legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości, dokonywania sprawdzenia przewencyjnego, ujmowania osoby w zakresie niezbędnym do realizacji zadań w celu niezwłocznego przekazania tych osób Policji lub innym właściwym organom, szersze uprawnienie w zakresie użycia broni palnej w celu zabezpieczenia funkcjonariuszy przy wykonywaniu czynności.

Funkcjonariusze IWSW uzyskają również uprawnienia do realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych obejmujących m.in.: korzystanie z osobowych źródeł informacji (w tym konieczność wyodrębnienia funduszu operacyjnego), możliwość pozyskiwania informacji uzyskanych w drodze czynności operacyjno-rozpoznawczych od innych służb, możliwość posługiwania się dokumentami legalizacyjnymi, retencję metadanych. Poza powyższymi, konieczność prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych przez funkcjonariuszy IWSW będzie wymagała również uprawnienia do:

- stosowania kontroli operacyjnej – zarządzanej przez sąd za zgodą Prokuratora Generalnego, tylko w sytuacji, gdy inne środki okażą się bezskuteczne;
- dokonywania w sposób niejawnny – za pisemną zgodą Prokuratora Generalnego – nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej;
- dostępu do tajemnic prawnie chronionych – na podstawie postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

Podkreślenia wymaga, że rygory formalne i mechanizmy kontrolne będą na analogicznym poziomie jak w przypadku służb posiadających już takie uprawnienia, z uwzględnieniem kontroli sądowej. Należy zauważyć, że w projektowanych przepisach istotnemu ograniczeniu uległ zakres przestępstw, co do których możliwe będzie wdrożenie kontroli operacyjnej oraz pozostałych uprawnień IWSW związanych z prowadzeniem czynności operacyjno-rozpoznawczych. Zawężenie to podporządkowane jest przede wszystkim celom, dla jakich powołane zostaje IWSW, oraz przypisanym tej strukturze zadaniom.

Podstawowym obszarem, w którym wykorzystywana będzie kontrola operacyjna, mają być przestępstwa popełniane przez osadzonych lub tymczasowo aresztowanych przebywających w zakładach karnych lub aresztach śledczych; przez pozostałe osoby w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy i pracowników SW, a także przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w związku z wykonywaniem czynności służbowych, które w istotny sposób podważają zaufanie społeczne do instytucji państwa. Takie określenie zakresu przedmiotowego nie tylko wpisuje się w oczekiwania społeczne, ale podyktowane jest przede wszystkim koniecznością uzupełnienia działań podejmowanych w ramach krajowej polityki antykorupcyjnej oraz zapewnienia wysokich standardów etycznych i moralnych funkcjonowania służby. Powołanie oraz wyposażenie IWSW w powyższe uprawnienia bez wątpienia korzystnie wpłynie na skuteczność działań podejmowanych dotychczas przez Służbę Więzienną służących zapobieganiu przestępstwom popełnianym przez funkcjonariuszy tej formacji. Zakres katalogu przestępstw, względem których mogą być prowadzone ustawowo określone formy czynności operacyjno-rozpoznawczych jest w obecnym stanie prawnym zbieżny w odniesieniu do znacznej części służb posiadających tego rodzaju uprawnienia. Kluczowy w tym przedmiocie pozostaje natomiast zakres podmiotowy uprawnienia, przekładający się w tym obszarze na ograniczenia o charakterze miejscowym, co do stosowania tego uprawnienia. Zauważyć należy, że koordynującą rolę w sferze możliwości zastosowania określonych form czynności operacyjno-rozpoznawczych z jednej strony odgrywa Prokuratura (przykładowo wyrażając zgodę, co do wniosku kierowanego do sądu przez uprawniony organ do zastosowania kontroli operacyjnej), z drugiej zaś mechanizm koordynujący został określony w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o przetwarzaniu informacji

kryminalnych. Wskazane mechanizmy koordynacyjne, a w przypadku Prokuratury również nadzorcze, pozwalają na rzeczywiste uniknięcie wzajemnego utrudniania w działaniu służb w przypadku zbiegu zainteresowań operacyjnych. Podkreślić należy, że powyższe uwarunkowania prawne i koordynacyjne niwelują potencjalne problemy związane z powielaniem się czynności realizowanych przez poszczególne organy, stanowiących potencjalny „konflikt interesów”. Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że zgodnie z zaproponowanymi rozwiązaniami, jeżeli informacje i materiały uzyskane przez IWSW dostatecznie uzasadniają podejrzenie popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego albo potwierdzać jego popełnienie, Szef IWSW zawiadamiać będzie organ właściwy dla ścigania sprawcy, celem niezwłocznego podjęcia czynności procesowych.

Dla Szefa IWSW oraz Zastępcy Szefa IWSW wyższym przełożonym dyscyplinarnym w postępowaniu dyscyplinarnym będzie Minister Sprawiedliwości, a w odniesieniu do naczelnika wydziału zamiejscowego, a także funkcjonariuszy IWSW – będzie Szef IWSW.

Minister Sprawiedliwości powoła Pełnomocnika do spraw utworzenia IWSW, któremu wsparcie organizacyjne, kadrowe, logistyczne i techniczne ma zapewnić Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

Szef IWSW określi, w drodze zarządzenia, program szkoleń specjalistycznych w IWSW dla funkcjonariuszy pełniących służbę w IWSW.

W odniesieniu do wyłączenia od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym Szefa IWSW, postępowanie dyscyplinarne będzie przejmował zastępca Szefa IWSW, chyba, że postępowanie to będzie dotyczyło tego zastępcy Szefa IWSW.

Projektowana ustawa przyznaje prawo dostępu do informacji stanowiących tajemnicę bankową Szefowi Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, wobec tego projekt przewiduje odpowiednie zmiany przepisu art. 105 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, określającego katalog podmiotów, na żądanie których bank jest obowiązany do udzielenia ww. informacji.

Funkcjonariusze IWSW będą otrzymywali dodatek specjalny o charakterze stałym w wysokości do 30% kwoty bazowej. Jest to rozwiązanie analogiczne do istniejących w Biurze Spraw Wewnętrznych Policji.

Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości

Projekt zawiera również szereg rozwiązań, które dotyczą kwestii funkcjonowania SW, a szczególnie jej Uczelni, istniejącej pod nazwą Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości. Zmiany te służą głównie zapewnieniu jej sprawnego i niezależnego funkcjonowania, poprzez wyłączenie jej spod kompetencji Dyrektora Generalnego Służby Więziennej – zamiast którego organem decyzyjnym byłby Rektor Uczelni. Jednym z przykładów przepisów podkreślających niezależność Uczelni od Dyrektora Generalnego Służby Więziennej jest przepis stanowiący o tym, że sztandar nadaje jej Minister Sprawiedliwości na wniosek Rektora; w przypadku pozostałych jednostek organizacyjnych ma to miejsce na wniosek Dyrektora Generalnego.

Narzędzia interwencji proponowane przez niniejszą ustawę polegają przede wszystkim na: zwiększeniu autonomii Uczelni Służby Więziennej, zwiększeniu kompetencji Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w zakresie określania limitów do egzaminów na stopnie podoficerskie i oficerskie, a także przyjęciu rozwiązań ułatwiających rekrutację do służby kandydackiej maturzystów o nieuregulowanej służbie wojskowej. Zwiększenie autonomii jest związane z chęcią zapewnienia jej swobody działalności naukowej jako instytucji mającej osobowość prawną i prowadzącej działalność na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Nastąpi to poprzez wyłączenie Uczelni spod kompetencji Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

Zlikwidowana zostanie Rada Polityki Penitencjarnej, a jej funkcje przejmie Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości jako jednostka organizacyjna tworząca naukowo-badawcze podstawy funkcjonowania SW, odpowiedzialna, w szczególności za ocenę bieżącego funkcjonowania Więziennictwa oraz wypracowywanie kierunków rozwoju polityki penitencjarnej. Mimo ponad dziesięcioletniego funkcjonowania Rady, jako organu doradczego Ministra Sprawiedliwości, jej działalność nie wpłynęła w zasadniczy sposób na funkcjonowanie Służby Więziennej i szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości oraz na kształtowanie polityki penitencjarnej kraju. Projektowane istotne zwiększenie autonomii Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości stanowi daleko idącą gwarancję dalszego kompetentnego i bezstronnego realizowania przez tę Uczelnię dotychczasowych zadań Rady. Ze względu na swój charakter Uczelnia będzie też miała znacznie szersze możliwości prowadzenia badań naukowych i analizy bieżących problemów w zakresie polityki penitencjarnej, a także inicjowania i wspierania przedsięwzięć służących poprawie bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych.

W przypadku wyłączenia Rektora od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym, postępowanie dyscyplinarne będzie przejmował prorektor Uczelni, chyba że postępowanie będzie dotyczyło tego prorektora.

Zasady naboru

W odniesieniu do rozwiązań związanych z kwestią służby wojskowej i pandemii COVID-19, można wymienić możliwość przystąpienia do służby kandydackiej maturzystów bez dokumentu potwierdzającego uregulowany stosunek w zakresie służby wojskowej i uregulowania jej w trakcie służby kandydackiej, z uwagi na zmiany terminów ogólnych związanych z kwalifikacją

wojskową. Inne rozwiązania dotyczące działalności Służby Więziennej to chociażby dodanie do form szkolenia zawodowego odpraw i narad służbowych, czy też umożliwienie niekierowania na szkolenia funkcjonariuszy SW, wobec których wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne.

Jeśli funkcjonariusz SW będzie nieobecny na służbie przygotowawczej łącznie dłużej niż 3 miesiące, będzie mogło to spowodować przedłużenie okresu służby przygotowawczej. Okres przedłużenia zostanie wydłużony z 12 do 18 miesięcy.

Służyć to będzie usprawnieniu procesu naboru kandydatów na funkcjonariuszy SW, by mogła ona skutecznie realizować funkcje współczesnego więziennictwa.³

Pragmatyka służby

Dyrektor Generalny, jeżeli będzie to uzasadnione potrzebami służby, będzie mógł także określić inny rozkład służby.

Projektowana ustawa zawiera również pakiet zmian dotyczących przepisów pragmatycznych regulujących pełnienie służby przez funkcjonariuszy SW.

Funkcjonariusze SW są w stałym kontakcie z osadzonymi, w związku z czym są stale narażeni na ich ataki oraz pomówienia. Szczególnie dotyczy to funkcjonariuszy SW, którzy są najbardziej skuteczni w swojej pracy i wykrywają u osadzonych nielegalne przedmioty, środki odurzające itp. Funkcjonariusze SW powinni mieć zagwarantowaną przez państwo obronę od początku postępowania karnego. Jeśli zakończy się ono dla funkcjonariusza SW negatywnie, będzie on zobowiązany do zwrotu środków finansowych przeznaczonych przez budżet państwa na jego obronę.

W związku z ryzykiem śmierci funkcjonariusza SW w wyniku ataku osadzonego, projekt przewiduje, że rodzina funkcjonariusza SW w razie jego śmierci w związku z pełnieniem służby albo wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby, otrzyma odszkodowanie (18-krotne najniższe uposażenie zasadnicze, gdy uprawnionym jest małżonek lub dziecko; 9-krotne najniższe uposażenie zasadnicze, gdy uprawnionym jest inny członek rodziny), oraz otrzyma dodatkowe świadczenia finansowe ponad kwotę głównego odszkodowania (zwiększone o 3,5 krotność najniższego uposażenia zasadniczego na każdego członka rodziny).

Funkcjonariusz SW będzie zawieszony nie tylko w razie tymczasowego aresztowania, ale także w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego. Fakultatywnie będzie mógł być zawieszony w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowania dyscyplinarnego, a także w wyniku wniesienia przeciwko niemu subsydiarnego aktu oskarżenia. W przypadku ukarania karą dyscyplinarną, zawieszona część uposażenia nie będzie zwracana.

Karą dyscyplinarną wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe będzie mógł być ukarany nie tylko funkcjonariusz SW zajmujący stanowisko z mianowania, ale również funkcjonariusz SW powołany na wyższe stanowisko kierownicze, który winien być odwołany i nie powinien przed zatarciem kary być mianowany lub powołany na wyższe stanowisko.

Okres przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego zostanie wydłużony do 2 lat.

Jeśli funkcjonariusz SW w ciągu ostatnich 2 lat będzie nieobecny z powodu choroby łącznie powyżej 500 dni, projektowana regulacja przewiduje możliwość zwolnienia go ze służby.

Uprawnienia zwolnionych funkcjonariuszy SW w zakresie wliczania okresów służby do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy zostaną zrównane z uprawnieniami w innych służbach mundurowych.

Minister Sprawiedliwości określi w drodze zarządzenia czynności służbowe realizowane przez funkcjonariuszy SW w Ministerstwie Sprawiedliwości i Prokuraturze Krajowej.

Jeśli funkcjonariusz odniesie rany, kontuzję lub uraz psychiczny w związku z pełnieniem służby lub ze względu na schorzenie lub stan psychofizyczny pozostające w związku z pełnieniem służby, będzie mógł zgodnie ze wskazaniami lekarza medycyny pracy, skorzystać z turnusu w czasie służby bez konieczności wykorzystywania dodatkowego urlopu wypoczynkowego.

Projektowane przepisy pozwolą również na uproszczenie i przyspieszenie procedury ponownego nawiązania stosunku służbowego z funkcjonariuszem, w którego sprawie nastąpiło prawomocne umorzenie postępowania karnego albo postępowania karnego skarbowego, zakończenie postępowania karnego albo postępowania karnego skarbowego wyrokiem uniewinniającym, uchylenie ostatecznego orzeczenia komisji lekarskiej o całkowitej niezdolności do służby, uchylenie wyroku skazującego i wydanie w nowym postępowaniu karnym lub postępowaniu karnym skarbowym prawomocnego wyroku uniewinniającego, uchylenie orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby, uchylenie lub stwierdzenie nieważności decyzji o zwolnieniu ze służby z powodu jej wadliwości. Ma to być osiągnięte poprzez ograniczenie do zbadania karalności funkcjonariusza oraz zdolności fizycznej i psychicznej do pełnienia służby w razie ponownego nawiązania stosunku służbowego.

³ Praca badawcza penitencjarysty, J. J. Czarkowski, M. Strzelec, Wydawnictwo Episteme, Wyższa Szkoła Kryminologii i Penitencjarystyki w Warszawie, Warszawa 2020, s. 19.

Projekt przewiduje przeniesienie kognicji w sprawach dyscyplinarnych funkcjonariuszy Służby Więziennej na sądy administracyjne, w miejsce obecnie funkcjonującego rozwiązania, w myśl którego odwołanie od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie wnosi się do sądu powszechnego (sądu pracy).

Komisje lekarskie

Postępowanie przed komisjami lekarskimi odpowiedzialnymi za badania kandydatów, którzy pozytywnie ukończyli etap wstępny i sprawdzający, jest długie. Zgodnie z projektowaną regulacją utworzenie rankingu kandydatów będzie możliwe bez ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w SW. Zgodnie z projektowanym art. 110 ust. 1a, badania psychologiczne kandydatów mogą zostać powierzone jednostkom służby medycyny pracy SW. Przewiduje się także zatrudnienie w charakterze funkcjonariusza SW, pracownika zatrudnionego już w SW, bez konieczności wszczynania postępowania kwalifikacyjnego i naboru na to stanowisko, za zgodą Dyrektora Generalnego. Rozwiązanie takie funkcjonuje już obecnie na podstawie art. 39g ustawy o Służbie Więziennej, a wprowadzane zmiany wynikają z zaobserwowanej praktyki, która wskazuje, że wystarczająca jest zgoda Dyrektora Generalnego na zatrudnienie w charakterze funkcjonariusza pracownika zatrudnionego już w Służbie Więziennej, bez konieczności wszczynania postępowania kwalifikacyjnego i naboru na to stanowisko. Dotychczasowa przesłanka „w pierwszej kolejności”, zakłada, że na wakujące stanowisko, pomimo wysłania wniosku do Dyrektora Generalnego w sprawie zatrudnienia pracownika, należy uprzednio ogłosić nabór. Praktyka wskazuje, że bardziej uzasadnione będzie przed ogłoszeniem naboru uzyskanie stanowiska Dyrektora Generalnego, a dopiero w przypadku braku jego zgody ogłoszenie naboru i wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego w celu umożliwienia zgłoszenia się kandydatów niebędących dotychczas pracownikami Służby Więziennej.

Zasady urlopu

W okresie urlopu wychowawczego funkcjonariuszowi SW nie będzie przysługiwało uposażenie. Projekt przewiduje także, że domyślną formą wypłaty będzie transakcja bezgotówkowa, zamiast dotychczasowej gotówkowej.

Delegowanie funkcjonariuszy

Zgodnie z projektowanymi przepisami, okres delegowania funkcjonariusza SW zostanie wydłużony z 6 do 12 miesięcy. Możliwe stanie się odwołanie funkcjonariusza SW z delegowania na jego prośbę lub z urzędu. Funkcjonariusze SW pełniący służbę na Uczelni będą mogli być delegowani do innych jednostek. Jeśli funkcjonariusz SW zajmujący wyższe stanowisko kierownicze zostanie powołany na niższe stanowisko, będzie mógł zachować dotychczasową wysokość uposażenia.

Zgodnie z projektowanym art. 80 ust. 4. funkcjonariusz SW będzie mógł złożyć wniosek o oddelegowanie do instytucji zagranicznej. Jeżeli będzie ona pokrywać koszty delegowania, nie będą one pokrywane przez SW.

Przed powołaniem na stanowisko kierownicze, funkcjonariusz SW będzie mógł mieć powierzone do pełnienia na nim obowiązki, co pozwoli sprawdzić w praktyce jego kompetencje. Maksymalny czas powierzenia obowiązków będzie wynosił 12 miesięcy. Po ich upływie nie będzie możliwe powierzanie obowiązków na kolejny okres, co ustabilizuje sytuację zawodową funkcjonariusza SW.

Funkcjonariusz SW, który nie wyraził zgody na przeniesienie na niższe stanowisko i został w związku z tym zwolniony ze służby, będzie mógł uzyskać odpawę.

Grupy Interwencyjne Służby Więziennej

Projekt przewiduje utworzenie Grup Interwencyjnych Służby Więziennej, funkcjonujących obecnie na podstawie regulacji o charakterze wewnętrznym, a projektowane przepisy mają na celu wyłącznie prawne uregulowanie ich funkcjonowania na poziomie ustawy o Służbie Więziennej. W myśl zapisów projektu Grupy Interwencyjne będą jednostkami wewnętrznymi Służby Więziennej odpowiedzialnymi za prowadzenie działań w zakresie zapobiegania zagrożeniom mogącym wystąpić w Służbie Więziennej lub ich likwidacji oraz działań wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania. Określanie zasad organizacji i zakresu działania Grup będzie należało do zadań Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

Projekt wprowadza upoważnienia dla Dyrektora Generalnego Służby Więziennej do ustalenia zasad gospodarowania uzbrojeniem i środkami ochrony przez funkcjonariuszy w jednostkach organizacyjnych. Precyzuje również zasady kontroli, zwłaszcza poprzez wprowadzenie definicji legalnej kontroli pobieżnej, której tryb przeprowadzania określi w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Zmiany organizacyjne

Usunięta zostanie fikcja prawna, zgodnie z którą urzędy obsługujące Ministra Sprawiedliwości oraz Prokuraturę Krajową były traktowane jako jednostki organizacyjne SW w zakresie zapewnienia przez SW porządku i bezpieczeństwa.

Należy też zwrócić uwagę, że w projekcie przewidziane są rozwiązania prawne, umożliwiające uznawanie nowoprzyjętym funkcjonariuszom stopni służbowych lub wojskowych uzyskanych podczas wcześniejszych etapów kariery zawodowej w innych służbach mundurowych (wojsku, Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego lub Służby Kontrwywiadu

Wojskowego). Pozwoli to na pozyskiwanie do służby w Służbie Więziennej wykazujących predyspozycje do jej pełnienia i dysponujących bogatym doświadczeniem zawodowym funkcjonariuszy innych służb mundurowych oraz żołnierzy Wojska Polskiego. Należy zaznaczyć, że rozwiązania w tym zakresie zostały opracowane i uwzględnione w projekcie na polecenie Wiceprezesa Rady Ministrów i Przewodniczącego Komitetu Rady Ministrów do spraw Bezpieczeństwa Narodowego i spraw Obronnych Pana Jarosława Kaczyńskiego.

Pierwszy stopień w korpusie oficerów Służby Więziennej, stopień generała Służby Więziennej oraz stopień generała inspektora Służby Więziennej będzie nadawał Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Sprawiedliwości. Pozostałe stopnie w korpusie oficerów Służby Więziennej będzie nadawał Minister Sprawiedliwości.

Projekt przewiduje również dodanie stopni w korpusie chorążych Służby Więziennej – chorążego sztabowego Służby Więziennej i starszego chorążego Służby Więziennej. Związane jest to z jednej strony z wydłużeniem okresu służby, z tytułu której funkcjonariusz nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego służby mundurowej z 15 do 25 lat. Z drugiej strony nadanie wyższego stopnia stanowi istotny element polityki kadrowej, element motywacyjny, także w zakresie podnoszenia swoich kwalifikacji ogólnych i zawodowych i przechodzenia w ramach ścieżki zawodowej do wyższego korpusu.

Zmiany odnoszące się do rozszerzenia zakresu stanowisk kierowniczych w Służbie Więziennej zajmowanych na podstawie powołania mają na celu usprawnienie funkcjonalności zarządzania kadrą kierowniczą w Służbie Więziennej. Ponad dziesięcioletni okres obowiązywania tych rozwiązań w Służbie Więziennej udowodnił słuszność zmian wprowadzonych w zakresie stanowisk kierowniczych, które funkcjonariusze zajmują w drodze powołania. Obecnie planowane rozszerzenie katalogu tych stanowisk stanowi konsekwencję w zakresie wprowadzonej w 2010 roku zmiany odnoszącej się do części stanowisk kierowniczych w Służbie Więziennej.

Minister Sprawiedliwości będzie również mógł udzielać zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne jednostkom organizacyjnym mu podległym lub nadzorowanym przez niego przywieziennym zakładom pracy. Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych i Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy uzyska możliwość zaciągania kredytów/pożyczek z przeznaczeniem na realizację swoich zadań.

Nowe uprawnienia Służby Więziennej

Projektowane przepisy regulują również przeprowadzanie kontroli osobistej przez Służbę Więzienną. Będzie ona wykonywana przez co najmniej dwóch funkcjonariuszy tej samej płci co osoba kontrolowana, podczas nieobecności osób postronnych i osób odmiennej płci oraz w miejscu niemonitorowanym. Przeprowadzana będzie wzrokowo i manualnie lub za pomocą środków technicznych przeznaczonych do wykrywania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, sprawdzenia biochemicznego lub z wykorzystaniem psa służbowego wytresowanego do wyszukiwania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, a kontrola miejsc intymnych będzie dokonywana poprzez oględziny ciała.

Projekt zawiera przepisy dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa przez Służbę Więzienną w bezpośrednim otoczeniu jednostek penitencjarnych poprzez możliwość reagowania na bezpośrednie zagrożenie (np. nawiązywanie kontaktu z osobą pozbawioną wolności). Legitymowanie jest to ustalenie lub potwierdzenie tożsamości osoby przez funkcjonariusza publicznego. Czynność ta dotychczas w Służbie Więziennej była uregulowana tylko w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 i dotyczy sytuacji w której osoby wymienione w tym przepisie wchodzi i wychodzi z jednostki penitencjarnej. Mając na uwadze zapewnienie zwiększenia poziomu bezpieczeństwa jednostek penitencjarnych zasadnym jest przyznanie takich uprawnień (legitymowania osób) również w realizacji innych czynności służbowych przez funkcjonariuszy SW, takich jak: wzywanie osób zakłócających spokój i porządek, nawiązujących niedozwolone kontakty z osobami pozbawionymi wolności lub usiłujących bez zezwolenia funkcjonariuszy dostarczyć jakiegokolwiek przedmioty na teren jednostki organizacyjnej, do zaniechania takich zachowań oraz w przypadku zatrzymania przez funkcjonariuszy SW osób, nie tylko znajdujących się na terenie jednostki organizacyjnej, ale także na terenie do niej przyległym.

Jednocześnie prawo do legitymowania osób w związku z realizacją czynności poszukiwawczo - pościgowych oraz w przypadku zatrzymania osoby pozwoli funkcjonariuszom SW na sprawne podejmowanie działań i bezpośrednio przełoży się na ich skuteczność.

Funkcjonariusze SW pełniący służbę przy wejściu do jednostki organizacyjnej będą mogli odmówić wstępu na jej teren osobie, wobec której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że jest chora na chorobę zakaźną. Objawy chorobowe uzasadniające odmowę wstępu na teren jednostki penitencjarnej będą musiały być widoczne dla osoby nie posiadającej przygotowania medycznego, a powód odmowy będzie podany do wiadomości osoby, wobec której odmowa zostanie zastosowana.

Normą jest stosowanie środków przymusu bezpośredniego (kajdanki, pas obezwładniający) wobec wszystkich skazanych, którzy mogą lub stanowią zagrożenie w zakładzie karnym typu zamkniętego i areszcie śledczym. Z zastosowania wobec osadzonego środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek będzie mógł zwolnić dyrektor zakładu karnego albo dyrektor aresztu śledczego, przy czym zostanie to odnotowane w Centralnej Bazie Danych Osób Pozbawionych Wolności. W zakładach typu zamkniętego oraz w aresztach śledczych, funkcjonariusz będzie mógł zrezygnować z zastosowania śpb, na wniosek osoby pozostającej w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi lub z własnej inicjatywy w każdym czasie, jeżeli ocena bezpieczeństwa oraz okoliczności uzasadniają podjęcie takiej decyzji.

W zakładach karnych typu półotwartego i otwartego oraz w przypadku zwolnienia przez dyrektora zakładu karnego albo aresztu śledczego z zastosowania wobec osadzonego przebywającego w zakładzie karnym typu zamkniętego oraz areszcie śledczym z śpb, funkcjonariusze SW będą mogli użyć ich prewencyjnie wobec osadzonych w przypadku wniosku osoby pozostającej w bezpośrednim kontakcie z tymi osadzonymi lub w przypadku, gdy funkcjonariusz uzna to za celowe. Każdorazowe zastosowanie środków przymusu bezpośredniego ma być odnotowane w Centralne Bazy. Dzięki temu funkcjonariusze Służby Więziennej będą mogli zapewnić bezpieczeństwo wszystkim osobom przebywającym na terenie zakładu karnego i aresztu śledczego.

Szkolenia strzeleckie dla młodzieży

Zgodnie w projektowanymi przepisami Służba Więzienna, w zakresie określonym przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, będzie miała możliwość współuczestniczenia w kształtowaniu postaw obywatelskich, proobronnych i patriotycznych młodzieży. W tym celu Dyrektor Generalny będzie określał w drodze zarządzenia sposób realizacji szkolenia strzeleckiego młodzieży w jednostkach organizacyjnych,

- mając na względzie zapewnienie bezpiecznego przebiegu szkolenia strzeleckiego.

Kuratorzy

Sądowi kuratorzy zawodowi będą mogli wystąpić, jeżeli będzie to niezbędne do realizacji zadań ustawowych, o zgodę do Dyrektora Generalnego na wielokrotne, nieograniczone w czasie udostępnianie informacji z Centralnej Bazy, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, bez konieczności każdorazowego składania wniosku.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Sąd Okręgowy w Warszawie	1	Informacja ogólnodostępna	Zarządzenie kontroli operacyjnej na pisemny wniosek Szefa IWSW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego. Rozpatrywanie wniosków o dostęp IWSW do tajemnic prawnie chronionych
Prokurator Generalny	1	Informacja ogólnodostępna	Wydawanie zgody na niejawne wręczenie korzyści majątkowej oraz nabycie, zbycie lub przejęcie przez IWSW przedmiotów, którymi obrót jest prawnie zabroniony.
Obywatele	38 244 tys. (dane ze stycznia 2021 r.)	Główny Urząd Statystyczny	Zwiększenie bezpieczeństwa i gwarancji procesowych dzięki skuteczniejszemu ujawnianiu przestępstw związanych z działalnością SW.

Szef IWSW	1	Informacja ogólnodostępna	Obowiązek przekazywania Ministrowi Sprawiedliwości informacji na temat działalności IWSW. Mianowanie i zwalnianie ze służby funkcjonariuszy IWSW. Zawiadamianie odpowiednich organów o uzasadnionym podejrzeniu lub ujawnieniu przestępstwa.
Minister Sprawiedliwości	1	Informacja ogólnodostępna	Nadzór cywilny nad IWSW poprzez mianowanie Szefa IWSW
Funkcjonariusze IWSW	Wg określonych limitów		Uzyskanie uprawnień mających na celu rozpoznanie, wykrywanie i zapobieganie wybranych przestępstw związanych z działalnością SW.
Wyższa Szkoła Wymiaru Sprawiedliwości	1	Informacja ogólnodostępna	Zwiększenie autonomii uczelni poprzez zwiększenie kompetencji Rektora uczelni. Przejęcie funkcji Rady Polityki Penitencjarnej.
Funkcjonariusze Służby Więziennej	28 081 stan na dzień 31.12.2020 r.	Centralny Zarząd Służby Więziennej	Dodanie do form szkolenia zawodowego odpraw i narad służbowych oraz uniemożliwienie kierowania na szkolenia funkcjonariuszy, wobec których wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne. Zmiany w zakresie delegacji, postępowania dyscyplinarnego, wypłaty uposażeń, urlopów, naboru i stopni. Zmiana uprawnień w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego.
Uczniowie ostatnich klas liceów i techników w 2021 r.	Ok. 271 000 osób	Centralna Komisja Egzaminacyjna	Ułatwienie rekrutacji do służby kandydackiej w Służbie Więziennej maturzystów o jeszcze nieuregulowanym stosunku do służby wojskowej.
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	1	Informacja ogólnodostępna	Zwiększenie kompetencji w zakresie określania limitów do egzaminów na stopnie podoficerskie i oficerskie.

			Zmniejszenie kompetencji w zakresie spraw dotyczących Wyższej Szkoły Wymiaru Sprawiedliwości. Możliwość wprowadzenia innego rozkładu służby w stanach nadzwyczajnych, stanie zagrożenia epidemicznego, stanie epidemii lub innej sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa jednostki organizacyjnej. Utrata możliwości wydalenia ze służby oficera w wyniku kary dyscyplinarnej.
Prezydent RP	1	Informacja ogólnodostępna	Przyznawanie pierwszego stopnia w korpusie oficerów Służby Więziennej, stopnia generała Służby Więziennej oraz stopnia generała inspektora Służby Więziennej
Sądy administracyjne	1 Naczelny Sąd Administracyjny 16 wojewódzkich sądów administracyjnych	NSA	Rozszerzenie kognicji sądów administracyjnych o sprawy związane z postępowaniem dyscyplinarnym funkcjonariuszy Służby Więziennej.
Skazani i tymczasowo aresztowani	71391 osób (stan na 31 października 2021 r.)	Centralny Zarząd Służby Więziennej	Zwiększenie bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych dzięki utworzeniu IWSW i Grup Interwencyjnych SW.
			Obowiązek zapewnienia warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez IWSW kontroli operacyjnej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt, w ramach konsultacji i opiniowania, otrzymali:

- 1) Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego;
- 2) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 3) Prokurator Krajowy, Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego;
- 4) Naczelna Rada Adwokacka;
- 5) Krajowa Rada Radców Prawnych;
- 6) Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;
- 7) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 8) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 9) Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku;

- 10) Prezes Sądu Apelacyjnego w Gdańsku;
- 11) Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach;
- 12) Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie;
- 13) Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie;
- 14) Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi;
- 15) Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu;
- 16) Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie;
- 17) Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie;
- 18) Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie;
- 19) Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu;
- 20) Prezes Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka;
- 21) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa;
- 22) Prezes Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka;
- 23) Tymczasowa Rada Krajowej Sekcji Służby Więziennej Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 24) Komisja Krajowa NSZZ Solidarność;
- 25) Forum Związków Zawodowych;
- 26) Ogólnopolskie Porozumienia Związków Zawodowych;
- 27) Instytut Wymiaru Sprawiedliwości;
- 28) Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Pracowników Sądownictwa;
- 29) Przewodniczący Prezydium Rady Głównej Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej;
- 30) Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 31) Stowarzyszenie Bractwo Więzienne Samarytania;
- 32) Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw został skierowany do konsultacji publicznych w dniu 4 listopada 2021 r. z 21-dniowym terminem na zgłaszanie uwag. Projekt przekazano: Prezesowi Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, Tymczasowej Radzie Krajowej Sekcji Służby Więziennej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, Komisji Krajowej NSZZ Solidarność, Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Instytutowi Wymiaru Sprawiedliwości, Międzyzakładowej Organizacji Związkowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Pracowników Sądownictwa, Przewodniczącemu Prezydium Rady Głównej Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszeniu Bractwa Więziennego Samarytania, Stowarzyszeniu Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Związkowi Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

Stanowiska do projektowanych rozwiązań przedstawiły także: Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej, Krajowa Sekcja Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”; Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Pika Polska Sp. Z o.o. oraz Porozumienie Zielonogórskie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1 (2022)	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (2031)	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0,35	3,83	5,51	5,61	5,61	5,61	5,61	5,61	5,61	5,61	48,96
Budżet Państwa	0	0,12	1,28	1,84	1,87	1,87	1,87	1,87	1,87	1,87	1,87	16,33
JST	0	0,11	1,23	1,76	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	15,7
ZUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFZ	0	0,12	1,32	1,91	1,94	1,94	1,94	1,94	1,94	1,94	1,94	16,93
FP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FGŚP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	1,37	19,09	26,43	24,22	22,5	22,91	22,25	22,26	24,02	23,99	209,04
budżet państwa	0	1,37	19,09	26,43	24,22	22,5	22,91	22,25	22,26	24,02	23,99	209,04
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Saldo ogółem	0	-1,02	-15,26	-20,92	-18,61	-16,89	-17,3	-16,64	-16,65	-18,41	-18,38	-160,08
Budżet Państwa	0	-1,25	-17,81	-24,59	-22,35	-20,63	-21,04	-20,38	-20,39	-22,15	-22,12	-192,71
JST	0	0,11	1,23	1,76	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	15,7
ZUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NFZ	0	0,12	1,32	1,91	1,94	1,94	1,94	1,94	1,94	1,94	1,94	16,93
FP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FGŚP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wszelkie wydatki będące skutkiem wejścia w życie projektowanej ustawy, w tym również wydatki płacowe przeznaczone na uposażenia dla 220 etatów funkcjonariuszy Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, dodatki specjalne o charakterze stałym oraz koszty organizacyjno-logistyczne związane z utworzeniem i funkcjonowaniem IWSW, zostaną sfinansowane w ramach dotychczasowych środków budżetowych części 37 – Sprawiedliwość, w tym w ramach limitu na wynagrodzenia i nie będą stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa w roku wejścia w życie ustawy oraz w latach kolejnych.											

Koszty utworzenia IW SW w latach 2022-2032

Łączne wydatki z tytułu utworzenia IWSW są następujące:

IWSW	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	OGÓŁEM
Funkcjonariusze	1 371 000	14 719 000	21 186 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	174 989 000
koszty organizacyjno-logistyczne		4 367 936	5 245 166	2 623 364	909 496	1 315 279	656 808	670 978	2 423 709	2 393 596	20 606 332
RAZEM	1 371 000	19 086 936	26 431 166	24 217 364	22 503 496	22 909 279	22 250 808	22 264 978	24 017 709	23 987 596	209 040 332

W tym:

Ogółem szacunkowe skutki finansowe przeznaczenia 220 etatów dla IWSW pochodzących z wakatów SW w skali 10 lat budżetowych											
§§ klasyfikacji budżetowej w zakresie którego będą ponoszone wydatki budżetowe	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	OGÓŁEM
§ 4050 - uposażenia funkcjonariuszy SW	1 222 000	13 031 000	17 919 000	17 919 000	17 919 000	17 919 000	17 919 000	17 919 000	17 919 000	17 919 000	157 605 000
§ 4070 - nagroda roczna	0	102 000	108 600	149 400	149 400	149 400	149 400	149 400	149 400	149 400	11 646 000
§ 4060 - fundusz nagród i zapomóg	14 000	153 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	1 847 000
§§ 3070, 4180 - wydatki relacjonowane do uposażeń	135 000	1 433 000	1 971 000	1 971 000	1 971 000	1 971 000	1 971 000	1 971 000	1 971 000	1 971 000	17 336 000
Ogółem:	1 371 000	14 719 000	21 186 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	21 594 000	188 434 000

Szacunkowe skutki finansowe utworzenia i funkcjonowania funduszu operacyjnego w IWSW											
utworzenie i funkcjonowanie funduszu operacyjnego w IWSW	wartość	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	OGÓŁEM
	wskaźnik inflacji (CPI)		102,70 %	102,50 %	102,50 %	102,50 %	102,50 %	102,50 %	102,50 %	102,50 %	
	RAZEM	500 000	513 500	526 338	539 496	552 983	566 808	580 978	595 503	610 390	4 985 996

Szacunkowe skutki finansowe organizacyjno-logistyczne związane z utworzeniem i funkcjonowaniem IWSW oraz utworzeniem stanowisk pracy dla funkcjonariuszy										
utworzenie i funkcjonowanie IWSW	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	OGÓŁEM
	3 867 936	4 731 666	2 097 026	370 000	762 296	90 000	90 000	1 828 206	1 783 206	15 620 336

Inspektorat Wewnętrzny Służby Wewnętrznej z uwagi na specyfikę realizacji czynności w jednostkach typu zamkniętego oraz poza jednostkami penitencjarnymi, w terenie otwartym, wymaga posiadania szacunkowo 220 etatów umiejscowionych w centrali w Warszawie oraz w wydziałach zamiejscowych. Zapewnienie etatów IWSW w liczbie 220 wynika z nadania SW uprawnienia do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych i ich specyfiki. Powyższe czynności mają charakter niejawni i związane są z bezpośrednim lub pośrednim (za pomocą techniki operacyjnej) uzyskiwaniem informacji służących zapobieganiu popełniania przestępstw lub stanowiących podstawę do wykrycia ich sprawców. Związane jest to m.in. z umożliwieniem prowadzenia działań nieidentyfikowalnych wewnętrznie w ramach formacji przez funkcjonariuszy IWSW, którzy z wykorzystaniem niejawnych metod będą w stanie rozpoznawać potencjalnie przestępcze zachowanie w hermetycznej grupie funkcjonariuszy SW. Służba Więzienna liczy 28 939 etatów mundurowych, a 220 etatów stanowi 0,76 %.

Nie przewiduje się wystąpienia skutków finansowych dla budżetu więziennictwa w zakresie zmian zasad naboru do Służby Więziennej.

W odniesieniu do kosztów projektowanych świadczeń finansowych w razie śmierci funkcjonariusza Służby Więziennej w związku z pełnieniem służby albo wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wskazać należy:

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

- a) w zakresie dodania w art. 99 ustawy o *Służbie Więziennej* przesłanek otrzymania odprawy przez funkcjonariusza zwolnionego na podstawie art. 68 ust 4 oraz funkcjonariusza w służbie przygotowawczej, którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 1:

Na przestrzeni ostatnich lat zwolnienie funkcjonariusza na podstawie art. 68 ust. 4 jest jednostkowym przypadkiem występującym w Służbie Więziennej. Mając powyższe na uwadze można tylko hipotetycznie określić ewentualne skutki finansowe projektowanego przepisu. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 68 ust. 4 uprawniony będzie zgodnie z projektowanymi zmianami do otrzymania odprawy, której wysokość uzależniona jest od stażu służby w Służbie Więziennej. Poniżej przedstawiono wysokość ewentualnej odprawy dla funkcjonariusza, która została oszacowana na podstawie danych funkcjonariusza zwolnionego w 2018 roku w związku z art. 68 ust. 4:

- uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym na dzień zwolnienia – 7 284 zł,
- staż służby w Służbie Więziennej – 18 lat,
- wysokość odprawy 5,6 uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym obliczona na podstawie art. 100 ustawy o *Służbie Więziennej* wynosiłaby - 40 790,40 zł.

Na przestrzeni ostatnich lat wygaśnięcie stosunku służbowego na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 1 funkcjonariusza w służbie przygotowawczej miało miejsce kilkakrotnie i nie jest ono zdarzeniem występującym stale w służbie. Mając powyższe na uwadze można tylko hipotetycznie określić ewentualne skutki finansowe zastosowanego przepisu prawnego. Funkcjonariusz w służbie przygotowawczej, którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 1 uprawniony będzie zgodnie z projektowanymi zmianami do otrzymania odprawy w wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym. Poniżej przedstawiono wysokość ewentualnej odprawy dla funkcjonariusza w służbie przygotowawczej, która została oszacowana na podstawie przeciętnego uposażenia funkcjonariusza dla roku 2021:

- przeciętne uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym – 5 678,74 zł
- wysokość odprawy trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym – 17 036,22 zł.

- b) w zakresie dodania w art. 118 przesłanek ust. 9a-9i dotyczących świadczeń odszkodowawczych dla członków rodziny.

Na przestrzeni ostatnich lat nie wystąpiły przypadki wygaśnięcia stosunku służbowego spowodowanego śmiercią funkcjonariusza w trakcie pełnienia służby wskutek wypadku albo po zwolnieniu ze służby w ciągu 3 lat od wypadku. Zmiany służą dostosowaniu ewentualnych wysokości świadczeń do przepisów obowiązujących w pozostałych służbach mundurowych. Poniżej przedstawiono skutki finansowe oszacowane w oparciu o projektowane zmiany w ustawie:

Podstawa prawna wysokości jednorazowego odszkodowania	wysokość jednorazowego odszkodowania	Przyjęte założenia
art. 118 ust. 9a pkt1	21 600 zł	
art. 118 ust. 9a pkt2	10 800 zł	
art. 118 ust. 9b pkt 1	25 800 zł	Do obliczeń przyjęto 1 uprawnione dziecko, związku z powyższym wysokość podanego odszkodowania jest minimalna. Za każde kolejne dziecko wysokość odszkodowania będzie wzrastała o kwotę 4 200 zł.
art. 118 ust. 9b pkt 2	25 800zł	Do obliczeń przyjęto 2 uprawnionych dzieci, związku z powyższym wysokość podanego odszkodowania jest minimalna. Za każde kolejne dziecko wysokość odszkodowania będzie wzrastała o kwotę 4 200 zł.
art. 118 ust. 9c	4 200 zł	Do obliczeń przyjęto 1 innego członka rodziny uprawnionego, związku z powyższym wysokość podanego odszkodowania jest minimalna. Za każdego kolejnego członka rodziny wysokość odszkodowania będzie wzrastała o kwotę 4 200 zł.
art. 118 ust. 9c	10 800 zł	Do obliczeń przyjęto 1 uprawnionego członka rodziny, związku z powyższym wysokość podanego odszkodowania

			jest minimalna. Za każdego kolejnego członka rodziny wysokość odszkodowania będzie wzrastała o kwotę 4 200 zł.
W związku z powyżej przedstawionymi danymi można założyć, że koszty projektowanych świadczeń finansowych omówionych powyżej nie będą znaczące dla budżetu Służby Więziennej, z uwagi na sporadyczne występowanie takich zdarzeń na przestrzeni kilku lat i zostaną pokryte w ramach posiadanych środków. Mechanizm finansowania Funduszu Aktywizacji Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy kredytami z Banku Gospodarstwa Krajowego przedstawiałaby się w następujący sposób: - Dysponent Funduszu (Dyrektor Generalny Służby Więziennej) sporządza wniosek kredytowy, - wniosek kredytowy po akceptacji Ministra Sprawiedliwości zostaje złożony w BGK, - po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku przez BGK, zostaje zawarta umowa kredytowa, - umowę kredytu z BGK zawiera Dysponent Funduszu, po uzyskaniu zgody Ministra Sprawiedliwości, - umowa kredytu wchodzi w życie po wprowadzeniu zmian w planie finansowym Funduszu tj. po uzyskaniu zgody Ministra Finansów i opinii sejmowej komisji do spraw budżetu lub po ogłoszeniu ustawy budżetowej na kolejny rok, - opracowany plan finansowy Funduszu winien uwzględniać warunki finansowania określone w umowie kredytu, w tym środki konieczne do obsługi zadłużenia. Jednocześnie kredyt miałby charakter kredytu obrotowego w rachunku bankowym i byłby przeznaczony na wszystkie zadania Funduszu określone w art. 8 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności, a ostateczna spłata nastąpiłaby w okresie kilku lat w terminach określonych w zawartej umowie kredytu. Wprowadzenie turnusów profilaktyczno-zdrowotnych nie spowoduje dodatkowych skutków dla budżetu państwa, gdyż zastąpią obecne obozy kondycyjne, więc środki finansowe przeznaczone na obozy, będą wykorzystane na organizację turnusów bez konieczności zwiększania środków budżetowych na ten cel.			

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1 (2022)	2	3	5	10 (2031)	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2022 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	0	1,01	10,89	15,68	15,98	15,98	139,44
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze							
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w	Zwiększenie bezpieczeństwa i gwarancji procesowych dzięki skuteczniejszemu ujawnianiu przestępstw związanych z działalnością SW.						

	szczegółności osoby niepełnosprawne i starsze	Zwiększenie bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych dzięki utworzeniu IWSW i Grup Interwencyjnych SW.									
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Ustawa przewiduje utworzenie w IWSW 220 etatów funkcjonariuszy IWSW.										
	Dochody obywateli z tego tytułu będą następujące:										
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem
	1,01	10,89	15,68	15,98	15,98	15,98	15,98	15,98	15,98	15,98	139,44
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu											
☒ nie dotyczy											
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).						☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy					
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:						☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:					
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.						☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy					
Komentarz: Projekt przewiduje zarządzenie przez Sąd Okręgowy w Warszawie kontroli operacyjnej przeprowadzanej przez IWSW oraz przewiduje wyrażenie zgody przez Prokuratora Generalnego na dostęp IWSW do tajemnic prawnie chronionych i na niejawną wręczanie korzyści majątkowej oraz nabycie, zbycie lub przejęcie przez IWSW przedmiotów, którymi obrót jest prawnie zabroniony.											
9. Wpływ na rynek pracy											
Projektowana regulacja wpłynie na rynek pracy poprzez zatrudnienie 220 funkcjonariuszy IWSW.											
10. Wpływ na pozostałe obszary											
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe			☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:			☐ informatyzacja ☐ zdrowie					
Omówienie wpływu			Projekt zwiększa obowiązki Sądu Okręgowego w Warszawie w zakresie wydawania postanowień o zarządzeniu czy też przedłużeniu kontroli operacyjnej oraz postanowień w zakresie rozpatrywania wniosków IWSW o dostęp do tajemnic prawnie chronionych, a także sprawowania przez ww. Sąd kontroli nad uzyskiwaniem przez IWSW danych telekomunikacyjnych, pocztowych lub internetowych. Rozszerza również kognicję sądom administracyjnym w sprawach związanych z postępowaniem dyscyplinarnym funkcjonariuszy Służby Więziennej.								
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego											
Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 2, art. 1 pkt 3 lit. a i lit. c w zakresie dodawanego w art. 8 ust. 1b, art. 1 pkt 5 lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 6, art. 1 pkt 10 lit. b w zakresie dodawanego w art. 16 ust. 2a, art. 1 pkt 15, art. 1 pkt 16 w zakresie art. 23aa, art. 1 pkt 21 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 24 w zakresie art. 38a ust. 2 w zakresie IWSW i art. 38b, art. 1 pkt 26 lit. a tiret drugie i lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 28 w zakresie art. 39g ust. 2 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 29 lit. a w zakresie dodawanego ust. 3a w art. 42 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 30, art. 1 pkt 33 i 34 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 35, art. 1 pkt 42, art. 1 pkt 45 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 46 lit. b, art. 1 pkt 48 lit. a w zakresie dodawanego w art. 50 w ust. 2 pkt 3 i lit. b w zakresie dodawanego w art. 50 ust. 3a, art. 1 pkt 54, art. 1 pkt 62 w zakresie art. 63 ust. 1 pkt 2 i 4 i ust. 2 pkt 1 w zakresie IWSW i pkt 3, art. 1 pkt 63, art. 1 pkt 70 lit. b w zakresie IWSW, art. 1 pkt 75 w zakresie art. 88 pkt 1 w											

zakresie IWSW i pkt 3, art. 1 pkt 76 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 80 w zakresie art. 98 ust. 3 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 99 w zakresie art. 173 ust. 3 pkt 2 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 102 w zakresie art. 192 pkt 1 w zakresie IWSW i pkt 3, art. 1 pkt 111 lit. b w zakresie pkt 1 w zakresie IWSW, art. 1 pkt 117 w zakresie dodawanego ust. 2 w art. 240a w zakresie IWSW, art. 1 pkt 123 w zakresie dodawanego art. 246 ust. 2a, art. 1 pkt 126 lit. b w zakresie dodawanego ust. 1a i ust. 1c w art. 250 w zakresie IWSW, art. 2-4, art. 6–11, art. 12 w zakresie IWSW, art. 13–20, art. 21 pkt 1 w zakresie Szefa IWSW, art. 22, art. 23, art. 24 pkt 1, art. 26, art. 31, art. 33–37, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Przeprowadzenie ewaluacji efektów projektowanej ustawy będzie mogło nastąpić po upływie 3 lat od wejścia w życie projektowanej ustawy. Ewaluacja zostanie przeprowadzona w oparciu o liczbę przestępstw popełnianych przez funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz liczbę zdarzeń naruszających bezpieczeństwo w jednostkach penitencjarnych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Tabele.

Raport z konsultacji
projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw
(UD287)

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt, w ramach konsultacji i opiniowania, otrzymali:

- 1) Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego;
- 2) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 3) Prokurator Krajowy, Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego;
- 4) Naczelna Rada Adwokacka;
- 5) Krajowa Rada Radców Prawnych;
- 6) Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;
- 7) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 8) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 9) Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku;
- 10) Prezes Sądu Apelacyjnego w Gdańsku;
- 11) Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach;
- 12) Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie;
- 13) Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie;
- 14) Prezes Sądu Apelacyjnego w Łodzi;
- 15) Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu;
- 16) Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie;
- 17) Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie;
- 18) Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie;
- 19) Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu;
- 20) Prezes Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka;
- 21) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa;
- 22) Prezes Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka;

- 23) Tymczasowa Rada Krajowej Sekcji Służby Więziennej Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 24) Komisja Krajowa NSZZ Solidarność;
- 25) Forum Związków Zawodowych;
- 26) Ogólnopolskie Porozumienia Związków Zawodowych;
- 27) Instytut Wymiaru Sprawiedliwości;
- 28) Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Pracowników Sądownictwa;
- 29) Przewodniczący Prezydium Rady Głównej Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej;
- 30) Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 31) Stowarzyszenie Bractwo Więzienne Samarytania;
- 32) Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw został skierowany do konsultacji publicznych w dniu 4 listopada 2021 r. z 21-dniowym terminem na zgłaszanie uwag. Projekt przekazano: Prezesowi Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, Tymczasowej Radzie Krajowej Sekcji Służby Więziennej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, Komisji Krajowej NSZZ Solidarność, Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Instytutowi Wymiaru Sprawiedliwości, Międzyzakładowej Organizacji Związkowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Pracowników Sądownictwa, Przewodniczącemu Prezydium Rady Głównej Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszeniu Bractwa Więziennego Samarytania, Stowarzyszeniu Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Związkowi Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

Stanowiska do projektowanych rozwiązań przedstawiły także: Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej, Krajowa Sekcja Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”; Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Pika Polska Sp. z o.o. oraz Porozumienie Zielonogórskie.

Zestawienie przedstawionych uwag wraz z odniesieniem Ministra Sprawiedliwości zawiera odrębna tabela.

Projekt nie był przedstawiany właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień.

Zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa przedstawił podmiot – YOLO Katarzyna Wierzbicka, wpisany do rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową pod numerem 00530.

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

Nr uwagi	Zgłaszający	Do przepisu	Treść	Stanowisko MS
1.	NSZZ Solidarność	Ogólna	Ustawa nakłada nowe obowiązki na pracowników cywilnych, zaś podkreślić należy, iż ich wynagrodzenie jest zdecydowanie niższe niż funkcjonariuszy SW.	Uwaga niezasadna; uwaga odnosi się prawdopodobnie do projektowanego art. 18c ustawy o SW, który upoważnia pracowników SW do wykonywania niektórych czynności związanych z kontrolą. Przepis ma charakter gwarancyjny i usuwa wątpliwości związane z zakresem uprawnień pracowników, będących immanentną częścią Służby Więziennej i również realizujących zadania wyartykułowane w art. 2 ustawy o Służbie Więziennej. Ponadto proponowane rozwiązanie pozwoli na zmniejszenie liczby godzin w ramach ponadnormatywnego czasu służby w pionie ochrony, o co zabiegała strona społeczna. Uwaga dotycząca nowych zadań pracowników cywilnych ma charakter polemiczny.

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

2.	NSZZ Solidarność	Ogólna	Analizując przepisy dotyczącego awansu zawodowego, należy wskazać przede wszystkim, iż jakkolwiek ustawodawca dąży do wzmocnienia profesjonalnego charakteru Służby Więziennej, to z praktycznego punktu widzenia może dojść do sytuacji odwrotnej. Wydaje się, że rozszerzenie -warunków awansu zawodowego może go w poszczególnych przypadkach zablokować. (Gdy mowa jest o braku karalności czy braku postępowań).	Uwaga nieprecyzyjna: wydaje się krytykować nowe brzmienie art. 51 ustawy o SW, który faktycznie dla awansu do nowego korpusu wymaga spełnienia kilku przesłanek odnoszących się do problematyki karalności oraz braku toczących się postępowań karnych. Spełnienie tych wymogów jest jednak konieczne dla zagwarantowania wysokiego poziomu etyki zawodowej w Służbie Więziennej.
3.	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	Ogólna	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa zgłasza sprzeciw w sprawie nowelizacji ustawy o Służbie Więziennej art. 58 ust. 1 pkt 1 przez Komisję, której Pan przewodniczy. NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa od lat walczył o wprowadzenie do ustawy pragmatycznej zapisów dotyczących regulacji zasad naliczania dodatku za wysługę lat. W podpisanym Porozumieniu w dniu 19.11.2018 r. oraz aneksie do Porozumienia z dnia 13.10.2021 r. Minister Sprawiedliwości zagwarantował stronie społecznej zrównanie w tym zakresie z innymi Służbami Mundurowymi przez nowelizację ustawy o Służbie Więziennej, nowelizacja nie miała jednak polegać na stworzeniu delegacji do wydania aktu wykonawczego w tym zakresie Ministrowi Sprawiedliwości, ale na tym że rozwiązania w tym zakresie miały się znaleźć w znowelizowanym zapisie art. 58 ust pkt I, a stosowny projekt w tym zakresie	Uwaga bezprzedmiotowa.

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			został zaopiniowany przez NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa. Z uwagi na to w ramach realizacji podpisanego porozumienia żądamy zmiany ustawy o Służbie Więziennej w sposób uzgodniony pomiędzy stroną społeczną a Ministrem Sprawiedliwości. Uważamy, że kierowana przez Pana Komisja nie powinna zmieniać zapisów ustawy o Służbie Więziennej w zakresie innym, niż ustalonym w drodze negocjacji i porozumienia pomiędzy Stroną Społeczną a Stroną Rządową. W pełni popieramy fakt, że Komisja zgodziła się włączyć Służbę Więzienną do lak zwanej ustawy modernizacyjnej dla służb mundurowych podległych MSWiA. natomiast zdziwienie budzi, że Komisja zmieniła ustalone zapisy art. 58 ust. 1 pkt 1 ustawy o Służbie Więziennej bez konsultacji ze stroną społeczną oraz wbrew podpisanemu aneksowi do Porozumienia z dnia 19.11.2018 r.	
4.	Forum Związków Zawodowych	Ogólna	Służba Więzienna jest odpowiedzialna za rozpoznanie i badanie atmosfery wśród skazanych i tymczasowo aresztowanych. Możliwość prowadzenia rozmów telefonicznych poza Zakładem Karnym lub Aresztem Śledczym będzie nas wyłączała z prawidłowego wykonywania zadań i kontaktów z najbliższymi.	Uwaga niezrozumiała: projektowana procedura wyłonienia operatora telekomunikacyjnego w zakładach karnych i aresztach śledczych nie wpłynie na sposób realizacji przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej zadań z zakresu rozpoznania i badania atmosfery wśród osadzonych.

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

5.	Prezes UKE	Ogólna (art. 4 ustawy o SW oraz art. 105b § 4-6 KKW	Istotną kwestią, z punktu widzenia Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, której dotyczą projektowane regulacje, jest kwestia powierzenia przywieziennemu zakładowi pracy w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179) realizacji uprawnienia do korzystania z samoinkasującego aparatu telefonicznego (przez skazanego) oraz z aparatu telefonicznego (przez tymczasowo aresztowanego). Projektowane przepisy dotyczące realizacji uprawnień w/w osób do korzystania z aparatu telefonicznego (art. 105b § 4 - 6 oraz art. 217c § 5 - 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy) przewidują bowiem prowadzenie przez przywiezienne zakłady pracy działalności, którą należy de facto zaklasyfikować jako działalność telekomunikacyjną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576), będącą działalnością gospodarczą (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności przywiezienny zakład pracy może być utworzony w celu prowadzenia działalności gospodarczej - por. art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności). Skutkuje to szeregiem konsekwencji o charakterze prawnym. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że zgodnie z art. 10 Prawa telekomunikacyjnego działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzonego	Uprzejmie wskazuję (co odnieść można też do uwag innych podmiotów podnoszonych w zakresie nowego sposobu realizacji praw osób pozbawionych wolności do rozmów telefonicznych) na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników, charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. - Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są
----	------------	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Pozostałe konsekwencje dotyczą możliwości podejmowania przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej działań wynikających z przepisów Prawa telekomunikacyjnego w stosunku do przywieźniennego zakładu pracy świadczącego usługi telefoniczne (np. czynności kontrolnych, w tym w zakresie przestrzegania obowiązku zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej, m. in. w kontekście tajemnicy obrończej, oraz nakładania kar za niewykonanie obowiązków określonych w w/w ustawie) . W związku z powyższym pojawia się wątpliwość, czy przywieźnienne zakłady pracy (w ramach realizacji zadań przewidzianych w projektowanej ustawie) będą w stanie wywiązywać się z obowiązków wynikających z ustawy - Prawo telekomunikacyjne. Ponadto należy wskazać, że projektowana ustawa w zakresie powierzenia przywieźniennemu zakładowi pracy świadczenia usług telefonicznych nie zawiera przepisów przejściowych, w których powinny zostać uregulowane zagadnienia dotyczące tego, co i w jakim okresie czasu stanie się z infrastrukturą telekomunikacyjną (stanowiącą własność przedsiębiorców telekomunikacyjnych) obecnie zainstalowaną na terenie zakładów karnych. Warto w tej kwestii zwrócić uwagę na 14 - dniowe vacatio legis, które wydaje się być zbyt krótkie w kontekście spełnienia wymogów związanych m. in. z zasadą ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, pewności prawa, a także z zasadą ochrony praw nabytych.	zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych, projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy przeniesieniu osadzonych z jednej jednostki penitencjarnej do drugiej, w której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak doświadczenia przywieźniennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych nie zakłóci w opinii CZSW prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów,
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Dodatkowo, w związku z tym, że realizacja uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych ma być powierzona wyłącznie przywieziennym zakładom pracy, proponuję przy projektowaniu przedmiotowego rozwiązania wziąć pod uwagę postanowienia dyrektywy Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej.	przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.
6.	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Ogólna (art. 4 ustawy o SW oraz art. 105b § 4-6 KKW	Ograniczenie konstytucyjnej wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny zgodnie z art. 20 i 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. ³ . Zasada wolności działalności gospodarczej została również wskazana w art. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców ⁴ (Konstytucja Biznesu). Przedsiębiorcy zrzeszeni w Radzie Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku MŚP wskazują, że istnieje uzasadniona obawa, że w praktyce projektowane uregulowania doprowadzą do nieuzasadnionego ograniczenia lub wręcz nieuzasadnionego uniemożliwienia prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie dozwolonych usług telekomunikacyjnych, dotychczas wykonywanej przez nich w zakładach penitencjarnych. Usługi te zamawiano dotychczas w trybie konkurencyjnym, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. -	Uprzejmie wskazuję (co odnieść można też do uwag innych podmiotów podnoszonych w zakresie nowego sposobu realizacji praw osób pozbawionych wolności do rozmów telefonicznych) na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników, charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Prawo zamówień publicznych¹ i podmioty publiczne mogły również przystępować do tych postępowań przetargowych. Rzecznik MSP negatywnie opiniuje więc zmiany przepisów, dla których zabrakło należytego umotywowania w uzasadnieniu do Projektu, tj.: a) art. 105b § 4-6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy², które miałyby stanowić, że: <i>„§ 4. Realizację uprawnienia, o którym mowa w § 1, można powierzyć przywiesiennemu zakładowi pracy, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179), wskazanemu przez Ministra Sprawiedliwości w drodze decyzji, która podlega opublikowaniu w dzienniku urzędowym tego Ministra.</i> <i>§ 5. Uprawnienie, o którym mowa w § 1, realizowane jest w oparciu o odrębne dla każdego zakładu karnego umowy, podpisane przez dyrektorów tych zakładów z podmiotem, o którym mowa w § 4.</i> <i>§ 6. Dyrektor Generalny określi, w drodze zarządzenia, warunki umów, o których mowa w § 5. ”,</i> b) art. 4 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej³, które miałyby stanowić, że: <i>„4. Służba Więzienna współdziała z przywiesiennym zakładem pracy, wskazanym w decyzji Ministra</i>	wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. - Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych, projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy przeniesieniu osadzonych z jednej
--	--	--	--	---

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1064, z późn. zm.

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

		<i>Sprawiedliwości, o której mowa w art. 105b § 4 i art. 217c § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, przy realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych.</i> <i>Dyrektor Generalny Służby Więziennej zawiera z dyrektorem przywieziennego zakładu pracy, o którym mowa w ust. 4, porozumienie, w którym określone zostaną warunki techniczne i wymogi dla systemu służącego realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych, a także czas trwania porozumienia i inne istotne jego elementy. "</i> Odnosząc się do argumentacji przedstawionej na str. 65-67 uzasadnienia Projektu: 1. Zapewnienie osobom osadzonym takich samych warunków rozmów telefonicznych we wszystkich zakładach karnych i aresztach śledczych oraz mechanizmów umożliwiających skuteczne wykonanie kodeksowego obowiązku kontroli rozmów telefonicznych osadzonych może odbywać się poprzez ujednolicenie specyfikacji technicznych zamawianych usług i nie musi wykluczać świadczenia tych usług przez podmioty z sektora prywatnego. 2. Przepisy o ochronie danych osobowych również nie wykluczają podmiotów komercyjnych ze świadczenia powyższych usług w zakładach penitencjarnych, ponieważ zgodnie z art. 10 RODO⁸: „Przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa na podstawie art. 6 ust. 1 wolno dokonywać wyłącznie pod nadzorem	jednostki penitencjarnej do drugiej, w której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak doświadczenia przywieziennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych nie zakłóci w opinii CZSW prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów, przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.
--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			władz publicznych lub jeżeli przetwarzanie jest dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą". Dosyć trudno wyobrazić sobie sytuację, że usługi telekomunikacyjne będą świadczone przez przywieszne zakłady pracy, w oparciu o zatrudnionych w nich osadzonych, właśnie m.in. ze względu na zasady RODO i oczywistą konieczność wyłączenia dostępu osadzonych do danych osobowych innych osadzonych oraz osób, które znajdują się poza zakładami penitencjarnymi, z którymi telefonicznie kontaktują się osadzeni. 3. Wydaje się, że istotna i specjalistyczna infrastruktura techniczna w zakładach penitencjarnych nie powinna być tworzona w oparciu o osoby odbywające wyroki skazujące właśnie ze względu na bezpieczeństwo jednostek penitencjarnych oraz bezpieczeństwo państwa. Nadzwyczaj wątpliwe jest motywowanie wprowadzenia powyższych przepisów chęcią umożliwiania osadzonym zdobycia i podniesienia umiejętności zawodowych. Faktyczny zakaz lub znaczne ograniczenie możliwości oferowania dozwolonych usług telekomunikacyjnych osadzonym w więzieniach, będą miały oczywisty i bardzo duży wpływ na funkcjonowanie wielu firm telekomunikacyjnych z branży MSP, wbrew stwierdzeniu zawartemu w uzasadnieniu do Projektu, że: „Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. ”.	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			W dalszych pracach nad Projektem uwzględnienia wymaga więc także art. 66 Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu), który stanowi, że: „1. Przed rozpoczęciem prac nad opracowaniem projektu aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej dokonuje się: 1) analizy możliwości osiągnięcia celu tego aktu normatywnego za pomocą innych środków; 2) oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, w tym oceny wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz analizy zgodności projektowanych regulacji z przepisami ustawy. 2. Wyniki oceny i analiz, o których mowa w ust. 1, zamieszcza się w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego lub w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego. ”.	
7.	Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej	Ogólna	Podstawowym prawem skazanych jest utrzymanie więzi rodzinnej, więzi z osobami bliskimi, o czym stanowi wyraźnie art. 105 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 53 z późn. zm., dalej: KKW). Wskazuje on, że skazanemu należy umożliwiać utrzymywanie więzi przede wszystkim z rodziną i innymi osobami bliskimi przez widzenia, korespondencję, rozmowy telefoniczne, paczki i przekazy pieniężne, a w uzasadnionych wypadkach, za zgodą dyrektora zakładu karnego, również przez inne środki łączności, oraz ułatwiać utrzymywanie	Uwaga niezasadna. Wskazać należy na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			kontaktów z podmiotami, o których mowa w art. 38 § 1. Przywołany przepis statuuje zatem również prawo do kontaktu skazanego z innymi osobami, w tym z duchownymi. Dotyczy to również podstawowego prawa oskarżonego czy podejrzanego - prawa do obrony. To ostatnie jest realizowane także poprzez kontakt z obrońcą czy profesjonalnym pełnomocnikiem z miejsca osadzenia (adwokatem, radcą prawnym). Możliwość telefonicznego kontaktowania się osadzonego z pełnomocnikiem obecnie wprost gwarantuje treść art. 8 § 3 KKW. Zgodnie z jego treścią, skazany pozbawiony wolności może porozumiewać się ze swoim obrońcą, pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym (...) podczas nieobecności innych osób, a rozmowy z tymi osobami w trakcie widzeń i rozmowy telefoniczne nie podlegają kontroli. Natomiast art. 105b § 1 KKW wyraźnie przewiduje uprawnienie skazanego do skorzystania przez niego z samoinkasującego aparatu telefonicznego. Nadto, w uzasadnionych przypadkach dyrektor zakładu karnego może zezwolić skazanemu na korzystanie z innego aparatu niż samoinkasujący aparat telefoniczny (art. 105b § 2 KKW). Oprócz tego, art. 217c § 1 i 2 KKW, wskazuje na możliwość korzystania z aparatu telefonicznego przez tymczasowo aresztowanego - na zasadach określonych w regulaminie organizacyjno-porządkowym wykonywania tymczasowego aresztowania, za zgodą organu, do którego dyspozycji pozostaje . Na korzystanie z aparatu telefonicznego organ, do którego	aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników, charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych, projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			dyspozycji pozostaje tymczasowo aresztowany, musi wyrazić zgodę. Uprawnienia skazanego i tymczasowo aresztowanego w tym zakresie doprecyzowuje odpowiednio § 24 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności z dnia 21 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2231) oraz § 25-28 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania z dnia 22 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2290). Rozmowy telefoniczne pełnią również ważną funkcję w procesie resocjalizacji skazanych - jedną z nagród za dobre sprawowanie jest zezwolenie na telefoniczne porozumienie się skazanego ze wskazaną przez niego osobą na koszt zakładu karnego (art. 138 pkt 15 KKW). Możliwość korzystania z usług telekomunikacyjnych już na podstawie obowiązujących przepisów umożliwia osadzonemu realizację przysługujących mu praw a niektórzy przedsiębiorcy wręcz specjalizują się w usługach świadczonych w jednostkach penitencjarnych.	przeniesieniu osadzonych z jednej jednostki penitencjarnej do drugiej, w której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak doświadczenia przywieziennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych nie zakłóci prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów, przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

8.	Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej	Ogólna	KIKE pragnie wskazać, że obecnie usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych świadczone są przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przedsiębiorcy Ci w znacznej mierze należą do grupy małych i średnich. Przez wiele lat przedsiębiorcy Ci ponieśli znaczne nakłady na zorganizowanie infrastruktury, zbudowanie sieci w jednostkach penitencjarnych, zorganizowanie systemu wsparcia dla użytkowników (osadzonych), a co szczególnie istotne wyspecjalizowały się w świadczeniu usług telekomunikacyjnych w szczególnych warunkach, jakim z całą pewnością są jednostki penitencjarne. Można zatem mówić o istnieniu grupy podmiotów, która posiada doświadczenie i wszelkie warunki (w tym techniczne) do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla osadzonych. Przedsiębiorcy ci zapewniają należyte wykonywanie usług na rzecz osadzonych oraz odpowiedni poziom bezpieczeństwa tych usług. Wejście w życie rozwiązań projektowanych w Projekcie UD287 w sposób diametralny zmieni sytuację tych przedsiębiorców, a wręcz uniemożliwi im prowadzenie dalszej działalności. To zaś pozostaje nie do pogodzenia z zasadami gospodarki rynkowej i swobodą działalności gospodarczej, które w tej sferze nie były i nie powinny być w jakikolwiek sposób ograniczone.	Uwaga niezasadna Wskazać należy na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników, charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych,
----	--	---------------	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy przeniesieniu osadzonych z jednej jednostki penitencjarnej do drugiej, w której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak doświadczenia przywieziennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych nie zakłóci prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów, przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

9.	Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Komunikacji	Ogólna	Niestety zmiany faktycznie mogą prowadzić do <u>nacjonalizacji kolejnej dziedziny, która objęta jest obecnie działalnością telekomunikacyjną</u>. Zwracamy przy tym uwagę, że <u>obecnie rynek świadczenia usług w zakładach penitencjarnych jest rynkiem konkurencyjnym</u> [zarówno w aspekcie infrastrukturalnym (przywiązanie aparaty samoinkasujące), jak i usługowym (rynek kart prepaid)]. Faktyczna monopolizacja (zakładając, że podmioty obecnie zapewniające usługi nie będą mogły ich świadczyć) <u>nie jest dobrym kierunkiem</u>. Stanowczo się temu sprzeciwiamy. Pragniemy podkreślić, że <u>Projekty nie zawierają Oceny Skutków Regulacji</u>. Chodzi tu o skutki w postaci podania danych co do <u>wielkości niezbędnych wydatków budżetowych</u> związanych z wybudowaniem telefonii dla Osadzonych oraz wpływu na funkcjonujących na tym rynku przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Co do pierwszego aspektu zwracamy uwagę, że <u>obecnie usługi są świadczone (z punktu widzenia Państwa polskiego) bezkosztowo</u> (nie są z tym związane jakiekolwiek koszty i wydatki budżetowe). I w tym kontekście <u>należy wyliczyć, ile będzie kosztowało Podatników świadczenie usług dla Osadzonych</u>. Co do drugiego aspektu należy wskazać, że szereg podmiotów poniosło znaczące wydatki inwestycyjne niezbędne do zapewnienia telefonii dla Osadzonych. Należy zatem ocenić <u>skutki w postaci sytuacji prawnej tych przedsiębiorców po podjęciu decyzji o budowie telefonii dla Osadzonych, w tym czy ci przedsiębiorcy będą mogli w dalszym ciągu świadczyć usługi telekomunikacyjne dla Osadzonych</u>.	Uwaga niezasadna. Wskazać należy na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników, charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych,
----	---	---------------	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Z uzasadnienia do Projektów wynika, że ich celem zmian jest „realizacja uprawnień osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych do komunikowania się ze swoim obrońcą lub pełnomocnikiem oraz utrzymywania więzi z rodziną i innymi osobami bliskimi, które jest realizowane w znaczącym zakresie poprzez zapewnienie osobom pozbawionym wolności w jednostkach penitencjarnych możliwości nawiązywania połączeń przy pomocy samoinkasujących aparatów telefonicznych”. <u>Pragniemy podkreślić, że ten cel jest obecnie zrealizowany. Nie są niezbędne żadne dodatkowe działania (zwłaszcza związane z obciążeniami budżetowymi za które ostatecznie zapłacą Podatnicy).</u> W uzasadnieniu wskazano również (s. 66), że chodzi o „zapewnienie osobom osadzonym takich samych warunków rozmów telefonicznych we wszystkich zakładach karnych i aresztach śledczych”. Cel ten zupełnie abstrahuje od realiów (tym samym jest fikcyjny). <u>Otóż obecnie świadczenie usług (poza aparatami dotyczącymi kilku jednostek penitencjarnych) jest z punktu widzenia Osadzonych jednakowe!</u> Zatem podane cele są czysto fikcyjne. Na marginesie w sposób oczywisty celem nie jest również to, że „przywieszienne zakłady pracy są ważnym ogniwem w procesie readaptacji społecznej osób pozbawionych wolności, dając możliwość pracy, zdobycia i podniesienia umiejętności zawodowych”. Świadczenie usług telekomunikacyjnych wymaga wyspecjalizowanych umiejętności. <u>Osadzeni a limine nie powinni mieć dostępu do systemów IT, stąd zadania będą z reguły nieskomplikowane.</u> Powyższe powoduje,	projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy przeniesieniu osadzonych z jednej jednostki penitencjarnej do drugiej, w której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak doświadczenia przywieszennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych nie zakłóci prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów, przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<i>że <u>rola Osadzonych będzie minimalna</u>. Zatem również ten cel jest celem fikcyjnym. Ponadto zwracamy uwagę, że wyrażamy obawy co do podmiotu, który miałby świadczyć usługi. W projekcie wskazano, że będzie to przywiezienny zakład pracy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności: „ W celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej mogą być tworzone przy zakładach karnych przywiezienne zakłady pracy ”.</i> <i>W tym kontekście można mieć wątpliwości np. co do jakości świadczonych usług. Co więcej, w przywieziennym zakładzie pracy co najmniej 20% pracowników mają stanowić więźniowie. Powyższe może budzić wątpliwości w kontekście bezpieczeństwa przesyłanych komunikatów.</i> <i>Nie sposób również pominąć faktu fluktuacji Osadzonych i związanych z tym problemów związanych z brakiem dostępu do wykwalifikowanej i wyszkolonej kadry pracowniczej. Należy przy tym wskazać, że świadczenie usług telekomunikacyjnych jest działalnością regulowaną i wymaga spełnienia wielu wymogów określonych w Prawie telekomunikacyjnym (nawet przyjmując, że świadczone usługi będą niepubliczne).</i> <i>Z tego punktu widzenia jak się wydaje jest bardziej racjonalne powierzenie (jak to ma miejsce obecnie) świadczenia usług podmiotom profesjonalnie trudniącym się świadczeniem usług telekomunikacyjnych (o określonych parametrach</i>	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<i>jakościowych oraz zgodnie z wymaganiami określonymi przez przepisy prawa).</i> <i>Powyższy aspekt jest również niezwykle istotny z punktu widzenia kosztów realizowanej działalności.</i> <i>Mając powyższe na uwadze wnosimy o:</i> <i>1) przekazanie Oceny Skutków Regulacji (o czym była mowa powyżej);</i> <i>2) wycofanie się z projektowanych zmian.</i>	
10.	NSZZ Solidarność	Propozycja dodania przepisu	W ustawie należałoby przewidzieć również możliwość przyjęcia do służby także emerytowanych funkcjonariuszy SW, nie tylko funkcjonariuszy innych służb, a także rekomenduje się skrócenie okresu ponownego przyjęcia do służby z 3 do 2 lat.	W opinii MS przyjąć należy, że w ciągu 3 lat od odejścia z formacji aktualność zachowują zarówno wiedza byłego funkcjonariusza, szczególnie w kontekście rozwiązań prawnych, jak i jego doświadczenie, które w dalszym ciągu bazuje na stosunkowo niedawnej praktycznej realizacji zadań w poprzedniej formacji. Zaproponowany okres 3 lat pozwala dotrzeć z propozycją powrotu do stosunkowo dużej grupy funkcjonariuszy różnych formacji. Każde dalsze ograniczenie czasowe powoduje równoczesne ograniczenie kręgu osób spełniających kryteria, które mogłyby powrócić do formacji. Pozostaje to szczególnie istotne w kontekście planowanego powołania Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, od którego przyszłych funkcjonariuszy wymagać będzie się doświadczenia w

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				zakresie m.in. realizacji czynności operacyjno - rozpoznawczych, a tego typu kompetencji nie posiadają zarówno obecni, jak i byli funkcjonariusze SW.
11.	NSZZ Solidarność	art.1 pkt 1 (art. 2 ust. 2)	Kwestia doprowadzania osób pozbawionych wolności budzi wiele obaw zbytniego angażowania funkcjonariuszy SW dodatkowymi konwojami w miejsce Policji. Należy zwrócić przede wszystkim na braki kadrowe oraz sprzętowe, co w rezultacie uniemożliwi wykonywanie innych zadań SW. Dla przykładu: w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Białymstoku przydzielonych jest 90 Policjantów oraz 19 pojazdów konwojowych oraz 2 autobusy.	Uwaga bezprzedmiotowa. Rezygnacja z kwestionowanych przepisów.

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

12.	Forum Związków Zawodowych	art.1 pkt 1, art.1 pkt 8 oraz art. 1 pkt 12 (art. 2 ust. 2 pkt 7a i pkt 10, art. 12 ust. 2 pkt 5a i 5b oraz zmiany w obrębie art.18)	Sprzeciwiamy się przejmowaniu od Policji doprowadzania i konwojowania osadzonych do udziału w czynnościach procesowych. Służba Więzienna nie jest przygotowana na przejęcie takiego zadania. Podkreślamy, że będzie to wymagało ogromnych nakładów osobowych i finansowych na realizację tych zadań. W obecnym stanie nie ma możliwości osłabiania składów osobowych funkcjonariuszy pracujących w jednostkach penitencjarnych. Ta zmiana wymaga szczegółowego planu reorganizacji i doetatyzowania Służby Więziennej, którego brak na ten moment. Nawet pięcioletni okres wejścia w życie tej regulacji nie jest dla Nas żadną gwarancją, że zostanie to zrobione bez uszczerbku dla składów osobowych jednostek penitencjarnych. Już w chwili obecnej Służba Więzienna boryka się z brakiem ludzi do służby. Są jednostki w Polsce, które mają problem by skompletować skład zmiany. Obecnie jest w Policji około 6000 funkcjonariuszy wykonujących doprowadzenie do czynności procesowych i kilkaset samochodów do konwojowania. Skąd Ministerstwo Sprawiedliwości weźmie funkcjonariuszy do wykonywania tego zadania mimo, że obecnie jest 1500 wakatów w SW i brak chętnych do służby? Znając obecną infrastrukturę ZK i AŚ nie widzimy możliwości wygospodarowania miejsca dla kilkuset pojazdów specjalnych, pomieszczeń socjalnych dla kilku tysięcy funkcjonariuszy itp. Brak sprzętu na wyposażeniu jednostki do takich działań (środki przymusu bezpośredniego, broni, środki ochrony osobistej itp.).	Uwaga bezprzedmiotowa. Rezygnacja z kwestionowanych przepisów.
-----	----------------------------------	---	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

13.	Forum Związków Zawodowych	Ogólna art. 1 pkt 10 (art. 15)	8 lutego 1919 roku Marszałek Józef Piłsudski Dekretem powołał formację o nazwie Straż Więzienna. Święto to zostało wprowadzone w Ustawie o Służbie Więziennej z dnia 9 kwietnia 2010 roku. Artykuł ten został wprowadzony do Ustawy o Służbie Więziennej i był wynikiem ponad pięcioletnich starań funkcjonariuszy z całej Polski. Wielki wkład w procesie legislacji wprowadzenia tego Święta miała ówczesna Pani Poseł Beata Kempa. Od 21 czerwca 2018 roku Służba Więzienna ma swojego patrona, którym jest Święty Paweł. Jego wspomnienie przypada na dzień 29 czerwca. Tradycyjnie od pięciu lat na Święto Patrona planowana jest promocja na pierwszy stopień oficerski, który przy udziale naszych władz krajowych nadaje etosu Służbie Więziennej. To data powołania Straży Więziennej powinna w dalszym ciągu być Naszym świętem, natomiast 29 czerwca jest to dzień w którym nominacje na pierwszy stopień oficerski przyjmuje kilkuset funkcjonariuszy dodaje chwały i etosu Służbie Więziennej.	Uwaga niezasadna: uwaga ma charakter polemiczny. Obszerne wyjaśnienie powodów projektowanej w tym zakresie regulacji znajduje się w uzasadnieniu projektu i pozostaje aktualne.
14.	NSZZ Solidarność	art. 1 pkt 12 (art. 18 ust. 1 pkt 7a)	W odniesieniu do uprawnień funkcjonariuszy SW, należy zwrócić uwagę na art. 18 ust. 1 pkt. 7a - jego wprowadzenie może doprowadzić do braku skuteczności działań podejmowanych przez funkcjonariuszy w zakresie pościgu.	Uwaga niezasadna: przepis stanowi jedynie ustawowe upoważnienie funkcjonariuszy SW do realizacji pościgów (a więc wykonywania zadań poza murami więzień) i w swej istocie stanowi powtórzenie regulacji zawartej w § 65 ust. 1 i 2 rozporządzenia MS z 17.10.2016 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych SW, zgodnie z którym w przypadku ucieczki osadzonego funkcjonariusz ma

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				obowiązek podjąć pościg, jeżeli zbieg znajduje się w polu widzenia lub znany jest kierunek jego ucieczki, o ile nie jest to sprzeczne z innymi obowiązkami ochronnymi; po uzyskaniu wiadomości o ucieczce kierownik jednostki organizacyjnej lub upoważniony funkcjonariusz bezzwłocznie powiadamia o tym zdarzeniu właściwą miejscowo jednostkę Policji oraz jednostkę Policji w miejscu zamieszkania zbiega, a po ustaleniu czasu i kierunku ucieczki organizuje pościg. Uwaga dotycząca nowego art. 18 ust. 1 pkt 7a jest niezrozumiała - uprawnienia do podjęcia pościgu przez funkcjonariuszy Służby Więziennej, jeżeli zbieg znajduje się w ich polu widzenia lub znany jest im kierunek jego ucieczki lub po ustaleniu czasu i kierunku ucieczki do zorganizowania pościgu, były dotychczas uregulowane na poziomie aktu wykonawczego, tj. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz.U. poz. 1804). W ocenie projektodawcy stanowią one materię
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				ustawową i z uwagi na to przepisy te zostały bezpośrednio przeniesione do ustawy pragmatycznej.
15.	NSZZ Solidarność	art.1 pkt 13 (art. 18b)	Powstają wątpliwości w jaki sposób funkcjonariusz SW ma stwierdzić, iż osoba jest chora na chorobę zakaźną? Na jakiej podstawie ma dokonać takiej oceny. Przerzucenie odpowiedzialności na funkcjonariuszy, którzy nie posiadają wiedzy specjalistycznej ani narzędzi do weryfikacji takiego stanu rzeczy.	Uwaga niezasadna. <i>Ratio legis</i> rozwiązania zawartego w projektowanym art. 18b stanowi wprowadzenie w ustawie możliwości odmowy wstępu na teren jednostki przede wszystkim osobie z widocznymi objawami choroby, co jest niezwykle ważne chociażby w dobie obecnej pandemii COVID – 19 - funkcjonariusz po zmierzeniu temperatury i stwierdzeniu widocznych objawów chorobowych, będzie mógł powołać się na odpowiedni przepis ustawy pragmatycznej i odmówić takiego wstępu. Podkreślić trzeba, iż celem tej regulacji jest dbałość o zdrowie i życie osadzonych oraz funkcjonariuszy i pracowników SW
16.	Forum Związków Zawodowych	art.1 pkt 16 (art. 23aa)	Powołanie IWSW jest bezpodstawne, wprowadzając mechanizm inwigilacji. Jest to niepotrzebna instytucja - powrót do niechlubnej tradycji PRL. Dawniej inspektorzy ochrony wewnętrznej w rozszerzonej formule mają teraz za zadanie inwigilowanie funkcjonariuszy, a przecież do tego jest powołana inna służba jaką jest CBA. Jeżeli chodzi o podejrzenie	Potrzeba powołania Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej została przedstawiona w uzasadnieniu do projektu zmiany stawy o Służbie Więziennej, zgodnie z którym projektowane rozwiązanie ma na celu

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			korupcji są inne organy do ścigania przestępstw popełnianych także przez funkcjonariuszy SW. Porównywanie SW w tym zakresie do innych służb mundurowych jest bezzasadne. Przede wszystkim ze względu na teren realizacji zadań służbowych. SW pełni służbę praktycznie tylko wewnątrz jednostek penitencjarnych, oddzielonych od życia zewnętrznego potężnym murem. Ilość takich wypadków w uzasadnieniu za okres 2016-2021 określono na około 500, ale bez podania czy były to czyny związane z wykonywaniem obowiązków służbowych, czy też bez związku z wykonywaniem czynności służbowych np. wypadki komunikacyjne, wykroczenia skarbowe, przemoc domowa, sprawy alimentacyjne itp. itd. Brak ponadto odpowiednio wyszkolonej kadry wśród funkcjonariuszy SW do prowadzenia działań o charakterze operacyjnym, śledczym, procesowym itp. Jednym z absurdalnych zapisów jest możliwość podsłuchiwanie, przez okres pięciu dni, każdego funkcjonariusza i pracownika bez zgody sądu. Co prawda przewiduje się zniszczenie dowodów gdy nie uzyska się akceptacji sądu lecz idąc tokiem myślenia ustawodawcy gdzie każdy funkcjonariusz jest podejrzany i taktowany jako potencjalny przestępca, śmiało można wysnuć wniosek, że dowody te nie zostaną zniszczone, ponieważ też tam zatrudnieni są funkcjonariusze.	zapewnienie skutecznych instrumentów eliminowania negatywnych zjawisk w działalności Służby Więziennej, poprzez ujawnianie przestępczości popełnianej przez funkcjonariuszy i pracowników tej formacji oraz urealnienie standardu cywilnego nadzoru nad tą służbą. Z perspektywy prawno-organizacyjnej proponowane rozwiązanie znajduje swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w obowiązujących i sprawdzających się w codziennej praktyce przepisach regulujących funkcjonowanie innych formacji. Wspomnieć w tym wypadku można chociażby o działającym na podstawie art. 5b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – Biurze Spraw Wewnętrznych Policji czy powołanym na podstawie art. 3c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej – Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej. Tego typu uprawnienia posiadają również formacje, których podstawowym celem funkcjonowania nie jest zapobieganie przestępczości. Przykładem jest Służba Ochrony Państwa, do zadań której, na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, należy rozpoznawanie,
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				zapobieganie i wykrywanie popełnianych przez funkcjonariuszy SOP i pracowników SOP przestępstw określonych w art. 228, art. 229, art. 231, art. 265 i art. 266 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, czy też Biuro Inspekcji Wewnętrznej utworzone w 2018 r. Ministerstwie Finansów, na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Podkreślić należy, że dotychczasowe zadania Służby Więziennej oraz odpowiadające im uprawnienia są ukierunkowane na prowadzenie oddziaływania penitencjarnego i resocjalizacyjnego oraz zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach izolacji. Przy czym funkcjonariusze Służby Więziennej nie zostali wyposażeni w żadne uprawnienia pozwalające z jednej strony na rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw popełnianych przez funkcjonariuszy i pracowników SW, z drugiej zaś umożliwiające skuteczne podjęcie bezpośrednich działań w stosunku do sprawców tych
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				przestępstw, a związanych z funkcjonowaniem formacji. Dlatego też, w projekcie zaproponowano przyznanie wąskiej grupie funkcjonariuszy Służby Więziennej, wykonujących wyłącznie zadania w ramach IWSW, uprawnień do prowadzenia czynności administracyjnoporządkowych oraz operacyjno-rozpoznawczych, na wzór innych służb porządku publicznego. W związku z powyższym funkcjonariusze IWSW uzyskają uprawnienia, nie przysługujące innym strukturom SW, a typowe dla formacji mundurowych. Podkreślenia wymaga, że rygory formalne i mechanizmy kontrolne będą na analogicznym poziomie jak w przypadku służb posiadających już takie uprawnienia, z uwzględnieniem kontroli sądowej.
17.	NSZZ Solidarność	art.1 pkt 16 (art. 23aa)	Powołanie Inspektoratów Wewnętrznych Służby Więziennej tworzy jeszcze większą biurokrację w ramach SW, co odwrotnie do założenia może stworzyć pole do jeszcze większych nadużyć, inwigilacji i nacisków na funkcjonariuszy. Wskazuje się, iż problem leży w zwyczajowym umarzaniu postępowań w prokuraturze a dotyczących osób pełniących wyższe stanowiska w SW. Powołanie kolejnego ciała wewnątrz jednostki nie przyczyni się do jej sprawniejszego funkcjonowania a jedynie rozbuduje aparat	Potrzeba powołania Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej została przedstawiona w uzasadnieniu do projektu zmiany ustawy o Służbie Więziennej, zgodnie z którym projektowane rozwiązanie ma na celu zapewnienie skutecznych instrumentów eliminowania negatywnych zjawisk w działalności Służby Więziennej, poprzez ujawnianie przestępczości popełnianej przez funkcjonariuszy i pracowników tej formacji oraz urealnienie standardu cywilnego

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			administracyjny przesuwając funkcjonariuszy pracujących bezpośrednio w zakładach karnych na stanowiska aparatu biurowego/kontrolnego. Ponadto jednostka ta będzie miała bardzo szeroki zakres uprawnień. Taką zmianę należy ocenić również negatywnie. By zmiana miała wymiar praktyczny IWSW powinni stworzyć pracownicy niemundurowi, nowi i niezależni, podlegli wyłącznie Ministrowi. Do rozważenia pozostaje utworzenie w MS organu na wzór Izby Dyscyplinarnej, tak by postępowania nie były umarzane przez Prokuraturę. Stworzenie mechanizmów wzajemnej kontroli, cyklicznych spotkań z MS strony służbowej i społecznej oraz raportowanie na bieżąco sytuacji w SW. Zasadnicze wątpliwości budzi ponownie konstrukcja powołania nowej jednostki organizacyjnej podległej MS. Przede wszystkim konieczna wydaje się kwestia rewizji obsady nowej jednostki, by nie odbywało się to kosztem pracy i finansowania pozostałych funkcjonariuszy SW. Jak wskazywano już wyżej doprowadzić do może do znacznego obciążenia pracą, wysoka uznaniowość działań a także zasadniczy arsenał możliwości i uprawnień rodzą ryzyko powstawania kolejnych patologii w aparacie administracyjnym. Mocny postulat uniezależnienia jednostki od SW pod kątem organizacyjnym, finansowym i podległości.	nadzoru nad tą służbą. Z perspektywy prawno-organizacyjnej proponowane rozwiązanie znajduje swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w obowiązujących i sprawdzających się w codziennej praktyce przepisach regulujących funkcjonowanie innych formacji. Wspomnieć w tym wypadku można chociażby o działającym na podstawie art. 5b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – Biurze Spraw Wewnętrznych Policji czy powołanym na podstawie art. 3c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej – Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej. Tego typu uprawnienia posiadają również formacje, których podstawowym celem funkcjonowania nie jest zapobieganie przestępczości. Przykładem jest Służba Ochrony Państwa, do zadań której, na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, należy rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie popełnianych przez funkcjonariuszy SOP i pracowników SOP przestępstw określonych w art. 228, art. 229, art. 231, art. 265 i art. 266 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych., czy też Biuro Inspekcji Wewnętrznej utworzone w 2018 r. Ministerstwie Finansów, na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Podkreślić należy, że dotychczasowe zadania Służby Więziennej oraz odpowiadające im uprawnienia są ukierunkowane na
--	--	--	---	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				prowadzenie oddziaływania penitencjarnego i resocjalizacyjnego oraz zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach izolacji. Przy czym funkcjonariusze Służby Więziennej nie zostali wyposażeni w żadne uprawnienia pozwalające z jednej strony na rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw popełnianych przez funkcjonariuszy i pracowników SW, z drugiej zaś umożliwiające skuteczne podjęcie bezpośrednich działań w stosunku do sprawców tych przestępstw, a związanych z funkcjonowaniem formacji. Dlatego też, w projekcie zaproponowano przyznanie wąskiej grupie funkcjonariuszy Służby Więziennej, wykonujących wyłącznie zadania w ramach IWSW, uprawnień do prowadzenia czynności administracyjnoporządkowych oraz operacyjno-rozpoznawczych, na wzór innych służb porządku publicznego. W związku z powyższym funkcjonariusze IWSW uzyskają uprawnienia, nie przysługujące innym strukturom SW, a typowe dla formacji mundurowych. Podkreślenia wymaga, że rygory formalne i mechanizmy kontrolne będą na analogicznym poziomie jak w przypadku służb posiadających już takie m uprawnienia, z uwzględnieniem kontroli sądowej.
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

18.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	art. 1 pkt 16	Powołanie Inspektoratu Wewnętrznej Służby Więziennej (IWSW) Najistotniejszym elementem przedmiotowego projektu ustawy jest powołanie w obrębie Służby Więziennej wydzielonego Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej. Ma on być nastawiony na rozpoznawanie, zapobieganie, wykrywanie oraz uzyskanie i utrwalanie dowodów przestępstw popełnionych w związku z szeroko pojętą sferą funkcjonowania więziennictwa. Zmiana ta uzasadniana jest przez projektodawcę charakterystyką funkcjonowania Służby Więziennej. Powołuje się on m.in. na kontakty funkcjonariuszy SW z osobami izolowanymi, często powiązanymi ze światem zorganizowanej przestępczości. Kontakt ten, zdaniem autorów projektu, wiązać się może z „zagrożeniem korupcją czy innymi próbami wywierania nacisku”. Nie polemizując z tym założeniem, można mieć jednak wątpliwości, czy problem ten wymaga wyposażenia wyodrębnionej części Służby Więziennej w kompetencje do prowadzenia czynności operacyjno – rozpoznawczych, w tym możliwość prowadzenia kontroli operacyjnej oraz zakupu kontrolowanego. Powstaje przy tym pytanie, czy zadań w postaci przeciwdziałania przestępczości okołowieziennej nie da się realizować przy współdziałaniu z innymi służbami. Centralne Biuro Antykorupcyjne, jako służba powołana do zwalczania przestępczości korupcyjnej, wydaje się być naturalnym kandydatem, idealnym do przeciwdziałania przestępczości polegającej na odpłatnym przemyśle za mury jednostek penitencjarnych zakazanych materiałów i substancji. W	Propozycja ewentualnego zapisu: Projekt ustawy zakłada utworzenie Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej (IWSW), będącego wyodrębnioną jednostką organizacyjną, mającą na celu rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw popełnionych przez osadzonych lub tymczasowo aresztowanych przebywających w zakładach karnych lub aresztach śledczych, , przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w związku z wykonywaniem czynności służbowych, oraz przez inne osoby przebywające na terenie zakładów karnych albo aresztów śledczych oraz inne osoby przebywające poza terenem zakładów karnych lub aresztów śledczych, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem osadzonych bądź funkcjonariuszy SW i pracowników, o których mowa powyżej. Do zadań IWSW będzie należało także ujawnianie mienia zagrożonego przepadkiem w związku z przestępstwami, o których mowa w projektowanym art. 23ao ust. 1.
-----	--	----------------------	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			pozostałym zakresie zadania dotyczące przestępczości okołowieziennej z powodzeniem realizować może Policja, przy wsparciu funkcjonariuszy SW. Za nieprzekonujące w tym aspekcie uznać należy argumenty projektodawcy wskazujące na to, że realizacja tego rodzaju czynności przez inne służby miałyby charakter znacząco utrudniony. Autorzy projektu powołują się przy tym na „hermetyczny charakter środowiska osadzonych i funkcjonariuszy tej formacji oraz odizolowany wymiar miejsc, w których może dochodzić do nawiązania wskazanych wcześniej relacji”. Zarysowane w tym kontekście cechy można bowiem odnieść niemal do każdego rodzaju przestępczości. Co więcej, tezie o potrzebie zbudowania nowej służby przeczą dane zaprezentowane w ocenie skutków regulacji. Wynika z nich, że w latach 2016-2021 wykryto prawie 500 przypadków popełnienia przestępstw przez funkcjonariuszy Służby Więziennej. Informacje te wskazują, że organy państwa już w ramach obecnych rozwiązań radzą sobie z zagrożeniami wynikającymi z przestępczości okołowieziennej. Z tego powodu wydaje się, że alternatywą dla wyposażania kolejnej już służby państwowej winno być jednak zacieśnienie współpracy na linii Służba Więzienna – Policja - Centralne Biuro Antykorupcyjne. W tym m.in. powołanie wspólnych zespołów roboczych i wymiana informacji. Niestety projektodawca w żaden sposób nie wykazał, aby w przeszłości SW podejmowała kroki mające na celu zintensyfikowanie starań o nawiązanie takich relacji.	Środki, którymi dysponuje Służba Więzienna (dalej: SW) do walki z takimi zjawiskami są ograniczone. Obecnie istnieje jedynie Biuro Spraw Wewnętrznych, będące komórką organizacyjną Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Może ono prowadzić działania profilaktyczne, nie ma jednak uprawnień do rozpoznawania, wykrywania i zapobiegania przestępstwom popełnionym przez funkcjonariuszy SW. Z kolei inne służby, jak Policja albo Centralne Biuro Antykorupcyjne, często nie mogą efektywnie wykonywać tych zadań, ze względu na brak zrozumienia specyfiki więziennictwa oraz hermetyczność i odizolowanie środowiska osadzonych i funkcjonariuszy SW. W strukturze SW brak jest komórki która by posiadała uprawnienia do prowadzenia pracy operacyjnej i byłaby wobec powyższego naturalnym tzw. „partnerem” do realizacji powyższych czynności wspólnie z innymi służbami. Konieczne jest więc stworzenie skutecznych rozwiązań mających na celu zwalczanie negatywnych zjawisk w SW oraz zapewnienie efektywnego, cywilnego nadzoru nad tą służbą. Wzorem w tym zakresie może być
--	--	--	---	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Z punktu widzenia systemowego zasadnym byłoby również zidentyfikowanie i ograniczenie przyczyn, dla których funkcjonariusze Służby Więziennej są, zdaniem projektodawcy, szczególnie podatni na stanie się sprawcą przestępstwa korupcyjnego. W tym kontekście wymienić można byłoby chociażby zbyt niską wysokość wynagrodzeń w porównaniu do charakteru ich służby, przedłużający się problem nieuzupełnienia wakatów i powiązany z nim narastający problem niezrekompensowanych nadgodzin. Wreszcie ocena omawianej zmiany nie powinna być przeprowadzona w oderwaniu od już dostępnych uprawnień Służby Więziennej, pozwalającej jej na nadzorowanie rozmów telefonicznych, korespondencji oraz widzeń osób pozbawionych wolności, dokonywanie przeszukania cel mieszkalnych, sprawdzania przesyłek czy dokonywania kontroli pobieżnej i osobistej osób wchodzących na teren jednostek penitencjarnych. Uprawnienia te, a także podjęte w niedalekiej przeszłości kroki (m.in. zakaz przesyłania paczek żywnościowych) zapewniają Służbie Więziennej dosyć istotne spektrum rozwiązań pozwalających przeciwdziałać przestępczości okołowieziennej. Zastrzeżenia HFPC budzą także szczegółowe rozwiązania projektu odnoszące się do pozycji IWSW w strukturach Służby Więziennej. W tym kontekście za szczególnie niepokojące HFPC uznaje umiejscowienie IWSW jako wyodrębnionej jednostki Służby Więziennej podległej bezpośrednio Ministrowi Sprawiedliwości, a nie Dyrektorowi Generalnemu SW.	Biuro Spraw Wewnętrznych Policji, powołane na podstawie art. 5b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, powołane na podstawie art. 3c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej. Wyodrębnienie IWSW spoza podległości Dyrektora Generalnego Służby Więziennej jest uzasadnione również faktem, iż Szef IWSW oraz cała jednostka będzie z mocy ustawy prowadziła czynności, które do chwili obecnej nie były realizowane w SW. Ponadto jednostka ta wymaga posiadania kadry, która posiada doświadczenie zawodowe w realizacji czynności związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem i wykrywaniem przestępstw. W odniesieniu do kwestii wyposażenia IWSW w kompetencje do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych, podkreślić należy, że samo przypisanie tego rodzaju uprawnień i wyodrębnienie tego typu jednostki jest systemowo uzasadnione. Zauważyć trzeba, że w ramach większości służb istnieją tego rodzaju struktury ze zbliżonymi
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Kroku takiego trudno nie ocenić jako swobodnego wyrażenia wotum nieufności dla obecnego kierownictwa Służby Więziennej. Co więcej, rozwiązanie to wyróżnia się na tle innych jednostek organizacyjnych powołanych do przeciwdziałania przestępczości wśród funkcjonariuszy służb państwowych. Zarówno Biuro Spraw Wewnętrznych Policji oraz Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej podporządkowane są bezpośrednio komendantom tych służb, a nie Ministrowi Spraw Wewnętrznych. W tym kontekście największe obawy HFPC budzi jednak zespół środków, którymi dysponował będzie Minister Sprawiedliwości nadzorując działalność IWSW. W ich ramach wyliczyć można obowiązek Szefa IWSW niezwłocznego przedstawienia informacji i materiałów mogących mieć istotne znaczenie dla sprawowania nadzoru, możliwość żądania informacji i materiałów dotyczących zadań realizowanych przez Szefa IWSW, a także kompetencje Ministra do wydawania Szefowi IWSW polecenia objęcia rozpoznaniem określonych obszarów działań funkcjonariuszy Służby Więziennej. Każdy z omawianych środków nadzorczych łączy znaczny poziom ogólności i pojemności treściowej. W istocie pozwalają one Ministrowi na poznanie każdego szczegółu pracy IWSW, w tym rezultatów prowadzonych przez nich czynności operacyjno – rozpoznawczych. Połączone z kompetencją do obejmowania rozpoznaniem określonych obszarów działania SW, sprowadzają się do ręcznego sterowania pracą tej służby przez czynnego polityka. Jednocześnie	uprawnieniami. Dlatego też jako systemową lukę należy upatrywać, iż druga największa po Policji formacja (poza wojskiem) nie posiada dotychczas tak oczywistych instrumentów służących samokontroli. Odnosnie podjętego przez autora uwag wątku dotyczącego możliwości współpracy Służby Więziennej z innymi formacjami w zakresie identyfikowania sprawców przestępstw podkreślić należy, iż w kontekście braku możliwości realizacji przez Służbę Więzienną czynności operacyjno-rozpoznawczych, brak jest realnych możliwości pozyskiwania informacji operacyjnych od innych formacji zajmujących się ściganiem sprawców przestępstw. Jedynie formacja posiadająca uprawnienia operacyjne może być równorzędnym partnerem w zakresie wymiany informacji z innymi służbami. Analizując kolejne uwagi zauważyć należy, że ich autor zdaje się nie dostrzegać analogii proponowanych zapisów w odniesieniu do kompetencji Ministra Sprawiedliwości w zakresie uzyskiwania dostępu do określonego rodzaju informacji znajdujących się w posiadaniu podległych mu struktur
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			projekt w żaden sposób nie ogranicza Ministra Sprawiedliwości w wykorzystaniu swoich kompetencji dla celów innych niż zwalczanie przestępczości, np. dla budowania pozycji politycznej Ministra. Ryzyko powstania takiego zagrożenia jest tym większe, im mniejszy jest niezależny nadzór nad stosowaniem czynności operacyjno – rozpoznawczych przez same służby. W Polsce nadzór ten praktycznie nie istnieje, co od lat budzi wątpliwości organizacji społecznych. Projekt w zupełności problemu tego nie rozwiązuje, dokładając do tego nowe obawy o bezpośrednie wykorzystanie nowej służby specjalnej dla potrzeb politycznych. Poszczególne czynności operacyjno – rozpoznawcze prowadzone będą na zasadach zbliżonych do tych wynikających m.in. z ustawy o Policji. Sama IWSW nie będzie zobligowana do publicznego ujawniania informacji dotyczących skali prowadzonej przez nią inwigilacji, jak również przypadków skorzystania przez Ministra Sprawiedliwości z omawianych środków nadzorczych. Działalność IWSW w tym obszarze nie zostanie jednocześnie poddana nadzorowi niezależnej instytucji.	względem paralelnych rozwiązań funkcjonujących chociażby w ramach resortu spraw wewnętrznych bądź resortu finansów. Wbrew twierdzeniu autora uwagi minister właściwy do spraw wewnętrznych ma dostęp do tego rodzaju informacji na podstawie art. 1c pkt 2 i 3 ustawy o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Tożsame rozwiązanie funkcjonuje również w odniesieniu do Krajowej Administracji Skarbowej w ramach resortu finansów. Całkowicie niezrozumiała jest uwaga dotycząca braku niezależnego nadzoru nad najistotniejszymi formami pracy operacyjnej. Należy podkreślić, że zgodnie z polskim standardem konstytucyjnym kontrola operacyjna podlega niezależnemu nadzorowi ze strony prokuratury i sądów. Ponadto instytucja kontroli operacyjnej podlegała ocenie ze strony zarówno Trybunału Konstytucyjnego, jak i zewnętrznych gremiów, m.in. Komisji Weneckiej, a obecnie funkcjonujący model jest zgodny zarówno ze standardem konstytucyjnym, jak i odpowiada standardom międzynarodowym. Natomiast w kontekście rzekomego braku informacji o skali prowadzenia kontroli operacyjnej podkreślić należy, że zgodnie z art. 11
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, corocznie przedstawiana jest Sejmowi i Senatowi informacja nt. skali korzystania z przedmiotowego uprawnienia i stanowi ona przedmiot debaty na poziomie właściwych komisji parlamentarnych.
19.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 19 (art. 30 ust. 3)	Postępowanie z powództwa cywilnego osadzonych na czynności służbowe wykonywane przez funkcjonariuszy.	Uwaga niezasadna: uwzględnienie w art. 30 ust. 3 postępowania cywilnego uznać należy za nietrafne, gdyż za szkody w wyniku działania czy zaniechania pracownika w postępowaniu cywilnym odpowiada jednostka organizacyjna
20.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 22 (art. 38)	Pod pojęciem „szczególnej dyscypliny” można zakwalifikować bardzo dużo rzeczy. Brak dookreślenia znaczenia tego wyrażenia.	Uwaga niezasadna: w przepisach prawnych określających wymogi stawiane kandydatom do pełnienia służby lub wykonywania zawodu zaufania publicznego lub o szczególnym znaczeniu nie można uniknąć sformułowań ocennych, takich jak nieposzlakowana opinia, nieskazitelny charakter itp. Analogiczny zapis zawarty jest w art. 25 ust. 1 ustawy o Policji (<i>„1. Służbę w Policji może pełnić obywatel polski o nieposzlakowanej opinii, który nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, korzystający z pełni praw publicznych, posiadający co najmniej wykształcenie średnie lub średnie</i>

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				branżowe oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotów jest się podporządkować, a także dający rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych”). Takie sformułowania pozwalają na bardziej wszechstronną ocenę sylwetki, cech i przymiotów kandydata z punktu widzenia jego przydatności do pełnienia odpowiedzialnej społecznie służby.
21.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 43 i 44 (art. 49 i art. 50)	W proponowanym projekcie zmiany ustawy jest to jedyny punkt dotyczący jednego funkcjonariusza, który może zostać nagrodzony natomiast cała pozostała część dotycząca kar i nagród jest rozbudowana do kilku stron i opisuje tylko kary.	Uwaga niezasadna: krytyka dotyczy ustanowienia nowego stopnia w korpusie oficerów – generała inspektora Służby Więziennej, który będzie mógł być nadany wyłącznie funkcjonariuszowi posiadającemu stopień generała Służby Więziennej i pełniącemu funkcję Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Powody ustanowienia nowego stopnia zostały wyjaśnione w treści uzasadnienia, a ich istota polega na podkreśleniu prestiżu, rangi i znaczenia Służby Więziennej jako formacji niezwykle ważnej z punktu widzenia bezpieczeństwa obywateli.
22.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 45 (art. 51)	W artykule tym nie ma określonego czasu od jakiego należy naliczać wynagrodzenie, czy od momentu	Uwaga niezasadna: Nowe brzmienie art. 51 ustawy – na wzór rozwiązań

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			zdania egzaminu (jak do tej pory), czy od momentu wręczenia papierowej nominacji, np. listopad ubiegłego roku, a egzamin w czerwcu.	obowiązujących w przypadku m.in. Policji i Straży Granicznej – nie określa terminu, z jakim nadawany jest pierwszy stopień w poszczególnych korpusach (dotychczas był to termin złożenia odpowiedniego egzaminu). Takie rozwiązanie jest konieczne zważywszy na wprowadzenie zasady fakultatywności wnioskowania i nadania stopnia. Analogicznie do rozwiązań obowiązujących w innych służbach mundurowych termin ten będzie określany przez podmiot uprawniony do podejmowania decyzji o nadaniu pierwszego stopnia, nie wcześniejszy niż termin łącznego spełnienia przez kandydata przesłanek określonych w projektowanym art. 51 ust. 1 ustawy.
23.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 49 (art. 55 pkt 6)	Niedopuszczalne jest aby dyrektor okręgowy mógł zwalniać, obniżać stopień np. oficerowi, a nie osoba, która mu go nadała.	Uwaga niezasadna: Projektowana zmiana ma związek z dodaniem przepisu art. 107a ust. 1 określającego przełożonych uprawnionych do obniżenia stopnia i anulowania stopnia. Zgodnie z dodawanym art. 107a ust. 1 ustawy rozkaz personalny o utracie lub obniżeniu stopnia w przypadkach określonych w ustawie wydaje organ uprawniony do jego nadania.

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

24.	Kasa Krajowa	art.1 pkt 54 (art. 62)	Kasa Krajowa pragnie ponadto wskazać, że zgodnie z nadawanym w projekcie nowym brzmieniem art. 62 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej „Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są wypłacane w formie bezgotówkowej na wskazany numer rachunku bankowego w terminie, o którym mowa w ust. 2.". Mając na względzie, że uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym są należnościami wypłacanymi funkcjonariuszom, a zatem osobom fizycznym, których rachunek może być prowadzony zarówno w banku jak i w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, pragnę zwrócić się z prośbą o rozważenie możliwości uzupełnienia brzmienia ust. 1 poprzez dodanie - obok rachunku bankowego - rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej i nadania art. 1 pkt 52 projektu następującego brzmienia: „54) w art. 62: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są wypłacane w formie bezgotówkowej na wskazany numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej w terminie, o którym mowa w ust. 2.", b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym na pisemny wniosek funkcjonariusza mogą być wypłacane bezpośrednio do rąk funkcjonariusza.";	Uwaga niezasadna Intencją projektodawcy było wyłącznie wskazanie zamiany formy gotówkowej na bezgotówkową przy zachowaniu obecnie obowiązujących w tej kwestii ograniczeń (tylko rachunek bankowy).
-----	--------------	---------------------------	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

25.	NSZZ Solidarność	art.1 pkt 57 (art. 63)	Wyłączenie Rektora z jurysdykcji Dyrektora Generalnego. Potwierdzenie wyłączenia szkoły ze struktur Służby Więziennej, jest to jednoznacznie niekorzystne, ponieważ instytucji zewnętrzna nie ma obowiązku prawnego działania na rzecz Służby Więziennej, lecz Ministerstwa Sprawiedliwości.	Uwaga niezasadna: Wyłączenie uczelni Służby Więziennej z kręgu jednostek nadzorowanych przez Dyrektora Generalnego w zakresie opisanym w projekcie ustawy ma na celu zagwarantowanie autonomii uczelni, w myśl art. 3 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 2a oraz art. 50 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, to do kompetencji rektora należy utrzymanie porządku w uczelni, a więc także ustalanie zakresu działań odpowiednich do zapobiegania zjawiskom przestępczym. Na marginesie zauważyć należy również, że przyznanie Dyrektorowi Generalnemu powyżej opisanych kompetencji względem Uczelni, stałoby w sprzeczności z projektowanym brzmieniem art. 10 ustawy o SW. Ponadto mając na uwadze powyższe, tj. niezależność organizacyjną zarówno uczelni, jak i rektora, pozostawienie Dyrektorowi
-----	---------------------	---------------------------	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				Generalnemu kompetencji organizacyjnych w Uczelni powodowałoby wkroczenie w obszar działalności autonomicznej instytucji. Należy przy tym zauważyć, że Uczelnia oraz Rektor podlegają bezpośrednio Ministrowi Sprawiedliwości jako organowi założycielskiemu, co stawia Dyrektora Generalnego oraz Rektora na równi w strukturze organizacyjnej Ministerstwa Sprawiedliwości. Odnosząc się do Uczelni, zauważyć należy, że jest ona publiczną uczelnią, w której jedynie jeden kierunek studiów adresowany jest do funkcjonariuszy Służby Więziennej. W chwili utworzenia Uczelni w roku 2018 r. uczelnia była dedykowana służbom publicznym, jednak wraz z rozwojem i powołaniem nowych jednostek organizacyjnych w ramach Uczelni zmieniła ona formę funkcjonowania na uczelnię cywilną z jednym kierunkiem studiów dedykowanym Służbie Więziennej (Penitencjarystyka). Powyższe dodatkowo odzwierciedlono poprzez
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				zmianę nazwy Uczelni z dniem 1 kwietnia 2021 r. na Szkołę Wyższą Wymiaru Sprawiedliwości (wcześniej Wyższa Szkoła Kryminologii i Penitencjarystyki w Warszawie). Kadra dydaktyczna Uczelni rekrutowana jest spośród cywilnych pracowników naukowych, ponadto w przedmiotowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o SW przewidziano możliwość powołania Rektora spośród funkcjonariuszy i pracowników cywilnych uczelni, co w znacznym stopniu zmieniło dotychczasowe rozwiązania ograniczające możliwość powołania Rektora wyłącznie spośród funkcjonariuszy posiadających co najmniej stopień doktora. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że brak wyłączenia Uczelni mógłby skutkować nieuprawnioną ingerencją Dyrektora Generalnego SW w działalność autonomicznej uczelni. Odnosząc się do uwagi przywołanej przez NSZZ Solidarność, należy stwierdzić, że jest ona bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie. Uregulowanie kwestii
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				związanych ze Szkołą Wyższą Wymiaru Sprawiedliwości w ustawie o Służbie Więziennej nakłada na Uczelnię obowiązek działania na rzecz Służby Więziennej oraz całego wymiaru sprawiedliwości. Ponadto Służba Więzienna, jak i Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości podlegają bezpośrednio Ministrowi Sprawiedliwości. Niewyłączenie Rektora spod jurysdykcji Dyrektora Generalnego byłoby w sposób oczywisty nie tylko niezgodne z treścią innych artykułów ustawy pragmatycznej, w których właściwie określono choćby kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, ale godziłoby zarówno w jedną z podstawowych norm prawnych Kodeksu karnego wykonawczego, w której wskazuje się organy postępowania wykonawczego, jak i w konstytucyjną zasadę autonomii uczelni, której wyrazem jest chociażby prawo organów Uczelni do podejmowania suwerennych decyzji
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				w ramach ich kompetencji w określonym ustawowo zakresie.
26.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 66, 111 oraz 129 (art.75 ust. 3, art. 241 oraz art. 260)	W czasach gdy pozyskanie każdego funkcjonariusza należy uznać jako sukces i przy ciągłych brakach kadrowych funkcjonariuszy, którzy już służą wydłuża się okresy kar oraz wydłużenie okresów zatarcia. Naszym zdaniem, to nieuchronność kary, a nie wydłużanie jej czasu stanowi przesłankę do dobrej pracy. Przy otrzymaniu kary w proponowanej długości funkcjonariusze będą pozbawieni przez dwa lata nagrody rocznej oraz będą mieli obniżony dodatek służbowy. Przepisy te na pewno negatywnie wpłyną na chęć pracy w Naszej formacji.	Uwaga niezasadna: dwuletni okres przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego jest analogiczny do rozwiązań obowiązujących w innych służbach mundurowych. Jest niezbędny dla zagwarantowania organom postępowania dyscyplinarnego właściwej reakcji na zachowania wyczerpujące znamiona przewinienia dyscyplinarnego.
27.	NSZZ Solidarność	art. 1 pkt 71 (art. 94 ust. 2 i 4)	Stwierdzenie, że funkcjonariusza można zawiesić w czynnościach ze względu na m. in. dobro służby, jest jednoznacznie niekorzystne. Brak określenia statusu „dobra służby”, nadaje mu subiektywny wydźwięk. Zawieszenie trwa cały okres tymczasowego aresztu - jest to paradoksalnie lepsze, aniżeli przez 12 miesięcy jak do tej pory.	Uwaga niezasadna: uwaga sugeruje, że wzgląd na dobro służby będzie samodzielną przesłanką zawieszenia funkcjonariusza; w istocie takie zawieszenie będzie dopuszczalne (fakultatywnie) tylko wtedy, gdy wszczęto przeciwko funkcjonariuszowi postępowanie karne (a więc postawiono zarzuty) w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, lub postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby. Analogiczne okoliczności mogą być

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				podstawą zawieszenia w czynnościach służbowych policjanta oraz funkcjonariusza Służby Granicznej.
28.	NSZZ Solidarność	art. 1 pkt 72 (art. 95 ust. 2)	Art. 95 pkt 2 BEZWZGLĘDNIE NIEKORZYSTNY. Wedle propozycji każdy funkcjonariusz, który był zawieszony a ukarany jakąkolwiek karą dyscyplinarną nie otrzyma zawieszanej części uposażenia. Obecnie tylko wydalenie ze służby skutkowało taką decyzją.	Uwaga niezasadna: ograniczenie wypłaty zawieszanej części uposażenia do sytuacji, gdy spełnione są warunki określone w proponowanym brzmieniu art. 95 ust. 2 jest zasadne, szczególnie w odniesieniu do ukarania karą dyscyplinarną. Otrzymywanie zawieszanej części uposażenia w sytuacji ukarania karą dyscyplinarną inną niż wydalenie, w sytuacji niepełnienia służby przez okres zawieszenia w czynnościach służbowych, powodowało nierówne traktowanie w odniesieniu do tych funkcjonariuszy, którzy służbę pełnili. W aktualnym stanie prawnym brak wypłaty zawieszanej części uposażenia następuje to tylko w przypadku skazania wyrokiem sądu za przestępstwo lub ukarania karą wydalenia ze służby. Zawieszenie w czynnościach służbowych może trwać, zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 94 ust. 5, nawet do czasu zakończenia postępowania karnego,

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				karnego skarbowego lub dyscyplinarnego, co w skrajnych wypadkach może wynosić nawet kilka lat. Pozostawienie art. 95 ust. 2 w dotychczasowym brzmieniu stoi w sprzeczności z faktem, że funkcjonariusz, który pełni służbę otrzyma uposażenie w pełnej wysokości oraz ten funkcjonariusz, który był zwieszony przez np. rok lub dłużej i odwieszono go i został ukarany karą inną niż wydalenie ze służby, nie pełniąc jej też otrzyma wyrównanie uposażenia do pełnej wysokości. Brak pełnienia służby uzasadnia ograniczenie wypłaty uposażenia do 50 %, które stanowi zabezpieczenie finansowe za niepełnienie służby na podstawie decyzji przełożonego w sprawach osobowych.
29.	NSZZ Solidarność	art. 1 pkt 73 (art. 96 ust. 2)	Dodano zapis, że ustanie stosunku służbowego może nastąpić, jeżeli ktoś w trakcie ostatnich dwóch lat chorował 500 dni. Zapis w sytuacjach losowych może być niekorzystny dla funkcjonariuszy SW, lecz z drugiej strony pozwoli uwolnić etaty zajmowane przez osoby, które wykorzystują do tej pory lukę w przepisach.	Uwaga niezasadna: zmiana art. 96 dotycząca ust. 2 poprzez dodanie w pkt 6 przesłanki zwolnienia ze służby w związku z absencją chorobową trwającą w okresie ostatnich 2 lat łącznie powyżej 500 dni, gdy przerwa pomiędzy absencjami nie przekraczała 60 dni, jest zasadna. Regulacja ta daje możliwość zwolnienia funkcjonariusza, który nie otrzymał orzeczenia o całkowitej niezdolności

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				do służby, a jednocześnie z uwagi na kolejne absencje chorobowe jest do niej niezdolny. Zapobiega także przypadkom przerywania zwolnienia na krótki okres, by nie nastąpiła przesłanka nieprzerwanego okresu 12-miesięcznego zwolnienia, co powoduje trudności we właściwej organizacji służby, nadgodziny w służbie i niemożność zatrudnienia innego funkcjonariusza. Regulacje ust. 3a-3c dookreślają zasady rozwiązania stosunku służbowego w związku z pisemnym zgłoszeniem wystąpienia ze służby.
30.	NSZZ Solidarność	art. 1 pkt 73 (art. 96 ust. 6, art. 107a ust. 3)	Dodano, że nieobecności w odniesieniu do powyższego punktu z tytułu choroby sumuje się, chyba że różnica pomiędzy nimi przekroczy 60 dni. Kontekst ten sam co w art. 96 pkt 6. Kierując się dobrem służby można anulować nadanie stopnia. Ponownie zapis o dobro służby jest niejednoznaczny. Brak definicji prawnej. W efekcie niekorzystny. Wprowadzenie obozów rehabilitacyjnych kosztem obozów kondycyjnych jest w pełni korzystne, gdyż odbywa się to w ramach służby i stanowi wzmocnienie oferty służby dla funkcjonariuszy.	Uwaga niezasadna: zmiana art. 96 dotycząca ust. 2 poprzez dodanie w pkt 6 przesłanki zwolnienia ze służby w związku z absencją chorobową trwającą w okresie ostatnich 2 lat łącznie powyżej 500 dni, gdy przerwa pomiędzy absencjami nie przekraczała 60 dni, jest zasadna. Regulacja ta daje możliwość zwolnienia funkcjonariusza, który nie otrzymał orzeczenia o całkowitej niezdolności do służby, a jednocześnie z uwagi na kolejne absencje chorobowe jest do niej niezdolny. Zapobiega także przypadkom przerywania zwolnienia na krótki okres, by nie nastąpiła

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				przesłanka nieprzerwanego okresu 12 miesięcznego zwolnienia, co powoduje trudności we właściwej organizacji służby, nadgodziny w służbie i niemożność zatrudnienia innego funkcjonariusza. Regulacje ust. 3a-3c dookreślają zasady rozwiązania stosunku służbowego w związku z pisemnym zgłoszeniem wystąpienia ze służby. Uwaga dotycząca art. 107a ust. 3 jest niezasadna, bowiem pojęcie „dobro służby” jest pojęciem niedookreślonym, niemniej dającym możliwości wykładni poprzez odniesienie się do działania lub zaniechania funkcjonariusza.
31.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 86 (art. 125)	Niedopuszczalnym jest wprowadzanie proponowanych w art. 125 czasów służby. W ust. 2 w proponowanej zmianie funkcjonariusz pełniący służbę w tym systemie po pierwsze nie ma fizycznych możliwości aby pełnić ją przez 24 h prawidłowo. Pełniąc służbę w tym systemie wypracują 240 h w skali miesiąca, łamiąc inne akty prawne. Nasza infrastruktura nie ma przewidzianych miejsc do odpoczynku w trakcie pełnienia takiej służby itd.	Uwaga niezasadna: W odniesieniu do wprowadzenia w art. 125 ust. 2 nowego rozwiązania - pełnienia służby 24h/48h wskazać należy, iż obwarowane jest ono koniecznością wprowadzenia stanów nadzwyczajnych, stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub innej sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu jednostki organizacyjnej, zatem oczekiwać należy, że Dyrektor Generalny Służby Więziennej w nadzwyczajnej sytuacji

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				otrzyma narzędzia do reagowania i będzie mógł dostosować czas pełnienia służby do posiadanych przez Służbę Więzienną możliwości. Jednocześnie należy dodać, że w Służbie Więziennej w zależności od sytuacji można stworzyć warunki do pełnienia służby w systemie 24h/48h i takie rozwiązania przewidziane są na wypadek militaryzacji.
32.	NSZZ Solidarność	art. 1 pkt 93 (art. 157 ust. 5)	Przyznano przełożonemu prawo do nieograniczonej kontroli na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu funkcjonariuszy wchodzących na teren jednostek organizacyjnych jak również ośrodków doskonalenia i szkolenia kadr a także podczas pełnienia służby i szkolenia. W obecnej chwili funkcjonariusz może odmówić poddania się takiej kontroli, a przełożony w przypadku uzasadnionego podejrzenia musi wezwać Policję. Uprawnienie które wynika z w/w zapisu może być nadużywane przez przełożonych i stać się codziennością.	Uwaga niezasadna. Zmiany w zakresie art. 157 mają na celu uregulowanie podstaw do badania stanu trzeźwości lub pozostawania pod wpływem innego środka psychotropowego funkcjonariuszy i pracowników. Brak regulacji w tym zakresie powodował konieczność wzywania Policji, co w sytuacji niektórych jednostek organizacyjnych, ze względu na ich położenie, z uwagi na upływ czasu było znacznie utrudnione. Obawy o nadużywanie uprawnień projektowanego w art. 157 ust. 5-6 są głoszone. Należy zaznaczyć, że analogiczne rozwiązania są obecnie projektowane w odniesieniu do wszystkich pracowników (zmiany w Kodeksie pracy).

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				Badanie następować ma w sytuacji uzasadnionego podejrzenia, a więc jego przesłanka jest dość mocno zaakcentowana. Wyrażona obawa o nadużywanie prawa ma charakter polemiczny.
33.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 102 i 109 (art. 230 i art. 240)	Niedopuszczalne wydaje się aby na zażalenie przeprowadzonej rozmowy dyscyplinującej z automatu wszczynano postępowanie dyscyplinarne. Jednocześnie zażalenie mogą złożyć inne osoby niż funkcjonariusz, któremu przeprowadzono rozmowę dyscyplinującą i w tym przypadku również wszczęte zostanie postępowanie.	Uwaga niezasadna: Uwaga dotyczącej art. 230 ust. 6c - nie uwzględniona. Proponowana regulacja art. 230 ust. 6c jest korzystna dla funkcjonariusza, który po zastanowieniu, w terminie 5 dni od rozmowy dyscyplinującej dojdzie do wniosku, że jednak nie popełnił przewinienia dyscyplinarnego i chce bronić swego stanowiska w postępowaniu dyscyplinarnym. Ponadto stosownie do art. 230 ust. 6c sprzeciw może złożyć tylko sprawca. Poza tym notatkę z rozmowy dyscyplinującej włącza się do akt na okres 3 miesięcy, po tym terminie następuje jej usunięcie.
34.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 120 (art. 250a i art. 250b)	Wszczęte postępowanie dyscyplinarne dotyczące więcej niż jednego czynu zagrożonego jest jedną karą. Natomiast w tym przypadku może dojść do sytuacji, że tyle ile zabronionych czynów, tyle kar.	Uwaga niezasadna: przepis dotyczący wymierzenia jednej kary za kilka przewinień dyscyplinarnych może mieć zastosowanie tylko w sytuacji, gdy toczy się jedno postępowanie dyscyplinarne. Do postępowań dyscyplinarnych co do zasady nie stosuje się materialnych

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				przepisów prawa karnego, w tym dotyczących wymierzania kary łącznej. Pragmatyki służbowe tworzą samodzielne materialne podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej. W przypadku wyłączenia czynu do odrębnego postępowania w istocie zapadną dwa orzeczenia i wymierzone zostaną – w przypadku uznania winy – dwie kary dyscyplinarne. Niemniej jednak możliwość wyłączenia czynu do odrębnego postępowania jest niezbędna dla przeciwdziałania obstrukcji ze strony obwinionego i usprawnienia postępowań dyscyplinarnych. Należy zauważyć, że podobna konstrukcja materialnoprocesowa obowiązuje w przypadku wykroczeń, gdzie nie jest przewidziana instytucja kary łącznej, a jedna kara może być wymierzona tylko w przypadku jednoczesnego orzekania o ukaraniu za dwa lub więcej wykroczeń (art. 9 § 2 k.w.).
35.	Forum Związków Zawodowych	art. 1 pkt 124 i 126 (art. 255 ust. 1 i art. 256)	Nie powinno się zostawiać pracy komisji niższego szczebla pod ocenę jednej osoby lecz powinna to ocenić również komisja. Terminy rozpatrzenia odwołań w każdym przypadku powinny być jednakowe.	Uwaga niezasadna: wyższy przełożony dyscyplinarny może powołać komisję dyscyplinarną w każdym przypadku skutecznego wniesienia odwołania, z tym że jedynie przy najsurowszych karach dyscyplinarnych jest do tego zobligowany. Sprawy o

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				nieskomplikowanym materiale dowodowym nie wymagają obligatoryjnego angażowania komisji składającej się z oficerów o znaczącym doświadczeniu i wiedzy, kosztem ich innych zajęć i obowiązków służbowych. Komisja ma jedynie głos doradczy w tym sensie, że wyższy przełożony dyscyplinarny nie jest związany jej rekomendacjami. W sprawach nieskomplikowanych może nie potrzebować tego rodzaju rekomendacji. Należy też dodać, że od orzeczeń wyższego przełożonego dyscyplinarnego obwinionemu przysługuje odwołanie do sądu (obecnie powszechnego, po zmianach – administracyjnego).
36.	Krajowa Izba Gospodarki Cyfrowej	Ogólna oraz rt.. 5 (art. 105b § 4-6rt.art. 217 c k.k.w.)	Niestety planowane zmirt. w art. 105b § 4-6 i art. 217c Kodeksu karnego wykonawczego naruszają zasadę wolności prowadzenia działalności gospodarczej, niedyskryminacji i uczciwej konkurencji przedsiębiorstw, poprzez uniemożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zapewniającym obecnie telekomunikację w zakładach dla osadzonych. Projektowane zmiany są ujęte w akcie, który swoim zakresem przedmiotowym nie powinien regulować działalności telekomunikacyjnej, podlegającej reżimowi prawa telekomunikacyjnego. Nie sposób pominąć faktu, że w jednostkach	Uwaga niezasadna. Wskazać należy na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			penitencjarnych działają obecnie podmioty, które wykonują działalność gos–odarczą - telekomun–kacyjną - polegającą na świadczeniu usług telekomunikacyjnych osadzonym, wpisane w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych. <u>Przyjęcie Projektu w aktualnym brzmieniu oznacza:</u> <u>Naruszenie zasady swobody prowadzenia działalności gospodarczej, ochrony trwałości prowadzenia działalności gospodarczej i uczciwej konkurencji, istotne i rażące naruszenie praw przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących swoje usługi w jednostkach penitencjarnych, poprzez nieuwzględnienie faktu prowadzenia przez nich działalności.</u> <u>Jeśli nowe przepisy zostaną przyjęte, rynek komercyjny będzie podlegał państwowej ingerencji, która całkowicie wyeliminuje przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy obecnie świadczą swoje usługi w jednostkach penitencjarnych. Ograniczenie tych usług, poprzez umożliwienie ich świadczenia wyłącznie przez podmioty kontrolowane przez Ministra Sprawiedliwości, spowoduje całkowite wyeliminowanie zarówno tych przedsiębiorców, jak również spowoduje zanik branży na rynku właściwym, w zakresie przewidującym powierzenie realizacji świadczenia usług telefonicznych jednostkom podległym i nadzorowanym przez Ministra Sprawiedliwości. Warto jest jednocześnie wskazać, że przedmiotowy projekt ustawy nie zawiera w swojej treści żadnych przepisów przejściowych i dostosowujących regulujących sytuację obecnie</u>	tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników, charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych, projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy przeniesieniu osadzonych z jednej jednostki penitencjarnej do drugiej, w
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

		<u>istniejących przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących swoje usługi w jednostkach penitencjarnych. Projekt swoją treścią całkowicie pomija te podmioty w taki sposób, jakby obecnie osoby osadzone nie miały zagwarantowanego uprawnienia do komunikowania się ze swoim obrońcą, pełnomocnikiem oraz utrzymywania więzi z rodziną i innymi osobami bliskimi, co jest w istocie działaniem wprowadzającym w błąd i jednocześnie sprzecznym z aktualnym stanem faktycznym. Projektowane zmiany rażąco naruszają swobodę prowadzenia działalności gospodarczej, która jest zagwarantowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. Projekt oraz jego uzasadnienie w obecnym brzmieniu dodatkowo narusza ochronę trwałości prowadzenia działalności gospodarczej i ochronę inwestycji, których koszty zostały poniesione bezpośrednio przez przedsiębiorców. Z istoty prowadzenia działalności gospodarczej wynika konieczność poniesienia kosztów, aby móc świadczyć usługi. Wskazane koszty art.muja m.in. instalację infrastruktury umożliwiającej wykonywanie połączeń przez osadzonych, wraz z niezbędnym sprzętem, poniesione na przestrzeni kilkunastu lat. Krytycznie należy ocenić kwestie dotyczące braku przepisów przejściowych. Taka sytuacja jest niedopuszczalna z punktu widzenia zasad techniki legislacyjnej, a przede wszystkim z punktu widzenia ochrony praw przedsiębiorców, którzy z dnia na dzień będą zobligowani do zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, bez możliwości przygotowania się do wejścia przepisów w życie, jak również brakiem możliwości</u>	której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak doświadczenia przywieziennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych, nie zakłóci prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów, przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.
--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<u>zagospodarowania i dostosowania przedsiębiorstwa do nowej sytuacji rynkowej. Takie działania niezaprzeczalnie pozbawia źródła zarobków podmioty funkcjonujące do tej pory na rynku. Podkreślić należy, że funkcjonowanie podmiotów gospodarczych na rynku usług telekomunikacyjnych dla osadzonych ma swoją wieloletnią historię sięgającą przynajmniej czasów wprowadzenia do kodeksu karnego wykonawcrt.o przepisu art. 105 b (tj. roku 2003r.) A zatem przez prawie 20 lat przedsiębiorcy telekomunikacyjni dokonywali stale nakładów, ponoszą koszty utrzymania infrastruktury i generują dochody.</u> <u>Wyrażna dyskryminacja i nieuzasadnione twierdzenia w zakresie braku możliwości zapewnienia osobom osadzonym kontaktów telefonicznych.</u> <u>Obecne brzmienie projektowanych przepisów, jak również uzasadnienie projektu niesie ze sobą sprzeczne ze stanem faktycznym tezy. Z treści uzasadnienia można wyczytać, że projekt ustawy ma na celu „zapewnienie realizacji kodeksowego prawa osób pozbawionych wolności do prowadzenia rozmów telefonicznych, przy założeniu, że rozmowy te odbywać się będą w jednakowy sposób i na takich samych zasadach we wszystkich jednostkach” penitencjarnych”, nie uwzględniając tym samym, że obecnie na rynku występują podmioty, które gwarantują wyżej wskazane usługi, bez jakiegokolwiek ingerencji w realizację kodeksowego prawa osób pozbawionych wolności do prowadzenia rozmów telefonicznych. Uzasadnienie całkowicie pomija ten fakt. Również chybione są zagadnienia związane z</u>	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			rzekomym zagwarantowaniem bezpieczeństwa ochrony danych osobowych, biorąc pod uwagę, że świadczenie usług w jednostkach penitencjarnych jest prowadzone obecnie przez wysoce wyspecjalizowane podmioty, które ze wszech miar gwarantują oraz zobowiązane są do przestrzegania w istocie rygorystycznych przepisów z zakresu ochrony danych osobowych. Ponadto w naturalnym związku z prowadzeniem działalności gospodarczej pozostaje zatrudnianie pracowników, czy korzystanie z usług innych firm polskich. W zakres takich usług możemy zaliczyć współpracę wielu przedsiębiorców m.in. z podmiotami świadczącymi usługi w zakresie kompleksowej obsługi oprogramowania niezbędnego do należytego wykonywania tego rodzaju działalności. Projektowane zmiany zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio negatywnie wpłyną na sytuację gospodarczą podmiotów w kraju, które dodatkowo zmagają się ze skutkami pandemii wirusa SARS-CoV-2, która trwa niemalże nieprzerwanie od 2 lat, wpłynie na zwiększenie stopy osób bezrobotnych, jak również obciąży skarb państwa. 1. Brak technicznych kryteriów oceny, kwestia infrastruktury, kwalifikacje osób zaangażowanych w projekt. Projekt nie uwzględnia dodatkowo kwestii dotyczącej warunków demontażu infrastruktury telekomunikacyjnej znajdującej się obecnie w zakładach penitencjarnych, która pozostaje własnością przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Zdecyzy te obejmują m.in. samoinkasujące aparaty telefoniczne, infrastrukturę techniczną, na którą składają się m.in.	
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			kable telekomunikacyjne doprowadzone do jednostek penitencjarnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz pozostające w ich władaniu. Proponowane zmiany nie uwzględniają, że proces obejmujący umiejscowienie tych urządzeń na terenie jednostek penitencjarnych, jak również ich utrzymanie, bieżąca konserwacja oraz usuwanie awarii wymagały i wymagają środków pieniężnych, nadto odpowiedniej i wykwalifikowanej kadry, która jest zatrudniona u przedsiębiorców. Ważna z punktu widzenia projektowanych zmian jest okoliczność dotycząca kadry, która ma odpowiadać za realizację usług telefonicznych w jednostkach penitencjarnych, na gruncie projektowanych zmian. Z istoty rynku telekomunikacyjnego wynika, że jest to obszar wysoce specjalistyczny. W sytuacji, gdy nadzór nad świadczeniem usług powierzony zostanie m.in. przywieziennym zakładom pracy, nieposiadającemu żadnego doświadczenia w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej, wówczas istotna jest odpowiedź na pytanie, czy jednostki te będą posiadały odpowiednią kadrę, która sprosta wymaganiom tego rynku, skoro na skutek wejścia w życie projektowanych zmian przedsiębiorcy, którzy istnieją na rynku od wielu lat przestaną świadczyć swoje usługi. 2. Status podmiotów świadczących usługi telekomunikacyjne oraz wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za ich regulację. Świadczone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych usługi należą do dostępnych usług telekomunikacyjnych. Wskazane usługi są regulowane	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<u>m.in. w u-tawie prawo telekomunikacyjne, co więcej - organem regulacyjnym w tym zakresie jest Prezes Urzędu Komurt.acji Elektronicznej. Zgodnie z treścią art. 10 ustawy z dnia 16 lrt.a 2004 r. Prawo Telekomunikacyjne w zw. z art. 43 usta-y z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców - działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Kwestia, która powoduje uzasadnione obawy jest okoliczność dotycząca uregulowania działalności podmiotów, które będą odpowiadać za świadczenie usług w jednostkach penitencjarnych. Projekt oraz jego uzasadnienie w swojej treści nie odnoszą się w żadnym stopniu do kontroli regulacyjnej podmiotów, które mają odpowiadać za świadczenie usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych.</u> <u>5. Tryb prac legislacyjnych.</u> <u>Niezrozumiały jest brak zwrócenia się o zajęcie stanowiska przez Izby branżowe zrzeszające przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Mimo faktu, iż wnioskodawcą projektu jest Minister Sprawiedliwości, projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw w sposób bezpośredni wpływa na działalność przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Projekt nie uwzględnia, że działania legislacyjne uniemożliwiające dalsze prowadzenie działalności gospodarczej stanowią swoistego rodzaju wyłączenie. Na próżno doszukiwać się również w dokumentach kwestii</u>	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<u>ewentualnej rekompensaty za eliminację z rynku istniejących na nim podmiotów, stosownego odszkodowania, czy uwzględnienia okoliczności związanych choćby z utraconymi przychodami</u> <u>W związku z powyższymi uwagami, niniejszym wskazujemy, że:</u> <u>1. Należy przeprowadzić pełną analizę skutków płynących z projektu nowelizacji ustawy oraz konsultacji publicznych.</u> <u>2. Konieczna jest szersza debata na temat projektu z udziałem organizacji reprezentujących przedsiębiorców telekomunikacyjnych.</u> <u>3. Należy zmienić przepisy eliminujące przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi w jednostkach penitencjarnych w taki sposób, aby umożliwić tym podmiotom dalsze prowadzenie działalności gospodarczej, uwzględnić kwestie, że obecnie w jednostkach penitencjarnych usługi telekomunikacyjne są świadczone, jak również uwzględnić potencjalne straty finansowe przedsiębiorców telekomunikacyjnych, na skutek możliwych zmian w wyniku przyjęcia projektowanej ustawy w obecnym brzmieniu.</u> <u>4. Przepisy powinny uwzględniać kwestię demontażu infrastruktury, stanowiącej własność przedsiębiorców telekomunikacyjnych, która obecnie znajduje się oraz jest aktywnie wykorzystywana przez osadzonych w jednostkach penitencjarnych oraz przez personel jednostek, dzięki czemu może on sprawować kontrolę nad sposobem korzystania z prawa do rozmowy przez osadzonych.</u>	
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			5. Przepisy projektowane nie uwzględniają kwestii odszkodowawczych za <i>de facto</i> wywłaszczenie przedsiębiorców, zgodnie z obecną treścią projektu. 6. Przepisy nie uwzględniają przynajmniej okresu przejściowego, w którym podmioty istniejące obecnie na rynku będą mogły nadal prowadzić działalność gospodarczą. 7. Przepisy powinny przewidzieć tryb wypłaty odszkodowania przez Skarb Państwa za dokonane <i>de facto</i> wywłaszczenie. <u>Należy podkreślić, że niedopuszczalne jest przyjęcie projektowanych zmian w obecnym brzmieniu gdyż prowadzi one do wywłaszczenia istniejących podmiotów gospodarczych świadczących usługi telekomunikacyjne, co prowadzi do naruszenia podstawowych praw tych przedsiębiorców.</u>	
37.	Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej	Ogólna oraz art. 5 (art. 105b § 4-6 i art. 217c k.k.w.)	Monopol i ograniczenie swobody działalności gospodarczej Zgodnie z treścią art. 1 pkt 1 lit. a) Projektu UD287, do przepisów ustawy o Służbie Więziennej, w art. 4 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: <i>„4. Służba Więzienna współdziała z przywieziennym zakładem pracy, wskazanym w decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 105b § 4 i art. 217c § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, przy realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych.</i> <i>5. Dyrektor Generalny Służby Więziennej zawiera z dyrektorem przywieziennego zakładu pracy, o którym mowa w ust. 4, porozumienie, w którym określone</i>	Uwaga niezasadna. Wskazać należy na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników,

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

		<i>zostaną warunki techniczne i wymogi dla systemu służącego realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych, a także czas trwania porozumienia i inne istotne jego elementy."</i>; Uzupełnieniem ww. jest następująca zmiana treści art. 105b oraz 217c Kodeksu karnego wykonawczego (art. 5 pkt 2 i 6 Projektu UD287): <i>w art. 105b po § 3 dodaje się § 4-6 w brzmieniu:</i> <i>„§ 4. Realizację uprawnień, o którym mowa w § 1, można powierzyć przywieziennemu zakładowi pracy, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179), wskazanemu przez Ministra Sprawiedliwości w drodze decyzji, która podlega opublikowaniu w dzienniku urzędowym tego Ministra.</i> <i>§ 5. Uprawnienie, o którym mowa w § 1, realizowane jest w oparciu o odrębne dla każdego zakładu karnego umowy, podpisane przez dyrektorów tych zakładów z podmiotem, o którym mowa w § 4.</i> <i>§ 6. Dyrektor Generalny określi, w drodze zarządzenia, warunki umów, o których mowa w</i> <i>6) w art. 217c po § 4 dodaje się § 5-7 w brzmieniu:</i> <i>„§ 5. Realizację uprawnień, o którym mowa w § 1 pkt 1, powierza się przywieziennemu zakładowi pracy, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179), wskazanemu przez Ministra Sprawiedliwości w drodze decyzji, która podlega opublikowaniu w dzienniku urzędowym tego Ministra.</i>	charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych, projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy przeniesieniu osadzonych z jednej jednostki penitencjarnej do drugiej, w której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak
--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

		§ 6. Uprawnienie, o którym mowa w § 1 pkt 1, realizowane jest w oparciu o odrębne dla każdego aresztu umowy, podpisane przez dyrektorów tych aresztów z podmiotem, o którym mowa w § 5. § 7. Dyrektor Generalny określi, w drodze zarządzenia, warunki umów, o których mowa w § 6." Cytowane projektowane przepisy zakładają wyznaczenie - w drodze jednostronnej decyzji Ministra Sprawiedliwości - jednego, centralnego podmiotu, będącego przywieziennym zakładem pracy, który miałby zapewnić realizację usług telefonicznych we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Podmiot ten będzie miał zatem pozycję monopolisty na rynku świadczenia usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych. Projektowane przepisy prowadzą do całkowitego wykluczenia z rynku usług telefonicznych w jednostkach penitencjarnych przedsiębiorców, którzy dziś takie usługi z powodzeniem świadczą. W przypadku przedsiębiorców, których jedynym przedmiotem działalności jest właśnie świadczenie usług telefonicznych w jednostkach penitencjarnych - do całkowitego pozbawienia ich możliwości prowadzenia swojej działalności. Powyższych okoliczności projektodawca zdaje się nie dostrzegać. Fakt wpływu na działalność przedsiębiorców telekomunikacyjnych nie został bowiem uwzględniony ani w uzasadnieniu Projektu	doświadczenia przywieziennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych nie zakłóci prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów, przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności. Zaproponowane w projekcie rozwiązanie jest analogiczne do tych funkcjonujących w ustawach pragmatycznych innych formacji posiadających uprawnienie do realizacji działań w tym zakresie. Należy zauważyć, że na podstawie doświadczeń innych formacji nie stwierdzono dotychczas zagrożeń wskazujących na możliwość pozyskania danych przez osoby nieuprawnione. Dane te objęte są klauzulami tajności a ich ujawnienie wiąże się z odpowiedzialnością karną. Korzystanie z pomocy osób
--	--	---	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			UD287, ani też w Ocenie Skutków Regulacji. Jednocześnie Izba zwraca uwagę, że Ocena Skutków Regulacji projektowanych ustaw całkowicie pomija koszty prowadzenia przez przywiezienny zakład pracy działalności telekomunikacyjnej, w tym budowę infrastruktury telekomunikacyjnej. Infrastruktura kablowa czy aparaty telefoniczne znajdujące się w jednostkach penitencjarnych, nie są własnością tej jednostki, lecz należą do różnych przedsiębiorców (infrastruktura ta stanowi część składową prowadzonego przez nich przedsiębiorstwa)⁴, z których część jest członkami KIKE. Przypomnieć należy, że obecnie do tych operatorów należy również obsługa zarówno sprzętu (aparatów samoinkasujących oraz systemów kontroli i nadzoru), jak i całej infrastruktury zainstalowanej w poszczególnych jednostkach. Operatorzy ci ściśle współpracują z zakładami penitencjarnymi, na bieżąco reagując na przedstawiane im uwagi czy zapotrzebowania - zawsze zgłaszają gotowość do zwiększenia liczby montowanych automatów oraz rozwoju systemów kontroli i nadzoru by sprostać potrzebom usługobiorców. Pojawia się zatem problem w jaki sposób przywiezienny zakład pracy miałby świadczyć te usługi, skoro nie posiada niezbędnego do tego zaplecza technicznego oraz kadrowego. Sprzeciw KIKE budzi także sposób wyboru podmiotu będącego przywieziennym zakładem pracy, który	niebędących funkcjonariuszami, o których mowa w uwadze, nie ma związku z uzyskiwaniem danych telekomunikacyjnych (czynność ta odbywa się w oparciu o inne przepisy) natomiast stanowi podstawową formę pracy operacyjnej wszystkich służb.
--	--	--	---	---

⁴ Wynika to wprost z art. 49 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1740, z późn. zm.).

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			miałby realizować opisywane usługi. Należy bowiem wskazać, że będzie on wyznaczony jednostronną decyzją Ministra Sprawiedliwości w trybie poza przetargowym. Nikt poza Ministrem Sprawiedliwości nie będzie miał zatem realnego wpływu na to, który podmiot zostanie wybrany. Co więcej, projektowane przepisy pozostają ze sobą niespójne i budzą liczne wątpliwości interpretacyjne. Należy wskazać w projektowanych art. 105b §5 oraz 217c §6 KKW wskazuje się, że przywieziennemu zakładowi pracy wskazanemu w decyzji Ministra Sprawiedliwości powierza się realizację uprawnienia osadzonych do rozmów telefonicznych, co jest w oczywisty sposób nielogiczne, bowiem prowadziłoby do pozbawienia osadzonych możliwości realizacji takich rozmów. Co zaś szczególnie istotne, art. 105b §5 zakłada fakultatywność („może powierzyć”), gdy tymczasem z §6 wynika, że uprawnienie osadzonych do rozmów telefonicznych jest (w każdym wypadku) realizowane w oparciu o odrębne umowy zawierane pomiędzy jednostką penitencjarną a wspomnianym przywieziennym zakładem pracy. W treści uzasadnienia Projektu UD287 wskazano także, że <i>Projekt przewiduje powstanie obowiązku współpracy pomiędzy Służbą Więzienną a przywieziennym zakładem pracy wskazanym w decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 105b § 4 i art. 217c § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks</i>	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<i>karny wykonawczy, przy realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych. Należy zatem podsumować, że nie jest jednoznacznie określone czy przedmiotowy przywiezienny zakład pracy w każdym przypadku ma być podmiotem realizującym połączenia telefoniczne w jednostkach penitencjarnych.</i> Zagrożona jest zatem pozycja konkurencyjna małych i średnich przedsiębiorców telekomunikacyjnych dotychczas świadczących przedmiotowe usługi, a co więcej, całokształt projektowanych przepisów prowadzi do wniosku, że zostaną oni pozbawieni możliwości świadczenia usług. To zaś przekłada się na ograniczenie tym przedsiębiorcom swobody prowadzenia działalności gospodarczej zagwarantowanej art. 20 Konstytucji RP oraz przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców. Ograniczeń tej swobody w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych nie przewiduje także ustawa - Prawo telekomunikacyjne. <u>Mając powyższe na uwadze KIKE wnosi o odstąpienie od planowanego modelu scentralizowania świadczenia usług telekomunikacyjnych na rzecz osadzonych w rękach jednego podmiotu i pozostawienie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym możliwości dalszego świadczenia usług w jednostkach penitencjarnych.</u>	
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			IV. Niezgodność z prawem UE KIKE zwraca także uwagę, że projektowane i omawiane w pkt. I przepisy pozostają sprzeczne z prawem unijnym. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 Dyrektywy Komisji nr 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej <i>Państwa Członkowskie nie przyznają oraz nie utrzymują w mocy praw wyłącznych lub specjalnych w odniesieniu do tworzenia i/lub zapewnienia sieci łączności elektronicznej, lub w odniesieniu do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej.</i> <i>W przypadku projektowanych przepisów dochodzi zaś do jednoznacznego przyznania wyłącznych praw i to zarówno w odniesieniu do tworzenia i zapewnienia sieci łączności elektronicznej w jednostkach penitencjarnych, jak i w odniesieniu do świadczenia usług łączności elektronicznej. Jest to nie do pogodzenia z cytowanym przepisem dyrektywy.</i> <i>Ponadto Izba wskazuje, że przepisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej nakładają na podmioty świadczące usługi telefoniczne szereg obowiązków zarówno na poziomie hurtowym jak i detalicznym. Izba wyraża obawy, czy przywięzienny zakład pracy będzie w stanie sprostać tym wymogom oraz czy będzie w stanie zawrzeć wszystkie konieczne umowy międzyoperatorskie na wymianę ruchu telefonicznego.</i>	
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<i>Przede wszystkim Izba zwraca uwagę, że świadczenie usług telekomunikacyjnych jest działalnością regulowaną - oznacza to, że do ich świadczenia niezbędne jest uzyskanie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych (RPT) prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE), co wynika wprost z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku prawo telekomunikacyjne. Z projektowanych zmian nie wynika wprost, aby przywiezienny zakład pracy miał obowiązek uzyskiwać wpis w RPT, kwestia ta nie została również wyjaśniona w treści uzasadnienia. Obecna regulacja może zatem zostać uznana za lex specialis w stosunku do Prawa telekomunikacyjnego, co będzie oznaczało, że przywiezione zakłady pracy zostaną bezpodstawnie zwolnione z tego obowiązku. Tym samym, regulacja zawarta w KKW będzie niespójna z przepisami Prawa telekomunikacyjnego, a wręcz doprowadzi do obejścia tej regulacji, co należy uznać za niedopuszczalne. Działalność regulowaną w pewnym zakresie będą prowadziły podmioty, które nie będą musiały uzyskiwać odpowiedniego wpisu. Powyższe niesie za sobą dalej idące konsekwencje - pojawia się również wątpliwość, czy przywiezione zakłady pracy będą mogły zostać uznane za przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a tym samym czy miały obowiązek stosować Prawo telekomunikacyjne, a jeśli tak - to w jakim zakresie. Warto przy tym zaznaczyć, że Prawo telekomunikacyjne reguluje prawa i obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych, nie tylko te związane z</i>	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			zawieraniem i wykonywaniem umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, ale również m. in. obowiązki dotyczące ochrony użytkowników, sprawozdawcze czy w zakresie bezpieczeństwa. <u>Mając powyższe na uwadze KIKE wnosi o odstąpienie od planowanego modelu scentralizowania świadczenia usług telekomunikacyjnych na rzecz osadzonych w rękach jednego podmiotu i pozostawienie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym możliwości dalszego świadczenia usług w jednostkach penitencjarnych. W odmiennym przypadku dojdzie do przyznania wyłącznych praw w sferze, co do której przepisy unijne wykluczają taką możliwość.</u> <u>V. Zagrożenie interesów konsumentów (osadzonych)</u> <u>Opisane w pkt. I przepisy odbijają się także negatywnie na konsumentach, którzy dzisiaj korzystają z wyboru ofert różnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dodatkowo, przedsiębiorcy Ci, podlegając konkurencyjnym mechanizmom rynkowym (wpływowi ze strony konkurentów, konsumentów i kontrahentów) konstruują dla konsumentów możliwie najlepsze oferty i zapewniają konsumentom należyłą obsługę kliencką.</u> Powyższe dogodności dla konsumentów zostaną zniweczone w przypadku wprowadzenia projektowanych regulacji, wskutek całkowitego wykluczenia na opisywanym rynku konkurencji. Przywiezienny zakład pracy wybrany przez Ministra Sprawiedliwości będzie mógł narzucać nierynkowe warunki świadczenia usług, które dodatkowo nie będą podlegać jakiegokolwiek racjonalnej kontroli ze strony organów państwa.	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Powyższe jest niezgodne nie tylko z prawem konkurencji i konsumentów, ale także z założeniami Projektu UD287 oraz Projektu UD282 przedstawionymi w uzasadnieniu. Zgodnie bowiem z tymi założeniami, celem projektodawcy jest przede wszystkim zagwarantowanie osadzonemu należytej realizacji uprawnień do rozmów telefonicznych określonych w Kodeksie karnym wykonawczym oraz ochrony ich danych. Tymczasem powierzenie realizacji usług telekomunikacyjnych podmiotowi niewyspecjalizowanemu całkowicie przeczy tym założeniom. Już samo usuwanie awarii wymaga wysoko wyspecjalizowanych zespołów technicznych, których przywieźnienny zakład pracy nie posiada i nie będzie posiadał. Oznaczało to będzie, że usuwanie awarii i usterek w sieci przywieźniennego zakładu pracy będzie musiało być każdorazowo zlecane podmiotom zewnętrznym (najczęściej przedsiębiorcom telekomunikacyjnym). Nie sposób także zgodzić się z przedstawioną w uzasadnieniu do projektu UD287 tezą, jakoby przejęcie omawianych zadań przez podmiot podległy lub nadzorowany przez Ministra Sprawiedliwości lub dla którego jest on organem założycielskim automatycznie miało zapewnić lepszą ochronę przetwarzanych danych osobowych. Jest to jednak założenie błędne - przedsiębiorcy telekomunikacyjni są podmiotami profesjonalnymi, w znakomitej większości działającymi na rynku od co najmniej kilku lat, a ponadto nie funkcjonują w próżni prawnej - jako	
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			podmioty wyspecjalizowane zapewniają najwyższe standardy ochrony przetwarzanych danych oraz ich transmisji, dostosowując swoją działalność do obowiązujących przepisów z zakresu ochrony danych osobowych. Tymczasem w ramach projektowanej działalności telekomunikacyjnej przywieziennych zakładach pracy część personelu przetwarzającego dane osobowe stanowić będą więźniowie. W opinii Izby powyższe oznacza, że na skutek regulacji ochrona przetwarzanych danych osobowych dodatkowo się obniży do poziomu sprzecznego z przepisami prawa. VI. Zagrożenie bezpieczeństwa realizacji usług telekomunikacyjnych KIKE wskazuje także, że Projekt UD287 zakłada także rozszerzenie obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w związku z powołaniem nowego organu SW - Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, któremu przyznaje się niezwykle szeroki zakres uprawnień. KIKE pragnie zatem zwraca szczególną uwagę na następujące projektowane przepisy - art. 1 pkt 16 Projektu UD287: Art. 23ao. (.) <i>12. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez IWSW kontroli operacyjnej.</i>	
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<i>Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez IWSW kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury. Art. 23ay. 1. W celu rozpoznawania, zapobiegania lub wykrywania przestępstw IWSW może uzyskiwać dane niestanowiące treści odpowiednio: przekazu telekomunikacyjnego, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:</i> <i>1) art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,</i> <i>2) art. 82 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320), zwane dalej „danymi pocztowymi”,</i> <i>3) art. 18 ust. 1-5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), zwane dalej „danymi internetowymi”</i> <i>- oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.</i> <i>2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy lub usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną przekazuje nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1, Szefowi IWSW albo upoważnionemu funkcjonariuszowi IWSW, w tym za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej.</i>	
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, operatora pocztowego lub usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną lub przy niezbędnym ich udziale, jeżeli możliwość taka jest przewidziana w porozumieniu zawartym między Szefem IWSW a tym podmiotem. 4. Udostępnienie IWSW danych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli: 1) wykorzystywane sieci telekomunikacyjne zapewniają: a) możliwość ustalenia osoby uzyskującej dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane, b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych; 2) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem zadań wykonywanych przez IWSW albo prowadzonych przez nie czynności. Art. 23aza. 1. W celu rozpoznawania, zapobiegania lub wykrywania przestępstw Szef IWSW może uzyskiwać dane: 1) z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne, 2) o których mowa w art. 161 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne,	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			3) w przypadku użytkownika, który nie jest osobą fizyczną - numer zakończenia sieci oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego użytkownika, 4) w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej - także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione użytkownikowi - oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą. 2. Do udostępniania i przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, art. 23ay ust. 27 stosuje się. Art. 23azb. 1. IWSW przy wykonywaniu swych zadań może korzystać z pomocy osób niebędących funkcjonariuszami. Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy IWSW, w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych. Biorąc pod uwagę szeroki zakres uprawnień IWSW, jak również treść projektowanego art. 23azb ust. 1 KIKE pragnie wskazać na wątpliwości co do bezpieczeństwa danych udostępnianych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na podstawie ww. projektowanych przepisów, w tym w szczególności możliwość wejścia w ich posiadanie przez osoby trzecie, niebędące funkcjonariuszami organów państwa. Powyższa okoliczność ponownie przeczy zakładanym celom wyrażanym w uzasadnieniu projektu. Dopuszczenie możliwości wejścia w posiadanie danych telekomunikacyjnych przez osoby trzecie, niebędące	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			funkcjonariuszami, w ocenie KIKE w istotny sposób zagraża bezpieczeństwu tych danych. Omawiając proponowaną regulację należy również odnieść się do definicji przywieszennych zakładów pracy, zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności: „<i>W celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej mogą być tworzone przy zakładach karnych przywieszienne zakłady pracy</i>”. Oznacza to, że część pracowników przywiesiennego zakładu pracy świadczącego usługi telekomunikacyjne mają stanowić więźniowie. Izba pomija tu już kwestię braku wykwalifikowanego personelu. Zatrudnianie więźniów do działalności telekomunikacyjnej samo w sobie stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa świadczonej działalności telekomunikacyjnej. W tym względzie Izba zwraca uwagę na wymogi prawne w zakresie bezpieczeństwa sieci oraz działań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego jakie muszą podejmować podmioty prowadzące działalność telekomunikacyjną w Polsce zgodnie z ustawą Prawo telekomunikacyjne. VII. Projekt UD282 KIKE pragnie także zwrócić uwagę na projektowaną w Projekcie UD282 treść art. 90 pkt 9 KKW, zgodnie z którą dotychczasową obligatoryjną kontrolę rozmów telefonicznych w zakładach karnych typu zamkniętego zastępuje się kontrolą fakultatywną.	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Zgodnie z treścią uzasadnienia Projektu UD282, przyjęte rozwiązanie umożliwia kontrolowanie rozmów tych skazanych, którzy są istotni z punktu widzenia bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej i społeczeństwa, znosząc obligatoryjność kontroli wszystkich rozmów w zakładach karnych typu zamkniętego, nawet w sytuacji, gdy dany skazany nie stwarza istotnego zagrożenia, ale z uwagi na klasyfikację musi odbywać karę w tego typu zakładzie. Powyższe budzi wątpliwości KIKE, jako że z zasady, w zakładach karnych typu zamkniętego przebywają najciężsi przestępcy. Sam projektodawca wydaje się dostrzegać zagrożenia związane z realizacją rozmów telefonicznych przez osadzonych projektując przepis art. 105c następującej treści: §1. <i>Rozmowy telefoniczne skazanych lub rozmowy skazanych prowadzoną za pomocą innych środków łączności nie mogą być realizowane poprzez przekierowanie na inny niż wybrany numer telefonu lub jako telekonferencja.</i> §2. <i>W razie naruszenia zakazu, o którym mowa w § 1, uniemożliwia się przeprowadzenie rozmowy albo przerywa się ją.</i> Zgodnie z uzasadnieniem Projektu UD282 U podstaw zaproponowanych zmian legły także czynniki faktyczne związane z częstymi sytuacjami, w których mogło dochodzić do niedozwolonych kontaktów za pomocą przekierowań i zestawiania tzw. „konferencji”, gdzie skazany mógł kontaktować się z osobami lub grupą osób w celu kierowania grupą przestępczą lub nawoływania do aktów nieposłuszeństwa.	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			<i>W ocenie KIKE, założenia projektodawcy pozostają wewnątrznie sprzeczne, a rezygnacja z obowiązkowej kontroli rozmów w zakładach karnych typu zamkniętego nie tylko uniemożliwi realizację postanowień art. 105c §2 (przerwanie lub uniemożliwienie rozmowy przekierowywanej lub telekonferencji), ale także doprowadzi do zwiększenia ryzyk związanych z wykorzystywaniem przez osadzonych rozmów telefonicznych w celach innych niż kontakty z najbliższymi lub osobami wskazanymi w art. 8 §3 KKW.</i> <i>Należy także wskazać, że postanowienia projektowanego art. 105c pozostają mało precyzyjne, a projektodawca nie wprowadza mechanizmów uniemożliwiających przekierowanie połączenia, na które podmiot realizujący połączenie może nie mieć realnego wpływu.</i> <i>VIII. Okres przejściowy</i> <i>W końcu uwagę zwraca niezwykle krótki okres przejściowy dotyczący opisywanych przepisów Projektu UD287. Zgodnie z art. 54 Projektu UD287, ustawa wchodzi bowiem w życie z upływem 14 dni od dnia ogłoszenia. Zgodnie zaś z art. 42 Projektu UD287 Pierwsze porozumienie dotyczące warunków świadczenia usług pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości a Dyrektorem Generalnym SW, o którym mowa w art. 4 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 (ustawa o Służbie Więziennej), zawiera się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.</i>	
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

38.	Pika Polska sp. z o.o.	Ogólna oraz art. 5 (art. 105b § 4-6 i art. 217 c k.k.w.)	Jesteśmy jednym z Operatorów Telekomunikacyjnych świadczącym usługi dla osób osadzonych w Zakładach Karnych i Aresztach Śledczych i proponowana zmiana dotknie nas bezpośrednio. Propozycja dodania zapisu par. 4 ust. 4 i 5 do Ustawy o Służbie Więziennej oraz art. 105 b par. 4 -6 i art. 217 c par. 5 – 7 do Ustawy Kodeks Karny Wykonawczy, które to tworzą z Przywzięnnego Zakładu Pracy - Operatora Telekomunikacyjnego oraz dają mu jako jedynemu – bez żadnego przetargu – ustawowe prawo obsługi połączeń osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych spowoduje wykluczenie wielu firm, w tym naszej z tego rynku. Nowelizacja ta de facto zlikwiduje naszą i inne firmy zapewniające aktualnie osobom osadzonym kontakt telefoniczny ze światem zewnętrznym – gdzie w 2020 roku według raportu UKE wypracowaliśmy 6,3 % dochodu netto z 0,3 mld zł. zarobionych ze świadczenia usług VoIP w Polsce. Propozycja zmian w Ustawie o Służbie Więziennej to nic innego jak nacjonalizacja rynku telekomunikacyjnego, wprowadzająca ręczne sterowanie rynkiem oraz powodująca likwidację naszych firm – pozostawiając nas z długami pochodzącymi choćby z tytułu zwrotu niewykorzystanych środków finansowych naszym abonentom przez co dojdzie do wielu zwolnień, a tym samym wielu dramatów Rodzin naszych Pracowników oraz Współpracowników. Wprowadzenie jednego Operatora Telekomunikacyjnego – w rzeczywistości rządowego, będącego ponadto pod nadzorem Ministra Sprawiedliwości – spowoduje też brak możliwości kształtowania konkurencji na rynku usług dla osób	Uwaga niezasadna Wskazać należy na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników, charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych,
-----	------------------------	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			osadzonych, co zapewne doprowadzi do niekontrolowanego wzrostu opłat za połączenia dla tych osób, ostatecznie obciążając budżety ich Rodzin. Do tej pory obowiązywały w Aresztach Śledczych i Zakładach Karnych w tej kwestii przetargi lub konkursy ofert, a Operatorzy Telekomunikacyjni zarejestrowani w Rejestrze Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych mieli – mając na uwadze ustawowo przyznane prawo swobody działalności gospodarczej – gwarancję braku interwencji Państwa polegającej na ręcznym sterowaniu rynkiem, tym samym inwestowali i rozwijali swoje biznesy – powyższa zmiana oznacza dla tych firm (w tym naszej) w większości przypadków po prostu likwidację. Służba Więzienna już wielokrotnie próbowała wprowadzić jednego Operatora samoinkasujących aparatów telefonicznych do jednostek penitencjarnych, ale między innymi interwencja Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – zalecająca objęcie tych planów osłoną antykorupcyjną Centralnego Biura Śledczego – spowodowała wycofanie się z tego pomysłu przez Centralny Zarząd Służby Więziennej. W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że złożona równoległe z tym projektem propozycja zmian Kodeksu Karnego Wykonawczego poprzez dodanie art. 105 c par. 1, 2 prowadzi do uniemożliwienia realizacji usług telekonferencji dla osób osadzonych co spowoduje brak możliwości kontaktu osadzonym małżeństwom i ich rodzinom. Ponadto zakaz świadczenia usług przekierowywania rozmów oraz telekonferencji należy rozpatrywać szerzej – poza tym,	projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy przeniesieniu osadzonych z jednej jednostki penitencjarnej do drugiej, w której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak doświadczenia przywieziennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych nie zakłóci prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów, przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			że uderza on bezpośrednio m. in. w operatorów telefonii komórkowej, gdyż musieliby oni wyłączyć u wszystkich swoich abonentów możliwość realizacji takich usług to uniemożliwi legalną możliwość realizacji połączeń do instytucji korzystających z rozbudowanych central z systemami IVR takich jak Sądy, Prokuratury i inne Urzędy Państwowe. Ponieważ w założeniu Ministerstwa znajdującym się w Ocenie Skutków Regulacji, cyt. „Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. Poz. 162)” – INFORMUJEMY PAŃSTWA, ŻE TAKOWY WPŁYW ISTNIEJE I SPOWODUJE DLA CAŁOŚCI RYNKU WIELOMILIONOWE STRATY WYNIKAJĄCE MIĘDZY INNYMI Z WYMIENIONEGO POWYŻEJ NAKAZU ZWROTU NIEWYKORZYSTANYCH ŚRODKÓW FINANSOWYCH ABONENTOM USŁUG ORAZ SPOWODUJE ZAMKNIĘCIE FIRM, KTÓRE SPECJALIZUJĄ SIĘ W ŚWIADCZENIU USŁUG TELEFONICZNYCH DLA OSÓB OSADZONYCH, CO DODATKOWO BĘDZIE NIOSŁO ZA SOBĄ POWSTANIE DŁUGÓW WYNIKAJĄCYCH Z LEASINGÓW, KREDYTÓW ORAZ INNYCH ZOBOWIĄZAŃ, KTÓRE WIERZĄC W STABILNOŚĆ LEGISLACYJNĄ W NASZYM KRAJU WZIEŁY NA SIEBIE TE FIRMY.	
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Dlatego mając na względzie wynikającą z Kodeksu Spółek Handlowych odpowiedzialność za prowadzone przez nas firmy oraz fakt, że proponowane zmiany doprowadzą do monopolizacji rynku, co za tym idzie odebrania prawa wyboru najlepszej oferty usług telekomunikacyjnych osobom osadzonym, które w końcu nie są pozbawione praw obywatelskich liczymy na Państwa pomoc i zaangażowanie oraz mamy nadzieję, że przekazane przez Państwa do Ministerstwa uwagi spotkają się ze zrozumieniem, właściwą oceną i przyczynią się w efekcie do wycofania niekorzystnych, wręcz nieakceptowalnych propozycji zmian w prawie.	
39.	TELESTRADA S.A.	Ogólna oraz art. 5 (art. 105b § 4-6 i art. 217 c k.k.w.)	Działając w imieniu TELESTRADA S.A. (dalej „TLS” lub „Spółka”), zwracamy się z uprzejmą prośbą podjęcie działań w zakresie planowanych zmian ustawy o Służbie więziennej, mających bezpośredni wpływ na prowadzoną przez Spółkę działalność telekomunikacyjną. W szczególności wskazujemy na ryzyko wprowadzenia przepisów umożliwiających powierzenie przywieszennemu zakładowi pracy, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności, realizacji świadczenia usług telefonicznych dla osób osadzonych oraz określenie zasad w tym zakresie:.. Konkretnie zaś o wprowadzenie w art. 4 projektu Ustawy o Służbie Więziennej ust.4 i 5. odnoszących się do art. 105b i 217c k.k.w. Obecnie, w większości przypadków, osadzeni mogą korzystać z usług telekomunikacyjnych dostarczanych przez kilka podmiotów telekomunikacyjnych. Mają szeroki wybór dostępnych kart przedpłaconych, a uczestnicy rynku telekomunikacyjnego wypracowali model współpracy	Uwaga niezasadna. Wskazać należy na nietrafność zarzutów dotyczących projektowanej organizacji telefonii dla osadzonych, w tym między innymi, powstania monopolu i ograniczenia swobody gospodarczej przedsiębiorców, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych. Należy bowiem zauważyć, że usługi te z wykorzystaniem samoinkasujących aparatów telefonicznych świadczone są dla osadzonych przebywających w tych jednostkach, tj. odnoszą się do zamkniętego kręgu użytkowników, charakteryzujących się wąskim, trwale ustalonym kryterium podmiotowym (odbywanie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania), a tym samym usługi te

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			w tym zakresie. Dostawcy kart przedpłaconych konkurują ze sobą ofertą, starając się zaoferować osadzonym korzystne ceny za świadczone usługi telekomunikacyjne. Zawierają również bilateralne umowy o połączeniu sieci, aby umożliwić osadzonym możliwość, wykonywania połączeń z wykorzystaniem kart operatorów trzecich i wzajemnego korzystania z fizycznej infrastruktury podmiotu, który zainstalował aparaty samoinkasujące w danej lokalizacji. Z opublikowanego 4 listopada 2021 roku na stronie Rządowego Centrum Legislacji dokumentu „Projekt Uzasadnienia 2.11.2021 dalej „Uzasadnienie” (w szczególności strona. 66) wynika, że planowane jest powołanie w ramach Ministerstwa Sprawiedliwości podmiotu, który zorganizuje i będzie odpowiadał za realizację świadczenia usług telekomunikacyjnych. Powierzenie tego zadania oznacza faktyczny monopol podmiotu państwowego, wzrost opłat za usługi telekomunikacyjne i narażenie na ogromne straty finansowe przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy zainwestowali bardzo duże środki finansowe (infrastruktura, platformy inteligentne do zarządzania ruchem i płatnościami, zasoby osobowe) w stworzenie obecnego systemu telekomunikacyjnego obsługującego telefoniczny ruch wychodzący z zakładów karnych. W związku z tym, że nie zgadzamy się na podnoszone w Uzasadnieniu stwierdzenie, że „projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw”, prosimy o pilne wsparcie.	nie mają charakteru publicznie dostępnej sieci/usługi telefonicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 grudnia 2019 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponadto biorąc pod uwagę obecną sytuację, w której usługi telefoniczne dla osadzonych świadczone są przez różne firmy, czego konsekwencją są zróżnicowane stawki opłat za rozmowy telefoniczne i wykorzystywanie różnych form rozliczeń tzn. kart przedpłaconych, projektodawca uznaje za zasadne uporządkowanie tych spraw i wdrożenie jednolitego rozwiązania we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Wdrożenie takiego systemu zapewni jednakowe zasady korzystania przez osadzonych z usług telefonicznych przy tożsamych stawkach opłat za rozmowy telefoniczne. Rozwiąże to problemy, jakie obecnie występują przy przeniesieniu osadzonych z jednej jednostki penitencjarnej do drugiej, w której usługi świadczy inny operator. Argument wskazujący na brak doświadczenia przywieziennych zakładów pracy w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej wydaje się również być bezpodstawny. Podmioty te prowadzą obecnie
--	--	--	--	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				szerokie spektrum działalności gospodarczej, a powierzenie przez Ministra Sprawiedliwości dodatkowych zadań, związanych z telefonią dla osadzonych nie zakłóci prawidłowego toku wykonywania ustawowych obowiązków tych podmiotów, przyczynić się zaś może do poprawy ich kondycji, co sprzyjać będzie dalszemu zatrudnianiu osób pozbawionych wolności.
40.	Kasa Krajowa	art. 18 (art. 9f ust. 1 pkt 12c ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościow o-kredytowych	W odniesieniu do tej zmiany Kasa Krajowa pragnie zwrócić uwagę, że zastosowane w dodawanym w art. 9f ust. 1 - pkt 12c ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych odwołanie do projektowanego art. 23a q ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej jest odwołaniem nieprawidłowym. Zgodnie bowiem z jego brzmieniem cyt.: „3. Szef IWSW na bieżąco informuje Prokuratora Generalnego o wynikach przeprowadzonych czynności.”. Jednocześnie należy zauważyć, że projekt nie przewiduje analogicznej zmiany w ustawie - Prawo bankowe, co może stanowić lukę prawną w zakresie możliwości udostępniania przez banki tajemnicy bankowej - w zakresie określonym w art. 23ar ust. 4 pkt 3 - na żądanie Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej. Jednocześnie należy zauważyć, że projekt nie przewiduje analogicznej zmiany w ustawie - Prawo bankowe, co może stanowić lukę prawną w zakresie możliwości udostępniania przez banki tajemnicy	Uwagi uwzględnione: - w art. 18 właściwe odesłanie to art. 23ar ust. 3; - dodano zmianę w ustawie - Prawo bankowe.

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			bankowej - w zakresie określonym w art. 23a ust. 4 pkt 3 - na żądanie Szefa Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej.	
41.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	art. 36	HFPC negatywnie ocenia decyzje projektodawcy o rozwiązaniu Rady Penitencjarnej. Uważamy, że ciała takie jak Rada stanowić mogą istotną przestrzeń dyskusji, wymiany doświadczeń i przedstawienia postulatów przez partnerów społecznych zainteresowanych daną problematyką. Decyzja projektodawcy wpisuje się w obserwowaną od 6 lat w działaniach rządzącego obozu politycznego tendencję do ograniczania przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego. Należy je postawić w równym rzędzie z praktyką rezygnacji z komisji kodyfikacyjnych, ograniczeniem konsultacji społecznych czy nieodpowiadaniem na wystąpienia i zaproszenia.	Uwaga niezasadna: Rada Polityki Penitencjarnej została powołana w 2010 r. w celu wsparcia Ministra Sprawiedliwości w działaniach wynikających z wejścia w życie nowej ustawy pragmatycznej i przeprowadzania głębokiej reformy systemu zarządzania w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej. Przedsięwzięcia związane z usprawnieniem funkcjonowania Służby Więziennej jako formacji w znacznym stopniu odpowiedzialnej za bezpieczeństwo i porządek publiczny wymagały szerszego zaangażowania środowiska naukowego oraz organizacji pozarządowych, których celem jest szeroko rozumiana współpraca w wykonywaniu kary pozbawienia wolności. Obecnie, po ponad dziesięcioletnim okresie obowiązywania nowej ustawy kształtującej ustrój, organizację, uprawnienia i zadania Służby Więziennej, przy uwzględnieniu dynamicznego rozwoju bazy naukowej tej formacji, dalsze funkcjonowanie Rady jako zinstytucjonalizowanego i

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				sformalizowanego organu doradczego, przestało być konieczne. Zadania RPP zostaną przekazane Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości, będącej uczelnią służb państwowych działającą na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – <i>Prawo o szkolnictwie wyższym</i> (Dz. U. z 2021 r., poz. 478, z późn. zm.), szczególnie zaangażowaną w rozwijanie polskiej penitencjarystyki i kryminologii. Projektowane jednocześnie istotne zwiększenie autonomii Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości stanowi daleko idącą gwarancję dalszego kompetentnego i bezstronnego realizowania przez tę Uczelnię dotychczasowych zadań Rady. Ze względu na swój charakter Uczelnia będzie też miała znacznie szersze możliwości prowadzenia badań naukowych i analizy bieżących problemów w zakresie polityki penitencjarnej, a także inicjowania i wspierania przedsięwzięć służących poprawie bezpieczeństwa poprawie funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych.
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				Jednocześnie należy podkreślić, że projektowana likwidacja Rady Polityki Penitencjarnej nie eliminuje współpracy Ministerstwa Sprawiedliwości z organizacjami pozarządowymi i samorządem terytorialnym, ani też ze środowiskiem naukowym funkcjonującym poza Wyższą Szkołą Wymiaru Sprawiedliwości, w konsultowaniu i kształtowaniu polityki penitencjarnej państwa. Należy bowiem zauważyć, że w dalszym ciągu funkcjonuje Rada Główna do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, będąca instytucją dialogu społecznego i kolegialnym ciałem opiniodawczo-doradczym, działającym przy Ministrze Sprawiedliwości, powoływanym przez Prezesa Rady Ministrów w celu koordynowania współdziałania organów państwowych i przedstawicieli społeczeństwa w zapobieganiu przestępczości i wykonywaniu orzeczeń oraz w celu świadczenia pomocy w readaptacji społecznej, a także wykonywania kontroli społecznej i dokonywania oceny polityki penitencjarnej.
42.	NSZZ Solidarność	art. 36	W zakresie likwidacji Rady Polityki Penitencjarnej - istnieje obawa czy polityka penitencjarna będzie należycie prowadzona. Minister Sprawiedliwości traci ciało doradcze. Wątpliwości budzi również pozbawienie SW do otrzymywania informacji z KCIK	Uwaga niezasadna: Rada Polityki Penitencjarnej została powołana w 2010 r. w celu wsparcia Ministra Sprawiedliwości w działaniach wynikających z wejścia w życie nowej ustawy pragmatycznej i

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			- co będzie utrudniało wykonywanie ustawowych obowiązków.	przeprowadzania głębokiej reformy systemu zarządzania w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej. Przedsięwzięcia związane z usprawnieniem funkcjonowania Służby Więziennej jako formacji w znacznym stopniu odpowiedzialnej za bezpieczeństwo i porządek publiczny wymagały szerszego zaangażowania środowiska naukowego oraz organizacji pozarządowych, których celem jest szeroko rozumiana współpraca w wykonywaniu kary pozbawienia wolności. Obecnie, po ponad dziesięcioletnim okresie obowiązywania nowej ustawy kształtującej ustrój, organizację, uprawnienia i zadania Służby Więziennej, przy uwzględnieniu dynamicznego rozwoju bazy naukowej tej formacji, dalsze funkcjonowanie Rady jako zinstytucjonalizowanego i sformalizowanego organu doradczego, przestało być konieczne. Zadania RPP zostaną przekazane Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości, będącej uczelnią służb państwowych działającą na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2021 r. poz. 478, z
--	--	--	---	--

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				późn. zm.), szczególnie zaangażowaną w rozwijanie polskiej penitencjarystyki i kryminologii. Projektowane jednocześnie istotne zwiększenie autonomii Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości stanowi daleko idącą gwarancję dalszego kompetentnego i bezstronnego realizowania przez tę Uczelnię dotychczasowych zadań Rady. Ze względu na swój charakter Uczelnia będzie też miała znacznie szersze możliwości prowadzenia badań naukowych i analizy bieżących problemów w zakresie polityki penitencjarnej, a także inicjowania i wspierania przedsięwzięć służących poprawie bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych. Jednocześnie należy podkreślić, że projektowana likwidacja Rady Polityki Penitencjarnej nie eliminuje współpracy Ministerstwa Sprawiedliwości z organizacjami pozarządowymi i samorządem terytorialnym, ani też ze środowiskiem naukowym funkcjonującym poza Wyższą Szkołą Wymiaru Sprawiedliwości, w konsultowaniu i
--	--	--	--	---

Konsultacje publiczne - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				kształtowaniu polityki penitencjarnej państwa. Należy bowiem zauważyć, że w dalszym ciągu funkcjonuje Rada Główna do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, będąca instytucją dialogu społecznego i kolegialnym ciałem opiniodawczo-doradczym, działającym przy Ministrze Sprawiedliwości, powoływanym przez Prezesa Rady Ministrów w celu koordynowania współdziałania organów państwowych i przedstawicieli społeczeństwa w zapobieganiu przestępczości i wykonywaniu orzeczeń oraz w celu świadczenia pomocy w readaptacji społecznej, a także wykonywania kontroli społecznej i dokonywania oceny polityki penitencjarnej.
--	--	--	--	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

Nr uwagi	Zgłaszający	Do przepisu	Treść	Stanowisko MS
1.	PUODO	Ogólna	brak w przedmiotowym projekcie stosownych regulacji dla zapewnienia gwarancji realizacji praw osób, których dane dotyczą będących osobami sprawdzanymi lub osobami ujętymi, wraz z ewentualnymi ograniczeniami zgodnymi z warunkami z art. 23 rozporządzenia ¹² i dyrektywy 2016/680 w rozumieniu przedmiotowych przepisów, tj. wynikających z przepisów rozporządzenia 2016/679 oraz ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.	<u>Uwaga do uwzględnienia poprzez modyfikację art. 24 ust 1 i odwołanie w nim dodatkowo do zadań IWSW.</u> W art. 24 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „art. 2 ust 1, 2 i 2b” dodać wyrazy „art. 23aa”. Dodatkowo należy podkreślić, że IWSW będzie jednostką organizacyjną SW zatem unormowania dot. SW, a funkcjonujące w obecnej ustawie o Służbie Więziennej będą miały zastosowanie bezpośrednio do IWSW.
2.	Prezes NSA	Ogólna	Ze względu na projektowane rozszerzenie kognicji sądów administracyjnych o sprawy związane z postępowaniem dyscyplinarnym funkcjonariuszy Służby Więziennej, istnieje potrzeba uzupełnienia Oceny Skutków Regulacji projektu o wskazanie sądów administracyjnych wśród podmiotów, na które projekt oddziałuje. W konsekwencji projektowanej zmiany nastąpi zwiększenie wpływu spraw do sądów administracyjnych, dlatego proszę o rozważenie zwiększenia liczby etatów.	Uwaga niezasadna Projekt przewiduje przeniesienie kognicji w sprawach dyscyplinarnych funkcjonariuszy Służby Więziennej na sądy administracyjne, w miejsce obecnie funkcjonującego rozwiązania, w myśl którego odwołanie od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie wnosi się do sądu powszechnego (sądu pracy). Proponowana w art. 263 ustawy o Służbie Więziennej regulacja ma na celu upodobnienie rozwiązań

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				prawnych w zakresie modelu sądowej kontroli orzeczeń dyscyplinarnych w sprawach funkcjonariuszy służb mundurowych w Polsce, przyczynienie się do ujednolicenia orzecznictwa sądowego w sprawach o podobnym charakterze, a także usprawnienie postępowań sądowych w tej kategorii spraw. Sądowoadministracyjny model kontroli orzeczeń administracyjnych obowiązuje m.in. w przypadku Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu. Projektowane rozwiązanie jest w pełni zgodne z art. 184 Konstytucji RP, w myśl którego sądy administracyjne sprawują, w zakresie określonym w ustawie, kontrolę działalności administracji publicznej. Służby mundurowe, w tym Służba Więzienna, są podmiotami administracji publicznej, wykonują zadania z zakresu administracji publicznej, a ich funkcjonariusze są funkcjonariuszami publicznymi. W konsekwencji nie powinno budzić wątpliwości, że sprawa dyscyplinarna funkcjonariusza służby mundurowej jest sprawą z
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				zakresu kontroli działalności administracji publicznej. W ocenie projektodawcy projektowane rozwiązanie w żaden też sposób nie umniejszy gwarancji rzeczywistej i efektywnej kontroli orzeczeń dyscyplinarnych wydanych przez organy pozasądowe oraz spełnia standard konstytucyjnego prawa obwinionego funkcjonariusza do sądu, z uwzględnieniem szeregu gwarancji procesowych, w tym prawa do obrony, prawa do dowodzenia przed sądem faktu swojej niewinności i bezzasadności wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, prawa do kwestionowania ustaleń faktycznych, a także prawa do rozpoznania sprawy w dwóch instancjach sądowych. W rezultacie proponowany model, systemowo zbieżny z rozwiązaniami przyjętymi dla innych służb mundurowych, w równym stopniu zagwarantuje sprawiedliwe rozpatrzenie sprawy dyscyplinarnej funkcjonariusza Służby Więziennej.
--	--	--	--	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

3.	Prokurator Krajowy	art. 1 pkt 1 (art. 2 pkt 2b)	Postuluję objęcie projektowanym art. 2 ust. 2b podstawy dla Prokuratora Krajowego do wydania zarządzenia dotyczącego zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w Prokuraturze Krajowej i związanych z tym potrzeb ochronnych, których optymalne zdefiniowanie leżeć powinno w zakresie kompetencji kierownika tej jednostki organizacyjnej prokuratury. Propozycja brzmienia przepisu: „2b. Służba Więzienna, w zakresie określonym przez Ministra Sprawiedliwości w drodze zarządzenia, zapewnia porządek i bezpieczeństwo w urzędzie obsługującym Ministra Sprawiedliwości, a w zakresie określonym przez Prokuratora Krajowego w drodze zarządzenia, zapewnia porządek i bezpieczeństwo w Prokuraturze Krajowej, zwanych dalej „MSiPK”. ”.	Uwaga do uwzględnienia. Zaproponowano nowe brzmienie przepisu.
4.	RPO	art. 1 pkt 1 lit. c (art. 2 ust. 2d pkt 4 i 6)	Projektowany art. 2 ust. 2d pkt 4 i 6 wskazujący, że w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 2c, Dyrektor Generalny określi w drodze zarządzenia sposób realizacji szkolenia strzeleckiego młodzieży w jednostkach organizacyjnych, w tym m.in. warunki dopuszczenia do szkolenia strzeleckiego oraz obowiązki uczestników szkolenia strzeleckiego wywołuje wątpliwości w zakresie zgodności z art. 93 ust. 1 i 2 i art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Należy zauważyć, że zarządzenie Dyrektora Generalnego jest aktem prawa wewnętrznego i zakresem swojego normowania może objąć wyłącznie jednostki organizacyjne podległe organowi wydającemu taki akt, tj. funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej. Akt prawa	Uwaga niezasadna. Nie można podzielić poglądu, iż przepisy dotyczące sposobu realizacji szkolenia strzeleckiego realizowanego na strzelnicach, którymi zarządzają kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, nie mogą być uregulowane przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Dodać należy również, iż zakres współuczestnictwa Służby Więziennej w kształtowaniu postaw obywatelskich, proobronnych i patriotycznych młodzieży ma określić Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			wewnętrznego nie powinien stanowić podstawy decyzji zarówno wobec rodziców/opiekunów prawnych, jak i młodzieży. Prawodawca chcąc unormować ich sytuację prawną w zakresie szkoleń strzeleckich powinien uczynić to w formie aktu normatywnego, stanowiącego źródło prawa powszechnie obowiązującego	do spraw oświaty i wychowania, co jest zgodne z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893). Zatem przepisy, do wydania których został upoważniony Dyrektor Generalny Służby Więziennej, dotyczące szkolenia strzeleckiego młodzieży, mają charakter czysto techniczny, a sam zakres, w jakim ma się to odbywać, określają ministrowie. Podobne rozwiązanie zawarte jest w rozdziale 4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955), gdzie szczegółowe zasady zachowania bezpieczeństwa na strzelnicach określa regulamin strzelnic, który nie jest powszechnie obowiązującym aktem prawnym, a jego zatwierdzenie następuje w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez właściwego wójta, burmistrza (prezydenta miasta). Odnosząc się do pkt „Szkolenie strzeleckie młodzieży” - MS nie podziela poglądu, iż przepisy dotyczące sposobu realizacji szkolenia strzeleckiego realizowanego na strzelnicach, którymi zarządzają kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, nie mogą być
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				uregulowane przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Dodać należy również, iż zakres współuczestnictwa Służby Więziennej w kształtowaniu postaw obywatelskich, proobronnych i patriotycznych młodzieży ma określić Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, co jest zgodne z ustawą z dnia 4 września 1997 r o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893). Zatem przepisy, do wydania których został upoważniony Dyrektor Generalny Służby Więziennej, dotyczące szkolenia strzeleckiego młodzieży, mają charakter czysto techniczny. Podobne rozwiązanie zawarte jest w rozdziale 4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955). gdzie szczegółowe zasady zachowania bezpieczeństwa na strzelnicy określa regulamin strzelnicy, który nie jest powszechnie obowiązującym aktem prawnym, a jego zatwierdzenie następuje w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez właściwego wójta, burmistrza (prezydenta miasta).
--	--	--	--	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

5.	RPO	art. 1 pkt 2 (art. 4 ust. 4)	Projektowana ustawa przewiduje powołanie przywieźniennego zakładu pracy do realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych (wprowadzany art. 4 ust. 4 ustawy o Służbie Więziennej), co umożliwić ma ujednolicenie zasad korzystania z aparatów telefonicznych. Rozwiązanie to skutkować powinno - jak się wydaje - wyeliminowaniem stosowania różnych kart telefonicznych, używanych przez dotychczasowych operatorów telekomunikacyjnych, na co niejednokrotnie skarżyli się skazani. Tym niemniej zaistniała wątpliwość co do rozróżnienia w art. 105b § 4 k.k.w. i art. 217c § 5 k.k.w. „możliwości powierzenia realizacji” rozmów telefonicznych (w przypadku skazanych) od „powierzenia realizacji”, co ma mieć miejsce w przypadku tymczasowo aresztowanych. W uzasadnieniu do projektu nie odniesiono się do tej kwestii, stwierdzając przy tym, iż we wszystkich zakładach karnych i aresztach śledczych mają być zapewnione osobom osadzonym takie same warunki rozmów telefonicznych, a podmiot realizujący świadczenia usług telefonicznych zorganizuje system telefonii dla osób osadzonych, który będzie użytkowany we wszystkich jednostkach penitencjarnych na analogicznych zasadach obejmujących wszystkie zakłady karne i areszty śledcze.	Uwaga zasadna Zostanie uwzględniona poprzez ujednolicenie brzmienia projektowanych w art. 105b § 4 k.k.w. i art. 217c § 5 k.k.w. – w obu wypadkach zostanie przyjęta redakcja „możliwość powierzenia realizacji”
6.	RPO	art. 1 pkt 4 (art. 8 ust. 1c)	Zgodnie z treścią projektowanego art. 8 ust. 1c Grupy Interwencyjne Służby Więziennej, zwane dalej „GISW”, odpowiedzialne są za prowadzenie działań: a) w zakresie zapobiegania zagrożeniom mogącym wystąpić w Służbie Więziennej lub ich likwidacji,	Uwaga niezasadna Należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprowadzenie do ustawy rozwiązań związanych z GISW poprzedzone jest 11 letnią praktyką stosowaną w

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			b) wymagających użycia specjalistycznych sił i środków oraz specjalistycznej taktyki działania. Stosownie to treści projektowanego art. 11 ust. 1 pkt 6a do zakresu działania Dyrektora Generalnego należy ustalenie zasad organizacji i zakresu działania GISW. Powielenie i przekazanie Dyrektorowi Generalnemu kompetencji do ustalania ustawowo określonego zakresu działania GISW może spowodować ryzyko ingerencji aktem prawa wewnętrznego w materię zastrzeżoną dla ustawy.	Służbie Więziennej, podczas której GISW co prawda nie były wpisane do ustawy o SW ale ich ukonstytuowanie i funkcjonowanie wymusiły warunki pełnienia służby i ciągle zagrożenie ze strony osadzonych dla bezpieczeństwa i porządku w zakładach karnych i aresztach śledczych. Zakres spraw przekazanych Dyrektorowi Generalnemu SW do uregulowania w drodze zarządzenia dotyczy kwestii organizacyjnych i technicznych, w związku z czym nie można uznać za zasadny zarzut ingerencji w materię zastrzeżoną dla ustawy.
7.	PUODO	art.1 pkt 7 (art. 11a – art. 11c –)	brak określenia praw i obowiązków w zakresie przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją zadań IWSW (który to podmiot wskutek nałożonych na niego zadań staje się odrębnym administratorem), w tym dla celów współpracy z Ministrem Sprawiedliwości (zasady przekazywania, tryb, zakres danych przekazywanych, cele), a przez to naruszenie zasady legalizmu i przejrzystości, oraz rozliczalności;	Szczegółowe przepisy dot. przetwarzania danych osobowych przez Szefa IWSW zawarte zostały w art. 23au. Dodatkowo do przetwarzania danych osobowych przez Szefa IWSW będzie miała zastosowanie w całości ustawa o ochronie danych osobowych przetwarzanych w celu zapobiegania i zwalczania przestępczości, co wynika z zakresu zadań IWSW (określonego w projektowanej zmianie ustawy o SW) i celu przetwarzania (określonego w art. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				celu zapobiegania i zwalczania przestępczości).
8.	RPO	art. 1 pkt 12 (art.18 ust. 1 pkt 3, art. 18 ust. 3g)	Aprobate należy wyrazić w związku z doprecyzowaniem uprawnień funkcjonariuszy do przeprowadzania kontroli, co pozostaje w związku z realizowaną aktualnie nowelizacją Kodeksu karnego wykonawczego i dodaniem Rozdziału XVb - Kontrola skazanych i tymczasowo aresztowanych. Pozytywnie należy ocenić wprowadzenie w art. 18 ust. 1 pkt 3 pojęcia kontrola pobieżna oraz wskazanie, że kontrola osobista może być przeprowadzana wobec osób ubiegających się o wstęp oraz opuszczających teren jednostek organizacyjnych, wchodzących i wychodzących z nich funkcjonariuszy i pracowników jedynie w uzasadnionych przypadkach. Dotychczas obowiązująca treść omawianego przepisu, dawała funkcjonariuszom Służby Więziennej potencjalnie nieograniczoną możliwość poddawania tych osób kontroli osobistej. Pożądanym byłoby natomiast wskazanie choćby przykładowego katalogu sytuacji uzasadniających przeprowadzenie kontroli osobistej. Niemniej, porównując obecny stan prawny z brzmieniem art. 18 ust. 1 pkt 3 zawartym w projekcie nowelizacji, należy stwierdzić, że jest on korzystniejszy z punktu widzenia ochrony praw obywateli. Art. 18 ust. 3g projektu ustawy, wskazuje natomiast zakres informacji, które należy zawrzeć w protokole z kontroli osobistej, kontroli pobieżnej lub sprawdzenia	Uwaga częściowo zasadna Określenie „przykładowego katalogu sytuacji uzasadniających przeprowadzenie kontroli osobistej” nie znajduje uzasadnienia, gdyż już z samego założenia nie byłby to katalog pełny i zamiast ułatwić przeprowadzanie takiej kontroli przez funkcjonariuszy zgodnie z jej celem funkcjonariusze nie mieliby nigdy pewności, czy akurat ta sytuacja w której się znaleźli jest właściwa, bo nie ma jej w katalogu, konsekwencją czego byłaby praktyka ograniczania takich kontroli, co negatywnie wpłynęłoby na bezpieczeństwo jednostek penitencjarnych, w których kontrola ta ma przeciwdziałać przedostawaniu się na ich teren substancji psychoaktywnych oraz przedmiotów niedozwolonych i niebezpiecznych. Zgodzić się natomiast wypada z tezą, iż w protokole kontroli osobistej powinna się znajdować nie tylko data i godzina rozpoczęcia kontroli, ale także

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			pojazdu, o których mowa w ust. 1 pkt 3. Zgodnie z art. 18 ust. 3g pkt 1, protokół powinien wskazywać podstawę prawną przeprowadzenia kontroli lub sprawdzenia. Mając na uwadze przedstawione powyżej argumenty dotyczące wysokiego stopnia ogólności regulacji stanowiącej podstawę prawną prowadzenia kontroli, zasadnym byłoby wskazanie obok podstawy prawnej, również podstawy faktycznej, tj. opis sytuacji lub zdarzenia uzasadniającego podjęcie decyzji o przeprowadzeniu kontroli lub sprawdzenia. Biorąc pod uwagę potencjalnie inwazyjny charakter kontroli osobistej, w celu zapewnienia jak największej przejrzystości prowadzonych czynności i możliwie szerokiej ochrony przed ewentualnymi nadużyciami, w protokole powinna znaleźć się data i godzina nie tylko rozpoczęcia kontroli lub sprawdzenia (patrz: pkt 2), ale również zakończenia tych czynności. Z tych samych względów, w protokole każdorazowo powinno wskazywać się nie tylko numer służbowy funkcjonariusza Służby Więziennej przeprowadzającego kontrolę lub sprawdzenie (patrz: pkt 4), ale dane wszystkich funkcjonariuszy biorących udział w kontroli lub sprawdzeniu. Jeżeli, zgodnie z ust. 3b. zdanie drugie, w kontroli uczestniczy osoba wykonująca zawód medyczny, jej dane również powinny zostać wpisane w odpowiednim protokole. Konieczne jest również wskazanie, iż w projektowanych przepisach nie uregulowano w sposób dostateczny metody dokonywania kontroli osobistej. W przepisie art. 18 ust. 3bb przewidziano, że: kontrolę osobistą oraz kontrolę miejsc trudno dostępnych dokonuje się wzrokowo i manualnie lub za	zakończenia tych czynności. W związku z tym przepisowi art. 18 ust. 3g pkt 2 nadane zostanie następujące brzmienie: „2) datę i godzinę rozpoczęcia oraz zakończenia przeprowadzenia kontroli lub sprawdzenia;”. Za nietrafną należy uznać propozycję wskazywania danych wszystkich funkcjonariuszy biorących udział w kontroli lub sprawdzeniu. Wystarczające będzie wskazanie danych funkcjonariusza sporządzającego protokół, bowiem nadmierna ilość biurokracji nie jest zgodna z celem ocenianego projektu. CZSW odrzuca też uwagi dotyczące wątpliwości w zakresie braku ostrości pojęć: „kontroli wzrokowej” dokonywanej w trakcie kontroli pobieżnej oraz „ogłędzin ciała”, które dokonywane są podczas kontroli osobistej, gdyż rozwiązania takie są analogiczne do zastosowanych w innych ustawach i do tej pory nie budziły wątpliwości, a szczegółowy tryb działań i sposoby ich realizacji w tym zakresie ma określić w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości. Jednocześnie należy wskazać, iż wzorcem do konstruowania opiniowanych
--	--	--	--	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			pomocą środków technicznych przeznaczonych do wykrywania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych, sprawdzenia biochemicznego lub z wykorzystaniem psa służbowego wytresowanego do wyszukiwania przedmiotów niedozwolonych lub substancji psychoaktywnych; kontrolę miejsc intymnych - poprzez oględziny ciała. W polskim systemie prawa pojęcie „oględzin ciała” nie zostało dookreślone w żadnej ustawie, nie jest zatem możliwe precyzyjne zastosowanie jego analogii. Rozróżnienie zaś przez autorów projektu „kontroli wzrokowej” od „oględzin ciała” wskazuje, że są to inne czynności, które - z uwagi na kontrolę miejsc intymnych - wymagają określenia ich w sposób nie budzący najmniejszych wątpliwości. Odnosząc się do zagadnień kontroli należy ponadto zwrócić uwagę na nieuregulowanie w projekcie postulowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich kwestii kontroli osobistej i pobieżnej dzieci (w aspektach płci osób przeprowadzających oraz obecności ich rodziców), a także kontroli osób z niepełnosprawnością (powinna uwzględniać stopień i rodzaj dysfunkcji, warunkujących inny sposób postępowania niż w przypadku sprawnych osób pozbawionych wolności). Racjonalny wydaje się postulat ujęcia tych zagadnień w ramach omawianej nowelizacji ustawy pragmatycznej.	przepisów był wyrok TK z dnia 14 grudnia 2017 (K 17/14) i określone w nim standardy.
9.	RPO	art.1 pkt 13 (art. 18b)	Projekt nowelizacji w odniesieniu do art. 18b przewiduje, że w przypadku podejrzenia, że osoba ubiegająca się o wstęp na teren jednostki jest chora na chorobę zakaźną lub znajduje się pod wpływem alkoholu, środków odurzających lub substancji	Uwaga niezasadna <i>Ratio legis</i> rozwiązania zawartego w projektowanym art. 18b stanowi wprowadzenie w ustawie możliwości odmowy wstępu na teren jednostki

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			psychotropowych, funkcjonariusz będzie mógł odmówić takiej osobie wstępu na teren jednostki. Jednocześnie, na życzenie tej osoby, może być przeprowadzone badanie na obecność substancji psychoaktywnych. Przekonujące są argumenty wskazane w uzasadnieniu do projektu, że taka regulacja rozwiąże obecnie występujący problem braku możliwości poddania osób ubiegających się o wstęp na teren jednostki odpowiednim badaniom, co implikuje z kolei konieczność wzywania Policji. Jednakże, na skutek wprowadzenia do ustawy przepisu o takiej treści, pojawi się również możliwość odmówienia wstępu na teren jednostki osobom (w tym obrońcom osadzonych), co do których zachodzi podejrzenie zakażenia chorobą zakaźną, przy jednoczesnym braku określenia przesłanek, które miałyby uzasadniać takie podejrzenie. Tak niejasna regulacja, stwarza pole do nadużyć i naruszania praw osób pozbawionych do wolności - nie tylko prawa do obrony, ale również prawa do kontaktu ze światem zewnętrznym. Pożądane byłoby zatem wprowadzenie jasnych przesłanek uzasadniających możliwość odmówienia osobom odwiedzającym wstępu na teren jednostki, tj. pozytywnego wyniku badania na obecność środków odurzających w organizmie, natomiast w przypadku podejrzenia zakażenia - np. w przypadku COVID-19, trzykrotny pomiar temperatury ciała wskazujący wynik powyżej 37 stopni Celsjusza. Dodatkowo, biorąc pod uwagę możliwość ingerowania w podstawowe prawa osób pozbawionych wolności, odmowa wstępu na teren jednostki powinna przyjmować formę decyzji Dyrektora jednostki, na	przede wszystkim osobie z widocznymi objawami choroby, co jest niezwykle ważne chociażby w dobie obecnej pandemii COVID – 19 - funkcjonariusz po zmierzeniu temperatury i stwierdzeniu widocznych objawów chorobowych, będzie mógł powołać się na odpowiedni przepis ustawy pragmatycznej i odmówić takiego wstępu. Podkreślić trzeba, iż celem tej regulacji jest dbałość o zdrowie i życie osadzonych oraz funkcjonariuszy i pracowników SW, a nie chęć ograniczenia prawa do obrony.
--	--	--	---	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			którą powinno przysługiwać zażalenie do sądu rejonowego, w terminie nie krótszym niż 7 dni.	
10.	PUODO	art. 1 pkt 13 (art. 18e)	brak wskazania uprawnień SW do pozyskiwania danych osobowych m.in. w <i>formie zapisu elektronicznego</i> lub <i>za pośrednictwem niezdefiniowanego systemu teleinformatycznego</i> (źródła, cele, zakres, retencja przetwarzanych danych osobowych dla realizacji określonych zadań), przez co naruszone zostały zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych: zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu, minimalizacji, ograniczenia przetwarzania	Uwaga bezprzedmiotowa.
11.	PUODO	art. 1 pkt 13 (art. 18e ust. 2)	określenie w rozporządzeniu a nie w ustawie <i>zakresu przekazywania Służbie Więziennej informacji i danych osobowych o osobie, uzyskanych w wyniku prowadzenia przez uprawnione organy, służby i instytucje czynności operacyjno – rozpoznawczych lub kontroli operacyjnej</i> , naruszające zasady zgodności z prawem, przejrzystości i rzetelności, legalizmu wymagające wskazywania praw i obowiązków związanych z przetwarzaniem danych osobowych mocą przepisów powszechnie obowiązujących;	Uwaga bezprzedmiotowa.
12.	RPO	art. 1 pkt 16 (art. 23aa, 23ac ust. 1 pkt 2 i 4, 23ak)	Rozszerzenie kompetencji funkcjonariuszy Służby Więziennej zwłaszcza w zakresie uprawnień nowo powołanego Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej (IWSW) stwarza realne zagrożenie dla naruszeń praw i wolności – przede wszystkim prawa do wolności i ochrony tajemnicy komunikowania się (wynikającego z art. 49 Konstytucji RP) – „osób	Zaproponowane w projekcie rozwiązania w odniesieniu do możliwości stosowania kontroli operacyjnej uwzględniają analogiczne jak w przypadku innych formacji posiadających tego rodzaju kompetencje, subsydiarny charakter

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			niebędących funkcjonariuszami lub pracownikami Służby Więziennej w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy lub pracowników Służby Więziennej” – art. 23aa ust. 1 pkt 2. Uprawnienie powyższe należy ocenić jako niecelowe. Objęcie wskazanej kategorii osób kontrolą operacyjną realizowaną przez funkcjonariuszy Służby Więziennej (czyli kolejną służbę uprawnioną do prowadzenia czynności operacyjnych) nie wprowadza dostatecznych gwarancji praworządnego stosowania przewidzianych ustawą środków, które ze swej istoty stanowią ingerencję w konstytucyjne prawa i wolności. Uzasadnienie do projektu nie zawiera przekonującego wyjaśnienia zasadności wdrożenia tych uregulowań. Dla realizacji zadań postawionych przez IWSW wobec „osób niebędących funkcjonariuszami lub pracownikami Służby Więziennej” wystarczające byłoby skorzystanie przez funkcjonariuszy IWSW z uprawnienia zawartego w art. 23ac ust. 5 i art. 23aj projektowanej ustawy o Służbie Więziennej poprzez żądanie udzielenia niezbędnej pomocy przez Policję. Na marginesie zauważyć należy, że z projektu ustawy wynika, iż ochrona prywatności funkcjonariuszy poza służbą, poprzez powiązanie przestępstw popełnianych przez funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej z wykonywaniem czynności służbowych, przemawia za wyłączeniem z zadań IWSW rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania oraz uzyskiwania i utrwalania dowodów np. przestępstw związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie funkcjonariusza Służby Więziennej (art. 207 kk oraz	tęgo uprawnienia oraz uzależnienie możliwości jego stosowania od decyzji niezależnych organów (kontrola operacyjna będzie zarządzana przez Sąd Okręgowy w Warszawie, a wniosek o jej zarządzenie musi uzyskać zgodę Prokuratora Generalnego, co więcej Prokurator Generalny na każdym etapie realizacji uprawnienia przez IWSW będzie mógł żądać dostępu do wszystkich informacji uzyskanych w ramach prowadzonych czynności). Informacje uzyskane w trakcie kontroli operacyjnej będą podlegały reżimom względnych i bezwzględnych zakazów dowodowych analogicznie jak to ma miejsce w przypadku innych formacji. Przyjęta konstrukcja uwzględnia wszelkie standardy konstytucyjne i ukształtowane zasady prowadzenia kontroli operacyjnej po wyroku Trybunału Konstytucyjnego K23/11. W kwestii podmiotowej podkreślić należy, że to nie szef IWSW a Sąd Okręgowy w Warszawie będzie ostatecznie decydował względem kogo kontrola operacyjna może być zarządzona.
--	--	--	---	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			art. 23aa ust. 1 pkt 3 zw. Z art. 23ao ust. 1 pkt 1). Wydaje się, że skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinach funkcjonariuszy wymaga również skutecznych środków. Informacje pozyskane w ten sposób mogą dać asumpt do wypracowania indywidualnych programów pomocowych skierowanych do funkcjonariuszy SW dopuszczających się zachowań przemocowych. Szczególne wątpliwości budzi także wyposażenie funkcjonariuszy IWSW w uprawnienie do: a) „sprawdzenia przewencyjnego” – art. 23ac ust. 1 pkt 2 – czyli <i>de facto</i> kontroli osobistej (definicja w art. 23ae ust. 1 i 2, w tym przymusowe zdjęcie odzieży i obuwia); b) obserwowania i rejestrowania, przy użyciu środków technicznych, obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku – art. 23ac ust. 1 pkt 4; „żądania użyczenia rzeczy lub dokumentu” (art. 23ak).	<u>Uwaga dot. „sprawdzenia przewencyjnego”</u> – błędne jest utożsamienie sprawdzenia przewencyjnego z kontrolą osobistą. Obie instytucje prawne zostały ukształtowane na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego K 17/14 i uwzględniają w tym zakresie wymogi konstytucyjne. Niezależnie od powyższego dodane zostały przepisy o charakterze gwarancyjnym w odniesieniu do procedury prowadzenia samego sprawdzenia przewencyjnego. <u>Uwaga dot. obserwowania i rejestrowania, przy użyciu środków technicznych, obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku</u> – uprawnienie dot. możliwości rejestrowania obrazu i dźwięku posiadają nie tylko wszystkie służby uprawnione do realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych, lecz również szereg innych podmiotów, w tym przykładowo strażę gminne działające w sferze porządku publicznego. Dlatego niezrozumiałe są wątpliwości dot. przyznania tego rodzaju uprawnienia.
--	--	--	---	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

13.	PUODO	art. 1 pkt 16 (art.23ac ust. 1 pkt 2)	brak określenia zamkniętego katalogu danych osobowych zamieszczanych w treści protokołów w związku z przeprowadzaniem czynności, w których toku <i>znaleziono przedmioty mogące stworzyć niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia lub przedmioty, które służą do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary lub których posiadanie jest zabronione, lub na żądanie osoby wobec której dokonano czynności</i> , co narusza zasady ograniczenia celu oraz minimalizacji danych	<u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Po pierwsze przepis w zaproponowanym brzmieniu funkcjonuje w odniesieniu do instytucji prawnej „sprawdzenia prewencyjnego” w innych ustawach pragmatycznych służb uprawnionych do wykonywania tego rodzaju uprawnienia. Po drugie zaś, zakres uprawnienia IWSW do przetwarzania danych osobowych wynika z innych projektowanych przepisów ustawy o Służbie Więziennej, w szczególności art. 23au.
14.	RPO	art. 1 pkt 16 (art. 23ac ust. 1 pkt 2)	W art. 23ae wskazano definicję sprawdzenia prewencyjnego, do przeprowadzenia którego uprawnia art. 23ac ust. 1 pkt 2. Regulacja ta, jest analogiczna do przepisów ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882), (dalej: ustawa o Policji), która przyznaje funkcjonariuszom Policji uprawnienie do prowadzenia zarówno kontroli osobistej jak i sprawdzenia prewencyjnego. W projektowanej ustawie nowelizującej, pojęcie <i>sprawdzenie prewencyjne</i> pojawia się jednak wyłącznie w odniesieniu do funkcjonariuszy Inspektoratu Wewnętrznej Służby Więziennej, nie funkcjonuje natomiast w kontekście pozostałych funkcjonariuszy Służby Więziennej. W związku z powyższym, ustawa o Służbie Więziennej w kształcie proponowanym w projekcie będzie posługiwać się trzema określeniami, tj. kontrola pobieżna, kontrola osobista i sprawdzenie prewencyjne, których zakres jest zbliżony, a w	Niezrozumiały jest zarzut braku gradacji stosowanego uprawnienia przy jednoczesnym wskazaniu przez autora uwagi, że „projektodawca nie zdecydował się na przyznanie funkcjonariuszom IWSW uprawnienia do prowadzenia kontroli osobistej”. To właśnie ten fakt jest przejawem gradacji i adekwatności w zakresie przyznanych uprawnień względem przypisanych zadań. W tym kontekście należy podkreślić, że kontrola osobista należy do obszaru czynności procesowych, których przypisanie IWSW nie jest planowane w projekcie. Na marginesie należy zauważyć, wbrew treści uwagi, że ust. 2 i 3 art. 23ae zakładają z jednej strony

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			przypadku dwóch ostatnich - w zasadzie tożsamy. Pomimo tego, projektodawca nie zdecydował się na przyznanie funkcjonariuszom IWSW uprawnień do prowadzenia kontroli osobistej. W uzasadnieniu do projektu nie wskazano jednak przyczyn takiego rozróżnienia. Zgodnie ze standardami wskazywanymi przez SPT, praktyka przeszukania ciała stosowana wobec osób pozbawionych wolności powinna być ograniczona do wyjątkowych przypadków i powinna spełniać kryteria konieczności, racjonalności i proporcjonalności. Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur w kolejnych raportach rocznych informował o problemie nadużywania przez funkcjonariuszy uprawnień do przeprowadzania kontroli osobistych oraz o dokonywaniu tych kontroli w niewłaściwy sposób. Jednym z czynników stwarzających zagrożenie takimi nadużyciami jest niejasność przepisów lub zbyt szeroki zakres zastosowania. Ustawa o Służbie Więziennej w proponowanym kształcie nie przewiduje stopniowania rodzajów kontroli i klarownego rozróżnienia okoliczności uzasadniających ich przeprowadzenie. Wobec tego faktu oraz wzięwszy pod uwagę obserwacje Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur należy stwierdzić, że zaproponowana treść przepisu art. 23ae, nie zabezpiecza w wystarczającym stopniu respektowania zasad wskazanych przez SPT. Analogicznie jak w przypadku przepisów ustawy o Policji, nie przewidziano możliwości zażalenia na fakt oraz sposób przeprowadzenia sprawdzenia	stopniowalność wykonywanej czynności, z drugiej zaś ust. 3 ma charakter gwarancyjny względem poszanowania prawa do intymności.
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			prewencyjnego. Brak takiej możliwości był podnoszony w przeszłości przez Rzecznika Praw Obywatelskich, m.in. w wystąpieniu generalnym z 19 czerwca 2020 r. (sygn. II.519.344.2014). Problem kontroli legalności działań funkcjonariuszy służb mundurowych, które potencjalnie mogą naruszać prawo do poszanowania intymności, nietykalności cielesnej był już przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego. W wyroku z 14 grudnia 2017 roku (sygn. akt K 17/14), uznającym niekonstytucyjność przepisów nieprzewidujących możliwości złożenia zażalenia do sądu na fakt i sposób przeprowadzenia kontroli osobistej, Trybunał podkreślił kluczowe znaczenie środków odwoławczych w ochronie praw obywatelskich wskazując, że do miarkowania ingerencji w dobra osobiste przeszukiwanego i przeciwdziałania ewentualnym ekscesom przyczynia się także kontrola sądowa. W przywołanym wyroku Trybunał podniósł zatem nie tylko konieczność zapewnienia możliwości wniesienia zażalenia na sposób przeprowadzenia kontroli, ale również sam fakt jej przeprowadzenia. Ponadto, Trybunał Konstytucyjny zgodził się wówczas z argumentacją Rzecznika Praw Obywatelskich, że do należytej ochrony praw osób poddawanych tak inwazyjnym i potencjalnie poniżającym czynnościom konieczne jest zagwarantowanie kontroli ze strony zarówno prokuratora, jak i niezależnego sądu. Trybunał stwierdził wówczas niezgodność art. 15 ust. 7 ustawy o Policji w zakresie, w jakim nie przewidywał on sądowej kontroli zgodności z prawem dokonywania kontroli osobistej z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji.	
--	--	--	---	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

15.	RPO	art. 1 pkt 16 (art. 23ag)	Zgodnie z treścią projektowanego art. 23ag ust. 1 osobę ujętą należy niezwłocznie poddać, w przypadku uzasadnionej potrzeby lub na jej prośbę, badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy. Doprecyzowanie przesłanek określonych ogólnie w ustępie pierwszym, ma zostać uczynione w rozporządzeniu wydanym przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, na podstawie art. 23ag ust. 4. Biorąc pod uwagę szerokie zastosowanie w proponowanym projekcie rozwiązań znanych m.in. z ustawy o Policji oraz fakt, że ustawodawca nie zdecydował się na jednoznaczne wskazanie, że wszystkie osoby ujęte przez funkcjonariuszy IWSW, muszą obligatoryjnie zostać poddane badaniu lekarskiemu można przypuszczać, że zakres osób obligatoryjnie kierowanych na badanie lekarskie będzie podobny do tego, wskazanego w § 1 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. z 2012 r., poz. 1102). Niemniej, w ocenie KMPT, obowiązkowym badaniom lekarskim powinny być poddawane wszystkie osoby zatrzymane. Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur od lat postuluje o wprowadzenie obowiązku poddawania badaniom lekarskim wszystkich osób zatrzymanych, niezależnie od tego czy posiadają jakiegolwiek obrażenia. Niezależne badanie lekarskie i właściwe dokumentowanie urazów stwierdzonych podczas badania uważane jest za podstawową i minimalną gwarancję chroniącą te osoby przed torturami i	Przyjęte rozwiązania będą miały charakter analogiczny jak w Policji i wydają się w sposób właściwy gwarantować opiekę medyczną osobom, które spełniają przesłanki do jej uzyskania lub takiej pomocy żądają. Należy również podkreślić, że instytucja prawna ujęcia nie jest tożsama z procesową instytucją zatrzymania.
-----	-----	--------------------------------------	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			przemocą, silnie podkreślaną przez międzynarodowe instytucje monitorujące traktowanie osób pozbawionych wolności. Warto podkreślić, że badanie lekarskie przeprowadzone przez niezależny podmiot, może stanowić skuteczne zabezpieczenie nie tylko dla osób pozbawionych wolności, ale również dla samych funkcjonariuszy, którzy mogą być fałszywie oskarżani o stosowanie przemocy.	
16.	PUODO	art. 1 pkt 16 (art. 23 al)	brak określenia sposobu przechowywania, odtwarzania, kopiowania oraz niszczenia zapisów obrazu i dźwięku oraz wskazania minimalnych zabezpieczeń, okresu retencji pozyskanych danych oraz podmiotów uprawnionych do dostępu do danych, co narusza zasady ograniczenia przetwarzania oraz poufności i integralności	<u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Wskazane w ustawie przepisy wynikają wprost z ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości oraz projektowanego art. 23au (np. w zakresie okresu przetwarzania danych osobowych – ust. 8 i 9).
17.	Prokurator Krajowy	art. 1 pkt 16 (art. 23ao ust. 1 pkt 1)	Zwracam uwagę, że katalog przestępstw zawarty w projektowanym art. 23ao ust. 1 pkt 1 ustawy obejmuje także przestępstwa nieumyślne, co pozostaje w sprzeczności ze zdaniem wstępnym, które wskazuje wyłącznie na przestępstwa umyślne. Ponadto za konieczne uznaję uzupełnienie celów stosowania kontroli operacyjnej określonych w tym przepisie o „ujawnienie mienia zagrożonego przypadkiem”.	<u>Uwaga nieuwzględniona.</u>
18.	PUODO	art. 1 pkt 16 (art. 23 ao ust. 2)	brak określenia w ramach kontroli operacyjnej wykonywanej przez IWSW materialnych i proceduralnych warunków przetwarzania danych i kontroli	<u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Art. 23ao został ukształtowany zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego K23/11, a zaproponowane w projekcie przepisy

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			dostępu do danych, w związku z art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości¹⁰, co narusza zasadę legalizmu, przejrzystości i rozliczalności	są analogiczne jak w ustawach pragmatycznych wszystkich innych służb posiadających uprawnienie do stosowania kontroli operacyjnej. Należy podkreślić, że materiały uzyskane w toku kontroli operacyjnej stanowią informację ściśle tajną i nie podlegają udostępnieniu. Dopiero na etapie postępowania karnego mają zastosowanie przepisy związane z udostępnianiem informacji stanowiącej dowód w tym postępowaniu w oparciu o Kodeks postępowania karnego. Wszelkie informacje uzyskane w toku kontroli operacyjnej podlegają ochronie przewidzianej w ustawie o ochronie informacji niejawnych.
19.	Prokurator Krajowy	art. 1 pkt 16 (art. 23ao ust. 16)	W odniesieniu do proponowanego brzmienia art. 23ao ust. 16 dotychczasowa praktyka uzasadnia uwzględnienie w jego treści wymogu przekazywania Prokuratorowi Generalnemu także odpisu postanowienia sądu w przedmiocie zastosowania lub przedłużenia kontroli lub wyrażenia zgody na kontynuowanie kontroli zarządzonej w przypadku niecierpiącym zwłoki. Za zasadne należy także uznać uzupełnienie przepisu o zapis stanowiący dla prokuratora podstawę do zwrotu Szefowi IWSW materiałów zawierających tajemnice prawnie chronione. W praktyce bowiem sporadycznie, ale zdarza się, że udostępnione prokuratorowi materiały z kontroli operacyjnej zawierają dane związane z	<u>Propozycja PK do uwzględnienia.</u>

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			określoną tajemnicą, a projektowane przepisy nie określają procedury ich zwrotu w celu podjęcia przez uprawniony podmiot właściwych działań określonych w ust. 17 pkt 1 lub 2. Propozycja brzmienia przepisu: „ 16. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Szef IWSW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej razem z odpisem postanowienia sądu w przedmiocie zastosowania lub przedłużenia kontroli operacyjnej lub wyrażenia zgody na kontynuowanie kontroli zarządzonej w przypadku niecierpiącym zwłoki. W przypadku, gdy prokurator stwierdzi, że przekazane materiały zawierają informacje, o których mowa w art. 178 Kodeksu postępowania karnego albo mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § Kodeksu karnego, albo informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, zwraca je właściwemu Szefowi IWSW, w celu podjęcia czynności, o których mowa w ust. 17 pkt 1 lub pkt 2. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego. ”	
20.	Prokurator Krajowy	art. 1 pkt 16 (art. 23 ap ust. 5 i 6)	Należy zasignalizować pominięcie w przepisach art. 23 ap ust. 5 i 6 uprawnienia zastępcy Szefa IWSW do przedłużania czynności operacyjno-rozpoznawczych,	Propozycja PK do uwzględnienia.

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			mimo wskazania go jako podmiotu uprawnionego do ich zarządzenia.	
21.	PUODO	art.1 pkt 16 (art. 23au ust. 11)	brak zamkniętego katalogu danych niezbędnych przekazywanych IWSW oraz danych funkcjonariuszy IWSW w upoważnieniach, co narusza zasadę minimalizacji danych	<u>Uwaga nieuwzględniona.</u> Zakres przetwarzanych danych osobowych wynika wprost z zadań przypisanych IWSW i odpowiadającym im uprawnieniom. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości, właściwe organy przetwarzają dane osobowe wyłącznie w zakresie niezbędnym dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.
22.	Prokurator Krajowy	art. 1 pkt 16 (art. 23aq)	Nadmienić jednocześnie należy, że uprawnienia do zarządzenia przesyłki niejawnie nadzorowanej, zgodnie z proponowanym brzmieniem przepisów art. 23aq posiada wyłącznie Szef IWSW, podczas gdy za celowe należy uznać przyznanie tej kompetencji również jego zastępcy.	Propozycja PK do uwzględnienia.
23.	PUODO	art. 25a	brak określenia ról podmiotów przetwarzających dane w ramach systemu <i>teleinformatycznego</i> , za pośrednictwem którego będzie odbywało się przedmiotowe przetwarzanie danych osobowych, co ma znaczenie z punktu widzenia realizacji zasady rozliczalności przez administratora/współadministratora (art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679)	Uwaga wykracza poza zakres nowelizacji – nie przewidziano w niej zmian art. 25a ustawy o SW dotyczącego prowadzenia Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności.

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

24.	RPO	art. 1 pkt 23 (art.38a oraz art. 38b)	Projekt ustawy częściowo realizuje (art. 38a i 38b) postulaty Rzecznika podniesione w wystąpieniu (sygn. WZF.7040.32.2016) do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej dotyczące możliwości przeniesienia funkcjonariuszy z innych służb mundurowych do Służby Więziennej z zachowaniem stopnia służbowego. Funkcjonariusz Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego może być, na własną prośbę, przeniesiony do służby w Służbie Więziennej, jeżeli wykazuje on szczególne predyspozycje do jej pełnienia. Wprowadzano także art. 53a określający, że osobie przyjmowanej do służby i posiadającej stopień wojskowy, Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego lub Służby Kontrwywiadu Wojskowego nadaje się odpowiedni stopień Służby Więziennej. Nadanie tych stopni może nastąpić po uzupełnieniu wykształcenia.	Uwaga ma charakter aprobujący
25.	RPO	art. 1 pkt 50 (art. 58)	Nadto częściowo zrealizowane zostały wystąpienia RPO do Ministrów Sprawiedliwości (sygn. RPO-686402-III/11 i WZF.7040.4.2020) w kwestii braku zasad obliczania dodatku za wysługę, który nie uwzględniał okresu służby w zawodowej służbie wojskowej oraz okresów zatrudnienia w innych	Uwaga straciła aktualność z uwagi na zmiany dot. art. 58 w ramach ustawy modernizacyjnej służb mundurowych. Niezależnie od powyższego wskazać trzeba, iż stosownie do projektowanego art. 58 ust. 2 pkt 3

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			formacjach mundurowych. W projekcie zostały uwzględnione w art. 58 ust. 2 okresy służby we wszystkich formacjach mundurowych, jak i okresy traktowane za równorzędne ze służbą. Ponadto zamieszczono okresy zatrudnienia, studiów oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają wliczeniu do okresu pracy lub służby, od którego zależą uprawnienia pracownicze lub wynikające ze stosunku służbowego. Nie został zrealizowany postulat dotyczący wliczenia okresów służby w zawodowej służbie wojskowej. Pominęto także dotychczas obowiązującą regulację dotyczącą okresu wliczania zasadniczej służby wojskowej.	ustawy o Służbie Więziennej do wysługi lat zalicza się również okresy traktowane jako równorzędne ze służbą w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Służbie Celnej i Służbie Celno-Skarbowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (dalej: „ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”). Stosownie do art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy jako równorzędną ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celnej, Służbie Celno-Skarbowej i w Służbie Więziennej traktuje się także służbę wojskową uwzględnianą przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej. Warunki nabycia prawa do emerytury wojskowej, w tym w szczególności okresy służby wojskowej, od których uzależnione jest nabycie prawa do emerytury, są szczegółowo określone w ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586, z późn. zm.). Nie ulega zatem wątpliwości, że okres służby wojskowej w wymiarze uwzględnianym przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej będzie również wliczany do stażu służby uwzględnianego przy ustalaniu wysokości dodatku za wysługę lat funkcjonariuszy Służby Więziennej.
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

26.	RPO	art. 1 pkt 78 (art.109a)	Projektowany art. 109a realizuje postulaty podniesione w wystąpieniu Rzecznika Praw Obywatelskich do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (sygn. WZF.7040.1.2021) dotyczące braku zaliczania okresów służby m.in. funkcjonariuszy Służby Więziennej do okresu zatrudnienia po zwolnieniu ze służby. W dodanym art. 109a wprowadzono zapis, że funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w Służbie Więziennej, który podjął pracę okres tej służby wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy. Określono też przypadki, w których przepis ten nie znajduje zastosowania.	Uwaga ma charakter aprobujący.
27.	RPO	art. 1 pkt 82 (art. 117 ust. 1 i 4)	Projektowane art. 117 ust. 1 i 4 ustawy o Służbie Więziennej stanowią realizację wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Sprawiedliwości (sygn. WZF.7044.2.2017) w sprawie braku przepisów prawnych określających czas na przerwę umożliwiającą spożycie posiłku w trakcie wykonywania służby. Przełożeni są obowiązani zapewnić funkcjonariuszom bezpieczne i higieniczne warunki służby, w tym prawo do przerwy w służbie. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb stosowania do funkcjonariuszy przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, właściwość przełożonych w tych sprawach oraz wymiar czasowy, zasady udzielania i możliwy sposób wykorzystania przerwy w służbie, uwzględniając charakter i warunki służby w Służbie Więziennej.	Uwaga ma charakter aprobujący.

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

28.	RPO	art. 1 pkt 85 (art. 124 ust. 3)	Zgodnie z treścią projektowanego art. 123 ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej Dyrektor Generalny, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami służby, może, w drodze zarządzenia, określić inny rozkład czasu służby, uwzględniając normę czasu służby, o której mowa w art. 121. Należy podkreślić, że na poziomie konstytucyjnym, określenie maksymalnego dobowego i średniotygodniowego czasu pracy (służby), ale także minimalnych okresów wypoczynków dobowych i tygodniowych powinno zostać uczynione w ustawie. Oznacza to w praktyce, że jakiegokolwiek (np. określenie maksymalnego dobowego czasu służby oraz minimalnego dobowego czasu wypoczynku w formie aktu wewnętrznego) ustalenie rozkładu czasu służby może stanowić w praktyce naruszenie obowiązku wynikającego art. 66 ust. 2 Konstytucji.	Uwaga niezasadna Wskazać należy, iż ewentualne pełnienie służby 24h/48h obwarowane jest koniecznością wprowadzenia stanów nadzwyczajnych, stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub innej sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu i porządkowi jednostki organizacyjnej, zatem w demokratycznym państwie prawa oczekiwać należy, że Dyrektor Generalny Służby Więziennej w nadzwyczajnej sytuacji otrzyma narzędzia do reagowania i będzie mógł dostosować czas pełnienia służby do zaistniałych zagrożeń i posiadanych przez Służbę Więzienną możliwości. Jednocześnie należy dodać, że w Służbie Więziennej w zależności od sytuacji tworzy się warunki do pełnienia służby w systemie 24h/48h (takie rozwiązania przewidziane są na wypadek m. in. militaryzacji).
29.	RPO	art. 1 pkt 101 (art. 221 ust. 1a oraz ust.2)	Zgodnie z treścią projektowanego art. 221 ust. 1a ustawy o SW prawomocne umorzenie postępowania karnego lub zakończenie postępowania karnego prawomocnym wyrokiem uniewinniającym, stanowi podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie ponownego nawiązania stosunku służbowego. Do prowadzonego postępowania stosuje się odpowiednio art. 38 i art. 39.	Wydaje się, iż uwaga ma charakter aprobujący. Odpowiednie stosowanie art. 38 oznacza, iż w toku ponownego postępowania kwalifikacyjnego badane będzie, czy przywracany do służby funkcjonariusz spełnia ustawowe wymagania wobec funkcjonariuszy SW.

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Wprowadzie istniejące przepisy (art. 221 ust. 2) pozwalają na odstępianie od przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego, nie mniej jednak projektowany przepis umożliwia powrót do służby funkcjonariuszy, których postępowanie umorzono, chociażby w oparciu o przedawnienie karalności (art. 17 pkt 6 k.p.k.), względnie z innych powodów kolidujących z ustawowymi wymaganiami wobec funkcjonariuszy Służby Więziennej (art. 38 pkt 4 i 6).	
30.	RPO	art. 1 pkt 102, art. 1 pkt 109 (art. 230 ust. 6-6c oraz art. 240 ust. 1 pkt 1)	Uwzględniony został postulat Rzecznika zawarty w wystąpieniu (sygn. WZF. 7040.1.2020) do Ministra Sprawiedliwości w zakresie braku możliwości złożenia odwołania od „rozmowy dyscyplinującej”. Efektem powyższego są zmiany art. 230 ust. 6 - 6c, przez określenie formy dokumentowania rozmowy dyscyplinującej (notatka lub protokół), ustanowienie terminów: na przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej oraz okresu przechowywania notatki lub protokołu w aktach osobowych funkcjonariusza, a także sprzeciwu od rozmowy dyscyplinującej. Wprowadzono także zmianę art. 240 ust. 1 pkt 1 lit. d przez dodanie możliwości wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przez przełożonego dyscyplinarnego w wyniku złożenia sprzeciwu.	Uwaga ma charakter aprobujący
31.	RPO	art. 1 pkt 110 (art. 240a ust.1)	Stosownie do treści projektowanego art. 240a ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej jeżeli funkcjonariusza zajmującego wyższe stanowisko kierownicze zatrzymano z powodu schwytania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, umyślnego, ściganego z oskarżenia	Uwaga niezasadna Projektowana w art. 240a natychmiastowa przerwa w czynnościach służbowych funkcjonariusza zajmującego wyższe stanowisko kierownicze

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			publicznego albo istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, Dyrektor Generalny albo Minister Sprawiedliwości może zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych funkcjonariusza aż do czasu wydania postanowienia w przedmiocie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, nie dłużej niż na 60 dni. Przepis ten wprowadza nieznaną do tej pory instytucję „przerwy w czynnościach służbowych”. Pomijając niefortunność użytej w tym przepisie tautologii („zatrzymanie z powodu schwytania na gorącym uczynku” - popr. „ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa”), wydaje się, że cel niniejszego przepisu, w dłuższym okresie, realizuje postanowienie o zawieszeniu w czynnościach służbowych, poprzedzone środkiem zabezpieczającym prokuratora, względnie postanowieniem o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. Jeżeli okoliczności nadzwyczajnego zdarzenia z udziałem wyższego przełożonego wymagają pilnej reakcji przełożonego (odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych) to pragmatyka służbowa powinna zapewnić odpowiednie ku temu środki prawne, takie jak chociażby odwołanie funkcjonariusza ze stanowiska (art. 68 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej). Przy tej okazji zauważenia wymaga, że przeniesienie do dyspozycji - za zgodą - odwołanego funkcjonariusza jest dosyć nietypowym rozwiązaniem na gruncie pozostałych pragmatyk służb mundurowych. Charakter stosunku służbowego funkcjonariusza oraz interes służby w takich	zaprojektowana została jako rozwiązanie, które będzie wykorzystywane w sytuacjach wymagających pilnego odsunięcia funkcjonariusza od wykonywania obowiązków służbowych. Brak analogicznych rozwiązań w pragmatykach służbowych innych służb mundurowych nie jest w ocenie projektodawcy przesłanką przemawiającą za odstąpieniem od projektowanej regulacji. Proponowane rozwiązanie podyktowane jest potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu kompetencji, postawy etycznej i przestrzegania przepisów prawa przez osoby piastujące wyższe stanowiska kierownicze w SW. Podkreślenia wymaga, iż projektowana instytucja będzie ściśle limitowana czasowo i poprzedzać będzie ewentualne wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec funkcjonariusza. Wydaje się, że proponowane przez RPO rozwiązanie nawiązujące do ustawy o Straży Granicznej byłoby niekorzystne dla funkcjonariuszy SW w tym sensie, iż wiązałoby się z odwołaniem funkcjonariusza ze stanowiska.
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			przypadkach przemawiają raczej za odwołaniem ze stanowiska oraz przeniesieniem do dyspozycji - z czasowym zachowaniem uposażenia, jednak bez zgody funkcjonariusza (szerzej: art. 39a ustawy o Straży Granicznej). W takich przypadkach, bez polecenia właściwego przełożonego nie może on wykonywać obowiązków służbowych (art. 39a ust. 2 i 3 ustawy o Straży Granicznej).	
32.	Prezes UOKiK	Ogólna (art. 4 ustawy o SW; art. 105b § 4-6 KKW oraz art. 11 ust. 5 pkt 8 i 8a ustawy Pzp)	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes Urzędu”) otrzymał sygnały od przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz instytucji branżowej zrzeszającej przedsiębiorców działających na rynku telekomunikacyjnym, dotyczące przedmiotowej nowelizacji. Podmioty te zgłaszają swoje zastrzeżenia odnośnie następujących rozwiązań przedstawionych w Projekcie UD287 tj. propozycji dodania art. 4 ust. 4 i 5 do ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 o Służbie Więziennej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1064) oraz propozycji dodania art. 105b § 4-6 i art. 217c § 5–7 do ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny Wykonawczy (Dz.U. z 2021 r. poz. 53), a także zmiany brzmienia art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 i 1598; dalej jako: „PZP”) oraz propozycji dodania art. 11 ust. 5 pkt 8a do PZP. Przedsiębiorcy ci wskazują, że wyznaczenie jednego podmiotu, odpowiedzialnego za realizację telefonii dla osadzonych we wszystkich jednostkach penitencjarnych, wykluczy ich z rynku usług telekomunikacyjnych dla osób osadzonych. Operatorzy telekomunikacyjni podkreślają, że poczynili znaczne inwestycje na tworzenie obecnego systemu	Uwaga niezasadna Możliwość powierzenia przywieziennemu zakładowi pracy realizacji uprawnień osób pozbawionych wolności do korzystania z samoinkasującego aparatu telefonicznego na własny koszt lub na koszt rozmówcy będzie miała charakter fakultatywny. Wydaje się również, iż Minister Sprawiedliwości, działając wraz z CZSW oraz wybranym przywieziennym zakładem pracy, z całą pewnością poprzedzi ewentualne wydanie stosownej w tym zakresie decyzji niezbędnymi pracami przygotowawczymi, obejmującymi w szczególności wypracowanie koncepcji przejęcia od podmiotów zewnętrznych realizacji rozmów telefonicznych osób pozbawionych wolności przez przywiezienny zakład pracy, jak również zasad, na jakich to zadanie będzie wykonywane.

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			telekomunikacyjnego w zakładach karnych i aresztach śledczych, a część z nich posiada zobowiązania wobec abonentów w formie niewykorzystanych środków finansowych. Ponadto, w przypadku niektórych z tych przedsiębiorców, jak podnoszą, jedynym lub głównym przedmiotem działalności jest świadczenie usług telefonicznych dla osób osadzonych. Proponowane rozwiązania niewątpliwie wpływać będą na poziom konkurencji na rynku usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych. W ocenie Prezesa Urzędu, w uzasadnieniu do Projektu UD287 nie został w sposób wyczerpujący wyjaśniony wpływ przedmiotowej nowelizacji na przedsiębiorców działających na wskazanym rynku. Stąd też pełna ocena skutków wejścia w życie ww. przepisów jest utrudniona. W związku z powyższym, uzasadnienie Projektu UD287 powinno zostać pogłębione o szczegółowe omówienie następujących kwestii: 1) Czy przywiezienny zakład pracy będzie pełnił funkcję przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (operatora bądź dostawcy usług), czy też będzie powierzał wykonanie całości lub części usług telekomunikacyjnych innym podmiotom? Jakie rozwiązanie będzie rozwiązaniem docelowym? 2) Czy przywiezienny zakład pracy będzie właścicielem infrastruktury telekomunikacyjnej służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych, tj. telekomunikacyjnych urządzeń końcowych? 3) Czy w razie powierzenia wykonania usług telekomunikacyjnych innym podmiotom przez przywiezienny zakład pracy zostaną oni wybrani w	Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż odniesienie się do większości zagadnień wskazanych w wystąpieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na obecnym etapie jest niemożliwe, bowiem stosowne rozwiązania będą wypracowane w okresie bezpośrednio poprzedzającym ewentualne podjęcie przez Ministra Sprawiedliwości decyzji w przedmiocie powierzenia przywieziennemu zakładowi pracy realizacji uprawnienia osób pozbawionych wolności do wykonywania rozmów telefonicznych. Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż w przypadku podjęcia przez przedsiębiorstwo przywiezienne realizacji nowego zadania we współpracy z zewnętrznymi podwykonawcami, zostaną oni wyłonieni w sposób zgodny z obowiązującym w tym zakresie w czasie wszczynania stosownej procedury porządkiem prawnym (Ad. pkt 3 pisma Prezesa UOKIK). Nadmieniam jednocześnie, iż MS nie posiada aktualnych wyliczeń dotyczących wartości usług telekomunikacyjnych świadczonych na rzecz osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych. Próby
--	--	--	---	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			procedurze zapewniającej szeroki i konkurencyjny dostęp do rynku? 4) Na jaki okres zostaną zawarte umowy z podmiotami wykonującymi usługi telekomunikacyjne? 5) Jaka jest szacunkowa roczna wartość usług telekomunikacyjnych świadczonych na rzecz osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych? 6) Czy przywiezienny zakład pracy wyłoni tylko jeden podmiot świadczący usługi telekomunikacyjne, czy też przewiduje się świadczenie usług przez różne podmioty? 7) Czy osoby korzystające z usług telekomunikacyjnych, tj. osadzeni, będą dokonywały ich zakupu w przywieziennym zakładzie pracy, czy też od podmiotu świadczącego usługi telekomunikacyjne na jego rzecz? 8) W jaki sposób kształtowane będą ceny usług telekomunikacyjnych w ramach proponowanego rozwiązania? 9) Jakie działania zostaną podjęte celem zapewnienia poziomu cen usług telekomunikacyjnych na poziomie nie odbiegającym w zasadniczy sposób od cen występujących obecnie na wskazanym rynku?	oszacowania tych wartości na podstawie informacji uzyskanych od operatorów świadczących te usługi nie przyniosły efektów, ponieważ podmioty te odmawiały podania stosownych danych zasłaniając się tajemnicą przedsiębiorstwa (Ad. pkt 5 pisma Prezesa UOKIK). Na podkreślenie zasługuje również, iż jak przewidziano w projektowanych art. 105b § 6 i art. 217c § 7, Dyrektor Generalny Służby Więziennej będzie określał w drodze zarządzenia jednolite warunki (w tym między innymi ceny), na podstawie których dyrektorzy zakładów karnych i aresztów śledczych będą kształtowali umowy z przywieziennym zakładem pracy na świadczenie usług telefonicznych dla osadzonych. Powyższe gwarantuje, iż ceny tych usług będą kształtowane na poziomie właściwym i nie odbiegającym zasadniczo od obecnie występujących na omawianym rynku (Ad. pkt 8 i 9 pisma Prezesa UOKIK).
33.	RPO	art. 5 pkt 5 (art. 124 § 2 k.k.w)	Nie może zyskać aprobaty Rzecznika Praw Obywatelskich skrócenie wymiaru urlopu wypoczynkowego przysługującego skazanemu zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę z 18 dni do 5 dni roboczych i 10 dni roboczych urlopu bezpłatnego - w art. 124 § 2 k.k.w.	Uwaga niezasadna. Ustalając nowy wymiar urlopu wypoczynkowego przysługującego skazanemu zatrudnionemu na

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Oznacza to istotny regres praw osób pozbawionych wolności, stanowiący jednocześnie poważne naruszenie art. 66 ust. 1 Konstytucji RP („Każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Sposób realizacji tego prawa oraz obowiązki pracodawcy określa ustawa.”), a także zasady równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji RP). Należy też zauważyć, że celem urlopu wypoczynkowego jest przede wszystkim stworzenie pracownikowi możliwości do regeneracji sił, by ten po urlopie wrócił wypoczęty i w pełni zmotywowany do pracy. W uzasadnieniu projektu nie podano żadnego argumentu bądź przesłanki wprowadzanej regulacji.	podstawie umowy o pracę wzięto pod uwagę przede wszystkim jedną z głównych zasad, na których opiera się polski system penitencjarny. Jest ona wyrażona w art. 67 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, zgodnie z którym podstawowym środkiem, jaki nakazuje ustawodawca wykorzystywać podczas realizacji procesu readaptacji społecznej osoby odbywającej w zakładzie karnym karę pozbawienia wolności za popełniony czyn zabroniony, jest praca, w szczególności sprzyjająca zdobywaniu przez osadzonego odpowiednich kwalifikacji zawodowych, które po odbyciu kary i opuszczeniu przez niego jednostki penitencjarnej sprzyjać będą zdobyciu i utrzymaniu stabilnego zatrudnienia, co w konsekwencji skutecznie zapobiegnie ewentualnemu powrotowi przez taką osobę na drogę przestępstwa, co należy ocenić jako najlepszy wykładnik efektywności prowadzonej w krajowym systemie penitencjarnym polityki resocjalizacyjnej.
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				Podnieść trzeba, iż projektowany wymiar urlopu wypoczynkowego przysługującego skazanym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę nie będzie stanowił ich dyskryminacji w odniesieniu do ogółu osób pracujących. Osoby przebywające na wolności mogą przypadający im zgodnie z przepisami prawa pracy urlop wypoczynkowy wykorzystać dowolnie i zgodnie ze swoim uznaniem, osoba pozbawiona wolności korzystając z urlopu pozostaje zaś w zakładzie karnym, co w szczególności wstrzymuje realizację jednego z podstawowych sposobów resocjalizacji, którym jak wskazano wyżej jest praca, i w konsekwencji może zaburzać cały proces readaptacji społecznej. Należy również zwrócić uwagę na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, które dotyczyło zgodności z ustawą zasadniczą regulacji art. 123 § 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy w brzmieniu obowiązującym od dnia 1
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				września 2003 r. w zakresie, w jakim dopuszczał on ustalenie wynagrodzenia przysługującego skazanemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w sposób zapewniający osiągnięcie co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia określonego na podstawie odrębnych przepisów (wyrok z dnia 23 lutego 2010 r. P 20/09). Wobec powyższego, przenosząc zagadnienia wskazane w ww. wyroku na grunt zagadnienia wymiaru urlopu wypoczynkowego przysługującego skazanemu zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę stwierdzić należy, iż nowe rozwiązania zawarte w projektowanym art. 124 § 2 Kodeksu karnego wykonawczego nie będą dyskryminowały osób pozbawionych wolności, będą one bowiem służyć zapewnieniu efektywności i skuteczności działań zmierzających do resocjalizacji osób odbywających kary pozbawienia wolności za popełnione czyny zabronione, co wpłynie na zmniejszenie powrotu do przestępstwa
--	--	--	--	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				i wywrze pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa publicznego.
34.	RPO	art. 6 (art. 15 § 1a)	Projekt przewiduje nowelizację art. 15 Kodeksu postępowania karnego i dodanie § 1a, który pozwoli na przejęcie przez Służbę Więzienną od Policji konwojowania osadzonych do udziału w czynnościach procesowych wykonywanych poza jednostką penitencjarną, na podstawie polecenia sądu lub prokuratora, z wyłączeniem doprowadzenia w celu czasowego wydania właściwym organom państwa obcego lub do zakładów leczniczych (zob. art. 1 i 6 projektu ustawy i str. 7 i 72 uzasadnienia). Projektowaną zmianę należy ocenić pozytywnie. Służba Więzienna posiada bowiem odpowiednie zasoby osobowe, techniczne i ramy prawne (w postaci możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego) pozwalające na realizację nałożonych obowiązków, co pozwoli również na odciążenie Policji od tego typu czynności. Realizacja doprowadzenia przez jedną służbę ułatwi też logistykę takich czynności i przepływ informacji dotyczących zachowania osadzonych. W ślad za zmianą prawa powinno iść jednak wsparcie finansowe Służby Więziennej, które pozwoli tej formacji na realizację większej niż do tej pory liczby doprowadzeń, na odpowiednim poziomie. Należy też wdrożyć odpowiednie środki zapobiegawcze. Pojazdy do przewozu osadzonych powinny posiadać klimatyzację, monitoring i pasy bezpieczeństwa dla osadzonych, zaś konwojujący funkcjonariusze	Uwaga bezprzedmiotowa.

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			wyposażeni w kamery noszone na mundurze (typu <i>body cameras</i>) i odpowiednio przeszkoleni w zakresie technik deeskalacji napięcia i komunikacji interpersonalnej, co może zapobiec konieczności użycia środków przymusu bezpośredniego lub ich nieproporcjonalnego stosowania.	
35.	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	art. 26 (art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp)	Art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp dotyczy wyłączenia stosowania tej ustawy do zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne udzielanych przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładom pracy. Nowe brzmienie przepisu wprowadza ograniczenie tego wyłączenia tylko do zamówień „związanych z utrzymaniem zatrudnienia osób pozbawionych wolności”, podczas gdy obecne brzmienie dotyczy zamówień „związanych z zatrudnieniem osób pozbawionych wolności”. Zmiana ta jak się wydaje nie oddaje właściwie celu przepisu, aby zamówienia udzielane w trybie art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp służyły również tworzeniu nowych miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności, a nie tylko ochronie istniejących miejsc pracy. Z tego względu uzasadnione jest rozważenie rezygnacji z powyższej zmiany.	Mając na względzie konieczność realizowania podstawowych zadań ciążących na Służbie Więziennej, a w szczególności prowadzenia oddziaływań penitencjarnych m.in. poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej powinni realizować powierzone im zadania we wszystkich obszarach swojej działalności w taki sposób, aby w jak największym stopniu przyczyniać się do organizowania nowych oraz utrzymywania istniejących miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności. Pomimo faktu, że podczas realizacji niektórych zamówień przywieziennych zakładów pracy nie będą w stanie stworzyć nowych miejsc pracy z uwagi na specyfikę tych zamówień oraz brak wykwalifikowanej kadry wśród osób pozbawionych wolności do ich realizacji, możliwość udzielania

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				zamówień przywieziennym zakładom pracy na podstawie projektowanego art. 11 ust. 5 pkt 8) ustawy Pzp oraz możliwość korzystania przez przywiezione zakłady pracy z wyłączenia określonego w projektowanym art. 11 ust. 5 pkt 8a) ww. ustawy, bez wątpienia przyczyni się do zwiększenia obrotów oraz utrzymania płynności finansowej tych podmiotów, co w konsekwencji pozwoli utrzymać istniejące miejsca pracy dla osób pozbawionych wolności bez konieczności redukcji zatrudnienia ze względu na trudną sytuację finansową spowodowaną w szczególności kryzysem gospodarczym związanym z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Minister Sprawiedliwości może tworzyć przywiezione zakłady pracy w celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej.
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

36.	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	art. 26 (art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp)	Mając na względzie cel przepisu art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp związany ze społeczną integracją osób pozbawionych wolności poprzez ich aktywizację zawodową proponowana zmiana dotycząca możliwości powierzania realizacji zamówień, o których mowa w tym przepisie podwykonawcom wydaje się pozostawać z tym celem w sprzeczności. W szczególności brak jest argumentów przemawiających za przyjęciem możliwości realizacji zamówień udzielanych w trybie art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp przy udziale podwykonawców bez określenia dopuszczalnego zakresu tego podwykonawstwa. Wyłączenie, o którym mowa w art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp ma charakter podmiotowo-przedmiotowy. Od strony podmiotowej odnosi się ono do zamówień udzielanych przywieziennym zakładom pracy przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego albo przez jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane. Od strony przedmiotowej wyłączenie to dotyczy zamówień związanych z zatrudnieniem osób pozbawionych wolności. W tym kontekście istotne jest zatem, aby przywiezienny zakład pracy, który otrzymuje zamówienie z wyłączeniem stosowania ustawy Pzp był jednocześnie podmiotem, który je wykonuje. Powierzenie wykonania całości lub znacznej części zadań będących przedmiotem zamówienia przez przywiezienny zakład pracy innemu podmiotowi oznacza, że cel przepisu, jakim jest aktywizacja zawodowa osób pozbawionych wolności, nie będzie realizowany. W związku z powyższym wskazane jest rozważenie alternatywnie:	Mając na względzie konieczność realizowania podstawowych zadań ciążących na Służbie Więziennej, a w szczególności prowadzenia oddziaływań penitencjarnych m.in. poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej powinni realizować powierzone im zadania we wszystkich obszarach swojej działalności w taki sposób, aby w jak największym stopniu przyczyniać się do organizowania nowych oraz utrzymywania istniejących miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności. Pomimo faktu, że podczas realizacji niektórych zamówień przywieziennych zakładów pracy nie będą w stanie stworzyć nowych miejsc pracy z uwagi na specyfikę tych zamówień oraz brak wykwalifikowanej kadry wśród osób pozbawionych wolności do ich realizacji, możliwość udzielania zamówień przywieziennym zakładom pracy na podstawie projektowanego art. 11 ust. 5 pkt 8) ustawy Pzp oraz możliwość korzystania przez przywieziennych zakładów pracy z wyłączenia określonego w projektowanym art. 11 ust. 5 pkt 8a)
-----	---	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			1) rezygnacji z dodawanej treści, że wyłączenie ma zastosowanie do zamówień, które będą realizowane przez przywieszne zakłady pracy zarówno samodzielnie, jak i przy udziale podwykonawców, albo: 2) dodania w art. 11 kolejnego przepisu, z którego wynikałoby, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku zamówień in-house, że przywieszny zakład pracy, któremu udzielono zamówienia na podstawie ust. 5 pkt 8, nie może powierzyć podwykonawcy wykonania części zamówienia, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia.	ww. ustawy, bez wątpienia przyczyni się do zwiększenia obrotów oraz utrzymania płynności finansowej tych podmiotów, co w konsekwencji pozwoli utrzymać istniejące miejsca pracy dla osób pozbawionych wolności bez konieczności redukcji zatrudnienia ze względu na trudną sytuację finansową spowodowaną w szczególności kryzysem gospodarczym związanym z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Minister Sprawiedliwości może tworzyć przywieszne zakłady pracy w celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej.
37.	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	art. 26 (art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp)	Wątpliwości budzi również rezygnacja z obecnie obowiązującego warunku zastosowania art. 11 ust. 5 pkt 8 Pzp, aby zasadnicza część działalności przywieszennego zakładu pracy dotyczyła zadań powierzonych mu przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego lub jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane. Jest to warunek opierający się o konstrukcję udzielania zamówień in-house, w których pozwala się na brak	Mając na względzie konieczność realizowania podstawowych zadań ciążących na Służbie Więziennej, a w szczególności prowadzenia oddziaływań penitencjarnych m.in. poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych do udzielania zamówień jednostkom ściśle powiązanym organizacyjnie z podmiotem udzielającym zamówienia. Rezygnacja z powyższego warunku nie została wyjaśniona.	powinni realizować powierzone im zadania we wszystkich obszarach swojej działalności w taki sposób, aby w jak największym stopniu przyczyniać się do organizowania nowych oraz utrzymywania istniejących miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności. Pomimo faktu, że podczas realizacji niektórych zamówień przywieźienne zakłady pracy nie będą w stanie stworzyć nowych miejsc pracy z uwagi na specyfikę tych zamówień oraz brak wykwalifikowanej kadry wśród osób pozbawionych wolności do ich realizacji, możliwość udzielania zamówień przywieziennym zakładom pracy na podstawie projektowanego art. 11 ust. 5 pkt 8) ustawy Pzp oraz możliwość korzystania przez przywieźienne zakłady pracy z wyłączenia określonego w projektowanym art. 11 ust. 5 pkt 8a) ww. ustawy, bez wątpienia przyczyni się do zwiększenia obrotów oraz utrzymania płynności finansowej tych podmiotów, co w konsekwencji pozwoli utrzymać istniejące miejsca pracy dla osób pozbawionych wolności bez konieczności redukcji zatrudnienia ze względu na trudną sytuację finansową spowodowaną w
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				szczególności kryzysem gospodarczym związanym z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Minister Sprawiedliwości może tworzyć przywieszienne zakłady pracy w celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej.
38.	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	art. 26 (art. 11 ust. 5 pkt 8 a ustawy Pzp)	Projektowane nowe brzmienie art. 11 ust. 5 pkt 8a ustawy Pzp wyłącza spod reżimu ustawy Pzp zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne, udzielane przez przywieszienne zakłady pracy prowadzone jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, jeśli udzielenie takiego zamówienia jest niezbędne w celu wykonania zadań zleconych na podstawie pkt 8. Jak wskazano w uzasadnieniu do Projektu, zmiana polegająca na dodaniu art. 11 ust. 5 pkt 8a ustawy Pzp ma charakter porządkujący i nakierowana jest na klarowniejsze przedstawienie już istniejącego stanu prawnego. Jednak przepis ten nie ma charakteru porządkującego, ale prowadzi do zmiany aktualnego stanu prawnego polegającej na dodaniu nowego podmiotowego wyłączenia obowiązku stosowania przepisów ustawy Pzp przy udzielaniu zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne. Przywieszienne zakłady pracy działające w	Mając na względzie konieczność realizowania podstawowych zadań ciążących na Służbie Więziennej, a w szczególności prowadzenia oddziaływań penitencjarnych m.in. poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej powinni realizować powierzone im zadania we wszystkich obszarach swojej działalności w taki sposób, aby w jak największym stopniu przyczyniać się do organizowania nowych oraz utrzymywania istniejących miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności. Pomimo faktu, że podczas realizacji niektórych

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			formie instytucji gospodarki budżetowej są zamawiającymi w rozumieniu ustawy Pzp i mają obowiązek stosowania jej przepisów jako jednostki sektora finansów publicznych (por. art. 4 pkt 1 ustawy Pzp w związku z art. 9 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.). Obowiązek stosowania ustawy Pzp odnosi się również zasadniczo do przywieszennych zakładów pracy prowadzonych jako przedsiębiorstwa państwowe zaliczających się do kategorii osób prawnych utworzonych w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy Pzp. Taka kwalifikacja przywieszennych zakładów pracy prowadzonych jako przedsiębiorstwa państwowe może wynikać m.in. z przepisów ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz.U. z 2021 poz.179), gdyż celem przywieszennych zakładów pracy jest tworzenie warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenie działalności gospodarczej (art. 3 ust. 1), zaś zatrudnianie osób pozbawionych wolności powinno mieć na celu przede wszystkim pozytywne oddziaływanie na ich postawy, a osiągnięcie zysku powinno być podporządkowane resocjalizacji (art. 1 ust. 2). W obecnym stanie prawnym zamówienia udzielane przez przywieszienne zakłady pracy prowadzone jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej podlegają więc zasadniczo ustawie Pzp bez względu na to jakie jest przeznaczenie nabywanych przez nie robót	zamówień przywieszienne zakłady pracy nie będą w stanie stworzyć nowych miejsc pracy z uwagi na specyfikę tych zamówień oraz brak wykwalifikowanej kadry wśród osób pozbawionych wolności do ich realizacji, możliwość udzielania zamówień przywieszennym zakładom pracy na podstawie projektowanego art. 11 ust. 5 pkt 8) ustawy Pzp oraz możliwość korzystania przez przywieszienne zakłady pracy z wyłączenia określonego w projektowanym art. 11 ust. 5 pkt 8a) ww. ustawy, bez wątpienia przyczyni się do zwiększenia obrotów oraz utrzymania płynności finansowej tych podmiotów, co w konsekwencji pozwoli utrzymać istniejące miejsca pracy dla osób pozbawionych wolności bez konieczności redukcji zatrudnienia ze względu na trudną sytuację finansową spowodowaną w szczególności kryzysem gospodarczym związanym z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Minister Sprawiedliwości może tworzyć przywieszienne zakłady pracy w celu
--	--	--	--	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			budowlanych, dostaw lub usług. Dodanie w ustawie Pzp art. 11 ust. 5 pkt 8a, tworzącego nowe podmiotowe wyłączenie obowiązku stosowania przepisów ustawy Pzp przy udzielaniu zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne, nie zostało poparte żadnymi merytorycznymi argumentami, stąd wskazane jest ponowne rozważenie potrzeby wprowadzenia tej zmiany. Mimo, że dyrektywy unijne z zakresu zamówień publicznych nie regulują zasad wydatkowania środków publicznych poniżej progów unijnych, niemniej udzielanie zamówień publicznych poniżej progów unijnych musi być zgodne z zasadami traktatowymi UE. W szczególności powinno być zgodne z zasadą swobodnego przepływu towarów, swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług, a także z zasadami, które się z nich wywodzą, takimi jak: zasada równego traktowania, zasada niedyskryminacji, zasada wzajemnego uznawania, zasada proporcjonalności oraz zasada przejrzystości, o ile zamówienie takie może mieć charakter transgraniczny. W świetle komunikatu wyjaśniającego Komisji Europejskiej dotyczącego zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE nr C 179 z 1.8.2006, str. 2), stosowanie zasad traktatowych oznacza, że do udzielania zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne znajdują zastosowanie następujące reguły: 1) obowiązek uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu (przy zachowaniu wyjątków),	tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej.
--	--	--	--	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			2) uczciwa i bezstronna procedura udzielenia zamówienia, niedyskryminujący opis przedmiotu zamówienia, 3) obowiązek zapewnienia równego dostępu wykonawcom z innych państw członkowskich, wzajemne uznawanie, odpowiednie terminy, przejrzyste i obiektywne podejście, ograniczanie liczby wykonawców jedynie w oparciu o obiektywne kryteria, prowadzenie negocjacji w sposób równy i niedyskryminujący. W przypadku zachowania rozwiązań proponowanych w Projekcie należałoby zatem wprowadzić regulacje, które gwarantowałyby zachowanie powyższych zasad.	
39.	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	art. 26 (art. 94 ust. 1 ustawy Pzp)	Zmiana projektowana we wprowadzeniu do wyliczenia w ust. 1 art. 94 ustawy Pzp polega na wyróżnieniu wśród podmiotów, które mogą ubiegać się o zamówienia zastrzeżone przywieziennych zakładów pracy obok spółdzielni socjalnych a także innych wykonawców, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek mających realizować zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych. Należy zauważyć, iż wbrew temu co wynika z uzasadnienia do Projektu zmiana nie ma wyłącznie charakteru redakcyjnego. Obecne brzmienie ustawy Pzp zakłada możliwość ubiegania się o zamówienie zastrzeżone przez wykonawców, mających status zakładu pracy chronionej, spółdzielnie socjalne oraz innych wykonawców określonych ustawą, gdy tymczasem proponowane brzmienie odnosi taką możliwość do wykonawców mających status	Mając na względzie konieczność realizowania podstawowych zadań ciążących na Służbie Więziennej, a w szczególności prowadzenia oddziaływań penitencjarnych m.in. poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej powinni realizować powierzone im zadania we wszystkich obszarach swojej działalności w taki sposób, aby w jak największym stopniu przyczyniać się do organizowania nowych oraz utrzymywania istniejących miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności. Pomimo faktu, że podczas realizacji niektórych

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			alternatywnie przywieziennego zakładu pracy albo zakładu pracy chronionej, spółdzielni socjalnej oraz innych wykonawców, o których mowa w tym przepisie. Odnosząc się do projektowanej zmiany należy również zauważyć, że przepis art. 94 ust. 1 Pzp dotyczący zamówień zastrzeżonych wdraża art. 20 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 094 z 28.3.2014, s. 65) oraz art. 38 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 094 z 28.3.2014, s. 243). Zgodnie z założeniem ustawodawcy europejskiego powyższe przepisy dyrektyw umożliwiają zamawiającym zastrzeżenie prawa udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wyłącznie dla podmiotów realizujących cel integracyjny. Odnosi się ono wyłącznie do zakładów pracy chronionej oraz (koniunkcja) wykonawców, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych lub osób defaworyzowanych, pod warunkiem że co najmniej 30 % osób zatrudnionych przez te zakłady lub przez tych wykonawców stanowią pracownicy niepełnosprawni lub pracownicy defaworyzowani. Tymczasem proponowana zmiana art. 94 ust. 1 ustawy Pzp przewiduje uzupełnienie katalogu podmiotów, dla których można zastrzec udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia o przywieziennych zakładach pracy,	zamówień przywieziennych zakładów pracy nie będą w stanie stworzyć nowych miejsc pracy z uwagi na specyfikę tych zamówień oraz brak wykwalifikowanej kadry wśród osób pozbawionych wolności do ich realizacji, możliwość udzielania zamówień przywieziennym zakładom pracy na podstawie projektowanego art. 11 ust. 5 pkt 8) ustawy Pzp oraz możliwość korzystania przez przywieziennych zakładów pracy z wyłączenia określonego w projektowanym art. 11 ust. 5 pkt 8a) ww. ustawy, bez wątpienia przyczyni się do zwiększenia obrotów oraz utrzymania płynności finansowej tych podmiotów, co w konsekwencji pozwoli utrzymać istniejące miejsca pracy dla osób pozbawionych wolności bez konieczności redukcji zatrudnienia ze względu na trudną sytuację finansową spowodowaną w szczególności kryzysem gospodarczym związanym z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Minister Sprawiedliwości może tworzyć przywieziennych zakładów pracy w celu
--	--	--	---	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			które ze względu na ustawową możliwość zatrudnienia liczby osób marginalizowanych mniejszej niż 30% ogółu zatrudnionych nie zawsze muszą realizować cel reintegracyjny. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz.U. z 2021 r. poz. 179) osoby pozbawione wolności stanowią co najmniej 20% ogółu zatrudnionych w przywziętnym zakładzie pracy, co oznacza, że nie zawsze wymóg zatrudnienia 30% osób niepełnosprawnych lub osób defaworyzowanych w odniesieniu do tych podmiotów musi być spełniony. Wprowadzenie tej zmiany skutkować będzie tym samym niewłaściwym wdrożeniem obu powyższych dyrektyw. Należy przy tym zauważyć, że proponowana zmiana z perspektywy przywziętnych zakładów pracy spełniających wymóg 30% progu zatrudnienia osób społecznie marginalizowanych jest zbędna z uwagi na to, że przywziętne zakłady pracy spełniające ten warunek jako „inni wykonawcy, których głównym celem działalności lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych” i tak mogą ubiegać się o zamówienia zastrzeżone. W związku z powyższym uzasadnione jest odstąpienie od zmiany we wprowadzeniu do wyliczenia w ust. 1 art. 94 ustawy Pzp.	tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej.
40.	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	art. 26 (art. 94 ust. 2 ustawy Pzp)	Zmiana projektowana jako ust. 2 art. 94 przewidująca, że w przypadku zlecenia udzielenia zamówienia przywziętnemu zakładowi pracy albo zakładowi pracy chronionej, wartość procentowego wskaźnika, o	Mając na względzie konieczność realizowania podstawowych zadań ciążących na Służbie Więziennej, a w szczególności prowadzenia

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			którym mowa w ust. 1, ustala się w odniesieniu do ogólnego zatrudnienia osób społecznie marginalizowanych w tym podmiocie budzi wątpliwości w kontekście ust. 1 art. 94 ustawy Pzp. Trudno jest znaleźć argumenty uzasadniające dlaczego przewidywany sposób ustalania wartości wskaźnika 30% zatrudnienia u wykonawcy osób społecznie marginalizowanych ma odnosić się tylko do przywieziennych zakładów pracy albo zakładów pracy chronionej. Wprowadzenie takiego przepisu może rodzić wątpliwości interpretacyjne odnoszące się do sposobu obliczania tego wskaźnika w odniesieniu do pozostałych kategorii wykonawców objętych zakresem stosowania normy z art. 94 ust. 1 ustawy Pzp. W związku z tym wskazane byłoby alternatywnie: zrezygnowanie przez projektodawcę ze zmiany albo odniesienie tej zmiany do wszystkich kategorii wykonawców, o których mowa w art. 94 ust. 1 Pzp	oddziaływań penitencjarnych m.in. poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej powinni realizować powierzone im zadania we wszystkich obszarach swojej działalności w taki sposób, aby w jak największym stopniu przyczyniać się do organizowania nowych oraz utrzymywania istniejących miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności. Pomimo faktu, że podczas realizacji niektórych zamówień przywiezienne zakłady pracy nie będą w stanie stworzyć nowych miejsc pracy z uwagi na specyfikę tych zamówień oraz brak wykwalifikowanej kadry wśród osób pozbawionych wolności do ich realizacji, możliwość udzielania zamówień przywieziennym zakładom pracy na podstawie projektowanego art. 11 ust. 5 pkt 8) ustawy Pzp oraz możliwość korzystania przez przywiezienne zakłady pracy z wyłączenia określonego w projektowanym art. 11 ust. 5 pkt 8a) ww. ustawy, bez wątpienia przyczyni się do zwiększenia obrotów oraz utrzymania płynności finansowej tych podmiotów, co w konsekwencji
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				pozwoili utrzymać istniejące miejsca pracy dla osób pozbawionych wolności bez konieczności redukcji zatrudnienia ze względu na trudną sytuację finansową spowodowaną w szczególności kryzysem gospodarczym związanym z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Minister Sprawiedliwości może tworzyć przywięzienne zakłady pracy w celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej.
41.	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	art. 26 (art. 94 ust. 3 ustawy Pzp)	Projektowany art. 94 ust. 3 ustawy Pzp dopuszcza możliwość realizacji zamówień udzielanych przywięziennym zakładom pracy albo zakładom pracy chronionej w trybie art. 94 ust. 1 ustawy Pzp przy udziale podwykonawców, którzy nie mają obowiązku zatrudniania osób społecznie marginalizowanych, oraz bez określenia dopuszczalnego zakresu podwykonawstwa. W tym miejscu wymaga podkreślenia, że współczynnik proporcji zatrudnienia odgrywa niezwykle istotną rolę, gdyż służy on realizacji celu zamówień zastrzeżonych, jakim jest ograniczenie kręgu wykonawców do tych, którzy	Mając na względzie konieczność realizowania podstawowych zadań ciążących na Służbie Więziennej, a w szczególności prowadzenia oddziaływań penitencjarnych m.in. poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, kierownicy jednostek organizacyjnych Służby Więziennej powinni realizować powierzone im zadania we wszystkich obszarach swojej działalności w taki sposób, aby

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			zatrudniają określoną liczbę osób społecznie marginalizowanych. Odstępstwo od równego dostępu do zamówień publicznych na rzecz zastrzeżenia udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dla określonych kategorii wykonawców zawarte w art. 94 ust. 1 ustawy Pzp opiera się bowiem na ściśle określonych wymaganiach warunkujących dopuszczenie wykonawców do udziału w postępowaniu, dotyczących profilu działalności oraz struktury zatrudnienia. Podwykonawstwo nie może stanowić drogi do obejścia przepisów ustawy Pzp, w tym w taki sposób, aby dopuścić do realizacji zamówienia podmioty, które nie spełniają wymagań z niej wynikających, w szczególności nie zatrudniają osób społecznie marginalizowanych. Z podobnych względów niedopuszczalne jest zarówno zawiązanie konsorcjum, jak i korzystanie z potencjału podmiotów trzecich w tym celu. Żadna z unijnych dyrektyw nie przewiduje możliwości zwolnienia ze spełniania warunku osiągnięcia 30 % wskaźnika zatrudnionych osób wskazanej kategorii. W związku z tym, projektowana treść art. 94 ust. 3 ustawy Pzp, w której przewiduje się zwolnienie z warunku osiągnięcia 30 % wskaźnika na etapie realizacji zamówienia w odniesieniu do podwykonawcy, budzi poważne wątpliwości. Powierzenie wykonania całości lub znacznej części zadań będących przedmiotem zamówienia przez przywieszenny zakład pracy albo zakład pracy chronionej innemu podmiotowi oznacza w istocie, że cel przepisu, jakim jest aktywizacja zawodowa osób społecznie marginalizowanych, nie może się realizować i skutkuje co do zasady	w jak największym stopniu przyczyniać się do organizowania nowych oraz utrzymywania istniejących miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności. Pomimo faktu, że podczas realizacji niektórych zamówień przywieszne zakłady pracy nie będą w stanie stworzyć nowych miejsc pracy z uwagi na specyfikę tych zamówień oraz brak wykwalifikowanej kadry wśród osób pozbawionych wolności do ich realizacji, możliwość udzielania zamówień przywieszennym zakładom pracy na podstawie projektowanego art. 11 ust. 5 pkt 8) ustawy Pzp oraz możliwość korzystania przez przywieszne zakłady pracy z wyłączenia określonego w projektowanym art. 11 ust. 5 pkt 8a) ww. ustawy, bez wątpienia przyczyni się do zwiększenia obrotów oraz utrzymania płynności finansowej tych podmiotów, co w konsekwencji pozwoli utrzymać istniejące miejsca pracy dla osób pozbawionych wolności bez konieczności redukcji zatrudnienia ze względu na trudną sytuację finansową spowodowaną w szczególności kryzysem gospodarczym związanym z pandemią wirusa SARS-CoV-2.
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			nieprawidłowym wdrożeniem dyrektywy. Ponadto projektowany przepis, faworyzując przywiezione zakłady pracy oraz zakłady pracy chronionej względem pozostałych wykonawców mogących ubiegać się o zamówienia zastrzeżone, może prowadzić do naruszania zasady równego traktowania i uczciwej konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. W związku z powyższym uzasadnione jest rozważenie: odstąpienia od zmiany alternatywnie zmiany brzmienia tego przepisu poprzez wprowadzenie w miejsce wyłączenia stosowania 30% wskaźnika w odniesieniu do podwykonawców ograniczenia możliwości przekazywania wykonania części zamówienia podwykonawcom tylko do tych części, które nie dotyczą głównego przedmiotu zamówienia.	Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Minister Sprawiedliwości może tworzyć przywiezione zakłady pracy w celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej.
42.	RPO	art. 36	Projekt przewiduje zniesienie Rady Polityki Penitencjarnej (art. 36 projektu ustawy). W uzasadnieniu projektodawca wskazał, że dotychczasowe zadania Rady przejmie Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości (SWWS), która jako podmiot autonomiczny gwarantuje kompetentną i bezstronną realizację dotychczasowych zadań Rady, zaś dotychczasowa jej działalność nie wpłynęła na sposób funkcjonowania Służby Więziennej, wymiaru sprawiedliwości oraz na kształtowanie polityki penitencjarnej (str. 8 uzasadnienia projektu). Proponowaną zmianę legislacyjną należy ocenić negatywnie. Rada Polityki Penitencjarnej ma charakter interdyscyplinarny. W jej skład wchodzi bowiem zarówno przedstawiciele nauki i organizacji pozarządowych, ale również przedstawiciele Służby Więziennej i	Uwaga niezasadna: Rada Polityki Penitencjarnej została powołana w 2010 r. w celu wsparcia Ministra Sprawiedliwości w działaniach wynikających z wejścia w życie nowej ustawy pragmatycznej i przeprowadzania głębokiej reformy systemu zarządzania w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej. Przedsięwzięcia związane z usprawnieniem funkcjonowania Służby Więziennej jako formacji w znacznym stopniu odpowiedzialnej za bezpieczeństwo i porządek publiczny wymagały szerszego zaangażowania środowiska naukowego oraz organizacji pozarządowych, których

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

			Ministerstwa Sprawiedliwości . Celem Rady jest m.in. inicjowanie nowych kierunków oddziaływań penitencjarnych, dokonywanie oceny bieżącej polityki penitencjarnej, inicjowanie, prowadzenie i wspieranie badań naukowych dotyczących zadań Służby Więziennej i przedstawiania opinii w sprawach przekazanych przez Ministra Sprawiedliwości związanych z jego kompetencjami określonymi w ustawie o Służbie Więziennej. Skład Rady i jej kompetencje mają więc duży potencjał doradczy oraz analityczny. Sam fakt braku realnego wpływu na kształt polityki penitencjarnej nie może być przesłanką uzasadniania negowania potrzeby funkcjonowania Rady, gdyż to od organów państwa zależy, czy zgłaszane postulaty i opinie zostaną wzięte pod uwagę. Tym bardziej, że w odróżnieniu od Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości w jej skład mogą wchodzić przedstawiciele organizacji pozarządowych, którzy zapewniają udział czynnika społecznego w kształtowaniu polityki penitencjarnej. Nie ma też przeszkód, by działalność Rady Polityki Penitencjarnej i Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości (oraz innych ośrodków uniwersyteckich w Polsce) wzajemnie się uzupełniała, co z pewnością wpłynie pozytywnie zarówno na publiczną debatę w zakresie będącym w zainteresowaniu tych podmiotów, jak i działania Ministerstwa Sprawiedliwości i Służby Więziennej.	celem jest szeroko rozumiana współpraca w wykonywaniu kary pozbawienia wolności. Obecnie, po ponad dziesięcioletnim okresie obowiązywania nowej ustawy kształtującej ustrój, organizację, uprawnienia i zadania Służby Więziennej, przy uwzględnieniu dynamicznego rozwoju bazy naukowej tej formacji, dalsze funkcjonowanie Rady jako zinstytucjonalizowanego i sformalizowanego organu doradczego, przestało być konieczne. Zadania RPP zostaną przekazane Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości, będącej uczelnią służb państwowych działającą na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.), szczególnie zaangażowaną w rozwijanie polskiej penitencjarystyki i kryminologii. Projektowane jednocześnie istotne zwiększenie autonomii Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości stanowi daleko idącą gwarancję dalszego kompetentnego i bezstronnego realizowania przez tę Uczelnię dotychczasowych zadań Rady. Ze względu na swój charakter
--	--	--	--	---

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				Uczelnia będzie też miała znacznie szersze możliwości prowadzenia badań naukowych i analizy bieżących problemów w zakresie polityki penitencjarnej, a także inicjowania i wspierania przedsięwzięć służących poprawie bezpieczeństwa funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych. Jednocześnie należy podkreślić, że projektowana likwidacja Rady Polityki Penitencjarnej nie eliminuje współpracy Ministerstwa Sprawiedliwości z organizacjami pozarządowymi i samorządem terytorialnym, ani też ze środowiskiem naukowym funkcjonującym poza Wyższą Szkołą Wymiaru Sprawiedliwości, w konsultowaniu i kształtowaniu polityki penitencjarnej państwa. Należy bowiem zauważyć, że w dalszym ciągu funkcjonuje Rada Główna do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, będąca instytucją dialogu społecznego i kolegialnym ciałem opiniodawczo-doradczym, działającym przy Ministrze Sprawiedliwości, powoływanym przez Prezesa Rady Ministrów w celu koordynowania
--	--	--	--	--

Opiniowanie - tabela uwag
projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw

				współdziałania organów państwowych i przedstawicieli społeczeństwa w zapobieganiu przestępczości i wykonywaniu orzeczeń oraz w celu świadczenia pomocy w readaptacji społecznej, a także wykonywania kontroli społecznej i dokonywania oceny polityki penitencjarnej.
--	--	--	--	---

Wykaz podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad **projektem ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw** (UD287) w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa – w kolejności wpływu zgłoszeń.

Lp.	Nazwa podmiotu	Data wpływu zgłoszenia
1.	YOLO Katarzyna Wierzbicka	02.01.2022
2.	HACK&PHACK DEFENCE LTD Piotr Marcin Wierzbicki	14.06.2022

**ZGŁOSZENIE
ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH***

ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw z dnia 02.11.2021 r. (numer wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów **UD287**) oraz projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw z dnia 29.10.2021 r. (numer wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów **UD282**)

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko** **YOLO Katarzyna Wierzbicka**

2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania**
ul. Nowogrodzka 31, 00-511 Warszawa

3. Adres do korespondencji i adres e-mail
ul. Nowogrodzka 31, 00-511 Warszawa, biuro@yolo.waw.pl

**B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU
WYMIIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM**

Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1	Katarzyna Wierzbicka	ul. Nowogrodzka 31, 00-511 Warszawa
2		
3		
4		
5		

**C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU
BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY**

Obecne działania legislacyjne w sposób istotny naruszają prawo przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących swoje usługi w jednostkach penitencjarnych, prowadząc tym samym do wyeliminowania przedsiębiorców telekomunikacyjnych z rynku.

Aktualnie w Polsce, zgodnie z danymi za rok 2020, istnieją 174 jednostki penitencjarne, tj. areszty śledcze, zakłady karne, oddziały zewnętrzne i oddziały tymczasowego zakwaterowania skazanych. Zgodnie z obecnymi rozwiązaniami, skazani są uprawnieni do codziennego korzystania z

samoinkasujących aparatów telefonicznych, co trwa nieprzerwanie od wielu lat.

Niezaprzeczalnie usługi korzystania z samoinkasujących aparatów telefonicznych w jednostkach penitencjarnych świadczone są przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, m. in Pika Polska Sp. Z o. o. (KRS: 0000636571) itd.

Zgodnie z opublikowanymi projektami ustaw, tj. projektem ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw z dnia 02.11.2021 r. (numer wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów [UD287](#)) oraz projektem ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw z dnia 29.10.2021 r. (numer wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów **UD282**) oraz ich uzasadnieniami, działalność przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi w jednostkach penitencjarnych nie została w żadnym stopniu uwzględniona. Uzasadnienia w/w projektów wskazują, że istotą nowelizacji jest "realizacja uprawnienia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych do komunikowania się ze swoim obrońcą lub pełnomocnikiem oraz utrzymywania więzi z rodziną i innymi osobami bliskimi, które jest realizowane w znaczącym zakresie poprzez zapewnienie osobom pozbawionym wolności w jednostkach penitencjarnych możliwości nawiązywania połączeń przy pomocy samoinkasujących aparatów telefonicznych." Projekt nie uwzględnia, że takie aparaty oraz usługi świadczone są od wielu lat przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W ślad za projektami ustaw:

Art. 1. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. O Służbie Więziennej (Dz. U. Z 2021 r. poz. 1064 i 1728) wprowadza się następujące zmiany:

2) w art. 4:

1. a) uchyla się ust. 3,
2. b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

4. Służba Więzienna współdziała z przywięziennym zakładem pracy, wskazanym w decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 105b § 4 i art. 217c § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, przy realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych.

5. Dyrektor Generalny Służby Więziennej zawiera z dyrektorem przywięziennego zakładu pracy, o którym mowa w ust. 4, porozumienie, w którym określone zostaną warunki techniczne i wymogi dla systemu służącego realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych, a także czas trwania porozumienia i inne istotne jego elementy.”;

Art. 5. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, 472 i 1236):

2) w art. 105b po § 3 dodaje się § 4-6 w brzmieniu:

§ 4. Realizację uprawnienia, o którym mowa w § 1, można powierzyć przywięziennemu zakładowi pracy, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179), wskazanemu przez Ministra Sprawiedliwości w drodze decyzji, która podlega opublikowaniu w dzienniku urzędowym tego Ministra.

5. Uprawnienie, o którym mowa w § 1, realizowane jest w oparciu o odrębne dla każdego zakładu karnego umowy, podpisane przez dyrektorów tych zakładów z podmiotem, o którym mowa w § 4.

Z kolei **ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności stanowi, że:**

Przywięzienny zakład pracy może być utworzony i prowadzony jako:

- 1) przedsiębiorstwo państwowe;
- 2) spółka akcyjna lub spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której Skarb Państwa lub państwowa osoba prawna ma więcej niż 50% udziałów albo akcji;
- 3) (uchylony)
- 4) instytucja gospodarki budżetowej

Powyższe zmiany prowadzą do znacząco negatywnej ingerencji w sferę swobody działalności gospodarczej oraz konstytucyjnego prawa własności, rażąco naruszając art. 20, 21 oraz 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiany te również prowadzą do całkowitego wyeliminowania z rynku przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy świadczą swoje usługi w jednostkach penitencjarnych, bez jakiegokolwiek odniesienia się do aktualnego stanu faktycznego, czy uwarunkowań prawnych. Nie sposób pominąć, że w/w przedsiębiorcy telekomunikacyjni świadczą swoje usługi m.in. w reżimie ustawy prawo telekomunikacyjne.

Wskazane wyżej projekty ustaw oraz ich uzasadnienia w żaden sposób nie regulują dalszej działalności przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących w/w usługi, dodatkowo nie precyzują kwestii dotyczących własności infrastruktury, czy też stosownych odszkodowań za uniemożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej. **W zasadzie istota tych projektów sprowadza się do całkowitego unicestwienia przedsiębiorców telekomunikacyjnych z rynku, gdyż te podmioty w znacznej mierze opierają swoją działalność na świadczeniu określonego rodzaju usług.** Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że projektowane zmiany będą stanowiły swoistego rodzaju wywłaszczenie bez uwzględnienia interesów przedsiębiorców telekomunikacyjnych, gdyż zarówno w treści ustaw, jak również ich uzasadnieniach - brak jest jakiegokolwiek informacji o dalszych losach tychże przedsiębiorców telekomunikacyjnych, czy infrastruktury stanowiącej ich własność.

Ponadto zamierzam wnosić o wycofanie się z pomysłu zapisów Art. 8 § 4 – 6 KKW oraz Art. 105B § 1 i 1a KKW a także Art. 105c § 1 i 2 KKW gdyż zakłócają one sprawnie i wydajnie działający od lat system kontaktu z rodziną i pełnomocnikami.

W obecnej chwili działając na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 Dz. U. z 2016r poz. 2231. § 24 pkt. 1-3, mówiącego, że:

„§ 24.

1. Skazany może skorzystać z samoinkasującego aparatu telefonicznego jeden raz w ciągu dnia. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może zezwolić skazanemu na przeprowadzenie dodatkowej rozmowy. W porządku wewnętrznym zakładu karnego typu półotwartego lub otwartego można określić większą częstotliwość korzystania przez skazanego z samoinkasującego aparatu telefonicznego. Dziennik Ustaw – 5 – Poz. 2231
2. Realizacja rozmów telefonicznych następuje w kolejności zgłoszeń.
3. Czas korzystania z aparatu telefonicznego, z wyłączeniem rozmów z podmiotami, o których mowa w art. 8 § 3 Kodeksu, jednorazowo nie może przekraczać 5 minut. Porządek wewnętrzny zakładu karnego może przewidywać dłuższy czas korzystania z aparatu telefonicznego” - każdy skazany z

podgrupą zamkniętą (Art 90 KKW) może codziennie w ramach telefonu prywatnego wykonywać połączenie trwające od 5 do 20 minut w zależności od jednostki w której się znajduje. I jak widać po braku skarg w tym temacie każdy jeśli tylko tego potrzebuje korzysta z możliwości rozmowy ze swoimi bliskimi.

Także połączenia do pełnomocników (Art. 8 § 3 KKW) są bez najmniejszego problemu realizowane od lat 90-tych, co daje obecnie pełnię możliwości obrony swoich racji. Tym samym wprowadzenie proponowanych zapisów spowoduje wbrew twierdzeniu Ministerstwa Sprawiedliwości znaczne ograniczenie tego prawa. Do tego trudno wyobrazić sobie, że wszyscy pełnomocnicy będą pełnić swoisty dyżur telefoniczny wyznaczony przez grafik dyrektorów aresztów i zakładów karnych (np. tylko w piątki w godz.12-16) i nie będą w tym czasie uczestniczyć np. w posiedzeniach sądów.

Ponadto ograniczenie kontaktów z Rodzinami spowoduje trwały rozpad więzi m. in. małżeńskich, a przecież to Rodzina jest na sztandarach Zjednoczonej Prawicy.

Dodatkowo Art. 18. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nakazuje ochronę tejże Rodziny.

Artykuł ten mówi, że „małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że propozycja uniemożliwienia realizacji usług telekonferencji dla osób osadzonych spowoduje brak możliwości kontaktu osadzonym małżeństwom i ich rodzinom. Ponadto zakaz świadczenia usług przekierowywania rozmów oraz telekonferencji należy rozpatrywać szerzej – poza tym, że uderza on bezpośrednio m. in. w operatorów telefonii komórkowej, gdyż musieliby oni wyłączyć u wszystkich swoich abonentów możliwość realizacji takich usług to uniemożliwi legalną możliwość realizacji połączeń do instytucji korzystających z rozbudowanych central z systemami IVR takich jak Sądy, Prokuratury i inne Urzędy Państwowe.

W mojej ocenie tak znaczące ograniczenie kontaktu z rodzinami (z kontaktu codziennego do „minimum raz w tygodniu”) jeszcze mocniej zwiększy poziom demoralizacji osób trafiających do jednostek penitencjarnych.

Co więcej w dobie pandemii COVID-19, kiedy ograniczono widzenia z rodziną (często do jednego razu w miesiącu bez możliwości np. przytulenia dzieci) dodatkowe ograniczenie liczby telefonów w miesiącu z 30 do „minimum” 4 można po prostu uznać za formę tortury psychicznej – i to nie tylko samych osadzonych ale i ich rodzin.

Należy pamiętać, że potrzeba korzystania z kontaktu z pełnomocnikiem (8 § 3 KKW) jest różna u osadzonych - więc może dojść do kuriozalnych sytuacji, że oddziały/cele, które będą mogły danego dnia wykonać połączenie do pełnomocnika nie będą tym zainteresowane, więc samoinkasujące aparaty telefoniczne będą „stały” wolne, w momencie gdy inne osoby mające potrzebę rozmowy z pełnomocnikiem będą tej rozmowy pozbawione. Ponadto rozmowa z pełnomocnikiem może dotyczyć jeszcze nierozpoczętej sprawy lub złożenia wniosku o zabezpieczenie dowodu w trybie pilnym – np. dowodu na przekroczenie uprawnień funkcjonariusza Służby Więziennej - gdzie monitoring CCTV jest przechowywany do 7 dni – i tym samym taki dowód przepadnie.

Dodatkowo żądanie uzasadnienia Dyrektorowi jednostki penitencjarnej kontaktu z pełnomocnikiem narusza w sposób bezpośredni między innymi tajemnicę adwokacką oraz zakaz rozpowszechniania informacji z postępowań - za co grozi dodatkowa odpowiedzialność karna (Art. 241 KK).

Zaznaczyć należy, że dotychczas nie było skarg na uniemożliwianie kontaktu z pełnomocnikiem ale po wprowadzeniu ustawy z tymi zapisami pojawiają się ich tysiące – tyle tylko, że będą uznawane za „oczywiście bezzasadne” i pozostawione bez rozpatrzenia i poza oficjalną statystyką.

Jakby powyżej przytoczone argumenty przeciw zmianom były niewystarczające to należy dodać, że wprowadzenie wyżej wymienionych zapisów spowoduje straty w sektorze MŚP (dla firm specjalizujących się w realizacji rozmów osób osadzonych z ich bliskimi). Straty te mogą sięgnąć w skrajnym wypadku ponad 85% rocznego dochodu. Piszemy tu o sytuacji gdy doprowadzone zostanie do stanu, gdy osadzony będzie mógł realizować jedno połączenie w tygodniu. Tym samym dojdzie do likwidacji mniejszych firm, utraty miejsc pracy oraz pogorszenia statusu materialnego wielu rodzin pracowników tych firm. Opierając się na raporcie o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2020 roku (rozdział 2.2.2 Przychody, str. 48) przychody tych operatorów wynosiły 6,3 % z ogólnej kwoty 0,3 miliarda złotych netto pochodzącej z realizacji połączeń w sieciach VoIP, czyli doprowadzi to w skrajnym przypadku do utraty przez Skarb Państwa dochodu z podatków, w tym z VAT w kwocie 4 347 000 zł.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1	Oświadczenie o wpisie do rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingsową
2	Oświadczenie wskazujące podmioty, na rzecz których wykonywana jest zawodowa działalność lobbingsowa
3	Pismo w sprawie - Pika Polska Sp. Z o. o.
4	Apel Rodzin osób osadzonych
5	Pismo w sprawie – KIGEIT
6	Pismo w sprawie - KIGC
7	Pismo w sprawie - KIKE
8	Artykuł z Dziennika Gazety Prawnej z dnia 23.11.2021.

E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego dnia

(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE

Imię i nazwisko	Data	Podpis
Katarzyna Wierzbicka	02.01.2022.	 YOLO Katarzyna Wierzbicka ul. Nowogrodzka 31 00-511 Warszawa NIP: 526 21 99 672, REGON: 380875250

G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (podpis)		

* Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa, treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw (Dz. U. Nr 181, poz.1080), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.

2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.

3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.

4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

Warszawa, 29.12.2021.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zawodową działalność lobbingową, wykonuję na rzecz następujących podmiotów:

Pika Polska Sp. Z o. o. (KRS: 0000636571)

Hack&Phack Defence LTD (NIP: 8522285856)

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

YOUNG INVESTMENT SERVICES
21, NEWBURGH AVE
30-551 VICTORIE
WY, 550 31 22 021, 220001, 220002

Dokument
podpisany przez
Katarzyna
Wierzbicka
Data: 2022.01.02
12:10:53 CET

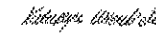
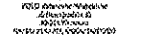
(podpis Wnioskodawcy)

Warszawa, 29.12.2021.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że podmiot, który reprezentuję – YOLO Katarzyna Wierzbicka – wpisany jest do rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową (prowadzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) pod numerem 00530.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Dokument
podpisany przez
Katarzyna
Wierzbicka
Data: 2022.01.02
12:12:43 CET

.....
(podpis Wnioskodawcy)

Warszawa, dn 18.11.2021.

Szanowni Państwo,

W nawiązaniu do projektu zmian w Ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2021r. poz. 1064 i 1728), który wpłynął do Państwa z prośbą o opiniowanie chcielibyśmy przedstawić stanowisko naszej Spółki w przedmiotowej sprawie i prosić Państwa o jego uwzględnienie w opinii projektu.

Jesteśmy jednym z Operatorów Telekomunikacyjnych świadczącym usługi dla osób osadzonych w Zakładach Karnych i Aresztach Śledczych i proponowana zmiana dotknie nas bezpośrednio.

Propozycja dodania zapisu par. 4 ust. 4 i 5 do Ustawy o Służbie Więziennej oraz art. 105 b par. 4 -6 i art. 217 c par. 5 – 7 do Ustawy Kodeks Karny Wykonawczy, które to tworzą z Przywzięnnego Zakładu Pracy - Operatora Telekomunikacyjnego oraz dają mu jako jedynemu – bez żadnego przetargu – ustawowe prawo obsługi połączeń osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych spowoduje wykluczenie wielu firm, w tym naszej z tego rynku.

Nowelizacja ta de facto zlikwiduje naszą i inne firmy zapewniające aktualnie osobom osadzonym kontakt telefoniczny ze światem zewnętrznym – gdzie w 2020 roku według raportu UKE wypracowaliśmy 6,3 % dochodu netto z 0,3 mld zł. zarobionych ze świadczenia usług VoIP w Polsce.

Propozycja zmian w Ustawie o Służbie Więziennej to nic innego jak nacjonalizacja rynku telekomunikacyjnego, wprowadzająca ręczne sterowanie rynkiem oraz powodująca likwidację naszych firm – **pozostawiając nas z długami pochodzącymi choćby z tytułu zwrotu niewykorzystanych środków finansowych naszym abonentom** przez co dojdzie do wielu zwolnień, a tym samym wielu dramatów Rodzin naszych Pracowników oraz Współpracowników.

Wprowadzenie jednego Operatora Telekomunikacyjnego – w rzeczywistości rządowego, będącego ponadto pod nadzorem Ministra Sprawiedliwości – spowoduje też brak możliwości kształtowania konkurencji na rynku usług dla osób osadzonych, co zapewne doprowadzi do niekontrolowanego wzrostu opłat za połączenia dla tych osób, ostatecznie obciążając budżety ich Rodzin.

Do tej pory obowiązywały w Aresztach Śledczych i Zakładach Karnych w tej kwestii przetargi lub konkursy ofert, a Operatorzy Telekomunikacyjni zarejestrowani w Rejestrze Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych mieli – mając na uwadze ustawowo przyznane prawo swobody działalności gospodarczej – gwarancję braku interwencji Państwa polegającej na ręcznym sterowaniu rynkiem, tym samym inwestowali i rozwijali swoje biznesy – powyższa zmiana oznacza dla tych firm (w tym naszej) w większości przypadków po prostu likwidację.

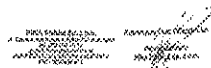
Służba Więzienna już **wielokrotnie próbowała wprowadzić jednego Operatora samoinkasujących aparatów telefonicznych do jednostek penitencjarnych**, ale między innymi interwencja Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – zalecająca objęcie tych planów osłoną

antykorupcyjną Centralnego Biura Śledczego – spowodowała wycofanie się z tego pomysłu przez Centralny Zarząd Służby Więziennej.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że złożona równolegle z tym projektem propozycja zmian Kodeksu Karnego Wykonawczego poprzez dodanie art. 105 c par. 1, 2 prowadzi do uniemożliwienia realizacji usług telekonferencji dla osób osadzonych co spowoduje brak możliwości kontaktu osadzonym małżeństwom i ich rodzinom. Ponadto zakaz świadczenia usług przekierowywania rozmów oraz telekonferencji należy rozpatrywać szerzej – poza tym, że uderza on bezpośrednio m. in. w operatorów telefonii komórkowej, gdyż musieliby oni wyłączyć u wszystkich swoich abonentów możliwość realizacji takich usług to uniemożliwi legalną możliwość realizacji połączeń do instytucji korzystających z rozbudowanych central z systemami IVR takich jak Sądy, Prokuratury i inne Urzędy Państwowe.

Ponieważ w założeniu Ministerstwa znajdującym się w Ocenie Skutków Regulacji, cyt. „Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. Poz. 162)” – INFORMUJEMY PAŃSTWA, ŻE TAKOWY WPŁYW ISTNIEJE I SPOWODUJE DLA CAŁOŚCI RYNKU WIELOMILIONOWE STRATY WYNIKAJĄCE MIĘDZY INNYMI Z WYMIENIONEGO POWYŻEJ NAKAZU ZWROTU NIEWYKORZYSTANYCH ŚRODKÓW FINANSOWYCH ABONENTOM USŁUG ORAZ SPOWODUJE ZAMKNIĘCIE FIRM, KTÓRE SPECJALIZUJĄ SIĘ W ŚWIADCZENIU USŁUG TELEFONICZNYCH DLA OSÓB OSADZONYCH, CO DODATKOWO BĘDZIE NIOSŁO ZA SOBĄ POWSTANIE DŁUGÓW WYNIKAJĄCYCH Z LEASINGÓW, KREDYTÓW ORAZ INNYCH ZOBOWIĄZAŃ, KTÓRE WIERZĄC W STABILNOŚĆ LEGISLACYJNĄ W NASZYM KRAJU WZIĘŁY NA SIEBIE TE FIRMY.

Dlatego mając na względzie wynikającą z Kodeksu Spółek Handlowych odpowiedzialność za prowadzone przez nas firmy oraz fakt, że proponowane zmiany doprowadzą do monopolizacji rynku, co za tym idzie odebrania prawa wyboru najlepszej oferty usług telekomunikacyjnych osobom osadzonym, które w końcu nie są pozbawione praw obywatelskich liczymy na Państwa pomoc i zaangażowanie oraz mamy nadzieję, że przekazane przez Państwa do Ministerstwa uwagi spotkają się ze zrozumieniem, właściwą oceną i przyczynią się w efekcie do wycofania niekorzystnych, wręcz nieakceptowalnych propozycji zmian w prawie.

Dokument
podpisany przez
Katarzyna
Wierzbicka
Data: 2021.11.19
16:48:10 CET

Z Poważaniem,
Katarzyna Wierzbicka
Prezes Zarządu
Pika Polska Sp. z o. o.

APEL o powstrzymanie niekorzystnych zmian w Kodeksie Karnym Wykonawczym

Szanowni Państwo,

Jako osoby, których zmiany w Kodeksie Karnym Wykonawczym dotkną bezpośrednio, osoby, które już i tak nie mają łatwego kontaktu z bliskimi osadzonymi w Zakładach Karnych i Aresztach Śledczych i które ten kontakt budują głównie poprzez rozmowy telefoniczne jesteśmy bardzo zaniepokojeni planami drastycznego ograniczenia naszym bliskim kontaktu telefonicznego z nami i światem zewnętrznym. Pragniemy aby pochylił się Państwo, jako mogący wpłynąć na kształt proponowanych zmian, nad sytuacją, w jakiej znajdziemy się niebawem, jeśli wejdą one w życie. Bardzo prosimy o rozważenie i zgłębienie niżej wymienionych, poważnych naszym zdaniem wątpliwości, jakie niesie za sobą przedstawiony przez Ministerstwo Sprawiedliwości projekt. Poniżej przedstawiamy jak wygląda sytuacja w realiach i praktyce, a jak bardzo na niekorzyść dla nas jako rodzin i naszych bliskich przebywających w miejscach odosobnienia zadziałają proponowane zmiany. Z całą pewnością pociągną one dramaty wielu ludzi, dlatego staramy się zainteresować Państwa tą niezwykle krzywdzącą propozycją zmian. Podkreślamy z całą stanowczością – zmian na gorsze. Żywimy głęboką nadzieję, że jako ludzie prawi i ceniący sobie wartości gwarantowane obywatelom poprzez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej nie pozostaną Państwo obojętni na nasz Apel i zechcą nam pomóc nie dopuszczając tych niezwykle niekorzystnych zapisów w Kodeksie Karnym Wykonawczym.

W obecnej chwili działając na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2016 Dz. U. z 2016r poz. 2231. § 24 pkt. 1-3, mówiącego, że:

„§ 24.

1. Skazany może skorzystać z samoinkasującego aparatu telefonicznego jeden raz w ciągu dnia. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może zezwolić skazanemu na przeprowadzenie dodatkowej rozmowy. W porządku wewnętrznym zakładu karnego typu półotwartego lub otwartego można określić większą częstotliwość korzystania przez skazanego z samoinkasującego aparatu telefonicznego. Dziennik Ustaw – 5 – Poz. 2231

2. Realizacja rozmów telefonicznych następuje w kolejności zgłoszeń.

3. Czas korzystania z aparatu telefonicznego, z wyłączeniem rozmów z podmiotami, o których mowa w art. 8 § 3 Kodeksu, jednorazowo nie może przekraczać 5 minut. Porządek wewnętrzny zakładu karnego może przewidywać dłuższy czas korzystania z aparatu telefonicznego” - każdy skazany z podgrupą zamkniętą (Art 90 KKW) może codziennie w ramach telefonu prywatnego wykonywać połączenie trwające od 5 do 20 minut w zależności od jednostki w której się znajduje. I jak widać po braku skarg w tym temacie każdy jeśli tylko tego potrzebuje korzysta z możliwości rozmowy ze swoimi bliskimi.

Także połączenia do pełnomocników (Art. 8 § 3 KKW) są bez najmniejszego problemu realizowane od lat 90-tych, co daje obecnie pełnię możliwości obrony swoich racji. Tym samym wprowadzenie proponowanych zapisów spowoduje wbrew twierdzeniu Ministerstwa Sprawiedliwości znaczne ograniczenie tego prawa. Do tego trudno wyobrazić sobie, że wszyscy pełnomocnicy będą pełnić swoisty dyżur telefoniczny wyznaczony przez grafik dyrektorów aresztów i zakładów karnych (np. tylko w piątki w godz.12-16) i nie będą w tym czasie uczestniczyć np. w posiedzeniach sądów.

Ponadto ograniczenie kontaktów z Rodzinami spowoduje trwały rozpad więzi m. in małżeńskich, a przecież to Rodzina jest na sztandarach Zjednoczonej Prawicy.

Dodatkowo Art. 18. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nakazuje ochronę tejże Rodziny.

Artykuł ten mówi, że „małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że propozycja uniemożliwienia realizacji usług telekonferencji dla osób osadzonych spowoduje brak możliwości kontaktu osadzonym małżeństwom i ich rodzinom. Ponadto zakaz świadczenia usług przekierowywania rozmów oraz

telekonferencji należy rozpatrywać szerzej – poza tym, że uderza on bezpośrednio m. in. w operatorów telefonii komórkowej, gdyż musieliby oni wyłączyć u wszystkich swoich abonentów możliwość realizacji takich usług to uniemożliwi legalną możliwość realizacji połączeń do instytucji korzystających z rozbudowanych central z systemami IVR takich jak Sądy, Prokuratury i inne Urzędy Państwowe.

Twierdzimy, że tak znaczące ograniczenie kontaktu z rodzinami (z kontaktu codziennego do „minimum raz w tygodniu”) jeszcze mocniej zwiększy poziom demoralizacji osób trafiających do jednostek penitencjarnych.

Dlatego apelujemy o wycofanie się z pomysłu zapisów Art. 8 § 4 - 6 oraz Art. 105B § 1 i 1a a także Art. 105c § 1 i 2 gdyż zakłócają one sprawnie i wydajnie działający od lat system kontaktu z rodziną i pełnomocnikami.

Wartym podkreślenia jest także fakt, że propozycja omawianej zmiany **oparta jest na zaniżonej w niektórych przypadkach nawet dziesięciokrotnie liczbie samoinkasujących aparatów telefonicznych w jednostkach penitencjarnych** (za przykład niedoboru samoinkasujących aparatów telefonicznych w jednostkach penitencjarnych zostały podane - Areszt Śledczy w Łodzi, gdzie nie ma jak podaje Ministerstwo Sprawiedliwości 12 aparatów samoinkasujących, a jest ich aż 64 oraz Areszt Śledczy Warszawa – Białołęka, gdzie aparatów jest ok. 80 - ciu, a nie 32). Wynika to z prostego faktu, że liczba zainstalowanych budek telefonicznych na oddziałach mieszkalnych to od 2 do 6, a operatorzy telekomunikacyjni bez najmniejszego problemu są gotowi instalować kolejne (według zgłoszonych potrzeb przez Służbę Więzienną).

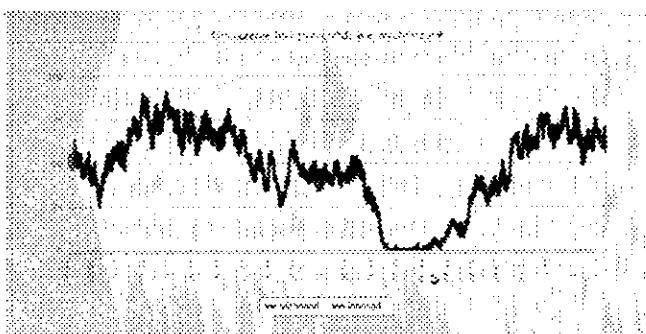
Co więcej w dobie pandemii COVID-19, kiedy ograniczono widzenia z rodziną (często do jednego razu w miesiącu bez możliwości np. przytulenia dzieci) dodatkowe ograniczenie liczby telefonów w miesiącu z 30 do „minimum 4” można po prostu uznać za formę tortury psychicznej – i to nie tylko samych osadzonych ale i ich rodzin.

Przypomnijmy:

a) obecnie osoby z podgrupą zamkniętą (art 90 kkw) codziennie mogą rozmawiać od 5 do 20 minut zależnie od jednostki w której są osadzone.

b) osoby z podgrupami półotwartą i otwartą (Art.91 oraz Art.92 kkw) mają codzienny najczęściej w żaden sposób nielimitowany dostęp do telefonu.

Pokazuje to otrzymany od jednego z operatorów dobowy wykaz średniego użycia samoinkasujących aparatów telefonicznych w jednostkach penitencjarnych na terenie całego kraju bez podziału osadzonych na podgrupy kwalifikacyjne.

Należy pamiętać, że potrzeba korzystania z kontaktu z pełnomocnikiem (8 § 3 KKW) jest różna u osadzonych - więc może dojść do kuriozalnych sytuacji, że oddziały/cele, które będą mogły danego dnia wykonać połączenie do pełnomocnika nie będą tym zainteresowane, więc samoinkasujące aparaty telefoniczne będą „stały” wolne, w momencie gdy inne osoby mające potrzebę rozmowy z pełnomocnikiem będą tej rozmowy pozbawione. Ponadto rozmowa z pełnomocnikiem może

dotyczyć jeszcze nierozpoczętej sprawy lub złożenia wniosku o zabezpieczenie dowodu w trybie pilnym – np. dowodu na przekroczenie uprawnień funkcjonariusza Służby Więziennej - gdzie monitoring CCTV jest przechowywany do 7 dni – i tym samym taki dowód przepadnie.

Dodatkowo żądanie uzasadnienia Dyrektorowi jednostki penitencjarnej kontaktu z pełnomocnikiem narusza w sposób bezpośredni między innymi tajemnicę adwokacką oraz zakaz rozpowszechniania informacji z postępowań - za co grozi dodatkowa odpowiedzialność karna (Art. 241 KK).

Zaznaczyć należy, że dotychczas nie było skarg na uniemożliwianie kontaktu z pełnomocnikiem ale po wprowadzeniu ustawy z tymi zapisami pojawią się ich tysiące – tyle tylko, że będą uznawane za „oczywiście bezzasadne” i pozostawione bez rozpatrzenia i poza oficjalną statystyką.

Jakby powyżej przytoczone argumenty przeciw zmianom były niewystarczające to należy dodać, że wprowadzenie wyżej wymienionych zapisów spowoduje straty w sektorze MŚP (dla firm specjalizujących się w realizacji rozmów osób osadzonych z ich bliskimi). Straty te mogą sięgnąć w skrajnym wypadku ponad 85% rocznego dochodu. Piszemy tu o sytuacji gdy doprowadzone zostanie do stanu, gdy osadzony będzie mógł realizować jedno połączenie w tygodniu. Tym samym dojdzie do likwidacji mniejszych firm, utraty miejsc pracy oraz pogorszenia statusu materialnego wielu rodzin pracowników tych firm. Opierając się na raporcie o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2020 roku (rozdział 2.2.2 Przychody, str. 48) przychody tych operatorów wynosiły 6,3 % z ogólnej kwoty 0,3 miliarda złotych netto pochodzącej z realizacji połączeń w sieciach VoIP, czyli doprowadzi to w skrajnym przypadku do utraty przez Skarb Państwa dochodu z podatków, w tym z VAT w kwocie 4 347 000 zł.

Podsumowując:

- osobom osadzonym z codziennego telefonu do rodziny oraz pełnomocników zrobiony zostanie 1 – 2 telefony w tygodniu (to pokazuje praktyka np. spacerów, gdzie określenie „minimum jedna godzina dziennie” oznacza, że jest to maksymalnie jedna godzina w praktyce)
- nastąpi ograniczenie prawa do obrony swoich racji przez osoby osadzone
- osadzonym rodzinom zostanie odebrana możliwość kontaktu telefonicznego
- zmiany uderzą finansowo w operatorów świadczących usługi dla osób osadzonych i tym samym zmniejszą przychody Skarbu Państwa z tytułu odprowadzanych przez te podmioty podatków

Dlatego zwracamy się do Państwa jak na wstępie żywiąc nadzieję, że nie zostaną wprowadzone wyżej wymienione zmiany, które uderzą w nas i naszych bliskich.

Rodziny osób osadzonych

EKIG/07/IV/2021

Warszawa, dnia 24 XI 2021

Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

dotyczy: projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw
(UD287)

Szanowny Panie Ministrze,

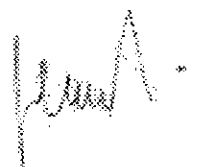
Ministerstwo Sprawiedliwości opublikowało 4 listopada br. projekt zmian w ustawie o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw, a także zainicjowało publiczne konsultacje. Niestety planowane zmiany w art. 105b § 4-6 i art. 217 c Kodeksu karnego wykonawczego naruszają zasadę wolności prowadzenia działalności gospodarczej, niedyskryminacji i uczciwej konkurencji przedsiębiorstw, poprzez uniemożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zapewniającym obecnie telekomunikację w zakładach dla osadzonych. Projektowane zmiany są ujęte w akcie, który swoim zakresem przedmiotowym nie powinien regulować działalności telekomunikacyjnej, podlegającej reżimowi prawa telekomunikacyjnego. Nie sposób pominąć faktu, że w

jednostkach penitencjarnych działają obecnie podmioty, które wykonują działalność gospodarczą – telekomunikacyjną - polegającą na świadczeniu usług telekomunikacyjnych osadzonym, wpisane w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych. .

Przyjęcie Projektu w aktualnym brzmieniu oznacza:

1. **Naruszenie zasady swobody prowadzenia działalności gospodarczej, ochrony trwałości prowadzenia działalności gospodarczej i uczciwej konkurencji, istotne i rażące naruszenie praw przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących swoje usługi w jednostkach penitencjarnych, poprzez nieuwzględnienie faktu prowadzenia przez nich działalności.**

Jeśli nowe przepisy zostaną przyjęte, rynek komercyjny będzie podlegał państwowej ingerencji, która całkowicie wyeliminuje przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy obecnie świadczą swoje usługi w jednostkach penitencjarnych. Ograniczenie tych usług, poprzez umożliwienie ich świadczenia wyłącznie przez podmioty kontrolowane przez Ministra Sprawiedliwości, spowoduje całkowite wyeliminowanie zarówno tych przedsiębiorców, jak również spowoduje zanik branży na rynku właściwym, w zakresie przewidującym powierzenie realizacji świadczenia usług telefonicznych jednostkom podległym i nadzorowanym przez Ministra Sprawiedliwości. Warto jest jednocześnie wskazać, że przedmiotowy projekt ustawy nie zawiera w swojej treści żadnych przepisów przejściowych i dostosowujących regulujących sytuację obecnie istniejących przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących swoje usługi w jednostkach penitencjarnych. Projekt swoją treścią całkowicie pomija te podmioty w taki sposób, jakby obecnie osoby osadzone nie miały zagwarantowanego uprawnienia do komunikowania się ze swoim obrońcą, pełnomocnikiem oraz utrzymywania więzi z rodziną i innymi osobami bliskimi, co jest w istocie działaniem wprowadzającym w błąd i jednocześnie sprzecznym z aktualnym stanem faktycznym. Projektowane zmiany rażąco naruszają swobodę prowadzenia działalności gospodarczej, która jest zagwarantowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. Projekt oraz jego uzasadnienie w obecnym brzmieniu dodatkowo narusza ochronę trwałości prowadzenia działalności gospodarczej i ochronę inwestycji, których koszty zostały poniesione bezpośrednio przez przedsiębiorców. Z istoty prowadzenia działalności gospodarczej wynika konieczność poniesienia kosztów, aby móc świadczyć usługi. Wskazane koszty obejmują m.in. instalację infrastruktury umożliwiającej wykonywanie połączeń przez osadzonych, wraz z niezbędnym sprzętem, poniesione na przestrzeni

kilkunastu lat. Krytycznie należy ocenić kwestię dotyczące braku przepisów przejściowych. Taka sytuacja jest niedopuszczalna z punktu widzenia zasad techniki legislacyjnej, a przede wszystkim z punktu widzenia ochrony praw przedsiębiorców, którzy z dnia na dzień będą zobligowani do zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, bez możliwości przygotowania się do wejścia przepisów w życie, jak również brakiem możliwości zagospodarowania i dostosowania przedsiębiorstwa do nowej sytuacji rynkowej. Takie działania niezaprzeczalnie pozbawią źródła zarobków podmioty funkcjonujące do tej pory na rynku. Podkreślić należy, że funkcjonowanie podmiotów gospodarczych na rynku usług telekomunikacyjnych dla osadzonych ma swoją wieloletnią historię sięgającą przynajmniej czasów wprowadzenia do kodeksu karnego wykonawczego przepisu art. 105 b (tj. roku 2003r.) A zatem przez prawie 20 lat przedsiębiorcy telekomunikacyjni dokonywali stałe nakładów, ponoszą koszty utrzymania infrastruktury i generują dochody.

2. Wyraźna dyskryminacja i nieuzasadnione twierdzenia w zakresie braku możliwości zapewnienia osobom osadzonym kontaktów telefonicznych.

Obecne brzmienie projektowanych przepisów, jak również uzasadnienie projektu niesie ze sobą sprzeczne ze stanem faktycznym tezy. Z treści uzasadnienia można wyczytać, że projekt ustawy ma na celu „zapewnienie realizacji kodeksowego prawa osób pozbawionych wolności do prowadzenia rozmów telefonicznych, przy założeniu, że rozmowy te odbywać się będą w jednakowy sposób i na takich samych zasadach we wszystkich jednostkach penitencjarnych”, nie uwzględniając tym samym, że obecnie na rynku występują podmioty, które gwarantują wyżej wskazane usługi, bez jakiegokolwiek ingerencji w realizację kodeksowego prawa osób pozbawionych wolności do prowadzenia rozmów telefonicznych. Uzasadnienie całkowicie pomija ten fakt. Również chybiające są zagadnienia związane z rzekomym zagwarantowaniem bezpieczeństwa ochrony danych osobowych, biorąc pod uwagę, że świadczenie usług w jednostkach penitencjarnych jest prowadzone obecnie przez wysoce wyspecjalizowane podmioty, które ze wszech miar gwarantują oraz zobowiązane są do przestrzegania w istocie rygorystycznych przepisów z zakresu ochrony danych osobowych. Ponadto w naturalnym związku z prowadzeniem działalności gospodarczej pozostaje zatrudnianie pracowników, czy korzystanie z usług innych firm polskich. W zakres takich usług możemy zaliczyć współpracę wielu przedsiębiorców m.in. z podmiotami świadczącymi usługi w zakresie kompleksowej obsługi oprogramowania niezbędnego do należytego wykonywania tego rodzaju działalności. Projektowane zmiany zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio negatywnie wpłyną na sytuację

gospodarczą podmiotów w kraju, które dodatkowo zmagają się ze skutkami pandemii wirusa SARS-CoV-2, która trwa niemalże nieprzerwanie od 2 lat, wpłynie na zwiększenie stopy osób bezrobotnych, jak również obciąży skarb państwa.

3. Brak technicznych kryteriów oceny, kwestia infrastruktury, kwalifikacje osób zaangażowanych w projekt.

Projekt nie uwzględnia dodatkowo kwestii dotyczącej warunków demontażu infrastruktury telekomunikacyjnej znajdującej się obecnie w zakładach penitencjarnych, która pozostaje własnością przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Rzeczy te obejmują m.in. samoinkasujące aparaty telefoniczne, infrastrukturę techniczną, na którą składają się m.in. kable telekomunikacyjne doprowadzone do jednostek penitencjarnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz pozostające w ich władaniu. Proponowane zmiany nie uwzględniają, że proces obejmujący umiejscowienie tych urządzeń na terenie jednostek penitencjarnych, jak również ich utrzymanie, bieżąca konserwacja oraz usuwanie awarii wymagały i wymagają środków pieniężnych, nadto odpowiedniej i wykwalifikowanej kadry, która jest zatrudniona u przedsiębiorców. Ważna z punktu widzenia projektowanych zmian jest okoliczność dotycząca kadry, która ma odpowiadać za realizację usług telefonicznych w jednostkach penitencjarnych, na gruncie projektowanych zmian. Z istoty rynku telekomunikacyjnego wynika, że jest to obszar wysoce specjalistyczny. W sytuacji, gdy nadzór nad świadczeniem usług powierzony zostanie m.in. przywieziennym zakładom pracy, nieposiadającym żadnego doświadczenia w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej, wówczas istotna jest odpowiedź na pytanie, czy jednostki te będą posiadały odpowiednią kadrę, która sprosta wymaganiom tego rynku, skoro na skutek wejścia w życie projektowanych zmian przedsiębiorcy, którzy istnieją na rynku od wielu lat przestaną świadczyć swoje usługi.

4. Status podmiotów świadczących usługi telekomunikacyjne oraz wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za ich regulację.

Świadczone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych usługi należą do dostępnych usług telekomunikacyjnych. Wskazane usługi są regulowane m.in. w ustawie prawo telekomunikacyjne, co więcej – organem regulacyjnym w tym zakresie jest Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Zgodnie z treścią art. 10 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo Telekomunikacyjne w zw. z art. 43 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo

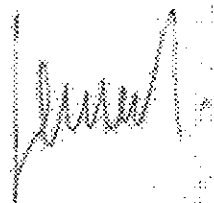
przedsiębiorców – działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Kwestia, która powoduje uzasadnione obawy jest okoliczność dotycząca uregulowania działalności podmiotów, które będą odpowiadać za świadczenie usług w jednostkach penitencjarnych. Projekt oraz jego uzasadnienie w swojej treści nie odnoszą się w żadnym stopniu do kontroli regulacyjnej podmiotów, które mają odpowiadać za świadczenie usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych.

5. Tryb prac legislacyjnych.

Niezrozumiały jest brak zwrócenia się o zajęcie stanowiska przez Izby branżowe zrzeszające przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Mimo faktu, iż wnioskodawcą projektu jest Minister Sprawiedliwości, projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw w sposób bezpośredni wpływa na działalność przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Projekt nie uwzględnia, że działania legislacyjne uniemożliwiające dalsze prowadzenie działalności gospodarczej stanowią **swoistego rodzaju wyłączenie**. Na próżno doszukiwać się również w dokumentach kwestii ewentualnej rekompensaty za eliminację z rynku istniejących na nim podmiotów, stosownego odszkodowania, czy uwzględnienia okoliczności związanych choćby z utraconymi przychodami

W związku z powyższymi uwagami, niniejszym wskazujemy, że:

1. Należy przeprowadzić pełną analizę skutków płynących z projektu nowelizacji ustawy oraz konsultacji publicznych.
2. Konieczna jest szersza debata na temat projektu z udziałem organizacji reprezentujących przedsiębiorców telekomunikacyjnych.
3. Należy zmienić przepisy eliminujące przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi w jednostkach penitencjarnych w taki sposób, aby umożliwić tym podmiotom dalsze prowadzenie działalności gospodarczej, uwzględnić kwestie, że obecnie w jednostkach penitencjarnych usługi telekomunikacyjne są świadczone, jak również uwzględnić potencjalne straty finansowe przedsiębiorców telekomunikacyjnych, na skutek możliwych zmian w wyniku przyjęcia projektowanej ustawy w obecnym brzmieniu.

4. Przepisy powinny uwzględniać kwestię demontażu infrastruktury, stanowiącej własność przedsiębiorców telekomunikacyjnych, która obecnie znajduje się oraz jest aktywnie wykorzystywana przez osadzonych w jednostkach penitencjarnych oraz przez personel jednostek, dzięki czemu może on sprawować kontrolę nad sposobem korzystania z prawa do rozmowy przez osadzonych.
5. Przepisy projektowane nie uwzględniają kwestii odszkodowawczych za *de facto* wywłaszczenie przedsiębiorców, zgodnie z obecną treścią projektu.
6. Przepisy nie uwzględniają przynajmniej okresu przejściowego, w którym podmioty istniejące obecnie na rynku będą mogły nadal prowadzić działalność gospodarczą.
7. Przepisy powinny przewidzieć tryb wypłaty odszkodowania przez Skarb Państwa za dokonane *de facto* wywłaszczenie.

Należy podkreślić, że niedopuszczalne jest przyjęcie projektowanych zmian w obecnym brzmieniu gdyż prowadzą one do wywłaszczenia istniejących podmiotów gospodarczych świadczących usługi telekomunikacyjne, co prowadzi do naruszenia podstawowych praw tych przedsiębiorców.

z poważaniem

Jacek Czech

Prezes Zarządu

Do wiadomości:

- 1) Minister właściwy do spraw informatyzacji,
- 2) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
- 3) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw,
- 4) Krajowa Izba Gospodarki Elektronicznej i Telekomunikacji,
- 5) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
- 6) Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej,
- 7) Rządowe Centrum Legislacji
- 8) Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

Warszawa, dn. 24.11.2021 r.

KIGEiT/2173/11/2021

Sz. P. Michał Woś
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Stanowisko Ministra

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji (zwana dalej „KIGEiT”) z niepokojem odnotowała projekt zmian w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy oraz w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw z dnia 02.11.2021 r. – numer wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD287 oraz projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw z dnia 29.10.2021 r. – numer wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD282) (zwanych dalej „Projektami”).

(1.) Niestety zmiany faktycznie mogą prowadzić do nacjonalizacji kolejnej dziedziny, która objęta jest obecnie działalnością telekomunikacyjną.

(2.) Zwracamy przy tym uwagę, że obecnie rynek świadczenia usług w zakładach penitencjarnych jest rynkiem konkurencyjnym [zarówno w aspekcie infrastrukturalnym (przywiezione aparaty samoinkasujące), jak i usługowym (rynek kart prepaid)].

(3.) Faktyczna monopolizacja (zakładając, że podmioty obecnie zapewniające usługi nie będą mogły ich świadczyć) nie jest dobrym kierunkiem. Stanowczo się temu sprzeciwiamy.

(4.) Pragniemy podkreślić, że Projekty nie zawierają Oceny Skutków Regulacji. Chodzi tu o skutki w postaci podania danych co do wielkości niezbędnych wydatków budżetowych związanych z wybudowaniem telefonii dla Osadzonych oraz wpływu na funkcjonujących na tym rynku przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

(5.) Co do pierwszego aspektu zwracamy uwagę, że obecnie usługi są świadczone (z punktu widzenia Państwa polskiego) bezkosztowo (nie są z tym związane jakiekolwiek koszty i wydatki budżetowe).

I w tym kontekście należy wyliczyć, ile będzie kosztowało Podatników świadczenie usług dla Osadzonych.

(6.) Co do drugiego aspektu należy wskazać, że szereg podmiotów poniosło znaczące wydatki inwestycyjne niezbędne do zapewnienia telefonii dla Osadzonych.

Należy zatem ocenić skutki w postaci sytuacji prawnej tych przedsiębiorców po podjęciu decyzji o budowie telefonii dla Osadzonych, w tym czy ci przedsiębiorcy będą mogli w dalszym ciągu świadczyć usługi telekomunikacyjne dla Osadzonych.

(7.) Z uzasadnienia do Projektów wynika, że ich celem zmian jest „realizacja uprawnień osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych do komunikowania się ze swoim obrońcą lub pełnomocnikiem oraz utrzymywania więzi z rodziną i innymi osobami bliskimi, które jest realizowane w znaczącym zakresie poprzez zapewnienie osobom pozbawionym wolności w jednostkach penitencjarnych możliwości nawiązywania połączeń przy pomocy samoinkasujących aparatów telefonicznych”.

Pragniemy podkreślić, że ten cel jest obecnie zrealizowany. Nie są niezbędne żadne dodatkowe działania (zwłaszcza związane z obciążeniami budżetowymi za które ostatecznie zaplaca Podatnicy).

(8.) W uzasadnieniu wskazano również (s. 66), że chodzi o „zapewnienie osobom osadzonym takich samych warunków rozmów telefonicznych we wszystkich zakładach karnych i aresztach śledczych”.

Cel ten zupełnie abstrahuje od realiów (tym samym jest fikcyjny). Otóż obecnie świadczenie usług (poza aparatami dotyczącymi kilku jednostek penitencjarnych) jest z punktu widzenia Osadzonych jednakowe!

(9.) Zatem podane cele są czysto fikcyjne.

Na marginesie w sposób oczywisty celem nie jest również to, że „przywieszienne zakłady pracy są ważnym ogniwem w procesie readaptacji społecznej osób pozbawionych wolności, dając możliwość pracy, zdobycia i podniesienia umiejętności zawodowych”.

Świadczenie usług telekomunikacyjnych wymaga wyspecjalizowanych umiejętności. Osadzeni a limine nie powinni mieć dostępu do systemów IT, stąd zadania będą z reguły nieskomplikowane. Powyższe powoduje, że rola Osadzonych będzie minimalna. Zatem również ten cel jest celem fikcyjnym.

(10.) Ponadto zwracamy uwagę, że wyrażamy obawy co do podmiotu, który miałby świadczyć usługi. W projekcie wskazano, że będzie to przywieszenny zakład pracy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności: „W celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej mogą być tworzone przy zakładach karnych przywieszienne zakłady pracy”.

W tym kontekście można mieć wątpliwości np. co do jakości świadczonych usług.

(11.) Co więcej, w przywieszennym zakładzie pracy co najmniej 20% pracowników mają stanowić więźniowie. Powyższe może budzić wątpliwości w kontekście bezpieczeństwa przesyłanych komunikatów.

Nie sposób również pominąć faktu fluktuacji Osadzonych i związanych z tym problemów związanych z brakiem dostępu do wykwalifikowanej i wyszkolonej kadry pracowniczej.

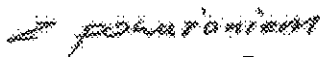
(12.) Należy przy tym wskazać, że świadczenie usług telekomunikacyjnych jest działalnością regulowaną i wymaga spełnienia wielu wymogów określonych w Prawie telekomunikacyjnym (nawet przyjmując, że świadczone usługi będą niepubliczne).

Z tego punktu widzenia jak się wydaje jest bardziej racjonalne powierzenie (jak to ma miejsce obecnie) świadczenia usług podmiotom profesjonalnie trudniącym się świadczeniem usług telekomunikacyjnych (o określonych parametrach jakościowych oraz zgodnie z wymaganiami określonymi przez przepisy prawa).

Powyższy aspekt jest również niezwykle istotny z punktu widzenia kosztów realizowanej działalności.

Mając powyższe na uwadze wnosimy o:

- 1) przekazanie Oceny Skutków Regulacji (o czym była mowa powyżej);
- 2) wycofanie się z projektowanych zmian.

Prezes Zarządu

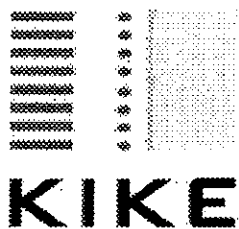
Stefan Kamiński

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez: Stefan Kamiński; KIGEiT

Data: 2021.11.24 19:45:11 CET

Powód: Złożenie podpisu

KRAJOWA IZBA KOMUNIKACJI ETHERNETOWEJ

ul. Lindleya 16, 02-013 Warszawa
tel. + 48 22 2928700, fax +48 22 2928701
www.kike.pl, e-mail: biuro@kike.pl, grap@kike.pl
KRS 0000316678, REGON 141637224, NIP 9512270210

Warszawa, dnia 24 listopada 2021 r.

ID KIKE: GRAP-621/21

Minister Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

**STANOWISKO W KONSULTACJACH PUBLICZNYCH PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O
SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (UD287)
ORAZ USTAWY KODEKS KARNY WYKONAWCZY ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (UD282)**

Działając w imieniu Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej (dalej: „KIKE” lub „Izba”) pragniemy przedstawić stanowisko KIKE w toku prac legislacyjnych nad:

- 1) Projektem UD287 ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (dalej: Projekt UD287) skierowanym do konsultacji publicznych pismem z dnia 3 listopada 2021 r. (opublikowanym w portalu RCL w dniu 4 listopada);
- 2) Projektem UD 282 ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (dalej: Projekt UD282) skierowanym do konsultacji publicznych pismem z dnia 3 listopada 2021 r. (opublikowanym w portalu RCL w dniu 4 listopada).

KIKE jest organizacją samorządu gospodarczego (izbą gospodarczą) powołaną w celu ochrony i reprezentowania interesów gospodarczych zrzeszonych w niej przedsiębiorców, których stanowią głównie mikro, mali i średni przedsiębiorcy działający na szeroko pojętym rynku telekomunikacyjnym. Do naczelných celów Izby, zgodnie z jej statutem należy m. in. wyrażanie opinii o projektach rozwiązań odnoszących się do funkcjonowania branży informatycznej i telekomunikacyjnej oraz branży z nimi związanych oraz uczestniczenie na zasadach określonych w odrębnych przepisach w przygotowywaniu projektów aktów prawnych w tym zakresie.

KIKE nie została oficjalnie wskazana w pismach Ministra Sprawiedliwości jako podmiot uprawniony do zaopiniowania ww. projektów. Zakres proponowanych zmian wpływa jednak znacząco na rynek usług telekomunikacyjnych, w tym na prawa i obowiązki członków KIKE, dlatego Izba ze względu na swoją

Razem możemy więcej!

statutową działalność czuje się upoważniona i zarazem zobowiązana do wskazania poniższych uwag i zastrzeżeń.

Po analizie Projektu UD287, KIKE dostrzega w jego treści postanowienia, które w jej ocenie:

- prowadzą do powstania **monopolu** na rynku świadczenia usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych;
- **ograniczają swobodę działalności gospodarczej** przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy na chwilę obecną świadczą usługi telekomunikacyjne na rzecz osadzonych w jednostkach penitencjarnych;
- pozostają **sprzeczne z prawem unijnym** - Dyrektywą Komisji nr 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej, Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej;
- w istotny sposób wpływają na **bezpieczeństwo realizacji usług telekomunikacyjnych** w jednostkach penitencjarnych;
- całkowicie **pozbawiają konsumentów wyboru** w zakresie dostawcy usług telekomunikacyjnych.

Mając powyższe na uwadze KIKE wnosi o uwzględnienie w toku prac nad Projektem UD287 stanowiska KIKE wyrażonego w niniejszym piśmie.

I. Obowiązujący stan prawny

Podstawowym prawem skazanych jest utrzymanie więzi rodzinnej, więzi z osobami bliskimi, o czym stanowi wyrażnie art. 105 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 53 z późn. zm., dalej: KKW). Wskazuje on, że skazanemu należy umożliwiać utrzymywanie więzi przede wszystkim z rodziną i innymi osobami bliskimi przez widzenia, korespondencję, rozmowy telefoniczne, paczki i przekazy pieniężne, a w uzasadnionych wypadkach, za zgodą dyrektora zakładu karnego, również przez inne środki łączności, oraz ułatwiać utrzymywanie kontaktów z podmiotami, o których mowa w art. 38 § 1. Przywołany przepis statuuje zatem również prawo do kontaktu skazanego z innymi osobami, w tym z duchownymi. Dotyczy to również podstawowego prawa oskarżonego czy podejrzanego – prawa do obrony. To ostatnie jest realizowane także poprzez kontakt z obrońcą czy profesjonalnym pełnomocnikiem z miejsca osadzenia (adwokatem, radcą prawnym). Możliwość telefonicznego kontaktowania się osadzonego z pełnomocnikiem obecnie wprost gwarantuje treść art. 8 § 3 KKW.

Zgodnie z jego treścią, skazany pozbawiony wolności może porozumiewać się ze swoim obrońcą, pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym (...) podczas nieobecności innych osób, a rozmowy z tymi osobami w trakcie widzeń i rozmowy telefoniczne nie podlegają kontroli.

Natomiast art. 105b § 1 KKW wyraźnie przewiduje uprawnienie skazanego do skorzystania przez niego z samoinkasującego aparatu telefonicznego. Nadto, w uzasadnionych przypadkach dyrektor zakładu karnego może zezwolić skazanemu na korzystanie z innego aparatu niż samoinkasujący aparat telefoniczny (art. 105b § 2 KKW).

Oprócz tego, art. 217c § 1 i 2 KKW, wskazuje na możliwość korzystania z aparatu telefonicznego przez tymczasowo aresztowanego – na zasadach określonych w regulaminie organizacyjno-porządkowym wykonywania tymczasowego aresztowania, za zgodą organu, do którego dyspozycji pozostaje. Na korzystanie z aparatu telefonicznego organ, do którego dyspozycji pozostaje tymczasowo aresztowany, musi wyrazić zgodę.

Uprawnienia skazanego i tymczasowo aresztowanego w tym zakresie doprecyzowuje odpowiednio § 24 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności z dnia 21 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2231) oraz § 25-28 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania z dnia 22 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2290). Rozmowy telefoniczne pełnią również ważną funkcję w procesie resocjalizacji skazanych – jedną z nagród za dobre sprawowanie jest zezwolenie na telefoniczne porozumienie się skazanego ze wskazaną przez niego osobą na koszt zakładu karnego (art. 138 pkt 15 KKW).

Możliwość korzystania z usług telekomunikacyjnych już na podstawie obowiązujących przepisów umożliwia osadzonemu realizację przysługujących mu praw a niektórzy przedsiębiorcy wręcz specjalizują się w usługach świadczonych w jednostkach penitencjarnych.

II. Obecny stan obsługi zakładów penitencjarnych

Na wstępie, KIKE pragnie wskazać, że obecnie usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych świadczone są przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przedsiębiorcy Ci w znacznej mierze należą do grupy małych i średnich.

Przez wiele lat przedsiębiorcy Ci ponieśli znaczne nakłady na zorganizowanie infrastruktury, zbudowanie sieci w jednostkach penitencjarnych, zorganizowanie systemu wsparcia dla użytkowników (osadzonych), a co szczególnie istotne **wyspecjalizowały się w świadczeniu usług**

telekomunikacyjnych w szczególnych warunkach, jakim z całą pewnością są jednostki penitencjarne. Można zatem mówić o istnieniu grupy podmiotów, która posiada doświadczenie i wszelkie warunki (w tym techniczne) do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla osadzonych. Przedsiębiorcy ci zapewniają należyte wykonywanie usług na rzecz osadzonych oraz odpowiedni poziom bezpieczeństwa tych usług.

Wejście w życie rozwiązań projektowanych w Projekcie UD287 w sposób diametralny zmieni sytuację tych przedsiębiorców, a wręcz uniemożliwi im prowadzenie dalszej działalności. To zaś pozostaje nie do pogodzenia z zasadami gospodarki rynkowej i swobodą działalności gospodarczej, które w tej sferze nie były i nie powinny być w jakikolwiek sposób ograniczone.

III. Monopol i ograniczenie swobody działalności gospodarczej

Zgodnie z treścią art. 1 pkt 1 lit. a) Projektu UD287, do przepisów ustawy o Służbie Więziennej, w art. 4 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

*„4. Służba Więzienna **współdziała z przywieziennym zakładem pracy, wskazanym w decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 105b § 4 i art. 217c § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, przy realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych.***

*5. Dyrektor Generalny Służby Więziennej zawiera z dyrektorem przywieziennego zakładu pracy, o którym mowa w ust. 4, **porozumienie**, w którym określone zostaną warunki techniczne i wymogi dla systemu służącego realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych, a także czas trwania porozumienia i inne istotne jego elementy.”;*

Uzupełnieniem ww. jest następująca zmiana treści art. 105b oraz 217c Kodeksu karnego wykonawczego (art. 5 pkt 2 i 6 Projektu UD287):

2) w art. 105b po § 3 dodaje się § 4-6 w brzmieniu:

*„§ 4. **Realizację uprawnienia, o którym mowa w § 1, można powierzyć przywieziennemu zakładowi pracy, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179), wskazanemu przez Ministra Sprawiedliwości w drodze decyzji, która podlega opublikowaniu w dzienniku urzędowym tego Ministra.***

*§ 5. **Uprawnienie, o którym mowa w § 1, realizowane jest w oparciu o odrębne dla każdego zakładu karnego umowy, podpisane przez dyrektorów tych zakładów z podmiotem, o którym mowa w § 4.***

§ 6. Dyrektor Generalny określi, w drodze zarządzenia, warunki umów, o których mowa w § 5.”.

6) w art. 217c po § 4 dodaje się § 5-7 w brzmieniu:

„§ 5. Realizację uprawnień, o którym mowa w § 1 pkt 1, powierza się przywieziennemu zakładowi pracy, o którym mowa w ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2021 r. poz. 179), wskazanemu przez Ministra Sprawiedliwości w drodze decyzji, która podlega opublikowaniu w dzienniku urzędowym tego Ministra.

§ 6. Uprawnienie, o którym mowa w § 1 pkt 1, realizowane jest w oparciu o odrębne dla każdego aresztu umowy, podpisane przez dyrektorów tych aresztów z podmiotem, o którym mowa w § 5.

§ 7. Dyrektor Generalny określi, w drodze zarządzenia, warunki umów, o których mowa w § 6.”.

Cytowane projektowane przepisy zakładają wyznaczenie – w drodze jednostronnej decyzji Ministra Sprawiedliwości – **jednego, centralnego podmiotu, będącego przywieziennym zakładem pracy, który miałby zapewnić realizację usług telefonicznych we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Podmiot ten będzie miał zatem pozycję monopolisty na rynku świadczenia usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych.**

Projektowane przepisy prowadzą do całkowitego wykluczenia z rynku usług telefonicznych w jednostkach penitencjarnych przedsiębiorców, którzy dziś takie usługi z powodzeniem świadczą. W przypadku przedsiębiorców, których jedynym przedmiotem działalności jest właśnie świadczenie usług telefonicznych w jednostkach penitencjarnych – **do całkowitego pozbawienia ich możliwości prowadzenia swojej działalności.**

Powyższych okoliczności projektodawca zdaje się nie dostrzegać. **Fakt wpływu na działalność przedsiębiorców telekomunikacyjnych nie został bowiem uwzględniony ani w uzasadnieniu Projektu UD287, ani też w Ocenie Skutków Regulacji.** Jednocześnie Izba zwraca uwagę, że Ocena Skutków Regulacji projektowanych ustaw **całkowicie pomija koszty prowadzenia przez przywiezienny zakład pracy działalności telekomunikacyjnej, w tym budowę infrastruktury telekomunikacyjnej.** Infrastruktura kablowa czy aparaty telefoniczne znajdujące się w jednostkach penitencjarnych, nie są własnością tej jednostki, lecz należą do różnych przedsiębiorców (infrastruktura ta stanowi część

składową prowadzonego przez nich przedsiębiorstwa)¹, z których część jest członkami KIKE. Przypomnieć należy, że obecnie do tych operatorów należy również obsługa zarówno sprzętu (aparatów samoinkasujących oraz systemów kontroli i nadzoru), jak i całej infrastruktury zainstalowanej w poszczególnych jednostkach. Operatorzy ci ściśle współpracują z zakładami penitencjarnymi, na bieżąco reagując na przedstawiane im uwagi czy zapotrzebowania – zawsze zgłaszają gotowość do zwiększenia liczby montowanych automatów oraz rozwoju systemów kontroli i nadzoru by sprostać potrzebom usługobiorców. Pojawia się zatem problem w jaki sposób przywiezienny zakład pracy miałby świadczyć te usługi, skoro nie posiada niezbędnego do tego zaplecza technicznego oraz kadrowego.

Sprzeciw KIKE budzi także sposób wyboru podmiotu będącego przywieziennym zakładem pracy, który miałby realizować opisywane usługi. Należy bowiem wskazać, że będzie on wyznaczony jednostronną decyzją Ministra Sprawiedliwości w trybie poza przetargowym. Nikt poza Ministrem Sprawiedliwości nie będzie miał zatem realnego wpływu na to, który podmiot zostanie wybrany.

Co więcej, projektowane przepisy pozostają ze sobą niespójne i budzą liczne wątpliwości interpretacyjne.

Należy wskazać w projektowanych art. 105b §5 oraz 217c §6 KKW wskazuje się, że przywieziennemu zakładowi pracy wskazanemu w decyzji Ministra Sprawiedliwości powierza się **realizację uprawnień osadzonych do rozmów telefonicznych**, co jest w oczywisty sposób nielogiczne, bowiem prowadziłoby do pozbawienia osadzonych możliwości realizacji takich rozmów.

Co zaś szczególnie istotne, art. 105b §5 zakłada fakultatywność („może powierzyć”), gdy tymczasem z §6 wynika, że uprawnienie osadzonych do rozmów telefonicznych jest (w każdym wypadku) realizowane w oparciu o odrębne umowy zawierane pomiędzy jednostką penitencjarną a wspomnianym przywieziennym zakładem pracy. W treści uzasadnienia Projektu UD287 wskazano także, że *Projekt przewiduje **powstanie obowiązku współpracy** pomiędzy Służbą Więzienną a przywieziennym zakładem pracy wskazanym w decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 105b § 4 i art. 217c § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, przy realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych*. Należy zatem podsumować, że nie jest jednoznacznie określone czy przedmiotowy przywiezienny zakład pracy w

¹ Wynika to wprost z art. 49 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1740 z późn. zm.).

każdym przypadku ma być podmiotem realizującym połączenia telefoniczne w jednostkach penitencjarnych.

Zagrożona jest zatem pozycja konkurencyjna małych i średnich przedsiębiorców telekomunikacyjnych dotychczas świadczących przedmiotowe usługi, a co więcej, całokształt projektowanych przepisów prowadzi do wniosku, że zostaną oni pozbawieni możliwości świadczenia usług. **To zaś przekłada się na ograniczenie tym przedsiębiorcom swobody prowadzenia działalności gospodarczej zagwarantowanej art. 20 Konstytucji RP oraz przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Ograniczeń tej swobody w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych nie przewiduje także ustawa – Prawo telekomunikacyjne.**

Mając powyższe na uwadze KIKE wnosi o odstąpienie od planowanego modelu scentralizowania świadczenia usług telekomunikacyjnych na rzecz osadzonych w rękach jednego podmiotu i pozostawienie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym możliwości dalszego świadczenia usług w jednostkach penitencjarnych.

IV. Niezgodność z prawem UE

KIKE zwraca także uwagę, że **projektowane i omawiane w pkt. I przepisy pozostają sprzeczne z prawem unijnym.** Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 Dyrektywy Komisji nr 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej *Państwa Członkowskie nie przyznają oraz nie utrzymują w mocy praw wyłącznych lub specjalnych w odniesieniu do tworzenia i/lub zapewnienia sieci łączności elektronicznej, lub w odniesieniu do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej.*

W przypadku projektowanych przepisów dochodzi zaś do **jednoznacznego przyznania wyłącznych praw** i to zarówno w odniesieniu do tworzenia i zapewnienia sieci łączności elektronicznej w jednostkach penitencjarnych, jak i w odniesieniu do świadczenia usług łączności elektronicznej. Jest to nie do pogodzenia z cytowanym przepisem dyrektywy.

Ponadto Izba wskazuje, że przepisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej nakładają na podmioty świadczące usługi telefoniczne szereg obowiązków zarówno na poziomie hurtowym jak i detalicznym. Izba wyraża obawy, czy przywiezienny zakład pracy będzie w stanie sprostać tym wymogom oraz czy

będzie w stanie zawrzeć wszystkie konieczne umowy międzyoperatorskie na wymianę ruchu telefonicznego.

Przede wszystkim Izba zwraca uwagę, że świadczenie usług telekomunikacyjnych jest działalnością regulowaną – oznacza to, że do ich świadczenia niezbędne jest uzyskanie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych (RPT) prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE), co wynika wprost z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku prawo telekomunikacyjne. Z projektowanych zmian nie wynika wprost, aby przywiezienny zakład pracy miał obowiązek uzyskiwać wpis w RPT, kwestia ta nie została również wyjaśniona w treści uzasadnienia. Obecna regulacja może zatem zostać uznana za *lex specialis* w stosunku do Prawa telekomunikacyjnego, co będzie oznaczało, że przywiezienne zakłady pracy zostaną bezpodstawnie zwolnione z tego obowiązku. Tym samym, regulacja zawarta w KKW będzie niespójna z przepisami Prawa telekomunikacyjnego, a wręcz doprowadzi do obejścia tej regulacji, co należy uznać za niedopuszczalne. Działalność regulowaną w pewnym zakresie będą prowadziły podmioty, które nie będą musiały uzyskiwać odpowiedniego wpisu. Powyższe niesie za sobą dalej idące konsekwencje – pojawia się również wątpliwość, czy przywiezienne zakłady pracy będą mogły zostać uznane za przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a tym samym czy miały obowiązek stosować Prawo telekomunikacyjne, a jeśli tak – to w jakim zakresie. Warto przy tym zaznaczyć, że Prawo telekomunikacyjne reguluje prawa i obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych, nie tylko te związane z zawieraniem i wykonywaniem umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, ale również m. in. obowiązki dotyczące ochrony użytkowników, sprawozdawcze czy w zakresie bezpieczeństwa.

Mając powyższe na uwadze KIKE wnosi o odstąpienie od planowanego modelu scentralizowania świadczenia usług telekomunikacyjnych na rzecz osadzonych w rękach jednego podmiotu i pozostawienie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym możliwości dalszego świadczenia usług w jednostkach penitencjarnych. W odmiennym przypadku dojdzie do przyznania wyłącznych praw w sferze, co do której przepisy unijne wykluczają taką możliwość.

V. Zagrożenie interesów konsumentów (osadzonych)

Opisane w pkt. I przepisy odbijają się także negatywnie na konsumentach, którzy dzisiaj korzystają z wyboru ofert różnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dodatkowo, przedsiębiorcy Ci, podlegając konkurencyjnym mechanizmom rynkowym (wpływowi ze strony konkurentów, konsumentów i kontrahentów) konstruują dla konsumentów możliwie najlepsze oferty i zapewniają konsumentom należytą obsługę kliencką.

Powyższe dogodności dla konsumentów zostaną zniweczone w przypadku wprowadzenia projektowanych regulacji, wskutek całkowitego wykluczenia na opisywanym rynku konkurencji. Przywieszenny zakład pracy wybrany przez Ministra Sprawiedliwości będzie mógł narzucać nierynkowe warunki świadczenia usług, które dodatkowo nie będą podlegać jakiegokolwiek racjonalnej kontroli ze strony organów państwa.

Powyższe jest niezgodne nie tylko z prawem konkurencji i konsumentów, ale także z założeniami Projektu UD287 oraz Projektu UD282 przedstawionymi w uzasadnieniu. Zgodnie bowiem z tymi założeniami, celem projektodawcy jest przede wszystkim zagwarantowanie osadzonemu należytej realizacji uprawnień do rozmów telefonicznych określonych w Kodeksie karnym wykonawczym oraz ochrony ich danych. Tymczasem **powierzenie realizacji usług telekomunikacyjnych podmiotowi niewyspecjalizowanemu całkowicie przeczy tym założeniom**. Już samo **usuwanie awarii** wymaga wysoko wyspecjalizowanych zespołów technicznych, których przywieszenny zakład pracy nie posiada i nie będzie posiadał. Oznaczało to będzie, że usuwanie awarii i usterek w sieci przywieszennego zakładu pracy będzie musiało być każdorazowo zlecane podmiotom zewnętrznym (najczęściej przedsiębiorcom telekomunikacyjnym).

Nie sposób także zgodzić się z przedstawioną w uzasadnieniu do projektu UD287 tezą, jakoby przejęcie omawianych zadań przez podmiot podległy lub nadzorowany przez Ministra Sprawiedliwości lub dla którego jest on organem założycielskim automatycznie miało zapewnić lepszą ochronę przetwarzanych danych osobowych. Jest to jednak założenie błędne – przedsiębiorcy telekomunikacyjni są podmiotami profesjonalnymi, w znakomitej większości działającymi na rynku od co najmniej kilku lat, a ponadto nie funkcjonują w próżni prawnej – jako podmioty wyspecjalizowane zapewniają najwyższe standardy ochrony przetwarzanych danych oraz ich transmisji, dostosowując swoją działalność do obowiązujących przepisów z zakresu ochrony danych osobowych. Tymczasem w ramach projektowanej działalności telekomunikacyjnej przywieszennych zakładach pracy część personelu przetwarzającego dane osobowe stanowić będą więźniowie. W opinii Izby powyższe oznacza, że na skutek regulacji ochrona przetwarzanych danych osobowych dodatkowo się obniży do poziomu sprzecznego z przepisami prawa.

VI. Zagrożenie bezpieczeństwa realizacji usług telekomunikacyjnych

KIKE wskazuje także, że Projekt UD287 zakłada także rozszerzenie obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w związku z powołaniem nowego organu SW – Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej, któremu przyznaje się niezwykle szeroki zakres uprawnień.

KIKE pragnie zatem zwraca szczególną uwagę na następujące projektowane przepisy - **art. 1 pkt 16 Projektu UD287:**

Art. 23ao. (...)

12. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez IWSW kontroli operacyjnej.

13. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez IWSW kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.

Art. 23ay. 1. W celu rozpoznawania, zapobiegania lub wykrywania przestępstw IWSW może uzyskiwać dane niestanowiące treści odpowiednio: przekazu telekomunikacyjnego, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:

- 1) art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,*
- 2) art. 82 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320), zwane dalej „danymi pocztowymi”,*
- 3) art. 18 ust. 1-5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), zwane dalej „danymi internetowymi”*

– oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy lub usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną przekazuje nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1, Szefowi IWSW albo upoważnionemu funkcjonariuszowi IWSW, w tym za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, operatora pocztowego lub usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną lub przy niezbędnym ich udziale, jeżeli możliwość taka jest przewidziana w porozumieniu zawartym między Szefem IWSW a tym podmiotem.

4. Udostępnienie IWSW danych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli:

- 1) wykorzystywane sieci telekomunikacyjne zapewniają:
 - a) możliwość ustalenia osoby uzyskującej dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane,
 - b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych;
- 2) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem zadań wykonywanych przez IWSW albo prowadzonych przez nie czynności.

Art. 23aza. 1. W celu rozpoznawania, zapobiegania lub wykrywania przestępstw **Szef IWSW może uzyskiwać dane:**

- 1) **z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,**
- 2) **o których mowa w art. 161 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,**
- 3) w przypadku użytkownika, który nie jest osobą fizyczną – numer zakończenia sieci oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego użytkownika,
- 4) w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione użytkownikowi

– oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Do udostępniania i przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, art. 23ay ust. 2-7 stosuje się.

Art. 23azb. 1. IWSW przy wykonywaniu swych zadań **może korzystać z pomocy osób niebędących funkcjonariuszami.** Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy IWSW, w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych.

Biorąc pod uwagę szeroki zakres uprawnień IWSW, jak również treść projektowanego art. 23azb ust. 1 KIKE pragnie wskazać na wątpliwości co do bezpieczeństwa danych udostępnianych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na podstawie ww. projektowanych przepisów, w tym w szczególności **możliwość wejścia w ich posiadanie przez osoby trzecie, niebędące funkcjonariuszami organów państwa.**

Powyższa okoliczność ponownie przeczy zakładanym celom wyrażanym w uzasadnieniu projektu. Dopuszczenie możliwości wejścia w posiadanie danych telekomunikacyjnych przez osoby trzecie, niebędące funkcjonariuszami, w ocenie KIKE w istotny sposób zagraża bezpieczeństwu tych danych.

Omawiając proponowaną regulację należy również odnieść się do definicji przywieszennych zakładów pracy, zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności: *„W celu tworzenia warunków do zatrudniania osób pozbawionych wolności oraz prowadzenia działalności gospodarczej mogą być tworzone przy zakładach karnych przywieszne zakłady pracy”*. Oznacza to, że część pracowników przywiesznego zakładu pracy świadczącego usługi telekomunikacyjne mają stanowić więźniowie. Izba pomija tu już kwestię braku wykwalifikowanego personelu. Zatrudnianie więźniów do działalności telekomunikacyjnej samo w sobie stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa świadczonej działalności telekomunikacyjnej. W tym względzie Izba zwraca uwagę na wymogi prawne w zakresie bezpieczeństwa sieci oraz działań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego jakie muszą podejmować podmioty prowadzące działalność telekomunikacyjną w Polsce zgodnie z ustawą Prawo telekomunikacyjne.

VII. Projekt UD282

KIKE pragnie także zwrócić uwagę na projektowaną w Projekcie UD282 treść art. 90 pkt 9 KKW, zgodnie z którą dotychczasową obligatoryjną kontrolę rozmów telefonicznych w zakładach karnych typu zamkniętego zastępuje się kontrolą fakultatywną.

Zgodnie z treścią uzasadnienia Projektu UD282, przyjęte rozwiązanie umożliwia kontrolowanie rozmów tych skazanych, którzy są istotni z punktu widzenia bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej i społeczeństwa, znosząc obligatoryjność kontroli wszystkich rozmów w zakładach karnych typu zamkniętego, nawet w sytuacji, gdy dany skazany nie stwarza istotnego zagrożenia, ale z uwagi na klasyfikację musi odbywać karę w tego typu zakładzie.

Powyższe budzi wątpliwości KIKE, jako że z zasady, w zakładach karnych typu zamkniętego przebywają najciężsi przestępcy. Sam projektodawca wydaje się dostrzegać zagrożenia związane z realizacją rozmów telefonicznych przez osadzonych projektując przepis art. 105c następującej treści:

§1. Rozmowy telefoniczne skazanych lub rozmowy skazanych prowadzoną za pomocą innych środków łączności nie mogą być realizowane poprzez przekierowanie na inny niż wybrany numer telefonu lub jako telekonferencja.

§2. W razie naruszenia zakazu, o którym mowa w § 1, uniemożliwia się przeprowadzenie rozmowy albo przerywa się ją.

Zgodnie z uzasadnieniem Projektu UD282 *U podstaw zaproponowanych zmian leży także czynniki faktyczne związane z częstymi sytuacjami, w których mogło dochodzić do niedozwolonych kontaktów za pomocą przekierowań i zestawiania tzw. „konferencji”, gdzie skazany mógł kontaktować się z osobami lub grupą osób w celu kierowania grupą przestępczą lub nawoływania do aktów nieposłuszeństwa.*

W ocenie KIKE, założenia projektodawcy pozostają wewnętrznie sprzeczne, a rezygnacja z obowiązkowej kontroli rozmów w zakładach karnych typu zamkniętego nie tylko uniemożliwi realizację postanowień art. 105c §2 (przerwanie lub uniemożliwienie rozmowy przekierowywanej lub telekonferencji), ale także doprowadzi do zwiększenia ryzyk związanych z wykorzystywaniem przez osadzonych rozmów telefonicznych w celach innych niż kontakty z najbliższymi lub osobami wskazanymi w art. 8 §3 KKW.

Należy także wskazać, że postanowienia projektowanego art. 105c pozostają mało precyzyjne, a projektodawca nie wprowadza mechanizmów uniemożliwiających przekierowanie połączenia, na które podmiot realizujący połączenie może nie mieć realnego wpływu.

VIII. Okres przejściowy

W końcu uwagę zwraca **niezwykle krótki okres przejściowy** dotyczący opisywanych przepisów Projektu UD287. Zgodnie z art. 54 Projektu UD287, ustawa wchodzi bowiem w życie z upływem 14 dni od dnia ogłoszenia. Zgodnie zaś z art. 42 Projektu UD287 Pierwsze porozumienie dotyczące warunków świadczenia usług pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości a Dyrektorem Generalnym SW, o którym mowa w art. 4 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 (ustawa o Służbie Więziennej), zawiera się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

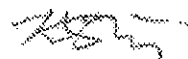
Powyższe budzi zatem uzasadnione zaniepokojenie, że przedsiębiorcy świadczący dzisiaj usługi telekomunikacyjne w jednostkach penitencjarnych, w zasadzie z chwili na chwilę zostaną pozbawieni możliwości dalszego prowadzenia swojej działalności.

W przypadku zatem pozostania przy założeniu centralizacji realizacji usług telekomunikacyjnych w jednostkach penitencjarnych i powierzenia ich wyznaczonemu przywięziennemu zakładowi pracy, przepisy przejściowe powinny zapewniać co najmniej kilkuletni okres przejściowy, który pozwoli choćby w minimalnym stopniu zmniejszyć negatywny wpływ nowelizacji na działalność przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dodatkowo kilkuletni okres przejściowy jest potrzebny samemu przywięziennemu zakładowi pracy na zbudowanie swojej infrastruktury telekomunikacyjnej, zawarcie odpowiednich umów międzyoperatorskich a także stworzenie wyspecjalizowanego zespołu pracowników do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej.

Mając na uwadze powyższe uprzejmie wnosimy o uwzględnienie powyższego stanowiska KIKE w toku dalszych prac nad przedmiotowymi projektami ustaw.

Z wyrazami szacunku,

Karol Skupień

Prezes Zarządu

Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej

GAZETA PRAWNA

PRZEDSIĘBIORCZY I PRAWNICZY WTÓREK

GAZETA PRAWNA
WYDAWANA
WARSZAWA

WYDANIE
CZ. II

W NUMERZE

Podatki i księgowość

Wzrost cen i koszt wyprodukcyjny planował zmniejszyć swój wkład kapitałowy w spółkę odcinając wartość rozliczenia za ten rok. Od 2002 r. w takiej sytuacji można będzie zyskać podatek

Firma i prawo

Wzrost Urzędowania w przedsiębiorstwie, wprowadzanie do przetworów krawędziom zaangażowania w działalność gospodarczą - to niektóre postulaty firm do pójścia uszczelnienia barier dla nowych CSR

Prace

Wzrost cen i koszt wyprodukcyjny planował zmniejszyć swój wkład kapitałowy w spółkę odcinając wartość rozliczenia za ten rok. Od 2002 r. w takiej sytuacji można będzie zyskać podatek

Samorząd i administracja

Wzrost cen i koszt wyprodukcyjny planował zmniejszyć swój wkład kapitałowy w spółkę odcinając wartość rozliczenia za ten rok. Od 2002 r. w takiej sytuacji można będzie zyskać podatek

Kadry i płace

Wzrost cen i koszt wyprodukcyjny planował zmniejszyć swój wkład kapitałowy w spółkę odcinając wartość rozliczenia za ten rok. Od 2002 r. w takiej sytuacji można będzie zyskać podatek

Więzień zadzwoni z upaństwowionej budki?

Nowelizacja ustawy o Służbie Więziennej przewiduje przejęcie wartości ze min zł rynku usług telefonicznych świadczonych w jednostkach penitencjarnych przez przywiezione zakłady pracy

Piotr Szarymowski
p.szar@wp.pl

Przebieg projektu, który jest wprowadzany pod hasłem zmodernizacji i usprawnienia Służby Więziennej (SW), są nie tylko niepokojące, ale praktycznie zamieniają rynek w sektorze usług telekomunikacyjnych dla osadzonych. Dla takiej firmy jak nasza oznacza to likwidację - mówi Piotr Wierzbicki z firmy Pika Polska, jednej z nielicznych, które obecnie realizują te usługi.

Ciche zamknięcie rynku Co więcej, modyfikacja jest wprowadzana w taki sposób, że osobom z zewnątrz trudno ją dostrzec. Projekt przewiduje bowiem dodanie do art. 4 ustawy o SW (t.j. Dz.U. z 2002 r. poz. 1064 ze zm.) dwóch nowych ustępów. Wynika z nich, że dyrektor generalny Służby Więziennej zawiadamia o dyktando projektowanego zakładu pracy, wskazany przez ministra sprawiedliwości, porozumienie. To w nim określone zostaną warunki techniczne i wymogi dla systemu służącego realizacji uprawnień osadzonych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych, a także czas trwania porozumienia i inne istotne jego elementy.

Oznacza to, że usługi telekomunikacyjne dla osadzonych nie będą już dostarczane przez wybrane w przetargach firmy komercyjne, tylko zajmie się tym jeden arbitralnie wybrany ministerialny podmiot.

W projekcie próbnym znalazł wyłączenie instytucji tej zmiany ani też argumentacji co nią przemawiającej. Całe uzasadnienie w tym aspekcie sprowadza się do powołania treści przepisów, co nie jest rzeczą nową.

ne w danym zakładzie karnym. Co więcej, za powodzeniem tych aparatów dozwolone są usługi zarobkowe osadzonych, jak i innych wystawców przedmiotowych kart telefonicznych. Dzięki temu, że osadzonym można korzystać z usług różnych firm, ceny za połączenia są konkurencyjne - tłumaczy Wierzbicki.

Przebieg projektu ustawy o SW

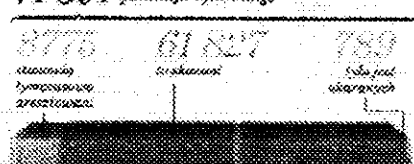
Projekt, który faktycznie przewiduje znacjonalizowanie tej części rynku - To oznacza, że w przypadku takiej firmy jak nasza nie tylko stracimy możliwości zarobkowania, ale jeszcze zostaniemy z długimi porokodowymi chodzą z rynku zwrócić niewykorzystanych pieniędzy naszym klientom. Dla nas oznacza to natychmiastowy brak przychodów i jedyne, że na minimum - mówi Piotr Wierzbicki z Pika Polska.

W podobnym tonie wypowiedział się Krzysztof Ciupa, prezes Telepiku S.A. - Wobec w tym przepiętym w takim zakresie oznacza, że będą musieli postawić konia w stan upadłości i zwrócić klientom ok. 100 tys. zł. Chyba że nowy operator będzie honorował karty dotychczas działających firm. To jednak jest w tym momencie nieaktualne - zaznacza.

Mimo tego, Wierzbicki skutków regulacji mierzone z prawdy podano, że projekt, jak określa zasadę podległości, wyłączenia lub zakazania dostawcy usług telekomunikacyjnych, w związku z tym odróżnia od analogicznych przepisów

Projekt nie wyjaśnia istoty zmiany ani zawiera argumentów za nią przemawiających. Całe uzasadnienie sprowadza się do powołania treści przepisów

71 391
8775
61 827
789

Wzrost cen i koszt wyprodukcyjny planował zmniejszyć swój wkład kapitałowy w spółkę odcinając wartość rozliczenia za ten rok. Od 2002 r. w takiej sytuacji można będzie zyskać podatek

20 min zł rocznie
Wzrost cen i koszt wyprodukcyjny planował zmniejszyć swój wkład kapitałowy w spółkę odcinając wartość rozliczenia za ten rok. Od 2002 r. w takiej sytuacji można będzie zyskać podatek

Wzrost cen i koszt wyprodukcyjny planował zmniejszyć swój wkład kapitałowy w spółkę odcinając wartość rozliczenia za ten rok. Od 2002 r. w takiej sytuacji można będzie zyskać podatek

skutków społeczno-gospodarczych. Tymczasem projektowane rozwiązanie tak najbardziej mały wpływ na małe i średnie przedsiębiorstwa, bo przecież i my, i kilka innych firm w zakładach karnych funkcjonujemy. W przypadku części z nich zmiany mogą doprowadzić do ich bankructwa. A to z kolei powód narazi Skarbu Państwa na rozszerzenia odszkodowań z ich strony - wskazuje Jacek Lichota. Dodaje, że podobnie w ocenie skutków regulacji (OSR) informacja o wpływie projektu na SW skutkowało m.in. tym, że w ramach konsultacji projekt nie został przesłany np. do zarządcy małych i średnich przedsiębiorstw czy Urzędu Ochrony Konsumentów i Konsumentów.

Strata rynku a rozczarowanie Odszkodowań będą zapewne domagać się nie

dy już to wystarczyłoby dobre funkcjonowanie, przeprowadza się zamach na ten rynek - dodaje Jacek Lichota

Czy monopolista podnieśli stawki

Przedsiębiorcy, którym grozi utrata tego rynku, wskazują też, że wybór nowego operatora (najprawdopodobniej jednego) nie odzwierciedla się w przewidziane konkurencji, do której z a różnych zasadach mogłyby przystąpić wszystkie zainteresowane podmioty. Zostanie on po prostu utrudniony wskazywany przez ministra sprawiedliwości, przez co będziemy mieli do czynienia z monopolami.

W piątek wydaliśmy petycję do Służby Więziennej z prośbą o wyłączenie z tego rynku wszystkich z usług firm zewnętrznych, co jest tego w obecnym modelu i jakie ewentualne korzyści wypracowały z realizacją tych usług wskazano przez ministra sprawiedliwości zakładano przywrócić. W podobnym tonie wypowiedział się Krzysztof Ciupa, prezes Telepiku S.A. - Wobec w tym przepiętym w takim zakresie oznacza, że będą musieli postawić konia w stan upadłości i zwrócić klientom ok. 100 tys. zł. Chyba że nowy operator będzie honorował karty dotychczas działających firm. To jednak jest w tym momencie nieaktualne - zaznacza.

Przy braku konkurencji wewnętrzne może się okazać, że odchodzi się na na nadzorcach. Jeden operator będzie mógł narzucać dowolne stawki. Właściwie tym się nie zadowolę, gdyż stawki za minutę połączenia na telefon komórkowy, które obecnie oscylują wokół 12-15 groszy na minutę, wzrosły do 15 zł. Świadczy o tym, że jeśli ktoś chce planować się miesięcznie rozmawiając z kolegami dla osadzonych - wskazuje Piotr Wierzbicki.

Mimo to oświadczył projekt ustawy w kolokwium karnym wyłączenia, który trafił do konsultacji raz jeszcze w nowelizacji ustawy o SW. Dla firmy wzrostu telekomunikacyjnych nie są uwzględniane na poziomie ustawy. Zostanie to określone w rozporządzeniu ministra sprawiedliwości w sprawie regulaminu ogólnego porządku więziennego wyłączenia kary przeloc-

nia wolności (Dz.U. z 2002 r. poz. 1064 ze zm.). Zgodnie z tym, że skazany może skorzystać z samonadzoru w aparacie telekomunikacyjnym w czasie dnia. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może zezwolić skazanemu na przeprowadzenie dodatkowej rozmowy. Natomiast w porządku wewnętrznych zakład karnego typu półotwartego lub otwartego można określić większą elastyczność korzystania przez skazanego z samonadzoru tego aparatu telekomunikacyjnego.

Minimalne standardy

Skierowany do konsultacji projekt nowelizacji k.k.w. określa minimalne standardy w dostępie do telefonu dla osadzonych i tak zgodnie z projektem w art. 8 par. 1 k.k.w. skazany pozbawiony wolności będzie mógł korzystać co najmniej raz w tygodniu z telefonu do adwokata czy obrońcy go do pracy prawnej, i co najmniej raz w tygodniu (art. 10 k.k.w.) w innych osobach. Co więcej, terminy tych rozmów mają być określone w porządku wewnętrznych obowiązujących w danym zakładzie karnym.

Ustalenie minimalnych limitów na poziomie jednego telefonu w tygodniu nie wydaje się znaczący, gdyż aktualnie osoby przetrzymywane w zakładach karnych nie mają prawa do rozmowy telefonicznej. Jednak, jak wyjaśnia prezes Telepiku S.A. w rozporządzeniu, które zostanie wydane, to porządek ten także zostanie zmieniony.

Sprawy rozmów telefonicznych zostaną uszczelnione nie w rozporządzeniu, lecz w porządku wewnętrznych poszczególnych jednostek penitencjarnych. Ich dyrektorzy uwzględnią przy tym stan zakładu i możliwości techniczne konkretnego zakładu karnego czy aresztu śledczego. Istotną rolę osobiście powierzonymi wolności gwarantuje minimalne. Porządek wewnętrzny będą w pełni korespondować z przepisami wzajemnie - tłumaczy MS.

Więzień zadzwoni z upaństwowionej budki?

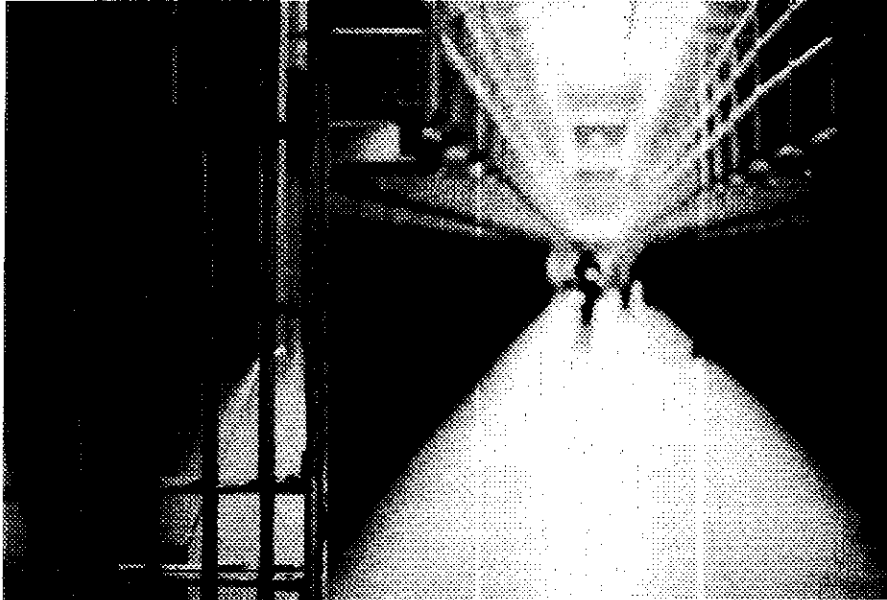
GAZETA PRAWNA

PRAWNIK

Piotr Szymaniak

wczoraj, 07:46

Ten tekst przeczytasz w 4 minuty

Co więcej, modyfikacja jest wprowadzana w taki sposób, że osobom spoza branży trudno ją dostrzec. / Shutterstock

Nowelizacja ustawy o Służbie Więziennej przewiduje przejęcie wartego 20 mln zł rynku usług telefonicznych świadczonych w jednostkach penitencjarnych przez przywiezione zakłady pracy.

- Przepisy projektu, który jest wprowadzany pod hasłem rozszerzenia kompetencji Służby Więziennej (SW), są nie tyle niepokojące, ile praktycznie zamykają rynek w sektorze usług telekomunikacyjnych dla osadzonych. Dla takiej firmy jak nasza oznacza to likwidację - mówi Piotr Wierzbicki z firmy Pika Polska, jednej z ośmiu firm, które obecnie realizują te usługi.

Ciche zamknięcie rynku

Co więcej, modyfikacja jest wprowadzana w taki sposób, że osobom spoza branży trudno ją dostrzec. Projekt przewiduje bowiem dodanie do art. 4 ustawy o SW (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1064 ze zm.) dwóch nowych ustępów. Wynika z nich, że dyrektor generalny Służby Więziennej zawiera z dyrektorem przywiezionego zakładu pracy, wskazanym przez ministra sprawiedliwości, porozumienie. To w nim określone zostaną warunki techniczne i wymogi dla systemu służącego realizacji uprawnień skazanych i tymczasowo aresztowanych do rozmów telefonicznych, a także czas trwania porozumienia i inne istotne jego elementy.

Oznacza to, że usługi telekomunikacyjne dla więźniów nie będą już dostarczane przez wybierane w przetargach firmy komercyjne, tylko zajmie się tym jeden arbitralnie wybrany ministerialny podmiot.

W projekcie próżno szukać wyjaśnienia istoty tej zmiany ani też argumentacji za nią przemawiającej. Całe uzasadnienie w tym aspekcie sprowadza się do powtórzenia treści przepisów, co niewiele tłumaczy.

Tymczasem, jak wyjaśnia Jacek Lichota, prezes firmy Telestrada, obecnie w zakładach penitencjarnych funkcjonuje kilka podmiotów, które ze sobą konkurują.

- Zwykle jest tak, że przynajmniej dwóch operatorów ma swoje aparaty telefoniczne w danym zakładzie karnym. Co więcej, za pośrednictwem tych aparatów dostępne są usługi zarówno tych operatorów, jak i innych wystawców przedpłaconych kart telefonicznych. Dzięki temu, że więźniowie mogą korzystać z usług różnych firm, ceny za połączenia są konkurencyjne - tłumaczy Lichota.

Przemilczany wpływ na MSP

Projekt de facto przewiduje znacjonalizowanie tej części rynku. - To oznacza, że w przypadku takiej firmy jak nasza nie tylko stracimy możliwość zarobkowania, ale jeszcze zostaniemy z długami pochodzącymi choćby z tytułu zwrotu niewykorzystanych pieniędzy naszym abonentom. Dla nas oznaczałoby to natychmiastowy brak przychodów i 300 tys. zł na minusie - mówi Piotr Wierzbicki z Pika Polska.

Projekt nie wyjaśnia istoty zmiany ani nie zawiera argumentów za nią przemawiających. Całe uzasadnienie sprowadza się do powtórzenia treści przepisu

W podobnym tonie wypowiada się Krzysztof Ciupa, prezes Telepin S.A. - Wejście w życie przepisów w takim kształcie oznacza, że będę musiał postawić firmę w stan upadłości i zwrócić abonentom ok. 100 tys. zł. Chyba że nowy operator będzie honorował karty dotychczas działających firm. To jednak jest w tym momencie niewiadoma - zastrzega.

Mало tego. W ocenie skutków regulacji niezgodnie z prawdą podano, że projekt „nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych”.

- Tymczasem projektowane rozwiązania jak najbardziej mają wpływ na małe i średnie przedsiębiorstwa, bo przecież i my, i kilka innych firm w zakładach karnych funkcjonujemy. W przypadku części z nich zmiany mogą doprowadzić do ich likwidacji. A to z kolei pewnie narazi Skarb Państwa na roszczenia odszkodowawcze z ich strony - wskazuje Jacek Lichota. Dodaje, że pominięcie w

ocenie skutków regulacji (OSR) informacji o wpływie projektu na MSP skutkowało m.in. tym, że w ramach konsultacji projekt nie został przesłany np. do rzecznika małych i średnich przedsiębiorstw czy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Utrata rynku a roszczenia

Odszkodowań będą zapewne domagać się nie tylko firmy, które zostaną zmuszone do całkowitego zamknięcia działalności. Zwrócić się o nie zapewne również ci przedsiębiorcy, którym co prawda nie grozi całkowita utrata wpływów z rynku usług telefonicznych dla osadzonych, ale którzy zainwestowali w infrastrukturę. A ta często jest niedemontowalna.

- W ciągu ostatnich kilku lat wykonaliśmy bardzo dużą pracę inwestycyjną. Zakupiliśmy nowe aparaty, zainwestowaliśmy w rozwój systemu kontrolnego dla SW, który umożliwia monitoring czasu, dostępu i zapewnia rejestrację numerów, na które są wykonywane połączenia, co wiązało się z dużymi nakładami finansowymi. Inwestując w samoinkasujące aparaty telefoniczne, pomogliśmy Służbie Więziennej rozwiązać problem z dostępem do rozmów telefonicznych, dzięki czemu osadzeni pisali mniej skarg. Teraz, kiedy już to wszystko dobrze funkcjonuje, przeprowadza się zamach na ten rynek - dodaje Jacek Lichota.

Czy monopolista podniesie stawki

Przedsiębiorcy, którym grozi utrata tego rynku, wskazują też, że wybór nowego operatora (najprawdopodobniej jednego) nie odbędzie się w procedurze konkursowej, do której na równych zasadach mogłyby przystąpić wszystkie zainteresowane podmioty. Zostanie on po prostu arbitralnie wskazany przez ministra sprawiedliwości, przez co będziemy mieli do czynienia z monopolem. W piątek wysłaliśmy pytania do Służby Więziennej z prośbą o wyjaśnienie, z czego wynika rezygnacja z usług firm zewnętrznych, co jest złego w obecnym modelu i jakie ewentualne korzyści wynikałyby z przekazania realizacji tych usług wskazanemu przez ministra sprawiedliwości zakładowi przywięziennemu. W poniedziałek rzeczniczka SW ppłk Elżbieta Krakowska poinformowała, że odpowiedzi są przygotowywane, jednak do czasu wysłania gazety do drukarni nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi.

- Przy braku konkurencji wkrótce może się okazać, że odbije się to na osadzonych. Jeden operator będzie mógł narzucić dowolne stawki. Wcale bym się nie dziwił, gdyby stawki za minutę połączenia na telefony komórkowe, które obecnie oscylują wokół 12-15 groszy na minutę, wzrosły do 1-1,5 zł. Zwłaszcza, że jednocześnie planuje się zmniejszenie częstotliwości połączeń dla osadzonych - wskazuje Piotr Wierzbicki.

Mowa o równoległym projekcie zmian w kodeksie karnym wykonawczym, który trafił do konsultacji razem z nowelizacją ustawy o SW. Dziś limity rozmów telefonicznych nie są uregulowane na poziomie ustawy. Zostało to określone w rozporządzeniu ministra sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz.U. z 2016 r. poz. 2231). Zgodnie z par. 24 skazany może skorzystać z samoinkasującego aparatu telefonicznego jeden raz w ciągu dnia. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może zezwolić skazanemu na przeprowadzenie dodatkowej rozmowy. Natomiast w porządku wewnętrznym zakładu karnego typu półotwartego lub otwartego można określić większą częstotliwość korzystania przez skazanego z samoinkasującego aparatu telefonicznego.

Minimalne standardy

Skierowany do konsultacji projekt nowelizacji k.k.w. określa minimalne standardy w dostępie do telefonu dla osadzonych. I tak zgodnie z projektowanym art. 8 par. k.k.w. skazany pozbawiony wolności będzie mógł korzystać co najmniej raz w tygodniu z telefonu do adwokata czy broniącego go radcy prawnego, i co najmniej raz w tygodniu (art. 105b k.k.w.) w innych osobami. Co więcej, terminy tych rozmów mają być określone w porządku wewnętrznym obowiązującym w danym zakładzie karnym. Ustalenie minimalnych limitów na poziomie jednego telefonu w tygodniu nie miałoby znaczenia, gdyby aktualne miały pozostać przepisy rozporządzenia zezwalające na jeden telefon dziennie. Jednak, jak wyjaśniają przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, rozporządzenie także zostanie zmienione.

- Sprawy rozmów telefonicznych zostaną uszczegółowione nie w rozporządzeniu, lecz w porządku wewnętrznym poszczególnych jednostek penitencjarnych. Ich dyrektorzy uwzględnią przy tym stan załadunku i możliwości techniczne konkretnego zakładu karnego czy aresztu śledczego. Ustawa daje osobom pozbawionym wolności gwarancje minimalne. Porządki wewnętrzne będą w pełni korespondować z przepisami wyższego rzędu - informuje MS.

Ile warte są rozmowy zza krat

71 391 tyle osób przebywa w jednostkach penitencjarnych, z czego:

©
NS

8775
stanowią
tymczasowo
aresztowani

61 827
to skazani

789
tylu jest
ukaranych

Osoby z podgrupą

Osoby z podgrupami

ZAMKNIĘTĄ

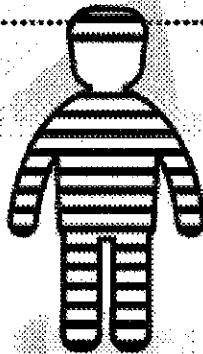
MOGĄ ROZMAWIAĆ
OD 5 DO 20 MINUT
ZALEŻNIE OD JEDNOSTKI,
W KTÓREJ SĄ OSADZONE

PÓŁOTWARTĄ I OTWARTĄ

MAJĄ CODZIENNY,
NAJCZĘŚCIEJ W ŻADEN
SPÓSÓB NIELIMITOWANY
DOSTĘP DO TELEFONU

74

*tyle jest
zakładów
karnych*

37

*tyle jest
aresztów
śledczych*

20 mln zł rocznie

*tyle według szacunków branży telekomuni-
kacyjnej wart jest rynek usług telefonicznych
dla osadzonych w zakładach karnych
i aresztach śledczych*

Ile warte są rozmowy zza krat / Dziennik Gazeta Prawna - wydanie cyfrowe

Piotr Szymaniak

Materiał chroniony prawem autorskim - wszelkie prawa zastrzeżone. Dalsze rozpowszechnianie artykułu za zgodą wydawcy INFOR PL S.A. Kup licencję

Źródło: Dziennik Gazeta Prawna

**ZGŁOSZENIE
ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH***

ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw z dnia 02.11.2021 r. (numer wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów **UD287**) oraz projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw z dnia 29.10.2021 r. (numer wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów **UD282**)

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko** **HACK&PHACK DEFENCE LTD Piotr Marcin Wierzbicki**

2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania**

ul. Pocztowa 12/8a, 70-360 Szczecin

3. Adres do korespondencji i adres e-mail

**B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU
WYMIIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM**

Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1	Piotr Marcin Wierzbicki	
2		
3		
4		
5		

**C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU
BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY**

Obecne działania legislacyjne w sposób istotny naruszają prawo przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących swoje usługi w jednostkach penitencjarnych, prowadząc tym samym do wyeliminowania przedsiębiorców telekomunikacyjnych z rynku.

Wnoszę o to by w przepisach przejściowych projektu UD 282 dodać artykuł 38

§ 1

Przedsiębiorcy Telekomunikacyjni wpisani do RTP, prowadzący działalność dłużej niż 2 lata, którzy na podstawie wprowadzonych przepisów ustawy (KKW) stracą możliwość świadczenia usług dla

osób osadzonych dostaną rekompensatę ze strony Skarbu Państwa w wysokości 5-letniego zysku, wyliczonego na podstawie obligatoryjnie składanej co roku do Urzędu Komunikacji Elektronicznej deklaracji dotyczącej przychodów z tytułu świadczenia usług telefonicznych VoIP z wykorzystaniem kart zdrapek pre-paid (formularz F07.03.3).

§ 2

Wyliczenie kwoty rekompensaty nastąpi na podstawie deklaracji złożonej za rok bezpośrednio poprzedzający rok wprowadzenia Ustawy.

§ 3

Do kwoty rekompensaty wypłacanej Przedsiębiorcom wymienionym w § 1 niniejszego artykułu doliczony zostanie podatek VAT, a wypłata nastąpi w przeciągu dwóch tygodni od wprowadzenia w życie zapisu Ustawy (KKW) uniemożliwiającego świadczenie im usług dla osób osadzonych na podstawie złożonego pod groźbą odpowiedzialności karnej oświadczenia do Ministerstwa Sprawiedliwości.

§ 4

Zobowiązanie Przedsiębiorców wymienionych w paragrafie 1 niniejszej ustawy względem abonentów będących osobami osadzonymi przejmie podmiot wymieniony w ustawie po wcześniejszym udokumentowaniu mu przez tych Przedsiębiorców realnych kwot dostępnych na aktywnych kontach pre-paid tych abonentów.

Uzasadnienie

Choć Projektodawca zmian zawartych w projekcie UD282/UD287 sam wskazał w Ocenie Skutków Regulacji, że Przedsiębiorcy Telekomunikacyjni przestaną posiadać możliwość świadczenia swoich usług dla osób osadzonych po wprowadzeniu Ustaw to nie przewidywał żadnej rekompensaty dla tych firm wynikającej z nacjonalizacji rynku usług telekomunikacyjnych, na którym działają, a który jest wart 20 mln złotych netto rocznie.

Stąd potrzeba wprowadzenia zapisu który zrekompensuje poniesione przez nich straty oraz pozwoli zachować im istniejące miejsca pracy dając jednocześnie czas na przebranżowienie.

Ponadto należy zauważyć że Projektodawca przeniósł do projektu UD282 część przepisów z projektu UD287, ale nie przeniósł skrajnie krytycznych uwag do tych zmian wnoszonych przez Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych, których dotknie likwidacja po wprowadzeniu tych przepisów oraz Branżowych Izb Telekomunikacyjnych, a także m. in. sprzeciwu Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1	Oświadczenie o wpisie do rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingsową
2	Oświadczenie wskazujące podmioty, na rzecz których wykonywana jest zawodowa działalność lobbingsowa

E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych zgłoszenia dokonanego dnia**

(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Imię i nazwisko	Data	Podpis
Piotr Marcin Wierzbicki	14.06.2022.	 HACK & PHACK DEFENCE LTD Piotr Marcin Wierzbicki ul. Pocztowa 12/8A 70-360 Szczecin NIP 8522285856 REGON 811991394

G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAN
Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (podpis) HACK & PHACK DEFENCE LTD Piotr Marcin Wierzbicki ul. Pocztowa 12/8A 70-360 Szczecin NIP 8522285856 REGON 811991394 Dokument podpisany przez Piotr Wierzbicki Data: 2022.06.14 12:03:43 CEST

- * Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.
- ** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw (Dz. U. Nr 181, poz.1080), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.
2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.
3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.
4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

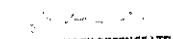
Warszawa, 14.06.2022.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zawodową działalność lobbingową, wykonuję na rzecz następującego podmiotu:

Pika Polska Sp. z o. o. (KRS: 0000636571)

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

HACK & PHACK DEFENCE LTD
Piotr Marcin Wierzbicki
ul. Pocztowa 12/8A 70-350 Szczecin
NIP: 8522285856
REGON: 141991394

Dokument
podpisany przez
Piotr Wierzbicki
Data: 2022.06.14
12:04:25 CEST

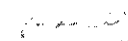
.....
(podpis Wnioskodawcy)

Warszawa, 14.06.2022.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że podmiot, który reprezentuję – Hack&Phack Defence LTD Piotr Marcin Wierzbicki – wpisany jest do rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową (prowadzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) pod numerem 00539.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

HACK & PHACK DEFENCE LTD
Piotr Marcin Wierzbicki
ul. Pocztowa 12/6A 70-350 Szczecin
NIP 8522285856
REGON 811991394

Dokument
podpisany przez
Piotr Wierzbicki
Data: 2022.06.14
12:05:03 CEST

.....
(podpis Wnioskodawcy)